STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

Część II Kierunki i zasady rozwoju przestrzennego miasta

2017

Szanowni Państwo!

Oto zaktualizowane „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia". Jest to jeden z najważniejszych dokumentów regulujących politykę przestrzenną samorządu Torunia, a więc pozwalających określić spójną i jasną wizję przyszłości naszego miasta. A ta jest logiczną kontynuacją określonych w 2006 roku głównych kierunków rozwoju przestrzennego Torunia: uwzględnia osiągnięty potencjał miasta, a jednocześnie nowe aspekty jego rozwoju i zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą. Studium pokazuje, jak nasze miasto będzie się przeobrażać w najbliższych latach, a ranga i specjalistyczny charakter podjętej aktualizacji będą wywierać znaczący wpływ na oczekiwane inicjatywy prorozwojowe Torunia.

Opracowany dokument sprzyja tworzeniu coraz lepszych warunków dla rozwoju toruńskich inwestycji prywatnych i komunalnych. Zaktualizowany dokument uwzględnia bowiem m.in. realizację znaczących dla Torunia inwestycji drogowych, z zakresu szeroko pojętej infrastruktury społecznej oraz budownictwa mieszkaniowego. Utrzymując wyznaczone obszary o najkorzystniejszych warunkach dla nowej urbanizacji, kładzie z kolei duży nacisk na poprawę jakości funkcjonalno-przestrzennej terenów już zainwestowanych. Pozwala również racjonalnie i harmonijnie wypełniać istniejące struktury miejskie zwłaszcza inwestycjami usługowymi i mieszkaniowymi.

Opracowując niniejsze studium, mieliśmy w pamięci nadrzędne założenie Strategii rozwoju miasta Torunia: „Toruń nowoczesnym miastem europejskiej przestrzeni rozwoju" oraz określoną w tym dokumencie misję samorządu: „aby uczynić Toruń miastem społeczności otwartej i przedsiębiorczej, która pamięta o dziedzictwie swoich przodków i wykorzystuje je do zbudowania nowoczesnego ośrodka kultury, nauki, gospodarki i turystyki, pełniącego rolę ośrodka metropolitalnego". Te dwie przesłanki zdecydowały o kontynuacji procesu porządkowania naszego pięknego miasta pod względem przestrzennym i jednocześnie o ochronie jego niezaprzeczalnych walorów kulturowych i przyrodniczych. W ten sposób wzmacniamy pozycję Torunia w Polsce, w ramach przyszłego Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego oraz w strukturze miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich naszego regionu.

Prezydent Miasta Torunia

Michał Zaleski

załącznik nr 2
do uchwały nr 805/18
Rady Miasta Torunia
z dnia 25 stycznia 2018r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA

SPORZĄDZAJĄCY	PREZYDENT MIASTA TORUNIA
OPRACOWANIE	MIEJSKA PRACOWNIA URBANISTYCZNA W TORUNIU
WYKONANO	2017

CZĘŚĆ C - KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA

WIZJA I MISJA ROZWOJU MIASTA TORUNIA

1. FUNKCJE MIASTA I ICH ROZWÓJ 5

1.1. Ponadlokalne funkcje miasta w strukturze osadniczej kraju i regionu 5
1.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa – stan realizacji …….. 10
1.3. Bydgosko-Toruński obszar funkcjonalny 11
1.4. Rozwój struktur miejskich 13
1.4.1. Podział miasta na jednostki ustaleń Studium (jednostki urbanistyczne)..... 13
1.4.2. Ogólna dyspozycja funkcjonalno-przestrzenna miasta 17
1.4.3. Audyt krajobrazowy 18

2. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 18

2.1. Ustalenia formalno-porządkowe i terminologiczne 18
2.2. Ogólne zasady polityki przestrzennej 20
2.3. Podział miasta na: strefy polityki przestrzennej (główne strefy strukturalno-przestrzenne) i podstrefy działań, obszary i tereny strukturalne ……. 23
2.3.1. Podział na strefy polityki przestrzennej oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów……. 23
2.3.2. Podział na podstrefy działań …… 25
2.3.3. Obszary i tereny strukturalne oraz zadania bądź obiekty realizujące ponadlokalne i lokalne cele publiczne……. 29
2.4. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane 30
2.4.1. Obszary wymagające przekształceń 30
2.4.2. Obszary osiedli mieszkaniowych wymagające rehabilitacji 35
2.4.3. Obszary wymagające rekultywacji lub remediacji……... 38
2.4.4. Obszary zdegradowane..... 39
2.5. Tereny zamknięte 39
2.6. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² 41
2.7. Obszary zagrożeń 42
2.7.1. Obszary zagrożeń geologicznych 42
2.7.2. Obszary zagrożenia powodzią 43
2.8. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym wskazane do rekreacji i turystyki związanej z Wisłą i Drwęcą 44
2.9. Obszary przestrzeni publicznych 46
2.10. Ustalenia dla wyodrębnionych jednostek 47
2.10.1. Jednostka I - Starotoruńskie Przedmieście ……..... 48
2.10.2. Jednostka II - Barbarka ……..... 54
2.10.3. Jednostka III - Wrzosy ……..... 59
2.10.4. Jednostka IV - Bielany ……..... 65
2.10.5. Jednostka V - Bydgoskie Przedmieście ……..... 69
2.10.6. Jednostka VI - Stare Miasto ……..... 75
2.10.7. Jednostka VII - Chełmińskie Przedmieście ……..... 79
2.10.8. Jednostka VIII - Jakubskie Przedmieście ……..... 84
2.10.9. Jednostka IX - Mokre Przedmieście …… 90
2.10.10. Jednostka X - Katarzynka ……..…… 96
2.10.11. Jednostka XI - Grębocin Przy Lesie …… 101
2.10.12. Jednostka XII - Rubinkowo ……..... 107
2.10.13. Jednostka XIII - Bielawy ……..….. 111
2.10.14. Jednostka XIV - Grębocin Nad Strugą ……... 115

2.10.15. Jednostka XV - Na Skarpie ……..... 119
2.10.16. Jednostka XVI - Kaszczorek ……..... 123
2.10.17. Jednostka XVII - Czerniewice …….…….... 128
2.10.18. Jednostka XVIII - Rudak ……. 132
2.10.19. Jednostka XIX - Stawki …….…….... 137
2.10.20. Jednostka XX - Podgórz ……..… 144

2.11. Obszary, dla których sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ……..... 151
2.11.1. Obszary, dla których sporządzenie mpzp. jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym……..… 151
2.11.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić mpzp., w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne ……... 152

3. OBSZARY, OBIEKTY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 153

3.1. Obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami 153
3.2. Zasady ochrony zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. 154
3.2.1. Obszary, obiekty i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków..... 154
3.2.2. Obszary, obiekty i zasady ochrony dóbr kultury współczesnej …….. 160
3.2.3. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne……..…. 161

4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW 161

4.1. Obszary i obiekty objęte ochroną prawną..... 161
4.1.1. Ochrona przyrody ……..... 161
4.1.2. Obszary przyrodnicze o walorach kulturowych ……... 169
4.1.3. Strefy ochronne ujęć wód podziemnych ……..... 170
4.1.4. Lasy ochronne…….……... 171
4.1.5. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny ……..... 172
4.1.6. Obszary i zasady ochrony uzdrowisk……..…… 172
4.2. Zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kształtowania podstaw Miejskiego Systemu Ekologicznego 172
4.3. Ochrona poszczególnych elementów środowiska i przeciwdziałania zagrożeniom …. 173

5. ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, W TYM OBSZARY WSKAZANE DO WYŁĄCZENIA Z ZABUDOWY 176

5.1. Zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej 176
5.2. Zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej 177
5.3. Obszary wskazane do wyłączenia z zabudowy……..... 178

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU 178

6.1. Zarys polityki transportowej miasta 178
6.1.1. Polityka w zakresie kształtowania sieci drogowej 180
6.1.2. Polityka w zakresie transportu publicznego i rowerowego 181
6.1.3. Polityka parkingowa 182
6.2. Kierunki rozwoju sieci drogowej 186
6.2.1. Sieć dróg z podziałem na klasy funkcjonalne 186
6.3. Kierunki rozwoju pozostałych systemów komunikacyjnych 187
6.3.1. Sieć linii autobusowych 187
6.3.2. Dworce komunikacji autobusowej 188

6.3.3. Sieć tramwajowa 188
6.3.4. Transport kolejowy 190
6.3.5. Transport wodny 191
6.3.6. Transport lotniczy 191
6.3.7. Transport rowerowy..... 191
6.3.8. Inteligentne Systemy Transportowe (ITS) 192

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 193

7.1. Zaopatrzenie w wodę 193
7.1.1. Ujęcia wody 193
7.1.2. Sieć wodociągowa 194
7.2. Gospodarka ściekowa 195
7.2.1. Sieć kanalizacyjna 195
7.2.2. Oczyszczalnie ścieków 196
7.3. Gospodarka energetyczna 197
7.3.1. Zaopatrzenie w gaz 197
7.3.2. Zaopatrzenie w energię cieplną 198
7.3.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną 201
7.4. Gospodarka odpadami 203
7.5. Efektywność energetyczna i redukcja niskiej emisji 204
7.6. Odnawialne źródła energii i możliwości rozmieszczenia instalacji o mocy przekraczającej 100 kW..... 207
7.6.1. Elektrownie wodne 207
7.6.2. Elektrownie wiatrowe 207
7.6.3. Biomasa 208
7.6.4. Biogaz 208
7.6.5. Energia słoneczna (fotowoltaika i kolektory słoneczne) 209
7.6.6. Energia geotermalna i pompy ciepła 210
7.6.7. Możliwości rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW 211

8. WNIOSKI DO POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO I GMIN SĄSIEDNICH 211
8.1. Wnioski do polityki przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego..... 211
8.2. Wnioski do polityki przestrzennej gmin sąsiednich..... 214

SPIS TABEL
SPIS RYSUNKÓW
RYSUNKI
SPIS RYSUNKÓW STUDIUM (ZAŁĄCZNIKÓW GRAFICZNYCH)

CZĘŚĆ C
KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA

KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA

WIZJA I MISJA ROZWOJU MIASTA TORUNIA

„Strategia Rozwoju Miasta Torunia do roku 2020" (Uchwała Nr 935/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 4 listopada 2010r.) określiła wizję i misję rozwoju miasta, rozumianych jako:

- wizja – to prospekcja sytuacji społeczno-gospodarczej i poziomu rozwoju miasta w roku, jakiego sięga Strategia,
- misja – to określenie postaw mieszkańców miasta w odniesieniu do podejmowanych działań, za pomocą których realizowane będą poszczególne cele.

Głównym wykonawcą celów postawionych w Strategii będzie samorząd, który z mocy ustawy o samorządzie gminnym odpowiedzialny jest za zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, którą reprezentuje. W związku z tym misja będzie się odnosić faktycznie do poczynań samorządu, choć można równocześnie powiedzieć, że określa ją cała społeczność.

Toruń nowoczesnym miastem europejskiej przestrzeni rozwoju *to wizja, którą* ***w*** *„Strategii rozwoju miasta Torunia do roku 2020" przyjęła Rada Miasta Torunia.*

Misję samorządu miasta zdefiniowano w sposób następujący:

„Misją samorządu jest to, aby uczynić Toruń miastem społeczności otwartej i przedsiębiorczej, która pamięta o dziedzictwie swoich przodków i wykorzystuje je do zbudowania nowoczesnego ośrodka kultury, nauki, gospodarki i turystyki, pełniącego rolę ośrodka metropolitalnego".

Cele strategiczne, określone w w/w zmienionym dokumencie to:

1. Toruń bezpiecznym miastem społeczności aktywnej i zdrowej,
2. Toruń silny nowoczesną gospodarką opartą o innowacyjne przedsiębiorstwa, rozwijający infrastrukturę techniczną na potrzeby mieszkańców, gospodarki i turystów,
3. Toruń miastem edukacji i ośrodkiem akademickim o międzynarodowym znaczeniu,
4. Toruń miastem chroniącym dziedzictwo kulturowe oraz rozwijającym sferę kulturalną i gospodarkę turystyczną.

Ustalenia studium wskazują uwarunkowania, możliwości, kierunki i zasady przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta - umożliwiające podjęcie działań zmierzających do realizacji wytyczonych „Strategią…" celów.

1. FUNKCJE MIASTA I ICH ROZWÓJ

1.1. Ponadlokalne funkcje miasta w strukturze osadniczej kraju i regionu

Ponadlokalne funkcje miasta Torunia w strukturze osadniczej kraju i regionu określają dokumenty szczebla krajowego i regionalnego. 13 grudnia 2011r. Rada Ministrów przyjęła najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski – „Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030" (KPZK 2030).Celem strategicznym KPZK 2030 jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych - konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie.

Ukształtowany historycznie policentryczny charakter struktury osadniczej został utrzymany i wzmocniony, a także określony jako sprzyjający rozwojowi społecznemu, gospodarczemu oraz spójności terytorialnej całego kraju.

/.../ Rdzeniem krajowego systemu gospodarczego i ważnym elementem systemu europejskiego jest, ukształtowana na bazie dużych ośrodków miejskich, sieć współpracy miast. Stanowi ona współzależny, otwarty układ sieciowy obszarów funkcjonalnych najważniejszych polskich miast, które są zintegrowane w przestrzeni krajowej i międzynarodowej za pomocą wielokierunkowych silnych powiązań funkcjonalnych w zakresie funkcji gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturalnych oraz sektora badawczo-rozwojowego. Wszystkie ośrodki miejskie stanowiące węzły sieci są połączone efektywną (na poziomie co najmniej średnim w skali UE) siecią transportową i teleinformatyczną.

W skład podstawowych węzłów sieci powiązań funkcjonalnych miast w roku 2030 wchodzą:

- stolica i największe polskie miasta: Warszawa oraz Aglomeracja Górnośląska (Katowice wraz z miastami wchodzącymi w skład Górnośląskiego Związku Metropolitalnego), Łódź, Kraków, Trójmiasto (Gdańsk-Sopot-Gdynia z głównym ośrodkiem miejskim w Gdańsku), Wrocław, Poznań, Szczecin, kształtujący się duopol Bydgoszcz-Toruń; /.../.

Zgodnie ze „Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+" (Uchwała nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 października 2013r.) – /.../ Osią przewodnią obecnej Strategii jest modernizacja województwa, rozumiana jako zdecydowane działania skoncentrowane na wybranych dziedzinach, szczególnie ważnych dla jakości życia mieszkańców i konkurencyjności województwa. /.../. Celem Strategii jest zasadnicza poprawa sytuacji w tych właśnie wybranych dziedzinach, poprzez przełamanie dotychczasowych barier oraz przygotowanie społeczeństwa i przestrzeni województwa do nowych wyzwań rozwojowych, które zaistnieją w III dekadzie XXI wieku. /.../.

/.../Misja rozwoju województwa ma oddawać charakter zamierzeń rozwojowych – służy więc głównie promocji Strategii – tak wśród mieszkańców województwa, jak i poza nim./.../ Misja rozwoju województwa to:

Kujawsko-pomorskie – człowiek, rodzina, społeczeństwo.

Przeprowadzone analizy /.../ pozwoliły na identyfikację priorytetów rozwoju województwa. /.../ W zapisie ustaleń Strategii priorytety mają charakter nadrzędny w stosunku do pozostałych ustaleń.

Wyróżniono następujące **priorytety:**

- **Konkurencyjna gospodarka.**
- **Modernizacja przestrzeni wsi i miast w tym:** /.../ Bydgoszcz i Toruń – ośrodki regionalne wzmacniające potencjał metropolitalny – mające decydujące znaczenie dla rozwoju społecznego i gospodarczego województwa. /.../.
- **Silna metropolia** /.../ Potrzebę rozwoju ośrodków stołecznych w zakresie usług wyższego rzędu oraz katalizowania rozwoju gospodarczego podkreślają wszystkie dokumenty strategiczne szczebla krajowego – począwszy od KSRR, przez KPZK, ŚSRK po DSRK. /.../ Kształtujący się obszar metropolitalny Bydgoszczy i Torunia jest wskazywany w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jako element krajowej metropolii sieciowej, a więc zaliczony do grupy ośrodków najważniejszych nie tylko dla rozwoju województw, ale całego kraju./.../ Bydgoszcz i Toruń mają pełnić funkcję „lokomotyw rozwoju" województwa, a docelowo w pełni rozwinąć funkcje o znaczeniu ponadregionalnym i międzynarodowym, będąc miastami atrakcyjnymi dla zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczych oraz zdolnych do kooperowania a jednocześnie konkurowania w tych dziedzinach z innymi krajowymi i europejskimi metropoliami. Te działania mają doprowadzić do sklasyfikowania duopolu bydgosko-toruńskiego jako metropolii europejskich IV rzędu (tzw. weak MEGA) z potencjałem rozwoju i perspektywą osiągnięcia po 2020 roku kategorii III MEGA (potential MEGA)./.../.

  Na rzecz rozwoju metropolii niezbędny jest rozwój sześciu kategorii przedsięwzięć:

  - funkcji metropolitalnych – czyli wzmacniania potencjału obydwu miast w dziedzinach generujących powiązania międzynarodowe i międzyregionalne,

- funkcji regionalnych – czyli wzmacniania potencjału obydwu miast w dziedzinach niezbędnych dla prawidłowej (co do zakresu i co do jakości) obsługi mieszkańców regionu (osiągnięcie samowystarczalności województwa w zakresie funkcji regionalnych),
- sieci i powiązań transportowych w relacjach międzyregionalnych i międzynarodowych (zapewnienie swobodnego dostępu w relacjach z innymi metropoliami),
- transportowej spójności wewnątrzregionalnej (zapewnienie swobodnego dostępu do Bydgoszczy i Torunia z terenu całego województwa),
- integracji transportowej Bydgoszczy i Torunia (zapewnienie swobodnego dostępu w relacjach pomiędzy obydwoma miastami),
- działań na rzecz poprawy potencjału ludnościowego metropolii – przede wszystkim przez przeciwdziałanie emigracji oraz tworzenie zachęt do napływu (z zewnątrz – spoza obszaru metropolitalnego) ludności – zwłaszcza do miast centralnych. /.../.

▪ **Nowoczesne społeczeństwo /.../**

PLAN MODERNIZACJI WOJEWÓDZTWA

/.../Najważniejszymi ustaleniami operacyjnymi Strategii są cele strategiczne – realizujące (w formie „pakietów działań" dla autonomicznych zagadnień) potrzeby zidentyfikowane w ramach priorytetów rozwoju./.../

/.../ **Zidentyfikowano osiem celów strategicznych:**

I. Gospodarka i miejsca pracy - będzie realizowany za pomocą 17 kierunków działań i już obecnie zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących dotyczących miasta Torunia:

/.../2. Wykorzystanie obszarów zdegradowanych i terenów przemysłowych na cele tworzenia przestrzeni inwestycyjnych;

3. Rozwój specjalnych stref ekonomicznych /.../;

14. Rozwój Parków Technologicznych i Przemysłowych, jako przygotowanej przestrzeni do rozwoju firmy;

15. Inwentaryzacja zasobów turystycznych województwa wraz z przeprowadzeniem analizy SWOT i ustaleniem priorytetów interwencji /.../.

II. Dostępność i spójność - będzie realizowany za pomocą 17 kierunków działań, w tym w szczególności: realizacji projektu „BiT-City II", zapewnieniu technicznej możliwości realizacji połączeń pasażerskich z prędkością co najmniej 160 km/h na liniach kolejowych nr: 18, 353, przebudowie linii kolejowej nr 27 na odcinku Toruń – Skępe, realizacji przedsięwzięć prowadzących do zwiększenia prędkości podróżnej na linii 207 Toruń – Malbork z możliwością elektryfikacji, opracowaniu koncepcji (z elementami programu) rozwoju lotnisk aeroklubowych dla celów biznesowych i turystycznych, opracowaniu i wdrożeniu zintegrowanego systemu funkcjonowania transportu podmiejskiego („transport aglomeracyjny") w obszarach funkcjonalnych: Bydgoszczy-Torunia oraz Włocławka, Grudziądza i Inowrocławia, rozpoczęciu prac studialnych związanych z realizacją szybkiego połączenia szynowego Bydgoszczy i Torunia („tramwaj regionalny") oraz już obecnie zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących, dotyczących miasta Torunia:

/.../2. Realizacja drogi ekspresowej S10;

3. Przebudowa drogi krajowej nr 80;

4. Przebudowa drogi krajowej nr 15, w tym: /.../ podjęcie prac nad koncepcją całościowej realizacji drogi w standardzie GP2+2; jako priorytet wskazuje się realizację odcinka Inowrocław – Toruń /.../ ;

7. Modernizacja drogi krajowej nr 91 /.../;

10. Podjęcie prac studialnych na rzecz realizacji przepraw drogowych w związku z kompleksowym zagospodarowaniem doliny Wisły /.../.

W Toruniu najważniejsze potrzeby obejmują: przedłużenie Trasy Wschodniej (nowa przeprawa mostowa przez rzekę Wisłę) na odcinku: od Placu Daszyńskiego do DK91 (ul. Grudziądzka) oraz przebudowę i rozbudowę ul. Łódzkiej – etap od ul. Lipnowskiej (z budową wiaduktu) do granicy miasta wraz z połączeniem węzła Czerniewice (Toruń Południe) na autostradzie A1 z miastem, rozbudowę północnej Trasy Średnicowej (kontynuacja) – odcinek od ul. Grudziądzkiej do Trasy Wschodniej (dobudowa drugiej jezdni) oraz odcinek od Szosy Chełmińskiej do Szosy Bydgoskiej (do granic miasta), odnowę DK91 na odcinku w części pokrywającym się z przebiegiem DK80: od Placu Niepodległości do północnej Trasy Średnicowej, wraz z poprawą warunków bezpieczeństwa na podstawowych węzłach drogowych (z przebudową Placu Bp. Chrapka), budowę Trasy Staromostowej na całym południowym jej przebiegu (od połączenia z drogą S10 do Placu Armii Krajowej), jej przebudowę na odcinku od Placu Armii Krajowej do Placu Niepodległości oraz kontynuację jej przebudowy i budowy na odcinku od Placu Niepodległości do ul. Polnej, rozbudowę ul. Olsztyńskiej (DK15) do standardu drogi dwujezdniowej na odcinku od ul. Czekoladowej do granic miasta, podjęcie prac studialnych na rzecz realizacji kolejnej przeprawy mostowej przez Wisłę (zgodnie z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta – np. w tzw. "lokalizacji zachodniej"), przebudowę ul. Turystycznej, rozbudowę sieci tramwajowej, realizację północnej obwodnicy Torunia (łączącej węzeł Toruń Północ - Turzno na autostradzie A-1 z DK80 w rejonie Górska). /.../.

III. Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi - będzie realizowany za pomocą 38 kierunków działań i zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących, dotyczących miasta Torunia:

/.../ 1. Opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów w zakresie dostępności i funkcjonalności bazy usług publicznych oraz przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych;
2. Opracowanie i wdrożenie regionalnego standardu funkcjonowania lokalnych placówek rozwoju społecznego poprzez poszerzanie oferty gminnych instytucji kultury;
3. Opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów w zakresie dostępności i funkcjonalności bazy usług publicznych oraz przestrzeni publicznych dla wszystkich pokoleń /.../;
12. Utworzenie sieci osiedlowych przestrzeni integracji mieszkańców w Toruniu;
13. Utworzenie Centrum Opiekuńczo-Terapeutycznego w ramach rozbudowy Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Toruniu /.../;
17. Utworzenie Środowiskowych Centrów Innowacyjnej Edukacji /.../;
19. Wzmocnienie instytucjonalne i rozwój funkcji edukacyjnych Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu /.../;
36. Rozbudowa Szpitala Wojewódzkiego w Toruniu;
37. Utworzenie Centrum Konsultacyjnego dla Seniorów i Osób Niepełnosprawnych w Toruniu.

IV. Innowacyjność - będzie realizowana za pomocą 15 kierunków działań i zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących, dotyczących miasta Torunia:

/.../ 15. Rozwój Exea Data Center w Toruniu;
16. Utworzenie Ośrodka Wspierania Innowacyjności w zakresie technologii ICT w Toruniu;
17. Rozwój Toruńskiego Inkubatora Technologicznego /.../.

V. Nowoczesny sektor rolno-spożywczy - będzie realizowany za pomocą 15 kierunków działań i zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących, dotyczących miasta Torunia:

/.../6. Rozwój systemów małej retencji;
7. Rozwój i odbudowa sieci melioracji /.../.

VI. Bezpieczeństwo - będzie realizowane za pomocą 8 kierunków działań i zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących dotyczących miasta Torunia:

1. Budowa Policyjnego Centrum Dowodzenia dla województwa kujawsko-pomorskiego;
2. Budowa stopnia wodnego poniżej Włocławka;
3. Przygotowanie dokumentacji dla realizacji stopni wodnych poniżej Torunia i w rejonie Chełmna;
4. Budowa i modernizacja urządzeń zabezpieczających przed powodzią /.../.

VII. Sprawne zarządzanie - będzie realizowane za pomocą 18 kierunków działań i zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących, dotyczących miasta Torunia:

/.../ 2. Promocja i wspieranie Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej w Toruniu i Bydgoszczy;

3. Stworzenie i wdrożenie modelu pozyskania zasobów mieszkaniowych w największych miastach dla zapewnienia potrzeb mieszkaniowych młodych rodzin, przeciwdziałaniu ich emigracji i nakłaniania do imigracji z innych województw /.../;
6. Wykonanie kompleksowej inwentaryzacji i waloryzacji zasobów przyrodniczych województwa;
7. Weryfikacja granic i zasad funkcjonowania obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych;
8. Opracowanie projektu wsparcia rozwoju gmin położonych na terenach objętych obszarowymi formami ochrony przyrody w zakresie szeroko rozumianych inwestycji proekologicznych /.../;
10. Opracowanie i realizacja regionalnej koncepcji rozwoju sieci gazowych /.../;
12. Opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów w dziedzinie ładu przestrzennego;
13. Opracowanie i wdrożenie przestrzennych założeń eksploatacji kopalin jako podstawy dla ochrony przestrzeni województwa;
14. Opracowanie i wdrożenie przestrzennych założeń rozwoju OZE („Przestrzeń dla OZE") jako podstawy dla ochrony przestrzeni województwa oraz wspierania rozwoju OZE dostosowanych do walorów środowiskowych;
15. Wdrożenie projektu „Infostrada Kujaw i Pomorza";
16. Cyfryzacja danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego;
17. Wykonanie diagnozy stanu ładu przestrzennego w województwie;
18. Budowa regionalnego portalu informacji przestrzennej;
19. Utworzenie portalu „Przyjazna przestrzeń";
20. Realizacja projektu „Zintegrowane Działania Planistyczne w Przestrzeni";
21. Budowa i modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i recyklingu odpadów;
22. Opracowanie projektu kompleksowego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w celach energetycznych;
23. Rozwój sieci dystrybucyjnej LNG na potrzeby zrównoważonego transportu regionalnego.

VIII. Tożsamość i dziedzictwo - będzie realizowane za pomocą 5 kierunków działań i zidentyfikowanych przedsięwzięć, w tym następujących, dotyczących miasta Torunia:

/.../3. Rozbudowa gmachu Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu z instalacją służącą do odkwaszania papieru /.../;

15. Utworzenie Muzeum Portu na Wiśle w Toruniu/.../;
17. Rozwój Muzeum Techniki i Inżynierii Komunalnej Torunia /.../;
32. Rozwój Teatru Muzycznego w Toruniu /.../ ;
34. Wsparcie działań na rzecz ochrony i promocji Zespołu Staromiejskiego w Toruniu, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO;

35. Wzmocnienie instytucjonalne i rozwój nowych funkcji centrum kulturowo-kongresowego na Jordankach w Toruniu;
36. Rewitalizacja XIX-wiecznego pierścienia fortecznego Twierdzy Toruń;
37. Kontynuacja adaptacji historycznej fabryki Weesego na cele „Muzeum Toruńskiego Piernika" jako Oddziału Muzeum Okręgowego w Toruniu.

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwalony został Uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003r. Zarówno zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które weszły w życie 25 września 2014r., zmieniając zasadniczo wymagany zakres projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa jak i szereg znaczących zmian w uwarunkowaniach zewnętrznych funkcjonowania województwa - spowodowały dezaktualizację obowiązującego dokumentu. Wobec powyższego w dniu 27 października 2014r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę Nr LIV/823/14 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.

Zarówno „Plan..." jak i „Strategia…" województwa kujawsko-pomorskiego zakładają rozwój aglomeracji bydgosko-toruńskiej, której rdzeniem są dwa ośrodki - Bydgoszcz i Toruń. Obszar ten - określony także mianem „bydgosko-toruńskiego obszaru metropolitalnego" - jest postrzegany jako obszar w największym stopniu odpowiedzialny za rozwój społeczno-gospodarczy regionu ze względu na koncentrację funkcji o regionalnym obszarze oddziaływania. Podstawowe kierunki działań, związane z rozwojem i kształtowaniem sieci osadniczej, zakładają wzmocnienie jej potencjału, podniesienie jakości życia mieszkańców, wykorzystanie walorów turystycznych oraz ochronę dziedzictwa kulturowego.

1.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa – stan realizacji

W „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego" z 2003r. określono zadania ponadlokalne realizujące cele publiczne, spośród których dotyczące bezpośrednio miasta Torunia to:

- **zadania o znaczeniu krajowym rozumiane jako wnioski do koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju:**

środowisko przyrodnicze i kulturowe:
- włączenie do sieci ekologicznej Natura 2000 Fortów w Toruniu - zadanie nr 1 (zadanie zrealizowano);
- rewaloryzacja historycznego układu urbanistycznego zespołu staromiejskiego Torunia, wpisanego na listę światowego dziedzictwa UNESCO - zadanie nr 4 (zadanie w trakcie realizacji);

komunikacja:
- budowa autostrady A-1 (w tym odcinki: Nowe Marzy - Lubicz, Lubicz - Czerniewice) - zadanie nr 7 (zadanie zrealizowano);
- budowa drogi ekspresowej S-10 (budowa drugiej jezdni na odcinku Bydgoszcz-Toruń i budowa południowej obwodnicy miasta Torunia / /- zadanie nr 9 (zadanie zrealizowano w układzie jednojezdniowym);
- przebudowa drogi krajowej nr 1 (obecnie nr 91), w tym wzmocnienie nawierzchni do 115 kN/oś na całej długości, budowa Trasy Nowomostowej z mostem przez rzekę Wisłę (ul. Grudziądzka-Łódzka), budowa odcinka: ul. Łódzka - południowa obwodnica (S-10) - zadanie nr 11;
- przebudowa drogi krajowej nr 15 (budowa Trasy Staromostowej, przebudowa ul. Olsztyńskiej) - zadanie nr 12;

- przebudowa drogi krajowej nr 80 (budowa Trasy Średnicowej), przebudowa ul. Szosa Lubicka z podłączeniem do węzła autostradowego „Lubicz" - zadanie nr 13 (zadanie zrealizowano);
- modernizacja linii kolejowej nr 353 - zadanie nr 20;
- modernizacja linii kolejowej nr 18 (utworzenie połączeń Euro i Intercity na trasie Bydgoszcz -Toruń - Warszawa) - zadanie nr 21;
- modernizacja dróg wodnych (rzeka Wisła) - zadanie nr 23.

- **zadania o znaczeniu wojewódzkim:**

środowisko przyrodnicze i kulturowe:
- opracowanie programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego - zadanie nr 39 (zadanie zrealizowano);
- utworzenie Parku Krajobrazowego Doliny Drwęcy - zadanie nr 43 (zadanie zrealizowano);
- opracowanie i ustanowienie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów przyrody - zadanie nr 46 (zadanie w trakcie realizacji);
- zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły - zadanie nr 47 (zadanie zrealizowano);

sieć osadnicza:
- utworzenie Salonu Innowacji i Postępu - zadanie nr 55, powstało Regionalne Centrum Edukacji Innowacyjnej przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej Książnica Kopernikańska w Toruniu;
- utworzenie Centrum Transferu Technologii - zadanie nr 56;
- budowa Centrum Diagnostycznego i Laboratoryjnego (…) - zadanie nr 60;
- utworzenie Regionalnego Centrum Edukacji Informatycznej - zadanie nr 63; utworzono Regionalne Centrum Edukacji Informatycznej na Wydziale Matematyki i Informatyki UMK w Toruniu;
- utworzenie wyższych szkół zawodowych - zadanie nr 64; utworzono wyższe szkoły zawodowe: /.../ niepaństwowe w:/.../ Toruniu;
- budowa Centrum Kongresowo-Turystycznego - zadanie nr 65;
- powołanie regionalnego centrum wystawienniczo-targowo-kongresowego - zadanie nr 66;
- powołanie Ośrodka Interaktywnej Edukacji „Miasto Nauki" - zadanie nr 68;
- modernizacja i rozbudowa Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego - zadanie nr 70;

komunikacja:
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 553 - zadanie nr 93 (zadanie zrealizowano);
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 273 - zadanie nr 123 (zadanie w trakcie realizacji);
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 654 - zadanie nr 140;
- budowa drogi w klasie G (ul. Grudziądzka-węzeł Toruń Północ – Turzno) - zadanie nr 148;
- przebudowa linii kolejowej nr 207 - zadanie nr 150;
- przebudowa lotniska usługowo-sportowego - zadanie nr 154;

infrastruktura techniczna:
- budowa stacji transformatorowej 110/15 kV Toruń-Bielawy wraz z liniami zasilającymi 110 kV przez wcięcie w istniejącą linię GPZ Rubinkowo - GPZ Drwęca (inwestycja zrealizowana w 2004r.) i linię relacji GPZ Rubinkowo-GPZ Ciechocinek - zadanie nr 158;
- podłączenie EC Toruń Dn 300 mm - zadanie nr 186;
- regulacja, naprawa i odbudowa rzek i kanałów: /…/ Struga Toruńska, /.../ - zadanie nr 188 zadanie zrealizowano.

1.3. Bydgosko – Toruński obszar funkcjonalny

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obszar funkcjonalny stanowi zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie

powiązanych terenów charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju.

Zgodnie z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju KPZK 2030 (przyjętą uchwałą Rady Ministrów 13 grudnia 2011r.) Miejski Obszar Funkcjonalny o charakterze duopolis – Bydgosko – Toruński, wchodzi w skład policentrycznej metropolii sieciowej w granicach kraju. W północnej Polsce wskazano również ośrodki metropolitalne – Trójmiasto, Poznań i Szczecin.. Ośrodki stołeczne województwa kujawsko – pomorskiego, dzięki intensywnej współpracy i zapewnieniu synergii powiązań układu tych miast odgrywają istotną rolę w procesach gospodarczych nie tylko kraju ale i Europy. Bydgosko – Toruński obszar obejmuje również strefę podmiejską tych miast.

KPZK 2030 stanowiła podstawę do wskazania w ramach priorytetu „Modernizacja przestrzeni wsi i miast" Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 Plan modernizacji 2020+ (Uchwała nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kuj.-Pom. z dnia 21 października 2013r.) - Bydgoszczy oraz Torunia wraz z ich otoczeniem jako obszaru funkcjonalnego o kluczowym znaczeniu dla rozwoju województwa w zakresie wysokiej sprawności w realizacji funkcji regionalnych oraz kształtowaniu konkurencyjności gospodarki województwa. Jako podstawowy instrument interwencji dla w/w celów rozwoju wskazano Zintegrowane Inwestycje Terytorialne ZIT (oparte o budżet krajowy), wspierające rozwój terytorialny w okresie programowania polityki spójności dla Polski na lata 2014-2020.

Według strategii duopol Bydgosko – Toruński ma rozwinąć funkcje o znaczeniu ponadlokalnym i ponadregionalnym, celem stworzenia atrakcyjnych warunków do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz kooperowania i konkurowania w tych dziedzinach z innymi krajowymi i europejskimi metropoliami.
Rozwój potencjału funkcji metropolitalnych Bydgoszczy i Torunia jest niezbędny dla zapewnienia:
- wysokiego poziomu obsługi ludności całego województwa w usługi wyższego rzędu (warunki dla rozwoju społecznego),
- warunków rozwoju gospodarczego,
- dostępności do komunikacji międzyregionalnej i międzynarodowej.

W Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego wskazano rozwój metropolii w oparciu o rozwój:
- funkcji metropolitalnych – wzmacnianie potencjału obydwu miast w dziedzinach generujących powiązania międzynarodowe i międzyregionalne,
- funkcji regionalnych - wzmacnianie potencjału obydwu miast w dziedzinach niezbędnych do prawidłowej (co do zakresu i co do jakości) obsługi mieszkańców regionu (osiągnięcie samowystarczalności województw w zakresie funkcji regionalnych),
- sieci i powiązań transportowych w relacjach międzyregionalnych i międzynarodowych (zapewnienie swobodnego dostępu w relacji z innymi metropoliami),
- transportowej spójności międzyregionalnej (zapewnienie swobodnego dostępu do Bydgoszczy i Torunia z terenu całego województwa),
- integracji transportowej Bydgoszczy i Torunia (zapewnienie swobodnego dostępu w relacjach pomiędzy obydwoma miastami),
- działań na rzecz poprawy potencjału ludnościowego metropolii – przede wszystkim przez przeciwdziałanie emigracji oraz tworzenie zachęt do napływu (z zewnątrz – spoza obszaru metropolii) ludności zwłaszcza z miast centralnych. Zachętą ku temu ma być także (oprócz innych instrumentów kształtujących jakość życia i warunki rozwoju gospodarczego) znacznie bardziej aktywna polityka w zakresie wzmacniana potencjału zasobu mieszkaniowego.

W dniu 8 kwietnia 2014r. nastąpiło uroczyste podpisanie porozumienia w sprawie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego (BTOF) oraz Zarząd Województwa Kujawsko–Pomorskiego w dniu 8 kwietnia 2014r. podjął uchwałę nr 15/463/14 w sprawie wyznaczenia obszaru realizacji ZIT dla Bydgoszczy i Torunia i obszaru powiązanego funkcjonalnie z tymi miastami. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego z maja 2014r. (z późniejszymi zmianami) jest dokumentem pozwalającym na realizację Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Dokument ten wymaga pozytywnej opinii Komitetu Sterującego oraz Zarządu BTOF. Strategia podlega ostatecznemu zaopiniowaniu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego oraz przez Ministerstwo Rozwoju.

Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego w dniu 2 marca 2016r. przyjął uchwałę nr 9/298/16 w sprawie propozycji określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko – pomorskim. Gmina Miasto Toruń w granicach administracyjnych została włączona do dwóch obszarów funkcjonalnych:

- o znaczeniu ponadregionalnym – Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich – Bydgoszczy i Torunia (obszar o powierzchni - 3,744km², o liczbie ludności – 853 007 osób, o gęstości zaludnienia 228 os/km²). Zasięg terytorialny obszaru obejmuje Bydgoszcz, Toruń oraz otaczające gminy,
- o znaczeniu regionalnym – obszaru funkcjonalnego aktywizacji gospodarczej korytarza transportowego autostrady A1 (obszar o powierzchni - 4,159km², o liczbie ludności – 727 669 osób, o gęstości zaludnienia 175 os/km²). Zasięg terytorialny obszaru obejmuje gminy położone wzdłuż autostrady w tym również Toruń.

Obszary funkcjonalne uwzględnia się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego poprzez określenie granic i zasad zagospodarowania tych terenów. Natomiast dla Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich – Bydgoszczy i Torunia zostanie opracowany plan zagospodarowania stanowiący część planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego. Dla obszaru opracowano „Strategię rozwoju Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego (30.06.2014r. Deloitte).
Trwają procedury formalne nad określeniem i przyjęciem przez Sejmik Województwa uchwały określającej ostateczne granice tych obszarów.

1.4 Rozwój struktur miejskich

1.4.1 Podział miasta na jednostki ustaleń Studium (jednostki urbanistyczne)

Wg kolejnych edycji dokumentów planistycznych miasto Toruń podzielone było na 6 jednostek urbanistycznych, stanowiących dzielnice urbanistyczne w układzie przestrzennym. Każda z ww. jednostek dzieliła się ponadto na jednostki strukturalne (3÷7), wśród których wyodrębniano tereny o różnym sposobie użytkowania.
Studium, przyjęte Uchwałą Nr 1032/06 Rady Miasta Torunia, wprowadziło zmianę tego podziału poprzez wyodrębnienie mniejszych części miasta, „oddzielonych" w większości „barierami" funkcjonalnymi w postaci istniejących lub planowanych przebiegów tras komunikacji kołowej i szynowej (kolei) oraz barierą naturalną jaką stanowi rzeka Wisła.
W ustaleniach dla wyodrębnionych jednostek (w pkt 2.10.) określono ich rolę w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.
Niniejszy dokument potwierdza i utrzymuje przyjęty podział na jednostki ustaleń Studium (jednostki urbanistyczne miasta), z niewielkimi korektami ich granic w nawiązaniu do zdefiniowanych już przebiegów niektórych elementów układu komunikacyjnego miasta.

Granice tych jednostek wraz z ich nazwami oraz odniesieniami do dotychczasowych planistycznych podziałów przestrzeni miasta przedstawiono poniżej.

Prawobrzeżna część miasta

Jednostka I Starotoruńskie Przedmieście
- obejmuje zachodnią część miasta „zawartą" pomiędzy: granicą administracyjną miasta (od południa biegnącą osią nurtu rzeki Wisły, od zachodu stanowiącą granicę administracyjną pomiędzy miastem a gminą Zławieś Wielka), a odcinkiem projektowanej „Trasy Średnicowej" do ul. Szosa Okrężna - ul. Szosa Okrężna wraz z planowanym jej „przedłużeniem" do planowanego mostu na rzece Wiśle (tzw. zachodniego).

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki nazwanej „Zachodni Zespół Przemysłowo-Portowy" oraz część terenu grupy „O" nie wchodzącego w skład żadnej dzielnicy (rz. Wisła).

Jednostka II Barbarka
- obejmuje północno-zachodnią część miasta „zawartą" pomiędzy: granicą administracyjną miasta z gminą Zławieś Wielka i gminą Łysomice - linią kolejową Toruń Północny - Olek do ul. Polnej - ul. Polną i ul. Szosa Okrężna do planowanego jej skrzyżowania z „Trasą Średnicową".

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła północną część jednostki „Chełmińskie".

Jednostka III Wrzosy
- obejmuje fragment części północnej miasta zawarty pomiędzy: linią kolejową Toruń Północny-Olek (nr 246) na odcinku od ul. Polnej do granicy administracyjnej miasta - częścią północnej granicy miasta (z gminą Łysomice) - odcinkiem ul. Grudziądzkiej do linii kolejowej wymienionym wyżej - linią kolejową do jej przecięcia z ul. Szosa Chełmińska z „odbiciem" na północ (na fragmencie ul. Szosa Chełmińska) do skrzyżowania z ul. Polną - odcinkiem ul. Polnej do linii kolejowej Toruń Północ-Olek.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Chełmińskie".

Jednostka IV Bielany
- obejmuje fragment centralnej części miasta zawarty pomiędzy: ul. Szosa Okrężna - ul. Polna do skrzyżowania z ul. Szosa Chełmińska - odcinkiem ul. Szosa Chełmińska od ww. skrzyżowania do ul. Św. Józefa - ul. Św. Józefa - Placem Ks. Frelichowskiego - ul. Gagarina do skrzyżowania z ul. Szosa Okrężna.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostek: „Chełmińskie", „Śródmieście" oraz część terenów z grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy (odcinek „trasy średnicowej").

Jednostka V Bydgoskie Przedmieście
- obejmuje fragment centralnej części miasta zawartej pomiędzy: planowanym „przedłużeniem" ul. Szosa Okrężna do tzw. zachodniej przeprawy mostowej - ul. Gagarina - Placem Ks. Frelichowskiego z odcinkiem ul. Św. Józefa do ul. Balonowej - ul. Balonową - wschodnią granicą terenu zieleni leśnej (tzw. „Rudelki") do ul. Bema - odcinkiem ul. Bema do Placu Hoffmana - ul. Kraszewskiego - Al. Jana Pawła II - osią nurtu rzeki Wisły do tzw. zachodniej przeprawy mostowej.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Śródmieście" oraz część terenów grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy (rzeka Wisła).

Jednostka VI Stare Miasto
- obejmuje fragment centralnej części miasta zawartej pomiędzy: osią nurtu rz. Wisły - Al. Jana Pawła II - ul. Czerwona Droga - ul. Odrodzenia - ul. Przy Kaszowniku do Pl. Pokoju Toruńskiego - odcinkiem linii kolejowej w rejonie dworca Toruń Miasto.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Śródmieście".

Jednostka VII Chełmińskie Przedmieście
- obejmuje fragment centralnej części miasta zawartej pomiędzy: ul. Grudziądzką (od skrzyżowania z linią kolejową Toruń Wschodni-Toruń Północ) - ul. Warneńczyka - odcinkiem ul. Przy Kaszowniku - ul. Czerwona Droga - ul. Kraszewskiego do Pl. Hoffmana - odcinkiem ul. Bema do wschodniej granicy terenu zieleni leśnej (tzw. „Rudelki") - ul. Balonową - ul. Św. Józefa do skrzyżowania z ul. Szosa Chełmińska - odcinkiem ul. Szosa Chełmińska do linii kolejowej Toruń Północ-Olek - linią kolejową w rejonie dworca Toruń Północ i odcinkami linii Toruń Północ-Toruń Wschodni do ul. Grudziądzkiej.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostek: „Śródmieście" i „Chełmińskie".

Jednostka VIII Jakubskie Przedmieście
- obejmuje fragment centralnej części miasta zawartej pomiędzy: osią nurtu rz. Wisły - odcinkiem linii kolejowej w rejonie dworca Toruń Miasto - Placem Pokoju Toruńskiego - odcinkami linii kolejowej 353 Poznań Wsch.-Skandawa do linii na przedłużeniu ul. Wschodniej odcinkiem projektowanej Trasy Wschodniej - odcinkiem ul. Szosa Lubicka (od Pl. Daszyńskiego do ul. Przy Skarpie) - odcinkiem ul. Przy Skarpie do ul. Wianki - odcinkiem ul. Wianki do cieku wodnego prostopadłego do rz. Wisły na wysokości Fortu I.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła części jednostek „Jakubskie" i „Śródmieście" oraz część terenów z grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy (rz. Wisła i fragment „Trasy Nowomostowej").

Jednostka IX Mokre Przedmieście
- obejmuje fragment centralnej części miasta zawartej pomiędzy: Pl. Pokoju Toruńskiego - odcinkiem ul. Przy Kaszowniku - ul. Warneńczyka - ul. Grudziądzką do przecięcia z linią kolejową Toruń Północ-Toruń Wschodni - odcinkiem ww. linii kolejowej oraz z odcinkiem linii kolejowej 353 Poznań Wsch.-Skandawa do Pl. Pokoju Toruńskiego.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła części jednostek: „Śródmieście", „Jakubskie", „Mokre" i „Chełmińskie" oraz część terenów grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy („trasy średnicowej" i „Trasy Nowomostowej").

Jednostka X Katarzynka
- obejmuje fragment północnej części miasta „zawartej" pomiędzy: północnym odcinkiem granicy administracyjnej miasta z gminą Łysomice - odcinkiem linii kolejowej 353 Poznań Wsch.-Skandawa - odcinkiem linii kolejowej Toruń Wschodni-Toruń Północ do przecięcia z ul. Grudziądzką - odcinkiem ul. Grudziądzkiej.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostek „Mokre" i „Chełmińskie" oraz część terenów grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy („trasy nowomostowej").

Jednostka XI Grębocin Przy Lesie
- obejmuje fragment północno-wschodniej części miasta „zawarty" pomiędzy: północno-wschodnimi odcinkami granicy administracyjnej miasta z gminą Lubicz - ul. Olsztyńska do skrzyżowania z „trasą średnicową" - odcinkiem „trasy średnicowej" do przecięcia z linią

kolejową 353 Poznań Wsch.-Skandawa - odcinkiem ww. linii kolejowej do granicy administracyjnej miasta.
W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Mokre".

Jednostka XII Rubinkowo
- obejmuje fragment wschodniej części miasta „zawartej" pomiędzy: odcinkiem projektowanej „trasy średnicowej" do ul. Olsztyńskiej - odcinkiem ul. Olsztyńskiej do skrzyżowania z ul. Szosa Lubicka - odcinkiem ul. Szosa Lubicka do Pl. Daszyńskiego – odcinkiem „projektowanej Trasy Wschodniej" - do linii kolejowej 353 Poznań Wsch.-Skandawa.
W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Jakubskie" oraz część terenów z grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy („Trasa średnicowa").

Jednostka XIII Bielawy
- obejmuje fragment wschodniej części miasta „zawartej" pomiędzy: odcinkiem ul. Olsztyńskiej - linią kolejową Toruń Wschodni-Lipno (27) - ul. Szosa Lubicka do jej skrzyżowania z ul. Olsztyńską.
W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Jakubskie".

Jednostka XIV Grębocin Nad Strugą
- obejmuje fragment północno-wschodniej części miasta „zawartej" pomiędzy: od strony pn.-wsch. i pd.-wsch. odcinkiem granicy administracyjnej miasta z gm. Lubicz - ul. Szosa Lubicka do przecięcia z linią kolejową 27 Toruń Wschodni-Lipno - odcinkiem ww. linii do ul. Olsztyńskiej - odcinkiem ul. Olsztyńskiej.
W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Jakubskie".

Jednostka XV Na Skarpie
- obejmuje fragment wschodniej części miasta „zawartej" pomiędzy: odcinkiem ul. Szosa Lubicka od ul. Przy Skarpie do granic administracyjnych miasta - wschodnią granicą administracyjną miasta z gm. Lubicz - ul. Przy Skarpie.
W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Jakubskie".

Jednostka XVI Kaszczorek
- obejmuje fragment wschodniej części miasta „zawartej" pomiędzy: wschodnią i pd.-wsch. granicę administracyjną miasta z gm. Lubicz - osią nurtu rz. Wisły do otwartego cieku wodnego prostopadłego do rz. Wisły na wysokości Fortu I - odcinkiem ul. Wianki do ul. Przy Skarpie - odcinkami ulic Przy Skarpie i Na Przełaj do granicy administracyjnej miasta.
W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła część jednostki „Jakubskie" oraz część terenów z grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy (rz. Wisła).

<u>Lewobrzeżna część miasta</u>

Jednostka XVII Czerniewice
- obejmuje fragment pd.-wsch. części miasta „zawartej" pomiędzy: granicą administracyjną miasta (w osi nurtu rz. Wisły i z gminą Wielka Nieszawka) - odcinkiem ul. Łódzkiej do projektowanego skrzyżowania z ul. Włocławską - projektowanymi odcinkami ulic w rejonie jeziora Nagus - odcinkiem południowej i wschodniej granicy pomiędzy ogrodami działkowymi a lasem skręcając prostopadle do rz. Wisły.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła wschodnią część jednostki „Podgórz" oraz część terenów z grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy (rz. Wisła, ul. Łódzka).

Jednostka XVIII Rudak
- obejmuje fragment części południowej miasta „zawartej" pomiędzy: odcinkiem linii kolejowej 18 Toruń-Kutno i linii kolejowej w kierunku mostu kolejowego do terenów w rejonie Fortu Kolejowego - odcinkiem Małej Wisełki do jej wpływu do rz. Wisły - osią nurtu rz. Wisły - skręcając prostopadle na południowy zachód do południowej i wschodniej granicy pomiędzy ogrodami działkowymi a lasem do projektowanych odcinków ulic w rejonie jeziora Nagus - do projektowanego odcinka ul. Włocławskiej i jej skrzyżowania z ul. Łódzką - odcinkiem ul. Łódzkiej.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła środkową część jednostki „Podgórz".

Jednostka XIX Stawki
- obejmuje fragment południowej części miasta „zawarty" pomiędzy: odcinkami osi nurtu rz. Wisły - odcinkiem Małej Wisełki do terenów w rejonie Fortu Kolejowego - odcinkiem linii kolejowej 18 Toruń-Kutno - częścią południowej granicy administracyjnej miasta z gm. Wielka Nieszawka do drogi S-10 i węzła Kluczyki - projektowaną „Trasą Staromostową".

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła środkową część jednostki „Podgórz" oraz część terenów z grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy (rz. Wisła, tereny kolejowe, projektowana „Trasa Nowomostowa").

Jednostka XX Podgórz
- obejmuje fragment południowo-zachodniej części miasta „zawarty" pomiędzy: osią nurtu rz. Wisły - projektowaną Trasą Staromostową do węzła Kluczyki - odcinkiem S-10 do granicy administracyjnej miasta - odcinkiem południowej i południowo-zachodniej granicy administracyjnej miasta z gmina Wielka Nieszawka.

W nieobowiązujących już podziałach planistycznych miasta stanowiła zachodnią część jednostki „Podgórz" oraz część terenów z grupy „O" nie wchodzących w skład żadnej dzielnicy (rz. Wisła, tereny kolejowe).

1.4.2. Ogólna dyspozycja funkcjonalno-przestrzenna miasta

Rozwój przestrzenny miasta jest silnie zdeterminowany warunkami naturalnymi oraz istniejącym zainwestowaniem, w tym także znajdującym się poza granicami administracyjnymi na obszarze gmin przyległych. Studium utrwala w generaliach istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną: dominację części prawobrzeżnej oraz sukcesywny rozwój struktur miejskich w części lewobrzeżnej, wprowadzając jednocześnie niezbędne korekty wynikające z potrzeb realizacji między innymi, uchwalonej w 2010r „Strategii rozwoju miasta Torunia" oraz rozwoju jego ponadlokalnych funkcji.

Na zmiany zdefiniowanej w dotychczasowych opracowaniach planistycznych (m.in. nie obowiązującym Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Torunia) struktury funkcjonalno-przestrzennej, miały i mają duży wpływ także poza przestrzenne uwarunkowania głównie gospodarczo-ekonomiczne.

Głównym ośrodkiem, skupiającym szeroką gamę usług o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym i wojewódzkim) i lokalnym (miejskim i międzygminnym), z funkcją mieszkaniową jako funkcją równorzędną będzie nadal centrum miasta skupione wokół zespołu staromiejskiego W części lewobrzeżnej - zbliżoną rolę w strukturze miasta przypisano zachowanemu „centrum" d. miasta Podgórz.

Szeroka dolina Wisły wraz ze zbiegającą się z nią, w granicach administracyjnych miasta, doliną Drwęcy - pełnią i pełnić będą ważną rolę korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym.
Równocześnie jednak ich fragmenty predystynowane są dla rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych z ograniczeniami dla lokalizacji nowej zabudowy.
Rozwój miasta przebiegać będzie „dwutorowo":
- drogą przekształceń funkcjonalnych i przestrzennych oraz wypełnienia istniejących struktur w ramach terenów już zurbanizowanych, z zachowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- drogą „przygotowywania" technicznego i planistycznego - nowych terenów zlokalizowanych głównie w części lewobrzeżnej oraz północnej i wschodniej części prawobrzeża.

1.4.3. Audyt krajobrazowy

Obowiązek sporządzenia audytu krajobrazowego, wprowadzony do porządku prawnego 11 września 2015r., spoczywa na organach samorządu województwa. Wymieniony dokument opracowywany być musi nie rzadziej niż raz na 20 lat dla obszaru województwa. Do czasu uchwalenia niniejszego „Studium ..." przedmiotowy audyt krajobrazowy nie został opracowany.

2. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1. Ustalenia formalno-porządkowe i terminologiczne

Ustalenia zawarte w kolejnych rozdziałach niniejszego Studium określają kierunki działań jakie należy podjąć w celu realizacji przyjętej polityki przestrzennej miasta. Nie są ścisłym przesądzeniem o granicach zainwestowania i użytkowania terenów.
Przyjmuje się, że określone w Studium kierunki zagospodarowania przestrzennego wraz z zasadami ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego, zasadami ochrony środowiska i jego zasobów, kierunkami rozwoju systemów transportu i infrastruktury technicznej - stanowić będą podstawę do aktualizacji opracowanych bądź ustalenia kolejnych - wersji programów i planów branżowych.

Wskazane, w rozdziale 2.10 „Ustalenia dla wyodrębnionych jednostek", ograniczenia wynikają z: analizy stanu istniejącego (np. trasy gazociągów wysokiego ciśnienia, linii elektroenergetycznych wysokich napięć, itd.) oraz z obowiązujących aktów prawa miejscowego (np. uznanie za pomnik przyrody, użytek ekologiczny, itd.), z przepisów odrębnych (np. obszary Natura 2000, rezerwaty przyrody, strefy ochronne ujęć wody, obiekty wpisane do rejestru zabytków, itd.) - określone zostały wg stanu na dzień uchwalenia „Studium /.../". W dalszej perspektywie mogą ulec zmianom np. poprzez wykreślenie (np. z rejestru zabytków) lub zmianę granic obszaru poddanego ochronie w oparciu o odrębne akty prawne.

Integralną częścią Studium są rysunki studium - załączniki graficzne w skali 1:10 000 i 1:25 000 zatytułowane:
- Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów - 1:10 000
- Polityka przestrzenna - instrumentalizacja - 1:10 000
- Zasady kształtowania terenów zieleni na tle Miejskiego Systemu Ekologicznego - 1:25 000
- Gospodarka wodna – sieć wodociągowa - 1:25 000
- Gospodarka ściekowa – kanalizacja sanitarna - 1:25 000.
- Gospodarka energetyczna - 1:25 000.

Dodatkowo w niniejszej części tekstowej Studium umieszczono rysunki ilustrujące wybrane zagadnienia (nie będące rysunkami studium – załącznikami uchwalonego dokumentu).

W stosunku do załączników graficznych „Studium", zawierających jego ustalenia przyjmuje się następującą interpretację:

- ostateczne ustalenia granic terenów powinno być dokonywane w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub w trakcie przygotowywania decyzji administracyjnych (w drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy);
- w studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania terenów tzn., że określone na rysunkach studium przeznaczenie terenu, zdefiniowane określeniem obszaru/terenu strukturalnego, oznacza przeznaczenie dominujące (ale nie wyłączne) i może być uzupełnione innymi funkcjami wspomagającymi (nie przeciwstawnymi przeznaczeniu dominującemu) lecz nie prowadzącymi do pogorszenia warunków jego egzystencji;
- dla ustalenia linii rozgraniczających podstawowego układu komunikacyjnego istnieje potrzeba wykonania opracowań określonych mianem „korytarzy komunikacyjnych" z uwzględnieniem zarówno ustaleń niniejszego Studium, jak i parametrów technicznych ulic, warunków lokalizacji urządzeń komunalnych oraz zakresu niezbędnych ingerencji w istniejące zainwestowanie obrzeży tras a także niezbędnych zmian lub korekt istniejącego lokalnego układu komunikacyjnego.

Przeznaczenia obszarów / terenów strukturalnych określono w oparciu o analizę istniejącego użytkowania i zagospodarowania terenów, waloryzację struktury przestrzennej miasta oraz bilans terenów sporządzony w ramach „Potrzeb i możliwości rozwoju gminy" (część B Diagnoza i uwarunkowania rozwoju).

W celu uniknięcia ewentualnych rozbieżności interpretacyjnych niektórych pojęć zastosowanych w zapisach ustaleń niniejszego Studium, ustala się:

- znaczenie pojęć: obszar przestrzeni publicznej, teren zamknięty oraz zabytek, krajobraz kulturowy i dobro kultury współczesnej oraz kompensacja przyrodnicza- wynikają ze stosownych ustaw i przytoczone zostały w punktach bądź podpunktach poświęconych tym zagadnieniom;
- znaczenie pojęć: przekształcenia, rehabilitacja, rekultywacja i remediacji, zdefiniowano w punkcie 2.4. niniejszego tekstu.

Dla potrzeb Studium wprowadza się poniższe interpretacje:

- **obszar/teren strukturalny** - to część obszaru miasta o określonym, w ustaleniach Studium, przeznaczeniu głównym (dominującym) - „narzucającym" standardy zagospodarowania i użytkowania dla innych funkcji. Integralnym elementem każdego obszaru i terenu strukturalnego jest infrastruktura techniczna i społeczna niezbędna dla obsługi danego obszaru lub terenu;
- **zabudowa o charakterze śródmiejskim** - to zgrupowania intensywnej zabudowy na obszarze stanowiącym centrum „dzielnicy" (jednostki ustaleń Studium) - określone w ustaleniach i wyodrębnionych jednostek w formie opisowej;
- typ **zabudowy** (budynków) - zespół następujących cech zabudowy: usytuowanie na działce, gabaryty, kształt dachu;
- forma **zabudowy** (budynku) - układ eksponowanych elewacji oraz dachu i zwieńczenia z rozmieszczeniem, wielkością i proporcjami otworów, elementami programu architektoniczno-estetycznego (detale, faktury materiałów, zasada kolorystyki itp.), stolarką, elementami łączącymi obiekt z otaczającym terenem, towarzyszącymi obiektami pomocniczymi wspierającymi kompozycyjnie obiekt główny;
- kompozycja **zabudowy** (zespołu zabudowy) - układ ulic, placów, budynków i zieleni z uwzględnieniem linii zabudowy, typu i formy zabudowy, nawierzchni utwardzonych;

- infrastruktura **społeczna** - wyposażenie osadnictwa w sieć socjalnej obsługi ludności, jak np. oświaty, zdrowia, kultury, sportu oraz handlu, gastronomii czy rzemiosła;
- infrastruktura **techniczna** - wyposażenie osadnictwa w zakresie obsługi technicznej jak: drogi i ulice, zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków, zaopatrzenie w energię, telekomunikację, usuwanie odpadów, itp.;
- obszar **zieleni ochronnej** - obszar grupujący tereny zieleni krajobrazowo-ekologicznej: urządzonej (parkowej) lub nieurządzonej (np. łąkowej, łęgowej), pełniącej funkcje ekologiczne, estetyczne bądź użytkowe; możliwość przebudowy roślinności w dostosowaniu do potrzeb użytkowych przy uwzględnieniu: typu siedliska, położenia w systemie ekologicznym i roli w tym systemie, a także uwarunkowań lokalnych (np. związanych z zagrożeniami powodziowymi);
- usługi - instytucje i obiekty służące zaspokajaniu potrzeb ludności np. z zakresu handlu, administracji, oświaty, zdrowia, finansów, turystyki, sportu itp.;
- usługi **publiczne** - usługi nauki, oświaty i wychowania, sportu, ochrony zdrowia, opieki społecznej itp. - realizowane jako zadania publiczne oraz usługi ww. zakresu realizowane jako przedsięwzięcia komercyjne, a także usługi z zakresu administracji publicznej;
- usługi **i usługi publiczne w zieleni** - usługi z ww. zakresów na działkach, na których znaczący udział w powierzchni biologicznie czynnej stanowi zieleń, w tym w szczególności, wysoka;
- funkcje **chronione** - usługi z zakresu oświaty i wychowania, związane z wielogodzinnym lub stałym pobytem dzieci i młodzieży, szpitale i domy opieki społecznej, hospicja itp.;
- obszary **usługowo-produkcyjne** - wszelkie usługi komercyjne, w tym stacje paliw, usługi motoryzacyjne i rzemiosło produkcyjne, magazyny, składy, hurtownie oraz działalność produkcyjna pod warunkiem, że dana działalność i zastosowane technologie uniemożliwiają powstanie zagrożeń dla środowiska i życia ludzi nawet w przypadku awarii, poza przemysłem wymagającym składowania dużych ilości materiałów w stanie sypkim pod gołym niebem, produkcją o znacznej skali uciążliwości wynikającej ze skali produkcji, ilości przewozów koniecznych dla tej produkcji, generacji ruchu, emisji zanieczyszczeń oraz ilości odpadów poprodukcyjnych - z wyłączeniem funkcji chronionych;
- obszary **produkcyjno-usługowe** - wszelka działalność z zakresu produkcji, składów, magazynów i baz oraz usług, nie stwarzająca zagrożenia dla środowiska i życia ludzi choćby w przypadku awarii - z wyłączeniem funkcji chronionych;
- obszary **usługowo-mieszkaniowe** - obszary drobnych, lokalnych form aktywności gospodarczej z funkcją mieszkaniową właścicieli, które nie wywołują niekorzystnego dla otoczenia natężenia ruchu związanego z transportem towarów, znacznego zapotrzebowania na media komunalne ani nie odprowadzają agresywnych ścieków i niebezpiecznych odpadów, nie kwalifikujące się do uznania za duże zakłady przemysłowe, magazynowo-składowe (np. hurtownie, bazy transportu itp.);
- obszary **obsługi komunalnej miasta** - obszary, na których lokalizowane są obiekty i urządzenia związane z gospodarką odpadami oraz gospodarką ściekową, cmentarze i schroniska dla zwierząt itp. z dopuszczeniem /poza terenami cmentarzy/ działalności produkcyjnej, baz, składów, magazynów, z wyłączeniem usług publicznych, funkcji chronionych i funkcji mieszkaniowej.

2.2. Ogólne zasady polityki przestrzennej

Zadaniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest określenie polityki przestrzennej i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.
Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określając zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego, przyjmuje ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę tych działań.

Proponowane niżej zasady polityki przestrzennej są pochodnymi m.in. wizji i misji rozwoju miasta przyjętych w „Strategii rozwoju miasta Torunia do roku 2020”(Uchwała Nr 935/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 4 listopada 2010r.), wniosków wynikających z obecnego stanu zagospodarowania, rozwoju przewidywanego w oparciu o obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, potencjału rozwojowego oraz zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań tego rozwoju, w tym również priorytetów i zadań określonych w dokumentach szczebla krajowego i wojewódzkiego.
Jako podstawę zagospodarowania przestrzennego miasta przyjmuje się zastępujące zasady polityki przestrzennej:

- **w odniesieniu do struktury funkcjonalno-przestrzennej:**

- oszczędnej gospodarki zasobami, polegającej na pełniejszym wykorzystaniu już zainwestowanych przestrzeni miejskich w stosunku do ekspansji terytorialnej; zasada ta powinna być realizowana przez wykorzystanie rezerw terenowych w obrębie obszarów zainwestowanych; intensyfikację wykorzystania obszarów zainwestowanych oraz przez ich restrukturyzację (zmiana przeznaczenia, technologii) z poszanowaniem walorów kulturowych i środowiska przyrodniczego;
- minimalizacji konfliktów, wynikających z przesłanek funkcjonalnych i przestrzennych, wywołujących negatywne skutki środowiskowe, społeczne i gospodarcze; zasada ta powinna być realizowana przez działania wymuszające usprawnienie lub zmianę technologii, zmianę lub dyslokację funkcji szczególnie kolizyjnych;
- kształtowania „image” miasta poprzez rewaloryzację i podnoszenie jakości przestrzeni miejskich (ze szczególnym uwzględnieniem Starego Miasta i jego bezpośredniego otoczenia, Bydgoskiego Przedmieścia, Chełmińskiego Przedmieścia, Mokrego Przedmieścia, Jakubskiego Przedmieścia i dawnego centrum miasta Podgórz) oraz tworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni miejskich ze szczególnym uwzględnieniem terenów przy głównych, wlotowych trasach komunikacyjnych oraz w „węzłowych punktach przesiadkowych” - dworcach: Toruń-Główny, Toruń-Miasto i Toruń-Wschodni;
- tworzenia Miejskiego Systemu Ekologicznego; zasada ta ma na celu czynne kształtowanie ekosystemu miasta i powinna być realizowana przez dążenie do zapewnienia ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej terenów zielonych i ich powiązania z terenami leśnymi położonymi zarówno w granicach miasta jak i poza jego obrębem oraz obszarami otwartymi doliny Wisły oraz przez dążenie do zwiększenia udziału powierzchni biologicznie czynnych w strukturze zagospodarowania poszczególnych obszarów;
- integracji otwartych przestrzeni publicznych, kształtujących tożsamość miasta i jego poszczególnych obszarów; zasada ta powinna być realizowana poprzez kształtowanie wielofunkcyjnych makro-wnętrz urbanistycznych, integrujących główne ciągi uliczne i place z terenami zielonymi o funkcjach ekologicznej i rekreacyjnej oraz z obiektami użyteczności publicznej;
- kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta w oparciu o określone strefy i podstrefy, co oznacza odnoszenie poszczególnych ustaleń funkcjonalnych do ww. i wynikającego, z odmienności stanu i charakteru ich zagospodarowania, potencjału rozwojowego i uwarunkowań rozwoju;
- angażowania funduszy gminnych w realizację obiektów i urządzeń infrastrukturalnych (komunikacyjnych i sieci inżynieryjnych) a także do korzystania z prawa pierwokupu w transakcjach sprzedaży działek, w odniesieniu do terenów niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb wspólnych społeczności lokalnej - na obszarach przewidywanych dla rozwoju struktur miejskich. Wybór terenów i skala zaangażowania środków gminnych określone będą każdorazowo w powiązaniu z budżetem miasta
- pełnego zabezpieczenia obsługi ludności w sferze usług publicznych głównie poprzez adaptacje, modernizacje i rozbudowy istniejących obiektów a także budowę nowych, sukcesywnie i w miarę występujących potrzeb, na obszarach przewidywanych dla rozwoju

struktur miejskich. Nie wyklucza się jednocześnie możliwości powstawania prywatnych, społecznych obiektów usługowych (z zakresu szkolnictwa, ochrony zdrowia, opieki społecznej itp.) realizowanych przez prywatnych inwestorów;
- tworzenie gminnego zasobu działek i gruntów budowlanych w celu ułatwienia pozyskiwania terenów prywatnych na cele publiczne i jako oferty stymulującej rozwój, pożądanych na terenie miasta działalności gospodarczych prywatnych inwestorów.

▪ **w odniesieniu do systemów komunikacyjnych:**
- kształtowania sprawnego systemu powiązań z zewnętrznym układem komunikacyjnym i powiązań „wewnątrz" miejskich poprzez m.in.:
  - kontynuację budowy tras średnicowych (w prawo- i lewobrzeżnej części miasta oraz tzw. Trasy Wschodniej z wyprowadzeniem układu w kierunku węzła autostradowego Toruń Północ (Turzno) oraz rozbudową istniejącego odcinka ul. Łódzkiej i powiązaniem jej z drogą S-10), nowych przepraw mostowych (tzw. Trasy Nowomostowej oraz Trasy Zachodniej),
  - nadanie priorytetu kontynuacji rozbudowy istniejącego układu drogowego (m.in. ul.: Szosa Olsztyńska – do granic administracyjnych miasta z gminą Lubicz, Szosa Chełmińska – na odcinku od Al. Jana Pawła II do ul. Polnej) i realizację nowych ulic lub ich odcinków (m.in. przeprawę mostową przez Wisłę – mostu zachodniego, przedłużenie ul. Wielki Rów),

  a także:
  - realizację nowych i modernizację istniejących ulic podstawowego i wspomagającego układu komunikacyjnego, dostosowanych do kierunku rozwoju struktur miejskich i potrzeb przewidywanych funkcji, z uwzględnieniem minimalizacji konfliktów i zagrożeń dla bezpośredniego otoczenia drogą rozwiązań technicznych i technologicznych;
- wprowadzenia priorytetu dla transportu zbiorowego wraz z działaniami na rzecz jego usprawnienia (m.in. poprzez modernizację i rozbudowę istniejących trakcji tramwajowych wraz z budową pełno standardowych pętli tramwajowych i zaplecza technicznego - zajezdni), a także tworzenia integracyjnych „węzłów" przesiadkowych umożliwiających wybór alternatywnego środka komunikacji zbiorowej (np. kolej-tramwaj-autobus lub tramwaj-autobus);
- promocję ruchu rowerowego poprzez realizację spójnej sieci połączeń rowerowych zapewniającej - oprócz funkcji rekreacyjnej - alternatywną w stosunku do ruchu samochodowego i pieszego formę dojazdów do pracy, szkół i usług;

▪ **w odniesieniu do systemów infrastruktury technicznej:**
- utrzymanie sprawnego miejskiego systemu zaopatrzenia w wodę opartego na modernizacji i rozbudowie istniejących ujęć wody, a także budowie nowych ujęć wody oraz modernizacji, wymianie i rozbudowie miejskich sieci wodociągowych - gwarantujących nieprzerwane dostawy wody z poprawą jej jakości;
- oparcie gospodarki ściekowej na modernizacji i rozbudowie istniejących miejskich sieci a także budowie miejskich systemów dla obsługi głównych i potencjalnych kierunków rozwoju struktur miejskich;
- dostosowanie, z ewentualnymi korektami, wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych sporządzanych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o. - do kierunków rozwoju struktur miejskich;
- ochronę i właściwą eksploatację systemów melioracji wodnych, ze szczególnym uwzględnieniem terenów rolnych przekształcanych w wyniku zainwestowania miejskiego;

- poprawę ochrony przeciwpowodziowej poprzez regulację, naprawę i odbudowę rzek i kanałów: Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej, Kanału Nieszawskiego oraz Kanału Czerniewickiego, odbudowę przepustu na Kanale Czerniewickim;
- zapewnienie zwiększonych dostaw gazu z istniejącego źródła w oparciu o istniejące i planowane gazociągi wysokiego ciśnienia ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi I°;
- rozbudowę i poprawę funkcjonowania systemu zaopatrzenia w gaz zwłaszcza poprzez modernizację istniejących sieci średniego i niskiego ciśnienia, powiększenie wydajności i budowę nowych stacji redukcyjno-pomiarowych II° (średniego/niskiego ciśnienia) oraz rozbudowę (budowę) sieci rozdzielczej średniego ciśnienia i rozbudowę (budowę) sieci niskiego ciśnienia z uwzględnieniem głównych kierunków rozwoju struktur miejskich;
- rozbudowę systemu zaopatrzenia miasta w energię cieplną (jego prawobrzeżnej części) z modernizacją i rozbudową magistralnych sieci ciepłowniczych, techniczną i technologiczną restrukturyzacją źródeł ciepła, a także poprzez wzrost skojarzenia produkcji energii cieplnej z likwidacją małych kotłowni o niskiej sprawności;
- stworzenie preferencji dla systemów grzewczych bezemisyjnych, o niskiej emisji lub podłączenie do wysokosprawnej sieci ciepłowniczej,
- poprawę warunków dostaw energii elektrycznej poprzez rozbudowę i przebudowę istniejących linii WN, budowę nowych stacji transformatorowych, rozbudowę i modernizację linii SN oraz nN z uwzględnieniem głównych i potencjalnych kierunków rozwoju struktur miejskich;
- intensyfikację istniejących i wprowadzenie nowych systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

2.3. Podział miasta na: strefy polityki przestrzennej (główne strefy strukturalno-przestrzenne) i podstrefy działań, obszary i tereny strukturalne

Kierunki zagospodarowania przestrzennego to określenie długofalowego procesu zmian struktury przestrzennej (wizja ewolucji) miasta, wyznaczonych z jednej strony przez cele rozwoju zdefiniowane w przyjętej „Strategii …", a z drugiej strony przez możliwości wynikające ze stanu istniejącego.
W Studium przyjęto zasadę określania kierunków zagospodarowania w odniesieniu do wyodrębnionych jednostek ustaleń „Studium ..." – jednostek urbanistycznych poprzez:
- określenie stref polityki przestrzennej (głównych stref strukturalno-przestrzennych) i podstref działań, wyodrębnionych na podstawie kryterium oceny stopnia zainwestowania, udziału terenów biologicznie czynnych, w tym wymagających ochrony przed antropopresją i predyspozycji dla rozwoju funkcji miejskich, a także roli poszczególnych obszarów w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta i skali zaangażowania samorządu w ich kształtowaniu;
- określenie obszarów i terenów strukturalnych.

2.3.1. Podział na strefy polityki przestrzennej oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów

Dla potrzeb realizacji polityki przestrzennej określa się następujące strefy polityki przestrzennej:

Z - **strefa zurbanizowana** obejmująca obszary o dominacji zainwestowania miejskiego w różnym stopniu ukształtowania przestrzennego lub obszary przewidziane do urbanizacji. W ramach tej strefy określa się podstawowe przeznaczenie wyodrębnionych obszarów i terenów strukturalnych oraz wyznacza obszary i tereny predystynowane do zagospodarowania funkcjami miejskimi. Oznacza to sukcesywną wymianę form zagospodarowania wpływających negatywnie na otoczenie na terenach zabudowanych i rozwój struktur miejskich na określonych ustaleniami obszarach.

E - **strefa ekologiczna** obejmująca struktury przyrodnicze o randze międzynarodowej i krajowej, które z punktu widzenia interesu publicznego kształtowane być muszą według zasad polityki proekologicznej. Na obszarach i terenach położonych w tej strefie nie powinny następować zasadnicze zmiany w dotychczasowym przeznaczeniu, a działania, w odniesieniu do dotychczasowych form użytkowania, skupiać się powinny na podnoszeniu standardów zagospodarowania i użytkowania z jednoczesną eliminacją funkcji kolizyjnych. W strefie tej dopuszcza się nowe elementy infrastruktury technicznej (w tym drogi). Ich lokalizacja wymaga zaprojektowania i realizacji stosownych zabezpieczeń.

S - **strefa pośrednia** obejmująca istniejące lub projektowane tereny zainwestowania miejskiego o dużym udziale powierzchni biologicznie czynnych, istotnych dla kształtowania systemu ekologicznego miasta.
Działania w tej strefie podporządkowane być powinny maksymalnemu zabezpieczeniu występujących wartości przyrodniczych z dopuszczeniem zmian istniejących form zagospodarowania bądź użytkowania.

Strefy E i S tworzą razem podstawy (rdzeń) Miejskiego Systemu Ekologicznego (MSE).
Dwa obszary miasta, ze względu na ich specyfikę, objęto odrębnymi strefami:

C - **centrum** - szczególnej tożsamości; obejmuje obszary najcenniejsze dla fizjonomii miasta w części objęte ochroną prawną, w części wymagające zabezpieczeń trwania charakterystycznych dla Torunia struktur urbanistycznych w warunkach przekształceń własnościowych i związanych z nimi „nacisków inwestorów".

O - **potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta**; obejmująca obszary o trudnym do określenia, na obecnym etapie, horyzoncie czasowym ich udostępnienia dla rozwoju struktur miejskich (część terenów uznanych za zamknięte kompleksy koszarowe i magazynowe oraz poligon wojskowy).

Dla poszczególnych stref polityki przestrzennej określa się sugerowane maksymalne wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:
- wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej,
- udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej**.**

Wskaźniki te, powinny być uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmian.

Tabela C 2.3-1 Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów w strefach polityki przestrzennej

Strefa polityki przestrzennej	**Z**	**S**	**E**
Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej	**60** %	**40** %	**25** %
Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej	**10** %	**25** %	**60** %

W przypadku terenów posiadających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się zmianę ustalonych wskaźników.

W sporządzanych planach miejscowych oraz zmianach planu powyższe wskaźniki powinny być dostosowane do lokalnych uwarunkowań. W uzasadnionych przypadku dopuszcza się odstąpienie od powyżej określonych wskaźników.
Dla stref polityki przestrzennej centrum (C) i potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta (O), nie występuje potrzeba ustalania powyższych wskaźników.

2.3.2. Podział na podstrefy działań

Ze względu na sposób zagospodarowania i użytkowania poszczególnych obszarów miasta, cech ich struktury oraz uwzględniając obecną i przewidywaną dynamikę procesów ich rozwoju - w ramach opisanych wyżej stref polityki przestrzennej, określone zostały następujące podstrefy działań:

W strefie Z - zurbanizowanej

Z.1 - podstrefa zachowania istniejącego układu przestrzennego

Niniejszą podstrefą objęto tereny o wykształconym układzie przestrzennym i zakończonym - w podstawowych elementach - procesie zagospodarowania.
Oznacza to, że wszelkie działania inwestycyjne, remontowe i eksploatacyjne muszą być generalnie podporządkowane:

- istniejącemu układowi przestrzennemu, bez zasadniczych zmian przeznaczenia terenów, które spowodowałyby zwiększenie uciążliwości dla funkcji podstawowej określonej ustaleniem obszaru lub terenu strukturalnego,
- podnoszeniu standardów użytkowania obszaru, w tym zwłaszcza w zakresie „dozbrojenia" lub modernizacji sieci infrastruktury technicznej, urządzenia ulic, zagospodarowania zielenią itp.

Dopuszcza się ewentualne korekty uzupełniającego układu drogowego, wynikające z uwarunkowań lokalizacji elementów podstawowego układu komunikacyjnego.
W zależności od lokalnych uwarunkowań dopuszcza się wymianę lub rozbudowę i przebudowę istniejących budynków lub budowli oraz budowę nowych na wolnych działkach budowlanych. Wskazuje się na potrzebę wyeliminowania drogą techniczną bądź technologiczną lub poprzez zmianę sposobu dotychczasowego użytkowania - dla funkcji stwarzających uciążliwość i pogarszających standardy użytkowania terenów przyległych, a także wprowadzających ograniczenia w funkcjonowaniu dotychczasowych form użytkowania, zgodnych z przeznaczeniem głównym obszaru lub terenu.

Z.2 - podstrefa wspierania procesów urbanizacji

Niniejszą podstrefą objęto obszary, dla których wcześniejszymi opracowaniami planistycznymi (obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego) określone zostały „reguły gry" w przestrzeni i rozpoczęty został proces urbanizacji obszaru lub terenu.
Oznacza to, że na obszarach objętych tą podstrefą samorząd gminny dążyć będzie do zdynamizowania rozwoju poprzez realizację lub uzupełnienie brakujących elementów infrastruktury technicznej (w tym dróg publicznych) i społecznej, a także korzystać będzie z prawa pierwokupu w transakcjach sprzedaży działek budowlanych.
Generalnie utrzymuje się określoną w wyżej wymienionych dokumentach, strukturę funkcjonalno-przestrzenną poszczególnych terenów, z możliwością dokonywania - w drodze zmiany planu - korekt tej struktury, wynikających z potrzeb które nie mogły być lub nie zostały zdefiniowane na etapie sporządzania planu, w tym w szczególności:

- uwzględnienia interesu publicznego lub walorów ekonomicznych przestrzeni,
- rozwoju podstawowego układu komunikacyjnego,
- wprowadzenia nowych elementów infrastruktury społecznej lub technicznej.

Z.3 - podstrefa modernizacji i uzupełnień

Obejmuje ona tereny zróżnicowane pod względem charakteru użytkowania i zabudowy, z obiektami o różnym stanie technicznym - wymagające uporządkowania istniejącego układu przestrzennego i poprawy jakości przestrzeni w ramach własności poprzez:

- utrzymanie struktury przestrzennej z niezbędną modernizacją elementów zagospodarowania, w tym zwłaszcza poprawą stanu technicznego lub estetycznego obiektów, zapewnieniem prawidłowych powiązań komunikacyjnych (z wykorzystaniem istniejących dróg publicznych lub wewnętrznych), budowę nowych dróg, oraz wprowadzeniem elementów zagospodarowania, właściwych dla określonej funkcji - w tym zwłaszcza zieleni,
- przekształcenia funkcjonalne z ewentualną wymianą bądź uzupełnieniami zabudowy.

W ramach tej podstrefy działania samorządu gminnego ograniczać się będą do „poprawy" warunków funkcjonowania obszarów lub terenów poprzez:

- modernizację lub rozbudowę sieci infrastruktury technicznej,
- urządzenie istniejących ulic, z ich ewentualną rozbudową o nowe odcinki, w tym zwłaszcza niezbędne dla obsługi obszarów, na których realizacja elementów podstawowego układu komunikacyjnego „wymusiła" zmiany (np. zakończenie placem do nawracania) w istniejącym systemie obsługi komunikacyjnej,
- pomoc w uzyskiwaniu funduszy zewnętrznych.

Z.4 - podstrefa przebudowy (reurbanizacji)

Niniejszą podstrefą objęto tereny o znikomym stopniu uporządkowania istniejącego układu, przemieszaniu funkcji wzajemnie kolizyjnych lub o niewielkim stopniu zainwestowania, w tym występowania zabudowy o niskiej wartości technicznej lub a także form zagospodarowania, które nie mogą być zaakceptowane na dalszych etapach rozwoju miasta.

Główne działania w tej podstrefie oparte będą na wieloaspektowych „programach naprawczych". Wymagają one zintegrowanego postępowania zarówno ze strony samorządu gminnego jak i obecnych bądź przyszłych inwestorów, a także wsparcia finansowego ze środków zewnętrznych.

Wymienione wyżej procesy wymagają kontroli i interwencji miasta, ze względu na konieczność całościowego, długookresowego postępowania, potencjalną sprzeczność interesów prywatnego i publicznego lub konieczność koordynacji działań różnych podmiotów.

Z.5 - podstrefa rozwoju funkcji miejskich.

Obejmuje ona tereny, w obrębie których planowana jest zmiana wykorzystania terenów rolniczych (w tym części nieużytków) - na cele zagospodarowania funkcjami miejskimi, terenów poprzemysłowych i powojskowych oraz część terenów ekstensywnie zabudowanych bądź zagospodarowanych i część terenów, na których trwa realizacja inwestycji w oparciu o prawomocne decyzje administracyjne.

Oznacza to aktywne angażowanie budżetu miejskiego w realizację układu komunikacyjnego oraz uzbrojenia technicznego terenów, w oparciu o ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzje administracyjne (o warunkach zabudowy lub o ustalaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego) i programy branżowe. Skala tego zaangażowania i wynikające z niej tempo urbanizacji uwarunkowane być powinny możliwościami budżetu oraz priorytetami dla realizacji kolejnych zadań, określonych w Wieloletnich Planach Inwestycyjnych.

W strefie E - ekologicznej

E.1 podstrefa ochrony i konserwacji

Niniejszą podstrefą objęto najcenniejsze przyrodniczo obszary podstawowe dla systemu ekologicznego, lokalnego i ponadlokalnego - zwartych kompleksów leśnych w części uznanych za ochronne i części otwartych dolin rzecznych.
Oznacza to podporządkowanie wszelkich działań związanych ze zmianami sposobu użytkowania i zagospodarowania - funkcji ekologicznej.
Realizacja niezbędnych elementów infrastruktury technicznej, w tym elementów systemu transportu drogowego, kolejowego i lotniczego wymaga wprowadzenia stosownych zabezpieczeń, maksymalnie ograniczających ewentualny negatywny wpływ na środowisko.
Powyższe nie dotyczy działań związanych z ochroną przeciwpowodziową oraz robót związanych z regulacją i utrzymaniem wód.
Na obszarach użytkowanych rolniczo, objętych tą podstrefą należy wykluczyć lokalizację nowej zabudowy rolnej na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
Na terenach, dla których obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dopuszczają zabudowę - jej realizacja wymaga pełnego uzbrojenia technicznego i wzmożonej kontroli sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów.
Dopuszcza się ekstensywne formy użytkowania rekreacyjnego w postaci ścieżek dydaktycznych, ciągów spacerowych i rowerowych oraz miejsc wypoczynku i punktów widokowych, a także urządzeń związanych z wypoczynkiem nadwodnym i wędkarstwem. Ewentualne użytkowanie ścieżek i ciągów jako szlaków konnych wymaga oceny skutków dla środowiska przyrodniczego.
Na obszarach leśnych objętych tą podstrefą dopuszcza się ekstensywne formy użytkowania rekreacyjnego w postaci ścieżek dydaktycznych, spacerowych i rowerowych oraz urządzonych miejsc wypoczynku.
Dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej, niezwiązanej z gospodarką leśną, dopuszcza się przebudowę, rozbudowę lub modernizację w granicach istniejących, wydzielonych działek budowlanych.
Dopuszcza się realizację nowej zabudowy na istniejących, wydzielonych działkach budowlanych, jako uzupełnienie istniejących skupisk zabudowy mieszkaniowej lub siedlisk zabudowy zagrodowej (na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego).

E.2 podstrefa ograniczonego zainwestowania.

Niniejszą podstrefą objęto obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów najcenniejszych przyrodniczo lub część terenów cennych przyrodniczo - na których występują lub mogą wystąpić różne formy użytkowania i zabudowy (np. wynikające z obowiązujących m.p.z.p. lub wydawanych decyzji administracyjnych).
Działania samorządu gminnego w obszarach i terenach położonych w tej podstrefie koncentrować się powinny w szczególności na:

- wzmożonej kontroli i ewentualnie interwencji w odniesieniu do użytkowania i zagospodarowania, w tym zwłaszcza w zakresie zmian naturalnego ukształtowania terenu, nieuzasadnionej likwidacji skupisk roślinności naturalnej, a także przekształceń lub likwidacji naturalnych cieków i zbiorników wodnych oraz rodzaju działalności gospodarczej pod kątem jej wpływu na poszczególne ekosystemy,
- podnoszeniu standardów użytkowania obszarów i terenów zabudowanych lub na których dopuszcza się zabudowę - w zakresie wyposażenia infrastrukturą techniczną.

Na obszarach położonych w tej podstrefie wyklucza się.: intensywną zabudowę mieszkaniową, działalności gospodarcze, usługowe bądź produkcyjne. Wyklucza się również lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem infrastruktury technicznej i instalacji odnawialnych źródeł energii.

Ewentualną powierzchniową eksploatację należy ograniczyć do uzasadnionych ekonomicznie przypadków.

W strefie S - pośredniej

S.1 - podstrefa umiarkowanego rozwoju.

Niniejszą podstrefą objęte zostały obszary i tereny o rozpoczętych procesach urbanizacji (w oparciu o obowiązujące m.p.z.p.) lub predysponowane do rozwoju funkcji miejskich, a także tereny większych zespołów zieleni leśnej lub parkowej oraz niektórych cmentarzy, położone generalnie w terenach pomocniczych dla systemu ekologicznego (mających znaczenie m.in. dla przewietrzania miasta, stanowiących w części „łączniki" pomiędzy terenami węzłowymi i współtworzącymi system ekologiczny).

Działania samorządu gminnego w tej podstrefie ukierunkowane będą w szczególności na:

- kontrolę intensywności zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów zgodnie z obowiązującymi aktami prawa miejscowego z dopuszczeniem zmian ustalonego w tych dokumentach przeznaczenia, nie powodujących zwiększenia intensywności zabudowy lub użytkowania lub zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnych,
- utrzymanie i „wzbogacenie" szaty roślinnej terenów istniejącej zieleni leśnej z przekształceniem jej w zieleń parkową (parki leśne) wraz z urządzeniami służącymi rekreacji i wypoczynkowi,
- kształtowanie terenów przewidzianych pod rozwój cmentarzy jako założeń parkowych,
- określenie zasad zabudowy i zagospodarowania na terenach nie objętych m.p.z.p. ze szczególnym uwzględnieniem roli obszaru w systemie (np. korytarz przewietrzania i łącznik pomiędzy terenami węzłowymi i współtworzącymi system ekologiczny),
- „dozbrojenie" i modernizacje istniejących sieci infrastruktury technicznej na obszarach przewidzianych dla funkcji miejskich.

S.2 - podstrefa kontrolowanego rozwoju.

Niniejszą podstrefą objęte zostały obszary o różnych formach użytkowania oraz o różnym stopniu zagospodarowania lub zabudowy - charakteryzujące się generalnie położeniem: w obrębie terenów współtworzących system ekologiczny (w rejonie Strugi Toruńskiej) lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów węzłowych systemu ekologicznego (lasów, doliny Wisły), a także niewielkie fragmenty położone w „korytarzach łącznikowych" (pomocniczych) systemu ekologicznego.

Obszary objęte tą podstrefą mogą być urbanizowane, a obszary zurbanizowane muszą podlegać procesowi uporządkowania istniejących form użytkowania i zabudowy - na warunkach zapewniających utrzymanie bądź wzmocnienie ich ekologicznej funkcji.

Oznacza to m.in. podjęcie, ze strony samorządu gminnego, działań zmierzających do:

- uporządkowania i modernizacji istniejącego zagospodarowania z eliminacją użytkowania lub zagospodarowania mogących stanowić zagrożenie dla środowiska w drodze „dozbrojenia" infrastrukturą techniczną, podjęcia działań zmierzających do zapewnienia dostępu, z wprowadzeniem np. ścieżek spacerowych na terenach przyległych do Strugi Toruńskiej,
- ustalenia zasad i standardów zabudowy i zagospodarowania dla terenów niezabudowanych lub ekstensywnie użytkowanych (tereny zieleni leśnej, nieużytki, ogrody działkowe) z uwzględnieniem predyspozycji funkcjonalnych określonych w Studium w formie obszarów i terenów strukturalnych,
- pełne uzbrojenie terenów podlegających urbanizacji.

S.3 - podstrefa ochrony z konserwacją i modernizacją.

Niniejszą podstrefą objęte zostały obszary i tereny o różnych formach zagospodarowania, zabudowy oraz użytkowania w części objęte obowiązującymi m.p.z.p. - położone generalnie w terenach współtworzących system ekologiczny (m.in. doliny rzek: Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej) oraz tereny niezabudowane o dużych powierzchniach czynnych biologicznie objęte ochroną na podstawie ustawy Prawo Wodne i część terenów zieleni fortecznej - pomocniczych w systemie ekologicznym.

Działania samorządu gminnego w tej podstrefie ukierunkowane będą w szczególności:

- w odniesieniu do terenów o różnych formach zagospodarowania, zabudowy lub użytkowania na:
  - promocji działań proekologicznych polegających zwłaszcza na zagospodarowaniu rekreacyjno-wypoczynkowym, tworzeniu ogólnodostępnych ciągów spacerowych i rowerowych,
  - ewentualnej wymianie elementów zieleni na bardziej dostosowane do siedlisk,
  - kontroli sposobu zagospodarowania i użytkowania, w tym zwłaszcza w aspekcie przekształceń naturalnego ukształtowania terenu i ewentualnych przekształceń form istniejącej zieleni,
  - „dozbrojeniu" lub modernizacji istniejących sieci infrastruktury technicznej,
  - kontroli form działalności gospodarczych mogących negatywnie oddziaływać na ekosystemy;
- w odniesieniu do obszarów niezabudowanych objętych ochroną na podstawie ustawy Prawo Wodne na:
  - zagospodarowaniu zgodnie z wymaganiami określonymi odrębnymi przepisami oraz ochronie przed zabudową i intensywnym użytkowaniem;
- w odniesieniu do terenów zieleni fortecznej na:
  - rewaloryzacji tej zieleni z uwzględnieniem wymagań konserwatorskich dotyczących ochrony obiektów fortecznych,
  - określeniu zasad i wymagań dotyczących możliwości wykorzystania fortów i terenów przyległych dla współczesnych funkcji użytkowych.

W strefie C - centrum

C.1 - podstrefa maksymalnej ochrony historycznej struktury przestrzennej z priorytetem dla wymagań konserwatorskich.

Obszar wskazany do objęcia programem specjalnym rewaloryzacji oraz planem zarządzania miejscem wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

C.2 - podstrefa ochrony zachowanych wartościowych elementów z jednoczesnym wspieraniem działań modernizacyjnych

Wspieranie działań modernizacyjnych ma na celu podniesienie technicznej i użytkowej wartości obiektów i zespołów urbanistycznych z dopuszczeniem wymiany niektórych obiektów - pod warunkiem spełnienia wymogów konserwatorskich.

2.3.3. Obszary i tereny strukturalne oraz zadania bądź obiekty realizujące ponadlokalne i lokalne cele publiczne

Studium przyjmuje zasadę określania „generalnego" przeznaczenia poszczególnych części miasta poprzez określenie obszarów i terenów strukturalnych. Oznacza to możliwość wprowadzania w poszczególnych obszarach i terenach strukturalnych innych form użytkowania terenu (funkcji) niż wymienione w nazwie obszaru czy terenu i zdefiniowane w „słowniczku" o ile nie występują przeciwwskazania środowiskowe (środowiska przyrodniczego lub kulturowego), społeczne lub ekonomiczne, wskazujące na możliwość: pogorszenia jakości

przestrzeni oraz warunków jej zagospodarowania i użytkowania, a także obniżenia wartości ekonomicznej terenów przyległych.
Na załączniku graficznym nr 7 *Polityka przestrzenna - instrumentalizacja* - wskazuje się imiennie określone zadania bądź obiekty realizujące ponadlokalne i lokalne cele publiczne.

2.4. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane.

Zgodnie z art.10 ust. 2 pkt 14 i pkt 14a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w „Studium...” określa się w szczególności obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane.

W niektórych przypadkach obszary i tereny określone jako wymagające: przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane, wskazane w niniejszym dokumencie - w części lub w całości pokrywają się. Nie oznacza to jednak wzajemnej niespójności pomiędzy ustaleniami Studium lecz wynika z odmienności kryteriów, wg których je wyodrębniono oraz działań naprawczych jakie należy podjąć.
Niektóre z działań są wzajemnie uzupełniającymi się lub mogą wynikać z odmienności procedur i czasu trwania postępowania „naprawczego”. Odrębnym ocenom podlegać też będą efekty prowadzonych postępowań.

2.4.1. Obszary wymagające przekształceń

Dla potrzeb niniejszego „Studium...”, ustala się:

- **Pojęcie przekształceń** odnosi się do kompleksowych działań związanych ze zmianą lub uporządkowaniem istniejącego zagospodarowania lub użytkowania.
  Przekształceniom podlegać może zarówno funkcja (użytkowanie) jak i przestrzeń (układ urbanistyczny i zabudowa) lub i funkcja i przestrzeń.
  Podstawowym kryterium wskazania tych obszarów jest ich rola i położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, a także stopień nawarstwienia uwarunkowań - wymagające długofalowych i zintegrowanych działań ze strony samorządu gminnego oraz inwestorów.
  W części, obszary wskazane jako wymagające przekształceń, odpowiadają obszarom zakwalifikowanym do: strefy zurbanizowanej „Z” w podstrefach działań: „3 - modernizacji i uzupełnień” oraz „4 – przebudowy (reurbanizacji)” a także obszarom w strefach: „S” – pośredniej, w podstrefie działań „2 – kontrolowanego rozwoju” i „C” – centrum, w podstrefie działań „2 – ochrony zachowanych wartościowych elementów”.
  .
  Generalnie przekształcenia dotyczą 3 kategorii obszarów:
  1) obszary poprzemysłowe i przemysłu będącego w trakcie restrukturyzacji oraz tereny powojskowe i tereny kolejowe, które stały się zbędne dla potrzeb obrony narodowej lub transportu kolejowego;
  2) obszary w części zabudowane, objęte obowiązującymi do 31 grudnia 2005 r. strefami ochronnymi, w ramach których nie doszło do zagospodarowania terenów zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi oraz obszary zabudowane, na których nie doszło do realizacji planowanych - w kolejnych edycjach dokumentów planistycznych - funkcji;
  3) obszary użytkowane rolniczo (polowe bez zabudowy) lub jako ogrody działkowe, które mogłyby stanowić potencjalne obszary zainwestowania miejskiego na ściśle określonych, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, warunkach i zasadach oraz nieużytki;

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia" wskazuje tereny wymagające przekształceń ze względów funkcjonalno-przestrzennych. Tereny wskazane do przekształceń, wpisują się również do kategorii terenów zdegradowanych, które po przeprowadzenia stosownych analiz mogą być objęte programami rewitalizacji.

Jednostka I - Starotoruńskie Przedmieście
z kategorii 1 oraz w części z kategorii 3:

- **teren obejmujący obszary zawarte pomiędzy planowaną „trasą średnicową" - ul. Szosa Okrężna - ul. Szosa Bydgoska (z terenami przyległymi).**

Jest to obszar szczególnie istotny dla fizjonomii miasta, wymagający uporządkowania zarówno funkcjonalnego jak i przestrzeni zabudowanych, w tym zwłaszcza wprowadzenia zabudowy o wysokich walorach architektoniczno-estetycznych z harmonijnym wkomponowaniem istniejących elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego. Wymaga również kompleksowych rozstrzygnięć dotyczących zasad obsługi komunikacyjnej (w związku z planowaną trasą średnicową).
Obszary poprzemysłowe pomiędzy planowaną „trasą średnicową" a ul. Szosa Bydgoska są predestynowane do lokalizacji różnych form aktywności gospodarczej, w tym również obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² z kat. II oraz usług w szczególności rangi metropolitalnej (prestiżowych, podnoszących rangę miejsca) w części wymagający zachowania bądź wprowadzenia dużego udziału zieleni wysokiej.

Jednostka V - Bydgoskie Przedmieście
z kategorii 1 i 3

- **teren położony pomiędzy ul. Ks. Jerzego Popiełuszki - przedłużeniem ul. Stromej a rzeką Wisłą** (w tym m.in. Port Zimowy).

Ze względu na jego położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Starego Miasta oraz ekspozycję w panoramie miasta z punktów widokowych w lewobrzeżnej części miasta - wymaga kompleksowych zmian funkcjonalno-przestrzennych uwzględniających szczególne położenie, osie widokowe i ekspozycji, a także uwarunkowania związane z zagrożeniami powodziowymi.
Predestynowane dla lokalizacji różnych form aktywności gospodarczych związanych z obsługą ruchu turystycznego, rekreacji i sportu (z wykorzystaniem akwenu Portu Zimowego).

Jednostka VI - Stare Miasto
z kategorii 1:

- **teren położony pomiędzy ulicami: Warszawską - Bulwarem Filadelfijskim a Wolą Zamkową.**

Obszar obejmujący w części zdekapitalizowaną zabudowę magazynowo - składową, powojskową oraz obiekty i tereny o wartościach historyczno-kulturowych, położony „na styku" z Zespołem Staromiejskim, w pobliżu integracyjnego węzła przesiadkowego (Toruń-Miasto).
Ze względu na swoje bardzo atrakcyjne położenie, wskazany jest do przekształceń funkcjonalnych ukierunkowanych na rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych o atrakcyjnym programie (komercyjnych i z zakresu usług publicznych) - z wykorzystaniem i zachowaniem walorów środowiska kulturowego i elementów środowiska przyrodniczego, podnoszących atrakcyjność miejsca.

Jednostka VII - Chełmińskie Przedmieście
z kategorii 1 i 3:

- **teren położony pomiędzy linią kolejową Toruń-Północ - Toruń-Wschodni - ul. Grudziądzką - ul. Wielki Rów** (tzw. pięciobaza).

Teren zagospodarowany w części obiektami produkcyjno-składowymi, w części użytkowany jako ogrody działkowe oraz budynki mieszkalne.

Z uwagi na atrakcyjne położenie (zwłaszcza części przyległej do ul. Grudziądzkiej - traktowanej jako „brama" miasta) i dostępność komunikacyjną oraz istniejące uzbrojenie - wymaga zdecydowanej poprawy estetyki obiektów i form zagospodarowania z możliwością przekształcenia ogrodów działkowych na publiczne tereny zieleni oraz docelowej dyslokacji funkcji mieszkaniowej.

z kategorii 2:

- **teren położony pomiędzy planowanym odcinkiem Trasy Staromostowej - ul. Szosa Chełmińska a ul. Czerwona Droga.**

Jest to obszar rezerwowany, w kolejnych opracowaniach planistycznych, pod lokalizację nowego centrum usługowo-handlowego.
Ze względu na atrakcyjne położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Starego Miasta, teren predystynowany dla rozwoju funkcji usługowych centrotwórczych prestiżowych - wykorzystujących rangę miejsca.
Obszar predestynowany do lokalizacji różnych form aktywności gospodarczej, w tym również obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² z kat. II.
Obiekty i sposób zagospodarowania terenu charakteryzować się muszą wysokimi walorami architektonicznymi i estetycznymi. Wymaga wymiany większości zabudowy i stworzenia atrakcyjnych wnętrz urbanistycznych, a także uwzględnienia szczególnych zasad kształtowania zabudowy (ze względu na ekspozycję w panoramie - „tło" dla panoramy Starego Miasta).

Jednostka VIII - Jakubskie Przedmieście

z kategorii 1:

- **teren ograniczony ulicami: Szosa Lubicka, Targowa i Żółkiewskiego.**

Jest to teren częściowo funkcjonujących zakładów przemysłowych, usług, enklaw istniejącej zabudowy mieszkaniowej (wielo i jednorodzinnej) i nowo zrealizowanego osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz nieużytkowany teren dawnej rzeźni miejskiej (obiekty zostały wyburzone).
Ze względu na swoje atrakcyjne położenie oraz stopień „dewastacji przestrzennej" - wymaga przekształceń funkcjonalnych i wymiany zabudowy, ukierunkowanej na wprowadzenie usług i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz rozwiązania zasad obsługi komunikacyjnej.

z kategorii 1:

- **teren ograniczony ulicami: Żółkiewskiego, Apatora, Marii Skłodowskiej-Curie. Wschodnią,**

Jest to obszar zabudowany obiektami usługowymi, magazynowymi, zespołami garaży oraz stacją elektroenergetyczną – Głównym Punktem Zasilania. Cześć terenów jest obecnie nieużytkowana a obiekty są sukcesywnie wyburzane.
Obszar w części jest predestynowany do lokalizacji różnych form aktywności gospodarczej, w tym również obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² z kat. II.
Wymaga kompleksowego uporządkowania przestrzennego, w tym w szczególności określenia zasad obsługi komunikacyjnej oraz wymiany zabudowy – dominant wyeksponowanych od strony głównych arterii drogowych miasta – w tym węzłów drogowych trasy wschodniej.

Jednostka IX - Mokre Przedmieście

z kategorii 1, 2, 3:

- **teren położony w rejonie ulicy: W.Łokietka, T.Kościuszki, S.Batorego, Grudziądzkiej, Mazowieckiej, Polnej oraz linii kolejowej Toruń Wschodni – Malbork i trasy średnicowej**.

Obszar obejmujący: tereny składowe, usługowo - produkcyjne, poprzemysłowe oraz zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i ogrody działkowe. Część tego obszaru w kolejnych edycjach opracowań planistycznych rezerwowana była dla realizacji podstawowego układu

komunikacyjnego (Trasy Nowomostowej i drogi głównej zapewniającej połączenia projektowanej trasy z ul. Grudziądzką).
Obszar ten wymaga uporządkowania funkcjonalno-przestrzennego, w tym zwłaszcza określenia zasad obsługi komunikacyjnej, wymiany części zabudowy o niskiej wartości technicznej.
Predestynowany do przekształceń w kierunku rozwoju funkcji usługowych o atrakcyjnym programie z wykorzystaniem walorów i elementów środowiska przyrodniczego (wzdłuż cieku Strugi Toruńskiej).
Należy dążyć do zagospodarowania wprowadzenia nowej zabudowy o wysokich walorach architektoniczno–estetycznych wzdłuż odcinka trasy średnicowej oraz pozostałych istniejących i planowanych dróg głównego układu komunikacyjnego miasta.
Substandardowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (tzw. „Dębowa Góra") wymaga kompleksowego przekształcenia przestrzennego przy utrzymaniu dotychczasowej funkcji terenu z możliwością zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Jednostka XI - Grębocin Przy Lesie
z kategorii 2:

- **teren położony pomiędzy ul. Marii Skłodowskiej-Curie - ul. Olsztyńską - projektowaną trasą średnicową a projektowaną ulicą na osi ul. Wierzbowej.**

Jest to obszar w części zabudowany (m.in. zabudową usługowo - magazynową, składami, obiektami hurtowni, warsztatów, budynkami mieszkalnymi, zespołami garaży) w części użytkowany rolniczo (ogrody działkowe) lub stanowiący nieużytki.
Wymaga uporządkowania funkcjonalnego oraz określenia zasad i parametrów kształtowania zabudowy i zagospodarowania (z chwilą realizacji projektowanej trasy średnicowej oraz od strony ulicy Olsztyńskiej - istotny dla fizjonomii miasta).
Ze względu na istniejące i planowane przebiegi głównych tras komunikacyjnych oraz wynikające z powyższego ograniczenia możliwości obsługi komunikacyjnej z tych tras, oraz konieczność zachowania lokalnego ciągu ekologicznego wzdłuż cieku Strugi Toruńskiej - wymaga kompleksowych rozwiązań dotyczących wspomagającego układu komunikacyjnego, wprowadzenia ograniczeń związanych z ochroną elementów środowiska przyrodniczego.
Wschodnia i zachodnia część terenu wskazywane są jako alternatywne lokalizacje zajezdni tramwajowej wg założeń BiT CITY II. Wybór lokalizacji zajezdni wymaga przeprowadzenia wielokryterialnych analiz przed realizacyjnych.

z kategorii 2:

- **teren ograniczony ulicami: Równinną, M. Skłodowskiej-Curie oraz Strugą Toruńską i linią kolejową nr 27 relacji Toruń-Wschodni – Lipno.**

Obszar obejmujący w przeważającej części teren dawnego zakładu „Elana" (w trakcie procesu restrukturyzacji), tereny produkcyjno–usługowe, magazynowe oraz enklawę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (m.in. tzw. osiedle „Pancernych").
Obszar ten wymaga uporządkowania funkcjonalno-przestrzennego w tym w szczególności kompleksowych rozwiązań dotyczących zasad obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia terenu.
Predestynowany do przekształceń w kierunku rozwoju funkcji usługowych i produkcyjnych z uwzględnieniem sąsiedztwa funkcji mieszkaniowej (tzw. osiedle „Pancernych" i osiedle po zachodniej stronie ul. Olsztyńskiej) oraz walorów Strugi Toruńskiej i enklaw zieleni leśnej.

Jednostka XIX - Stawki
z kategorii 1:

- **teren w rejonie ulic: Łódzkiej – Lipnowskiej**.

Obszar obejmujący m.in. istniejącą zabudowę produkcyjną związaną z przetwarzaniem złóż surowców ilastych, magazyny, hurtownie oraz, w części północnej, enklawę zabudowy mieszkaniowej o niskim standardzie.

Wskazany do przekształceń z uwagi na przebieg jednego z elementów głównego układu komunikacyjnego trasy wschodniej z przeprawą mostową.
Wymaga zdecydowanej poprawy jakości przestrzeni, w tym zwłaszcza standardów architektonicznych i estetycznych zabudowy oraz kompleksowego rozwiązania zasad obsługi komunikacyjnej.
Predystynowany dla rozwoju funkcji usługowo-produkcyjno-składowych.
Obszar w części predestynowany do lokalizacji różnych form aktywności gospodarczej, w tym również obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² z kat. I.
W części zachodniej, w rejonie obszaru powierzchniowej eksploatacji surowców, dla której wskazuje się kierunek rekultywacji parkowo-wodny, postuluje się wprowadzenie usług komercyjnych związanych z obsługą i uatrakcyjnieniem wskazanego kierunku rekultywacji.

z kategorii 1:

- **rejon dworca głównego PKP, fortu Przyczółek Mostowy oraz ulic: Dybowskiej i Kujawskiej.**

Obszar obejmujący obiekt dworca wraz z otaczającym terenem i budynkami mieszkalnymi oraz fort w części użytkowany przez zakład produkcyjny branży mleczarskiej.
Obszar ten wymaga uporządkowania funkcjonalno-przestrzennego. W otoczeniu dworca preferowane jest wprowadzenie funkcji usługowej z wykorzystaniem walorów obiektów o wartościach kulturowych. Fort docelowo powinien pełnić funkcje wzbogacające i towarzyszące zieleni parkowej (w tym również dla wyspy Kępa Bazarowa z punktem widokowym na panoramę zespołu staromiejskiego), podporządkowane ochronie wartości kulturowych.
Obszar w części predestynowany do lokalizacji różnych form aktywności gospodarczej, w tym również obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² z kat. III.

Jednostka XX – Podgórz

z kategorii 1:

- **teren położony w rejonie ulic: Poznańskiej i Gniewkowskiej.**

Obszar obejmujący m.in. niezabudowane tereny poprzemysłowe, teren zaplecza remontowo-transportowego oraz część terenu nieużytkowanego przy ul. Gniewkowskiej.
Jest to obszar istotny dla fizjonomii miasta ze względu na swoje położenie - w „bramie miasta" lecz z ograniczeniami wynikającymi z występujących uwarunkowań (strefa ochrony pośredniej ujęcia wody).
Ze względu na atrakcyjne położenia i ograniczenia wynikające z objęcia strefą - wskazany jest do przekształceń ukierunkowanych na rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych, (o technologiach gwarantujących m.in. ochronę wód podziemnych przed zanieczyszczeniami), w obiektach o wysokich standardach architektoniczno-estetycznych.

z kategorii 1:

- **teren położony w rejonie ulic: Poznańskiej i drogi ekspresowej S-10.**

Obszar obejmujący tereny powojskowe dawnego poligonu z obiektami dawnego pierścienia fortecznego, objętymi ochroną konserwatorską.
Ze względu na atrakcyjne położenie, teren wskazany jest do przekształceń ukierunkowanych głównie na rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych w obiektach o wysokich standardach architektoniczno-estetycznych oraz kompleksowego rozwiązania zasad obsługi komunikacyjnej.

z kategorii 3:

- **obszar obejmujący tereny pomiędzy ulicami: Przy Grobli i Nieszawską.**

Jest to obszar użytkowany rolniczo oraz ogrodów działkowych, zagrożony powodzią w przypadku rozerwania wału przeciwpowodziowego.
W kierunkach zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów - przedmiotowy obszar zakwalifikowano do strefy pośredniej „S" polityki przestrzennej. Przekształcenie terenów

powinno zmierzać do wprowadzenia ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z równoczesnym rozwiązaniem układu komunikacyjnego oraz uzbrojenia w sieci infrastruktury technicznej.

Rozmieszczenie w przestrzeni miasta i granice obszarów wymagających przekształceń przedstawiono na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA.*

2.4.2. Obszary osiedli mieszkaniowych wymagające rehabilitacji

Pojęcie rehabilitacji (łac. *re* - znów, na nowo, przeciw; habilis - sprawny, należyty, stosowny) stała się nieodzowną składową rozwoju socjalnego każdego nowoczesnego kraju. Rehabilitacja /w ujęciu urbanistycznym zastosowanym w niniejszym dokumencie/ - to proces przystosowywania warunków zamieszkania w osiedlach do współczesnych standardów cywilizacyjnych. Celem tego procesu jest podniesienie jakości życia mieszkańców osiedli.
Proces ten zmierzać powinien do:
- uporządkowania i uzupełniania (wzbogacenia) zieleni osiedlowej i terenów rekreacji codziennej (w dostosowaniu do potrzeb wszystkich grup wiekowych mieszkańców osiedla),
- poprawy estetyki budynków i przestrzeni wspólnych,
- określenia możliwości i zasad wprowadzenia zabudowy uzupełniającej,
- określenia potrzeb i możliwości wzbogacenia lub wprowadzenia usług.

Rehabilitację wybranych osiedli mieszkaniowych mogą stanowić również zmiany o charakterze funkcjonalno–przestrzennym.
Realizacja tych celów wymaga pełnej współpracy pomiędzy samorządem gminy, jednostkami wspomagającymi ten samorząd (Radami Osiedli), zarządami spółdzielni lub wspólnotami mieszkaniowymi oraz mieszkańcami.
Do objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją wskazuje się osiedla mieszkaniowe wielorodzinne realizowane głównie w systemie prefabrykacji, położone w strefie Z.
Osiedla wskazane do rehabilitacji, mogą się również wpisywać się do kategorii terenów zdegradowanych Po przeprowadzeniu stosownych analiz, osiedla te mogą być objęte działania mi rewitalizacyjnymi.

Jednostka III - Wrzosy:
- **obszar w rejonie ulic: Polnej -Traktorowej - Kombajnowej - Inżynierskiej,** obejmujący 3 kompleksy zabudowy wielorodzinnej o wyraźnie wyodrębniającym się typie zabudowy (zrealizowane w różnych okresach).

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- wykształcenia wzajemnych powiązań zespołów zabudowy drogami wewnętrznymi, ciągami pieszymi i rowerowymi,
- wzbogacenia i uporządkowania, a także wprowadzenia nowej zieleni osiedlowej i terenów rekreacyjnych z elementami małej architektury,
- poprawy estetyki przestrzeni wspólnych (np. parkingów , garaży, dojść i dojazdów, miejsc usytuowania śmietników).

Jednostka V - Bydgoskie Przedmieście:
- **obszar osiedli wielorodzinnych położnych w rejonie ulic: Szosa Okrężna - Gagarina - Reja - Broniewskiego.**

Obejmuje 3 zespoły osiedli zabudowy wielorodzinnej realizowanych w różnych okresach, „oddzielone" od siebie układami dróg lokalnych (układu uzupełniającego). W obrębie tych osiedli występują m.in. zespoły usługowo-handlowe, obiekty usług podstawowych (w tym oświaty, zdrowia, ... itd.).
Wskazuje się w szczególności na potrzebę:

- uporządkowania i wzbogacenia powiązań terenów mieszkaniowych z kompleksami usługowo-handlowymi poprzez wykształcenie lub modernizację istniejących ciągów pieszych z uzupełnieniami zielenią i obiektami małej architektury,
- wzbogacenia zieleni „międzyblokowej" zintegrowanej z terenami rekreacyjnymi i uzupełnienia „sieci" tych terenów,
- poprawy estetyki przestrzeni wspólnych i budynków,
- poprawy klimatu akustycznego poprzez np. wprowadzenie zieleni wielopiętrowej, pnączy - przy istniejących drogach układu podstawowego.

▪ **tereny zabudowy wielorodzinnej wzdłuż ulic: Gagarina i Reja.**

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- poprawy estetyki budynków,
- poprawy klimatu akustycznego poprzez np. wprowadzenie wielopiętrowej zieleni od ul.: Gagarina i Reja,
- uporządkowanie „zapleczy" budynków i poprawę estetyki przestrzeni wspólnych.

▪ **tereny zabudowy wielorodzinnej wzdłuż ul. Słowackiego, na odcinku pomiędzy ulicami Sienkiewicza i Kochanowskiego.**

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- poprawy estetyki przestrzeni i budynków,
- podkreślenie powiązań ciągami pieszych z przyległymi terenami przy ul. Mickiewicza i ul. Broniewskiego,
- uporządkowanie przestrzeni „zapleczy" budynków położonych przy ul. Mickiewicza.

Jednostka VII - Chełmińskie Przedmieście:

▪ **obszar osiedla „Koniuchy" położonego w rejonie ulic: Legionów - Długa - Mohna - Drzewieckiego do linii kolejowej Toruń Wschodni - Toruń Północ** wraz z elementami usług osiedlowych.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- zabezpieczenia właściwej obsługi komunikacyjnej „zewnętrznej" i powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru, w tym zwłaszcza w rejonie d. dworca Toruń Północ i w części obserwowanego procesu wymiany istniejących zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na zabudowę wielorodzinną, realizowaną przez wielu inwestorów,
- zagospodarowania terenów przyległych do linii kolejowej,
- uzupełnienia i wzbogacenia zieleni osiedlowej w powiązaniu z miejscami rekreacji i wypoczynku codziennego,
- uporządkowania systemu parkowania i określenia zasad lokalizacji ewentualnie nowych parkingów i zespołów garażowych,
- poprawy zagospodarowania i estetyki istniejących parkingów,
- określenia możliwości i zasad wprowadzenia zabudowy uzupełniającej,
- poprawy estetyki przestrzeni wspólnych.

▪ **obszar zabudowy wielorodzinnej położony w rejonie ulic: Bema - Szosa Chełmińska - Aleja 700-lecia - Kraszewskiego,** na który składa się zabudowa realizowana w różnych okresach czasu wraz z elementami infrastruktury społecznej osiedla.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- uzupełnienia i wzbogacenia zieleni osiedlowej w powiązaniu z miejscami rekreacji i wypoczynku, w tym również w rejonach istniejących obiektów handlowo-usługowych,
- uporządkowania systemu parkowania,
- poprawy estetyki przestrzeni wspólnych,
- uporządkowania „wnętrz" zabudowy zwłaszcza w obszarze pomiędzy ulicami: Gałczyńskiego - Matejki - Kraszewskiego - Pl. Hoffmana.

Jednostka IX - Mokre:

- **obszar osiedla „Świętopełka" wraz z zabudową wielorodzinną w północnej pierzei ul. Kościuszki** z elementami infrastruktury społecznej osiedla.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- uporządkowania zapleczy zabudowy wielorodzinnej w północnej pierzei ul. Kościuszki,
- uzupełnienia i wzbogacenia zieleni osiedlowej, w tym zwłaszcza wytworzenia systemu „zielonych" powiązań pomiędzy zabudową mieszkaniową, istniejącymi obiektami sportowymi osiedlowymi oraz usługami,
- uporządkowania systemu parkowania oraz poprawy zagospodarowania i estetyki istniejących parkingów,
- poprawy estetyki miejsc wspólnych,
- określenia możliwości i zasad wprowadzenia zabudowy uzupełniającej.

- **obszar zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej pomiędzy ul.: Kościuszki – Wojska Polskiego – Bażyńskich**.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- wzbogacenia i uporządkowania, a także wprowadzenia nowej zieleni osiedlowej z elementami małej architektury,
- poprawa estetyki przestrzeni wspólnych i estetyki budynków.

- **obszar zabudowy wielorodzinnej os. Chrobrego pomiędzy ulicami: Bażyńskich i Chrobrego** wraz z elementami infrastruktury społecznej osiedla i usługami ponadpodstawowymi.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- wykształcenie powiązań (ciągów pieszych i rowerowych) z terenami rekreacyjnymi wzdłuż Strugi Toruńskiej,
- uzupełnienie i wzbogacenie zieleni osiedlowej w powiązaniu z miejscami wypoczynku i usługami,
- wzbogacenie zagospodarowania rekreacyjnego brzegów Strugi Toruńskiej,
- poprawa estetyki przestrzeni wspólnych i budynków.

Jednostka XII - Rubinkowo:

- **obszar osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych Rubinkowo I i Rubinkowo II** wraz z osiedlową infrastrukturą społeczną i usługami ponadpodstawowymi.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:
- zagospodarowania terenów przyległych do Strugi Toruńskiej na cele rekreacyjne,
- uzupełnienia poszczególnych „sektorów" osiedla o nowe miejsca rekreacji codziennej w zieleni i z elementami małej architektury,
- wzbogacenia zieleni międzyblokowej oraz systemu ciągów pieszych i rowerowych z elementami małej architektury,
- poprawy estetyki budynków i przestrzeni wspólnych,
- określenia możliwości i zasad wprowadzenia zabudowy uzupełniającej,
- wprowadzenia rozwiązań technicznych umożliwiających spowolnienie prędkości pojazdów na najbardziej obciążonych ruchem ulicach osiedli, celem poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, w tym zwłaszcza w rejonach obiektów usług publicznych (szkół, przychodni),
- uporządkowania systemu parkowania i określenia zasad lokalizacji ewentualnie nowych parkingów i zespołów garażowych.

Jednostka XV - Na Skarpie:

- **obszar osiedla mieszkaniowego wielorodzinnego** wraz z osiedlową infrastrukturą społeczną i usługami ponadpodstawowymi.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:

- wykształcenia systemu powiązań pomiędzy poszczególnymi sektorami osiedla, ciągami pieszymi i ścieżkami rowerowymi, w tym zwłaszcza do terenów usług i zieleni parkowej oraz powiązań całego osiedla z terenami zieleni leśnej,
- wzbogacenia poszczególnych sektorów o kolejne miejsca wypoczynku i rekreacji, w tym zwłaszcza w ogólnodostępne, małe boiska lub zespoły boisk do gier zespołowych oraz innych dyscyplin sportu (np. ściany wspinaczkowe, miejsca do jazdy na narto- lub łyżwo-rolkach),
- uporządkowania systemu parkowania i określenia zasad lokalizacji ewentualnych nowych parkingów oraz zespołów garażowych w obrębie osiedla i na jego obrzeżach,
- poprawy estetyki i zagospodarowania istniejących parkingów i zespołów garaży,
- dalszego wzbogacania osiedla w zieleń w celu wytworzenia systemu powiązań pomiędzy poszczególnymi sektorami,
- określenia możliwości i zasad wprowadzenia zabudowy uzupełniającej.

Jednostka XIX - Stawki:

- **obszar osiedla wielorodzinnego w rejonie ulic: Łódzka - Strzałowa** wraz z usługami.

Wskazuje się w szczególności na potrzebę:

- uporządkowania i wzbogacenia zieleni osiedlowej w powiązaniu z usługami,
- poprawy estetyki budynków oraz przestrzeni wspólnych.

2.4.3 Obszary wymagające rekultywacji lub remediacji

Pojęcie rekultywacji (wg definicji zawartej w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – Dz. U. z 2015r., poz. 909) to nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym (grunty, których rolnicza lub leśna wartość zmalała) albo zdewastowanym (grunty, które utraciły całkowicie swoją wartość użytkową) wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.
Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji (wg rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków).

- **Pojęcie remediacji** – dotyczy oczyszczania lub usuwania zanieczyszczeń powstałych w wyniku działania przemysłu lub w przypadku awarii;

Na obszarze miasta Torunia do rekultywacji wskazuje się:

Jednostka XIX - Stawki:

- tereny czynnego wyrobiska eksploatacji iłów ze złoża „Rudak I", kierunek rekultywacji – wodno-parkowy o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym (Uchwała Nr 294/08 RMT z dnia 3 kwietnia 2008r. ws mpzp. dla obszaru położonego pomiędzy ul. Łódzką, ul. Zimową oraz ul. Strzałową i ul. Dwernickiego wraz z terenami przyległymi w Toruniu, Dz.U. Nr 82 poz. 1356 z dnia 4.06.2008r.).

Jednostka X - Katarzynka:

- teren składowiska odpadów przy ul. Kociewskiej - po zakończeniu eksploatacji, predestynowany kierunek rekultywacji: tereny zieleni z uwzględnieniem monitorowania w celu maksymalnego ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Obowiązujące plany urządzenia lasów wskazują dla właściwych zarządców zadania dotyczące odnowień lasów, w tym odnowienie halizn, płazowin i zrębów.Tereny wskazane do rekultywacji mogą się również wpisywać się do kategorii terenów zdegradowanych Po przeprowadzeniu stosownych analiz, jednostki te mogą być objęte działaniami rewitalizacyjnymi.
Na obszarze miasta Torunia nie wskazuje się terenów wymagających remediacji, którą należy podjąć w celu usunięcia z gleby, ziemi i wód gruntowych lub zmniejszenia ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowania oraz ograniczenia rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.
Terenami potencjalnych remediacji, związanych z zanieczyszczeniami wynikającymi z ewentualnych awarii, mogą okazać się tereny linii kolejowych i drogi w szczególności: autostrada, droga S-10 a także drogi krajowe i wojewódzkie oraz ich bezpośrednie sąsiedztwo.

2.4.4. Obszary zdegradowane

Pojęcie obszaru zdegradowanego – odnosi się do:
1) jego wartości: rolniczej, leśnej lub
2) jego stanu kryzysowego z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. W niniejszym dokumencie dokonano urbanistycznej i przestrzennej oceny w kontekście negatywnych zjawisk, w tym m. in.:
   - środowiskowych obejmujących w szczególności przekroczenia jakości środowiska,
   - przestrzenno-funkcjonalnych obejmujących w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub techniczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług, niedostosowaniu rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru,
   - technicznych dotyczących w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych.

Powyższe pojęcie jest spójne z ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2017r. poz. 1032).
Biorąc pod uwagę kryteria urbanistyczne i przestrzenne, obszar zdegradowany stanowią jednostki – V. Bydgoskie Przedmieście, VI. Stare Miasto, VIII - Jakubskie Przedmieście, XIV. Grębocin nad Strugą, XVIII. Rudak i XX. Podgórz. Dodatkowo jako obszar zdegradowany wskazuje się jednostkę IX. Mokre Przedmieście. Granice w/w obszaru zdegradowanego są tożsame z granicami jednostek ustaleń studium.
Nie wyklucza się, po wykonaniu stosownych analiz, możliwości objęcia działaniami naprawczymi (jako obszary zdegradowane) – terenów lub ich części wskazanych w niniejszym dokumencie jako: wymagające przekształceń, rehabilitacji czy rekultywacji oraz terenów dawnych fortyfikacji pierścienia Twierdzy Toruń wraz z otoczeniem.
W dniu 29 grudnia 2016r. Rada Miasta Torunia w uchwale nr 513/16 wyznaczyła obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie miasta Torunia. Natomiast zgodnie z uchwałą nr 539/17 Rady Miasta Torunia z dnia 23 lutego 2017r. przystąpiono do sporządzenia Programu Rewitalizacji Torunia do roku 2023.
Zagadnienia dotyczące rolniczych i leśnych obszarów zdegradowanych opisane zostały w pkt 2.4.3. „Obszary wymagające rekultywacji lub remediacji”.

2.5. Tereny zamknięte

Tereny zamknięte w rozumieniu ustawy (Prawo geodezyjne i kartograficzne z dnia 17 maja 1989 r. Dz. U. z 2016 r., poz. 1629 z późn. zm.) to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

Na obszarze miasta Torunia tereny zamknięte, o łącznej powierzchni 607,65 ha, obejmują:
- 406,97 ha terenów ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej (w tym 251,54ha gruntów leśnych objętych umową z Lasami Państwowymi),
- 200,53 ha terenów ustalonych przez Ministra Infrastruktury,
- 0,15 ha innych terenów.

Największe powierzchnie terenów zamkniętych (podległych MON) występują w lewobrzeżnej części miasta – obejmują przede wszystkim kompleksy koszarowe, magazynowe **i** tereny poligonu wojskowego – w jednostce XX-Podgórz. Pozostałe tereny podległe MON, stanowią głównie kompleksy istniejącego zainwestowania położone w prawo- i lewobrzeżnej części miasta.

Tereny zamknięte, będące we władaniu jednostek organizacyjnych resortu Obrony Narodowej (Decyzja nr 38/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej) położone są w następujących jednostkach:
- jednostka V – Bydgoskie Przedmieście – 2 kompleksy o łącznej powierzchni ok. 2,98 ha;
- jednostka VI – Stare Miasto – 8 kompleksów o łącznej powierzchni ok.5,32 ha;
- jednostka VII – Chełmińskie Przedmieście – 1 kompleks o powierzchni ok. 8,10 ha;
- jednostka VIII – Jakubskie Przedmieście – 3 kompleksy o łącznej powierzchni ok. 19,71 ha;
- jednostka XIX – Stawki – 3 kompleksy o łącznej powierzchni ok. 46,19 ha;
- jednostka XX – Podgórz – 2 kompleksy o łącznej powierzchni ok. 324,83 ha.

W Planie przekazywania nieruchomości zbędnych dla potrzeb resortu obrony narodowej do Agencji Mienia Wojskowego, Lasów Państwowych oraz innych organów i instytucji cywilnych w latach 2013-2022, nie ujęto żadnych nieruchomości znajdujących się na terenie miasta Torunia.

Ze względu na ogólnodostępność oraz lokalizację w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, a także celem ujednolicenia procedur formalno-prawnych wymaganych przy wydawaniu decyzji administracyjnych - w studium postuluje się o zdjęcie klauzuli terenu zamkniętego dla nieruchomości, na której zlokalizowano kościół Garnizonowy (Jednostka VI – Stare Miasto).

Tereny zamknięte podległe MON oznaczono na załączniku graficznym nr 6 – *KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA ORAZ PRZEZNACZENIE TERENÓW*, wskazując jednocześnie ich predyspozycje dla docelowych przekształceń funkcjonalnych.

Tereny objęte klauzulą terenów zamkniętych, ustalone Decyzją Ministra Infrastruktury, położone są w lewo- i prawobrzeżnej części miasta. Ponad 60% (ok. 125,23 ha) tych nieruchomości znajduje się w lewobrzeżnej części miasta.

Decyzja nr 32 Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 8 grudnia 2016 r., zmieniająca decyzję w sprawie terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte - wymaga w dalszym ciągu aktualizacji pod kątem doprowadzenie do zgodności z faktycznym użytkowaniem terenu i ewidencją gruntów i budynków.

Wyznaczone strefy ochronne (dla terenów zamkniętych ustalonych decyzją MON) zawierają się w granicach terenów zamkniętych. Dla terenów uznanych za zamknięte decyzją Ministra Infrastruktury - nie ustalono stref ochronnych.

W granicach administracyjnych miasta znajdują się nieruchomości będące własnością Skarbu Państwa objęte klauzulą terenów zamkniętych, na których znajduje się siedziba Delegatury

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (działki nr 657/2, 660/4, 665/1, 667 z obrębu 10 – położone przy ul. Grudziądzkiej 25).

Rozmieszczenie w przestrzeni miasta terenów zamkniętych i ich granic przedstawiono na rysunku nr 2.5. *TERENY ZAMKNIĘTE* i załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA.*

2.6. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Zgodnie z definicją, zawartą w art. 2 pkt 19 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem powierzchni sprzedaży należy rozumieć tę część ogólnodostępnej powierzchni obiektu handlowego stanowiącego całość techniczno-użytkową, przeznaczonego do sprzedaży detalicznej, w której odbywa się bezpośrednia sprzedaż towarów (bez wliczania do niej powierzchni usług i gastronomii oraz powierzchni pomocniczej, do której zalicza się powierzchnie magazynów, biur, komunikacji, ekspozycji wystawowej itp.).

W Studium, w zależności od lokalnych uwarunkowań, wskazuje się:

I obszary możliwych lokalizacji nowych obiektów:

II obszary możliwej rozbudowy istniejących i budowy nowych obiektów usługowo-handlowych,

III strefy handlowo-usługowe - obejmujące wielofunkcyjny teren i obiekty o wysokich walorach kulturowych oraz charakterze centrotwórczym (w skali okołomiejskiej oraz lokalnej).

Jako potencjalne lokalizacje nowych obiektów zaliczonych do grupy I wskazuje się tereny położone w rejonie ulic:

- **Grudziądzka - Forteczna**
  (jednostka III - Wrzosy),
- **Trasa Wschodnia – Łódzka**
  (jednostka XIX – Stawki),
- **Poznańska**
  (jednostka XX – Podgórz).

Jako potencjalne lokalizacje zaliczone do grupy II wskazuje się obszary możliwej rozbudowy istniejących i budowy nowych obiektów usługowo-handlowych na terenach położonych w rejonie ulic:

- **Szosa Bydgoska - zachodni odcinek projektowanej Trasy Średnicowej (market budowalny „Castorama")**
  (jednostka I - Starotoruńskie Przedmieście),
- **Broniewskiego – Szosa Okrężna („Plaza Toruń")**
  (jednostka V - Bydgoskie Przedmieście),
- **Broniewskiego – Szosa Bydgoska**
  (jednostka V - Bydgoskie Przedmieście),
- **Gen.Bema – Gałczyńskiego**
  (jednostka VII-Chełmińskie Przedmieście),
- **Zwirki i Wigury - Grudziądzka - Trasa Średnicowa (market budowalny „Brico Depot")**
  (jednostka VII – Chełmińskie Przedmieście),
- **Szosa Chełmińska – Czerwona Droga**
  (jednostka VII – Chełmińskie Przedmieście),
  Żółkiewskiego - Skłodowskiej-Curie („C.H. Copernicus")
  (jednostka VIII - Jakubskie Przedmieście),

Grudziądzka - Wielki Rów („C.H. Kometa")
(jednostka IX - Mokre Przedmieście),

- **Równinna - Morwowa**
(jednostka X - Katarzynka),
- **Olsztyńska – Wapienna**
(jednostka XI - Grębocin Przy Lesie),
- **Szosa Lubicka – Łyskowskiego**
(jednostka XII - Rubinkowo),
Olsztyńska - Szosa Lubicka (C.H. Bielawy)
(jednostka XIII - Bielawy),
- **Szosa Lubicka – Na Skarpie (market budowalny „OBI")**
(jednostka XV - Skarpa).

Jako potencjalne lokalizacje zaliczone do grupy III wskazuje się strefy handlowo-usługowe - obejmujące wielofunkcyjne teren i obiekty o wysokich walorach kulturowych oraz charakterze centrotwórczym(w skali ogólnomieskiej i lokalnej:

- **Zespół Staromiejski** (w części)
(jednostka VI Stare Miasto);
- **dawne zakłady Bumar w rejonie ulic Wybickiego -Lelewela**
(jednostce VII - Chełmińskie Przedmieście);
- **Dworzec kolejowy Toruń Główny z otoczeniem**
(jednostka XIX – Stawki).

W przypadku zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków i budowli oraz realizacji nowej zabudowy, konieczne jest dostosowanie programu użytkowego do wymagań wynikających z potrzeb ochrony wartości zabytkowych oraz dostosowanie funkcji, kubatury i formy architektonicznej do specyfiki obszaru.

Realizacja nowych obiektów handlowych lub rozbudowa istniejących na wyżej wymienionych obszarach - wymaga obowiązkowo sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
Ustala się, że obowiązek ten powstanie po akceptacji , stosownego wniosku, przez Prezydenta Miasta Torunia.
Granice obszaru objętego m.p.z.p. winny być każdorazowo ustalane w oparciu o przeprowadzone analizy - zgodnie z art.14 ust.5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
Na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA* określono obszary rozmieszczenia obszarów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000m^2.

2.7. Obszary zagrożeń

W studium wskazano obszary zagrożeń naturalnych wynikające z:
- zagrożeń geologicznych – obszary osuwania się mas ziemnych,
- szczególnego zagrożenia powodzią.

2.7.1. Obszary zagrożeń geologicznych

Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, obejmujące obszary osuwania się mas ziemnych oznaczono na załączniku graficznym nr 6 *KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW,* w oparciu o

dokumentację „Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi na obszarze Torunia" (Geotechnica, sp. z o.o., Toruń, 2007r.).

Na terenie miasta wyznaczono 9 terenów uznanych za zagrożone ruchami masowymi ziemi. Są to:
- fragment skarpy wiślanej w Czerniewicach,
- zbocze skarpy wzdłuż linii kolejowej na Podgórzu, w rejonie stacji Toruń – Kluczyki,
- skarpa wiślana na granicy osiedli Rubinkowo i Kaszczorek,
- skarpa wiślana na osiedlu Winnica (trzy strefy),
- krawędź tarasu w Ogrodzie Zoobotanicznym przy ul. Rybaki oraz w pobliżu Parku na Bydgoskim Przedmieściu,
- zbocza w rejonie Fortu VII im. T. Kościuszki,
- krawędź wysoczyzny na osiedlu Grębocin.

Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi przypisano do różnych obszarów i terenów funkcjonalnych (zieleni leśnej, usług, usług w zieleni, zieleni parkowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, kolei, zieleni ochronnej) z jednoczesnym włączeniem ich w większości do głównych stref polityki przestrzennej: ekologicznej „E" i pośredniej „S".
W terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi postuluje się następujące działania:
- maksymalna ochrona przed zabudową,
- przeznaczenie terenu na funkcje związane z terenami zieleni,
- umocnienia zboczy przy preferowaniu materiałów i środków naturalnych,
- w przypadku ewentualnych działań inwestycyjnych priorytet dla ochrony środowiska, w tym stabilności skarp oraz utrzymania lub podnoszenia walorów krajobrazowych,
- wykonie szczegółowych badań geologiczno-inżynierskich i monitorowanie przemieszczeń mas ziemnych.

2.7.2. Obszary zagrożenia powodzią

Na terenach zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia wynikające w zagospodarowania terenu wynikające z ustawy Prawo Wodne.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządził mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, które, w zakresie obejmującym miasto Toruń, zostały przekazane do Urzędu Miasta Torunia przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku pismem z dnia 15.04.2015r. Obejmują one zagrożenie powodzią od rzek Wisły i Drwęcy.

Na mapach zagrożenia powodziowego określono:
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%),
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
  - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%),
  - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%),
  - obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego i odwzorowane w niniejszym studium granice obszarów **z**agrożenia powodziowego mogą ulec zmianie w wyniku przeglądu i aktualizacji tych map zgodnie z ustawą Prawo Wodne.

Mapy zagrożenia powodziowego zostały sporządzone dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (dla których istnieje znaczące ryzyko powodziowe lub wystąpienie tego ryzyka jest prawdopodobne), wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego.

Granice ww. obszarów zagrożenia powodziowego obrazowano na rysunkach w części I *DIAGNOZA STANU I UWARUNKOWANIA ROZWOJU*: nr 6 *WODY* oraz nr. 13 *TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, OGRANICZENIA NA PODSTAWIE PRZEPISÓW INNYCH*.

Zasięg obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat, obejmuje m.in. istniejące tereny łąk i gruntów rolnych w rejonie jednostek Kaszczorek, Czerniewice, Podgórz i Bydgoskie Przedmieście, błonia przy Parku na Bydgoskim Przedmieściu, ogrody działkowe w rejonie ul. Przybyszewskiego i jednostce Rudaku. Dla tych terenów przypisano obszary i tereny strukturalne, m.in. obszary zieleni ochronnej, obszary zieleni parkowej, tereny ogrodów działkowych- włączając je do strefy polityki ekologicznej E i strefy polityki pośredniej S.
Zasięg obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat, obejmuje także tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (min. w Kaszczorku i na Rudaku).

Dla obszaru zagrożenia powodzią sporządzany jest, przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Określone w nim zadania mają na celu zmniejszenie ryzyka powodziowego, m.in. na obszarze miasta Torunia, a ich realizacja może wpłynąć na zmianę zasięgu granic wskazanych na przedłożonych w 2015r. mapach.

2.8. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym wskazane do rekreacji i turystyki związanej z Wisłą i Drwęcą

Obszar przestrzeni publicznej to obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Wskazuje się obszary predestynowane do zagospodarowania na cele wypoczynku i turystyki, stanowiące spójną strefę rekreacji związanej z Wisłą i Drwęcą.

Strefa ta obejmuje tereny pełniące już funkcje związane z rekreacją i turystyką – w pełni zagospodarowane (m.in. przystań wodna AZS, Park na Bydgoskim Przedmieściu) lub wymagające doinwestowania (m.in. bulwar przy ul. Bulwar Filadelfijski, wyspa Kępa Bazarowa, Port Drzewny) oraz tereny nieprzystosowane do rekreacji i turystyki, ale posiadające potencjał i predyspozycje dla rozwoju takich funkcji.

Stworzenie spójnej strefy rekreacji związanej z Wisłą i Drwęcą, wymaga kompleksowych działań związanych z zagospodarowaniem terenu, jego dostępnością od strony rzek i łatwym skomunikowaniem od strony miasta, a także kształtowaniem wizerunku krajobrazowego nabrzeża oraz popularyzacją i promocją różnorodnych form odpoczynku nad wodą i na wodzie (w wymiarze miejskim, regionalnym i krajowym). Za konieczne uważa się wzajemne

powiązanie funkcjonalne i komunikacyjne kluczowych obszarów wskazanych do uaktywnienia na cele rekreacji i turystyki oraz kształtowanie powiązań pozamiejskich.

Działania w obrębie obszaru wskazanego do rekreacji związanej z Wisłą i Drwęcą powinny obejmować w szczególności:
- rozbudowę infrastruktury dla jednostek pływających wraz z zapleczem technicznym, m.in. w oparciu o istniejące akweny Portu Zimowego i Portu Drzewnego (przystanie wodne), miejsca postojowe dla kajaków na rzece Drwęcy, a także na potrzeby tramwaju wodnego na rzece Wiśle,
- urządzenie miejsc rekreacji na potrzeby różnorodnych form wypoczynku w strefie przywodnej (pola do gier terenowych, plaże),
- rozbudowę zaplecza towarzyszącego turystyce i rekreacji (np. zaplecze sanitarne, wypożyczalnie sprzętu),
- rozbudowę bazy gastronomicznej i noclegowej w strefie przywodnej,
- urządzenie powiązań komunikacyjnych pomiędzy strefami wypoczynku (np. drogi rowerowe, ścieżki piesze, szlaki tematyczne, tramwaj wodny),
- popularyzację sportów wodnych i turystyki wodnej z wykorzystaniem mniejszych jednostek pływających (łodzie motorowe, repliki starych łodzi i tratwy),
- inicjowanie imprez związanych z rzeką, m.in. z wykorzystaniem historycznych nadwodnych tradycji miasta (np. spływów flisackich, festynów),
- stworzenie ponadlokalnej oferty turystyki wodnej z miastami i gminami położonymi nad Wisłą i Drwęcą).

Wskazuje się następujące obszary do zagospodarowania na cele rekreacyjno-wypoczynkowe i turystyczne:
- rejon Portu Drzewnego (jednostka I - Starotoruńskie Przedmieście),
- rejon Portu Zimowego, błoni i Parku na Bydgoskim Przedmieściu (jednostka V - Bydgoskie Przedmieście),
- strefa Bulwaru Filadelfijskiego i przystani AZS (jednostki V - Bydgoskie Przedmieście i VI - Stare Miasto),
- nabrzeża w rejonie ul. Winnica oraz rejon Fortu I wraz z otoczeniem mostu im. Gen.E. Zawackiej (Jednostka VIII - Jakubskie Przedmieście),
- strefa nabrzeży Drwęcy i rejon skansenu w Kaszczorku (jednostka XVI – Kaszczorek),
- nabrzeże w rejonie osiedla Czerniewice (jednostka XVII – Czerniewice),
- wyspa Kępa Bazarowa i rejon ruin Zamku Dybowskiego (jednostki XIX - Stawki i XX – Podgórz).

Przy zagospodarowywaniu terenów należy uwzględniać ograniczenia dotyczące zagrożeń powodziowych oraz ustanowionych form ochrony środowiska naturalnego, kulturowego i krajobrazowego.

Dla wyznaczonej strefy rekreacji związanej z Wisłą i Drwęcą w Toruniu, w ramach programu UE „Wykorzystanie śródlądowych dróg wodnych dla rozwoju regionalnego „InWater" - w latach 2006-2007 została opracowana przez Urząd Miasta Torunia i Miejską Pracownię Urbanistyczną w Toruniu wstępna przestrzenna wizja zagospodarowania terenów przyrzecznych na potrzeby rekreacji i turystyki. Obejmuje ona waloryzację terenu, ocenę predyspozycji i ograniczeń do zagospodarowania na wskazane funkcje, analizy krajobrazowe, przyrodnicze, kulturowe, stanu technicznego, ale przede wszystkim koncepcje zagospodarowania terenu dla kluczowych stref przywodnych, ze wskazaniem sieci powiązań komunikacyjnych pomiędzy nimi. Jest to opracowanie traktujące całościowo tereny przywodne w mieście i stanowi wyjściowy materiał do dalszych działań. Dla rejonu Bulwaru Filadelfijskiego i przestrzeni w

otoczeniu mostu im. Gen. E. Zawackiej trwają zaawansowane prace zmierzające do przekształceń terenu, z uwzględnieniem potrzeb turystyki i rekreacji.

2.9. Obszary przestrzeni publicznych

Zgodnie z definicją, zawartą w art.2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem obszaru przestrzeni publicznej należy rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Obszary spełniające powyższe kryteria można zaliczyć do trzech kategorii:

I przestrzeń publiczna o szczególnym znaczeniu dla tożsamości miasta i jego mieszkańców - identyfikatory i wizytówka miasta obejmujące:
- rynki Starego i Nowego Miasta, Bulwar Filadelfijski, siatkę uliczek starówki, otoczenie ruin zamku krzyżackiego wraz z wypełniającą je tkanką historyczną, tereny zieleni o charakterze parkowym po obu stronach Alei Jana Pawła II.
  Ten historyczny i współczesny układ przestrzenny cechuje występowanie historycznych wnętrz urbanistycznych posiadających swój specyficzny koloryt i klimat.
  Dopełnieniem jest tu rozbudowana oferta usług powodująca, że obszar ten tętni życiem niemal przez całą dobę,
- Park Miejski wraz z terenami zieleni przywodnej i łęgowej wokół Martwej Wisły, z urządzonymi alejami, okazałym drzewostanem oraz obiektami małej architektury - stanowi miejsce odpoczynku i spacerów codziennych i weekendowych nie tylko mieszkańców Bydgoskiego Przedmieścia,
- osada leśna Barbarka z charakterystyczną zabudową o walorach historyczno-kulturowych, kapliczką i cmentarzem, źródełkiem oraz stawem i urządzonymi miejscami odpoczynku - położona na śródleśnej polanie - stanowi miejsce spotkań coraz częściej odwiedzane przez mieszkańców nawet najodleglejszych części miasta,
- Muzeum Etnograficzne wraz z otaczającą je zielenią i elementami fortyfikacji o unikalnym charakterze i klimacie - miejsce spotkań, imprez kulturalnych i handlowych,
- place i ulice położone w sąsiedztwie Starego Miasta, do których zaliczyć należy przede wszystkim Al. Solidarności z integracyjnym węzłem przesiadkowym komunikacji publicznej oraz ulica Piastowska z charakterystyczną zabudową i ze szpalerami okazałych lip wraz z Placem Św. Katarzyny i Placem 18 Stycznia,
- ulice Bydgoską i Mickiewicza,
- fragment ul. Poznańskiej z obustronną charakterystyczną zabudową dawnego miasta Podgórz.

II tereny ogólnodostępne i publiczne o dużym znaczeniu w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta:
- tereny wyższych uczelni (w tym kampus UMK),
- tereny parków, skwerów, zieleńców, cmentarzy,
- tereny dróg publicznych i placów.

III obiekty użyteczności publicznej:
- dworce kolejowe Toruń Wschodni, Toruń Miasto i Toruń Główny,
- kina, teatry, muzea, biblioteki, sale koncertowe (w tym Centrum Kulturalno – Kongresowe Jordanki),
- obiekty kultu religijnego,

- obiekty służby zdrowia (szpitale, przychodnie),
- obiekty oświaty (zarówno publiczne jak i placówki niepubliczne),
- obiekty sportu (w tym hala sportowo – widowiskowa Arena Toruń, lodowisko Tor-Tor i stadion miejski przy ul. Bema, stadion żużlowy Motoarena przy ul. Pera Jonssona, centrum sportowo-rekreacyjne i korty tenisowe przy ul. Przy Skarpie, Uniwersyteckie Centrum Sportowe UMK przy ul. Św. Józefa),
- obiekty administracji (szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego).

Zgodnie z przepisami ww. ustawy w studium określa się obszary przestrzeni publicznych jako obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek przystąpienia do sporządzenia planów miejscowych dla obszarów przestrzeni publicznych powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia ustanowienia obowiązku czyli obowiązywania Studium.
Po dokonaniu analiz uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych i istniejącego zagospodarowania miejskich przestrzeni publicznych o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Torunia, stwierdza się, że nie istnieje konieczność opracowania, dla tych obszarów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a tym samym nie jest uzasadnione wyznaczanie obszarów przestrzeni publicznych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia".
Działania mające na celu podniesienie jakości przestrzeni publicznych o szczególnym znaczeniu dla tożsamości miasta i jego mieszkańców powinny być dokonywane w oparciu o programy rewitalizacji oraz konkursy urbanistyczno – architektoniczne.

2.10. Ustalenia dla wyodrębnionych jednostek

2.10.1. Jednostka I - STAROTORUŃSKIE PRZEDMIEŚCIE

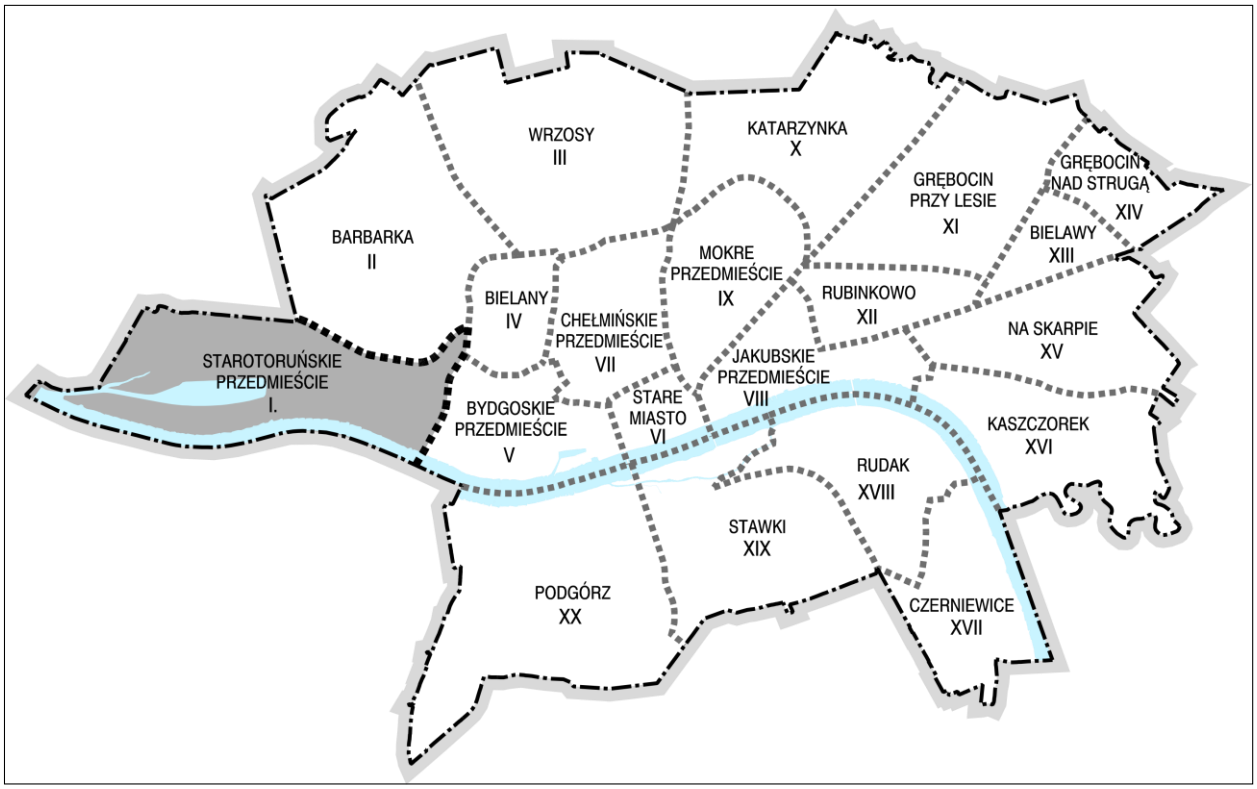

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

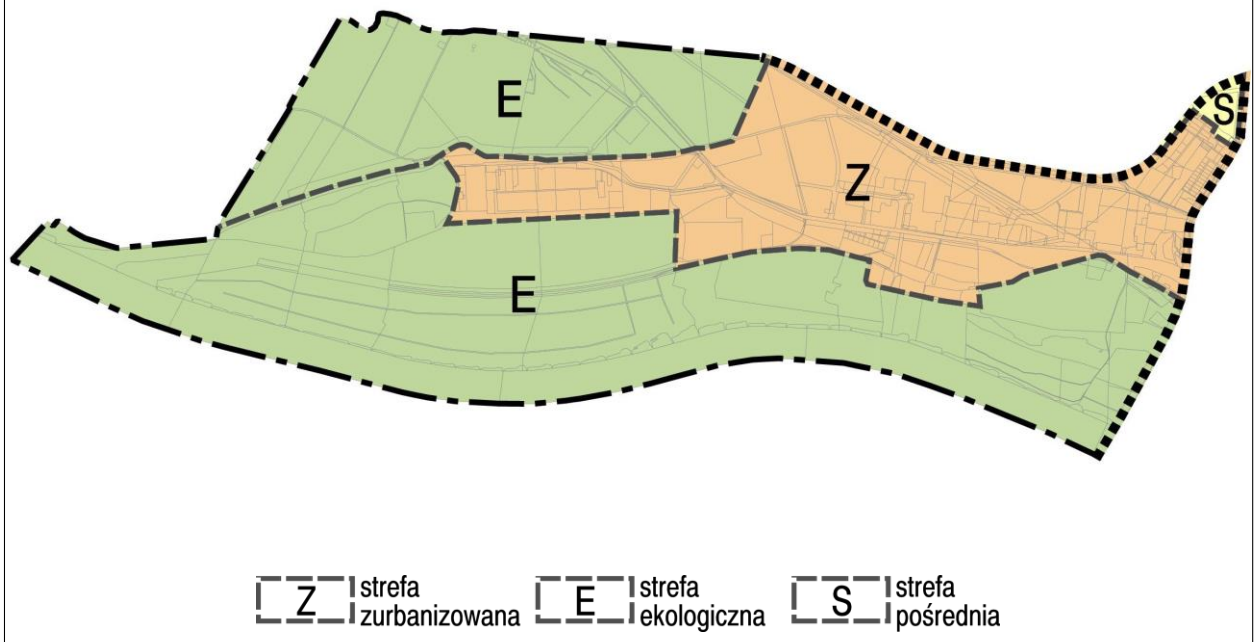

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie korytarza ekologicznego rzeki Wisły,
- rozwojem ponadlokalnych i lokalnych powiązań komunikacyjnych (system komunikacji drogowej i szynowej – tramwaju),
- utrwalaniem elementów ponadlokalnych sieci inżynieryjnych (linii elektroenergetycznych i GPZ Przysiek oraz GPZ Zachód) oraz rozwojem pozostałych sieci infrastruktury technicznej i instalacji odnawialnych źródeł energii,
- rozwojem nowoczesnych form działalności gospodarczych na bazie przekształcanych terenów poprzemysłowych (w szczególności funkcji logistyczno–magazynowych i biurowych),
- rozwojem ponadlokalnych usług z zakresu nauki wraz z towarzyszącą infrastrukturą społeczną i rekreacyjno–sportową,
- zachowaniem, ewentualną rozbudową i modernizacją elementów obsługi komunalnej miasta (w tym centralnej oczyszczalni ścieków),
- realizacja rekreacyjnych ciągów pieszo–rowerowych łączących Port Drzewny z terenami nadwiślańskimi,
- przystosowaniem akwenu Portu Drzewnego dla rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowych i ewentualnego gospodarczego wykorzystania szlaku wodnego rzeki Wisły.

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ich ponownej weryfikacji i „zdjęcia" klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki I – Starotoruńskie Przedmieście ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej</u>:**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń,
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV,
- zagrożenia powodzią,
- obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- wydobyciem wód geotermalnych (obszar i teren górniczy).

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z , ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- obszary usług,
- obszary usług w zieleni.

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- obszary usług,
- obszary usług w zieleni,
- obszary usługowo-produkcyjne,
- obszary obsługi komunalnej miasta (oczyszczalnia ścieków).

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA.*

Podstrefa Z.4 obejmuje:

- obszary usług ,
- obszary usługowo-produkcyjne.

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) – stanowiący część obszaru Szosa Bydgoska – zachodni odcinek projektowanej trasy średnicowej wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.5 obejmuje:

- obszary usług,
- obszary usług w zieleni.

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa S.2 obejmuje:

- tereny ogrodów działkowych.

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa E.1 obejmuje:

- obszary zieleni leśnej,
- obszary zieleni ochronnej,
- tereny wód powierzchniowych.
-

Podstrefa E.2 obejmuje:

- obszary usług w zieleni,
- obszary zieleni ochronnej,
- tereny ogrodów działkowych.

Na obszarach zieleni ochronnej, na których prowadzona jest działalność rolnicza dopuszcza się produkcję energii wykorzystując instalacje fotowoltaiczne – energię promieniowania słonecznego.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- działania (monitoring, prewencja, modernizacja) gwarantujące wysokie efekty skuteczności funkcjonowania miejskiej oczyszczalni ścieków.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- **dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:**
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny Wisły,
  - ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego rangi krajowej i międzynarodowej w strefie doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
  - w przeznaczaniu i zagospodarowywaniu terenów stosowanie preferencji dla rekreacji przy maksymalnym udziale powierzchni biologicznie czynnej,
  - ochrona zasobów przyrodniczych: czytelnych krawędzi teras, sieci naturalnych zbiorników wód powierzchniowych, istniejących zadrzewień i zakrzewień,
  - działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów;

- **dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:**
  - ochrona zasobów przyrodniczych zadrzewień;

- **dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z w rejonie na południe od ul. Szosa Bydgoska, ustala się następujące kierunki działań:**
  - kompensacja przyrodnicza względem nowej zabudowy,
  - kształtowanie ciągłości terenów biologicznie czynnych (ciągi, pasy, aleje, szpalery),
  - przy działaniach inwestycyjnych - priorytet dla ochrony zasobów przyrodniczych, zwłaszcza: istniejących zadrzewień, czytelnych krawędzi teras, sieci naturalnych zbiorników wód powierzchniowych;

- **dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z w rejonie na północ od ul. Szosa Bydgoska, ustala się następujące kierunki działań:**
  - - kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez urządzanie terenów i form zieleni urządzonej, zwłaszcza w oparciu o istniejące fortyfikacje, zadrzewienia, ciągi uliczne.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku

graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 POLITYKA *PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym.

- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego, w tym:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - projektowaną ulicę główną ruchu przyspieszonego GP - Trasę Średnicową,
    - projektowany węzeł dróg głównych: trasy średnicowej i ul. Szosa Bydgoska,
    - rozbudowę sieci układu dróg lokalnych, dostosowaną do potrzeb z uwzględnieniem powiązań z planowanym układem w jednostce II - Barbarka.
- **Dopuszcza się zagospodarowanie terenów dawnych bocznic kolejowych i nieużytkowanych terenów kolejowych pod cele związane z komunikacją publiczną.**
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie linii tramwajowej wzdłuż ul. Szosa Bydgoska i pętli tramwajowej oraz jej przedłużenie wraz z pętlą tramwajową w rejonie Portu Drzewnego,
  - alternatywną lokalizację zajezdni tramwajowej na terenach przyległych do trasy średnicowej (ostateczny wybór spośród wskazanych lokalizacji, powinien wynikać z wielokryterialnych analiz),
  - utrzymanie sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** - wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego*, w tym szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego,
  - połączenie rowerowe w kierunku wsi Przysiek.
- **Rozwój turystyczno-rekreacyjnego wykorzystania rzeki Wisły.**
  Nie wyklucza się też możliwości gospodarczego wykorzystania rzeki.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Istniejąca Centralna Oczyszczalnia Ścieków przewidywana do modernizacji wybranych elementów ciągu technologicznego.**
- **Zasilanie w gaz projektowanej sieci.**

- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania, w tym z wykorzystaniem wód geotermalnych.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - istniejące GPZ (Przysiek i Zachód).

2.10.2. Jednostka II - BARBARKA

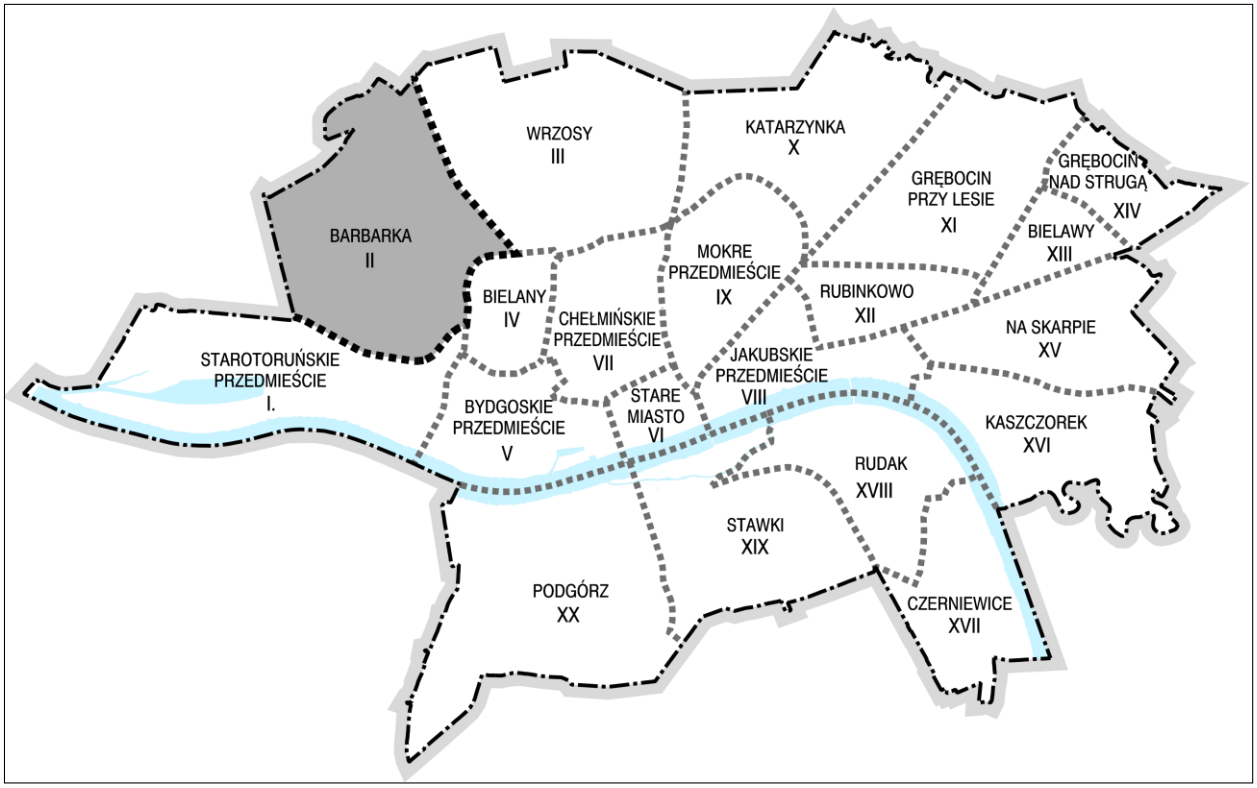

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

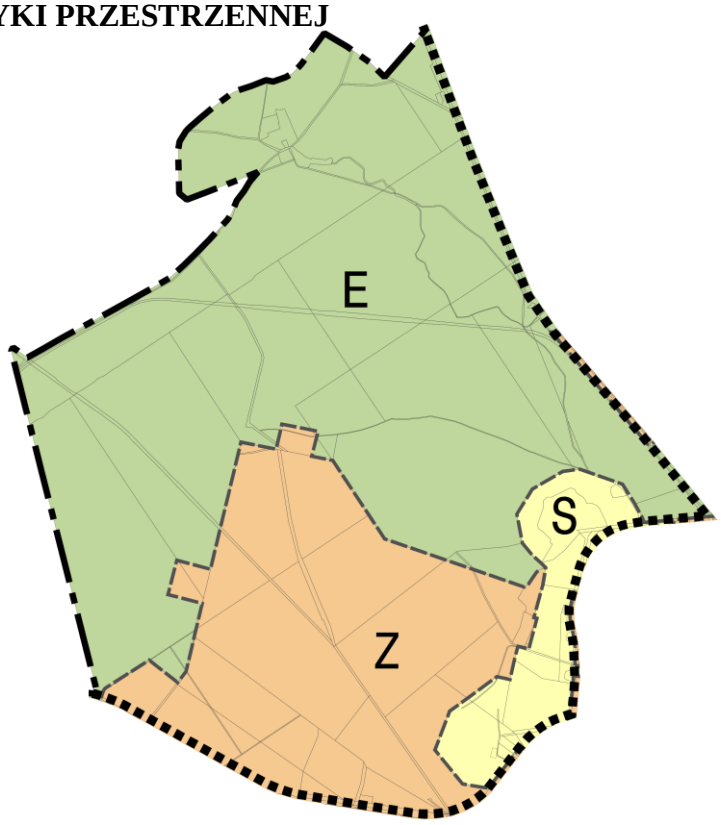

Z strefa zurbanizowana E strefa ekologiczna S strefa pośrednia

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

- **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :

- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych lasów, stanowiących fragment kompleksu leśnego tzw. Puszczy Toruńsko-Bydgoskiej, w części północnej objętego ochroną prawną jako obszar chronionego krajobrazu (obszar strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej) predestynowanych dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych w oparciu o „Osadę Leśną Barbarka" ścieżki spacerowe i rowerowe, szlaki turystyczne oraz elementy fortyfikacji Twierdzy Toruń,
- rozwojem ponadlokalnych i lokalnych funkcji usługowych i sportowych w oparciu o modernizację i rozbudowę lotniska usługowo-sportowego i jego zaplecza oraz istniejącego kompleksu sportowego (w tym zwłaszcza sportów motorowych),
- lokalizacją zajezdni tramwajowej (jedna z alternatywnych lokalizacji) i rozbudową systemu komunikacji szynowej (tramwajowej).

Dla jednostki II – Barbarka ustala się:

- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E.**
  -

- **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:

- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń,
- obszarów osuwania się mas ziemnych,
- ochrony siedlisk Natura 2000 Leniec w Barbarce,
- ochrony krajobrazu chronionego strefy krawędziowej Kotliny Toruńskiej,
- utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy (zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi).

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej -Z, ekologicznej -E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.3</u> obejmuje:

- **obszary usług.**
-

<u>Podstrefa Z.5</u> obejmuje:

- **obszary usług.**

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej.**

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

Dopuszcza się rozbudowę lotniska. Wymagać to będzie uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Podstrefa E.2 obejmuje:

- obszary usług rekreacji i turystyki w zieleni.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Leniec w Barbarce,
- obszar chronionego krajobrazu strefa krawędziowa Kotliny Toruńskiej,
- lasy ochronne,
- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1).

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych działania wiązane z eliminacją zagrożeń.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- **dla obszarów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:**
  - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych,
  - działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów, przy czym za główne funkcje lasu wskazuje się funkcje ochronne, rekreacyjne, edukacyjne,
  - kształtowanie publicznych terenów rekreacyjnych i edukacyjnych o znaczeniu osiedlowym, ogólnomiejskim i ponadlokalnym z uwzględnieniem ochrony cennych wartości przyrodniczych, przystosowaniem i przebudową siedlisk roślinnych pod kątem ukierunkowanej penetracji turystycznej w rejonie:
    - osady Barbarka - utrzymanie funkcji edukacyjnej i zagospodarowanie terenu pod kątem różnorodnych form rekreacji,
    - lasów sąsiadujących z zabudową mieszkaniową - zagospodarowanie pod kątem osiedlowej penetracji rekreacyjnej,

  - kształtowanie lokalnych **(**m.in. w oparciu o ciek wodny Czarna Woda) i ponadlokalnych ciągów rekreacyjnych, m in. z rezerwatem „Las Piwnicki", terenami przy „Stawach Szpręgi"(poza granicami administracyjnymi miasta),
- ochrona zasobów i podnoszenie jakości stanu środowiska, zwłaszcza: ochrona i utrwalenie czytelnej krawędzi terasy pradoliny Wisły ciągnącej się od lotniska do północno-zachodniej granicy miasta, ochrona i utrwalenie form wydmowych, ochrona istniejącej sieci wód powierzchniowych (kanałów, w tym cieku wodnego Czarna Woda i oczek wodnych), ochrona cennych siedlisk przyrodniczych i działania w kierunku zapewnienia właściwych warunków ich funkcjonowania.

- **dla obszarów strukturalnych położonych w strefie S, w rejonie Fortów VII i VIII ustala się następujące kierunki działań:**
  - urządzenie terenów zieleni towarzyszących obiektom fortecznym, kształtowanie ciągłości terenów zieleni urządzonej i leśnej, powiązań funkcjonalnych i rekreacyjnych w pasie pomiędzy Fortem VIII i VII i dalej w kierunku Fortu VI i V**,**
  - działania w kierunku eliminacji zagrożeń osuwania się mas ziemnych.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII – obserwacji archeologicznej pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII – obserwacji archeologicznej pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu;
- adaptacja obiektów fortecznych na funkcje związane w szczególności z usługami, rekreacją i wypoczynkiem.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa C– obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Rozwój i przebudowa istniejącego układu drogowego, w tym w szczególności:**
  - w dostosowaniu do wymagań techniczno-funkcjonalnych Trasy Średnicowej GP i konieczności zabezpieczenia obsługi komunikacyjnej terenów położonych w jednostce I - Starotoruńskie Przedmieście.
- **Rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności:**

- alternatywna lokalizacja zajezdni tramwajowej na terenach przyległych do trasy średnicowej (ostateczny wybór spośród wskazanych lokalizacji, powinien wynikać z wielokryterialnych analiz).

- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - system dróg w terenach leśnych, w tym w pasie terenu dawnej bocznicy kolejowej
- **Utrzymanie i rozwój lotniska sportowego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - projektowaną rozbudowę infrastruktury i zaplecza usługowo-sportowego.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.3. Jednostka III - WRZOSY

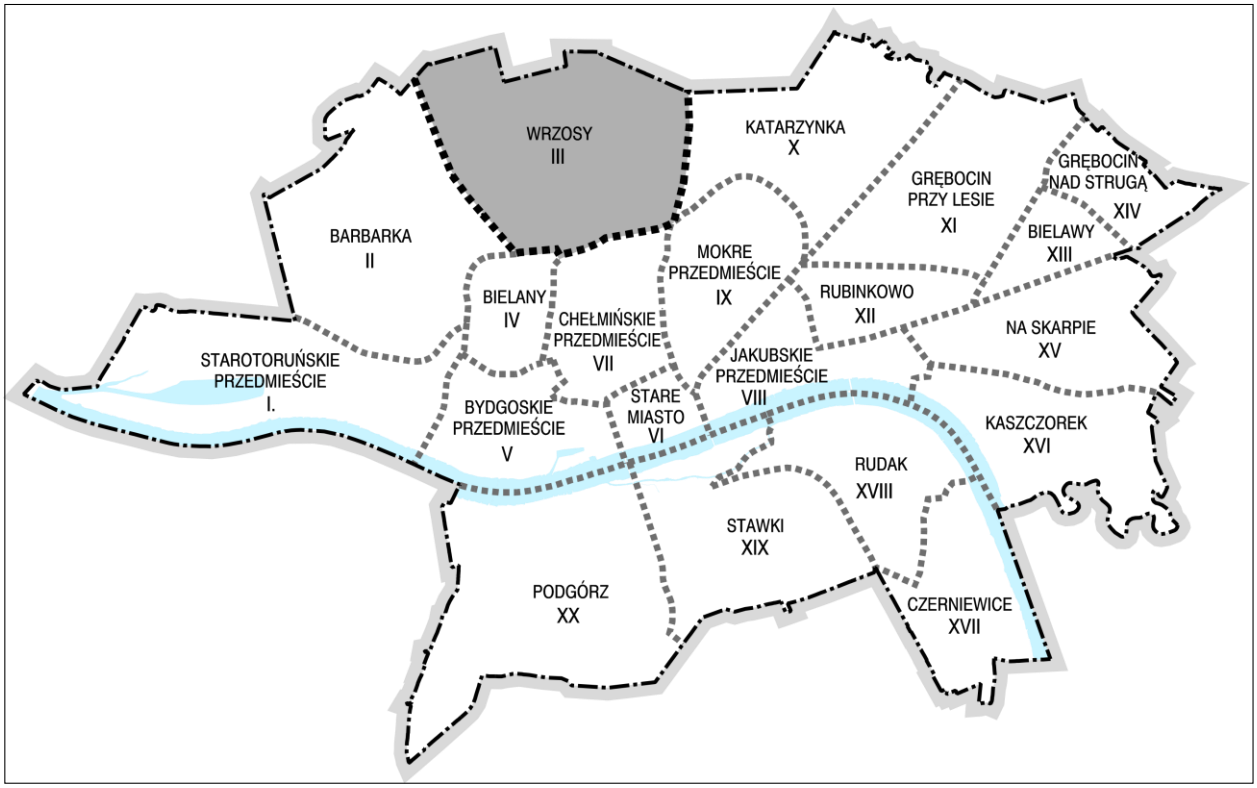

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

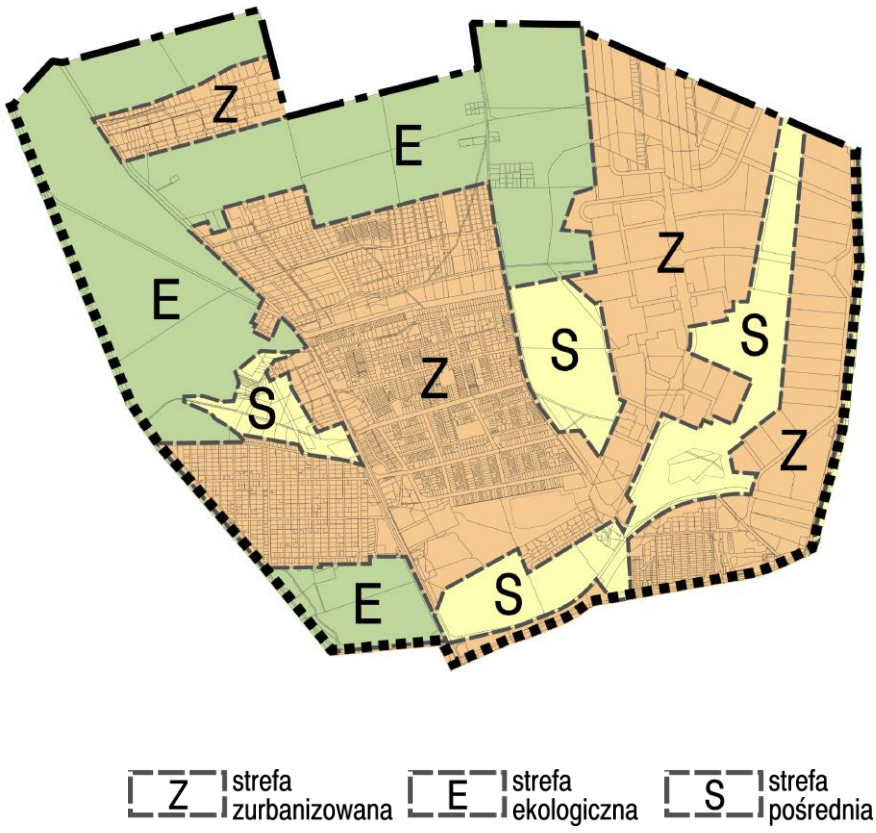

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- utrwaleniem i rozwojem mieszkalnictwa oraz rozwojem usług publicznych, w tym zwłaszcza dla potrzeb obsługi nowych terenów mieszkaniowych,
- rozwojem ponadlokalnych i lokalnych rozwiązań komunikacyjnych (komunikacji drogowej i szynowej - tramwaju),
- utrwaleniem przebiegu elementów ponadlokalnych sieci inżynieryjnych (linie elektroenergetyczne i GPZ - Północ) oraz rozwojem lokalnych elementów infrastruktury (gazociągi i stacje redukcyjno-pomiarowe, ciepłociągi i sieci wod.-kan.),
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych lasów, stanowiących fragment kompleksu leśnego Puszczy Toruńsko-Bydgoskiej predestynowanych dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych w oparciu o ścieżki spacerowe, rowerowe i szlaki turystyczne.

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ich ponownej weryfikacji i „zdjęcia" z części z nich klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki III - Wrzosy ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej</u>:**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:

- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- obszarów specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 – forty w Toruniu i Leniec na Barbarce,
- utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy (zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi),
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy jednorodzinnej,**

- **obszary usługowo-mieszkaniowe,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **tereny cmentarzy.**

Dla obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej określonego w punkcie 2.4.2 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług publicznych w zieleni,**
- **obszary usług,**
- **obszary produkcyjno–usługowe,**
- **obszary usług w zieleni.**

Wyznacza się obszar rozmieszczenia nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa I) Grudziądzka - Forteczna wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **obszary zieleni leśnej.**

Na obszarach zieleni parkowej, wzdłuż tras komunikacji drogowej i szynowej, dopuszcza się usługi wspomagające obszary zabudowy mieszkaniowej.

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **tereny ogrodów działkowych.**

Dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej dopuszcza się uzupełniającą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługi.

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1)
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Forty w Toruniu,
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Leniec w Barbarce,
- pomnik przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,

- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- **dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:**
  - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych,
  - działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów, przy czym za główne funkcje lasu wskazuje się funkcje ochronne, rekreacyjne, edukacyjne,
  - kształtowanie publicznych terenów rekreacyjnych i ukierunkowanej penetracji rekreacyjnej na terenach leśnych sąsiadujących z zabudową mieszkaniową,
  - kształtowanie lokalnych i ponadlokalnych ciągów rekreacyjnych, w tym powiązań z osadą Barbarka, rezerwatem Las Piwnicki i innymi terenami pozamiejskimi,
  - ochrona zasobów i podnoszenie jakości stanu środowiska, zwłaszcza: ochrona i utrwalenie form wydmowych, ochrona istniejącej sieci wód powierzchniowych (w tym cieku wodnego Barbarka), cennych siedlisk przyrodniczych;
- **dla obszarów strukturalnych położonych w strefie S obejmujących tereny zieleni parkowej i tereny zieleni leśnej, ustala się następujące kierunki działań:**
  - urządzenie zieleni towarzyszącej obiektom fortecznym,
  - kształtowanie publicznych terenów rekreacyjnych i edukacyjnych,
  - działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasu z przystosowaniem siedliska do funkcji rekreacyjnej ,
  - kształtowanie powiązań rekreacyjno-krajobrazowych, w kierunku Fortu VII i dalej położonych terenów leśnych,
- **dla obszarów strukturalnych położonych w strefie S obejmujących obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, ustala się następujące kierunki działań:**
  - kształtowanie terenów zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie w sposób zapewniający ciągłość ekologiczną pomiędzy terenami parkowymi i leśnymi,
  - kształtowanie powiązań rekreacyjno-krajobrazowych, w tym w pasie pomiędzy Fortem V i VII,
- **dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S w rejonie ogrodów działkowych, ustala się następujące kierunki działań:**
  - kształtowanie ciągu ekologicznego ogólnodostępnego, turystycznego, krajobrazowego na bazie cieku wodnego Barbarka,
  - utrzymanie cieku wodnego Barbarka
  - ochrona zasobów i podnoszenie jakości stanu środowiska, zwłaszcza: ochrona istniejących zadrzewień, gleb organicznych oraz utworów biogenicznych;
- **dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:**
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez zakładanie i urządzanie terenów zieleni, m.in. w oparciu o istniejące zadrzewienia, ciągi uliczne, nowo urządzone tereny zieleni towarzyszące zabudowie.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu;
- adaptacja obiektów fortecznych na funkcje związane w szczególności z usługami, rekreacją i wypoczynkiem.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym,
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego, w tym:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - rozbudowę ulicy głównej G - odcinka ul. Polnej,
    - rozbudowę ulic zbiorczych Z - ul. Zbożowej, ul. Watzenrodego, ul. Strobanda,
    - utrzymanie i rozbudowa ulic układu lokalnego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych na sieci ulic układu podstawowego wraz z przystankami końcowo – początkowymi,
  - budowę sieci transportu szynowego (tramwajowego) od ul. Szosa Chełmińska do osiedla JAR.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego-** wg rysunku - nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego*, w tym szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego,
  - systemu dróg w terenach leśnych.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania,** w tym dla budownictwa wielorodzinnego na osiedlu Jar z sieci ciepłowniczej w oparciu o projektowane przedłużenie ciepłociągu w kierunku północnym.

- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - istniejącą stację transformatorową GPZ - Północ w rejonie ul. Polnej i ul. Grudziądzkiej.

2.10.4. Jednostka IV - BIELANY

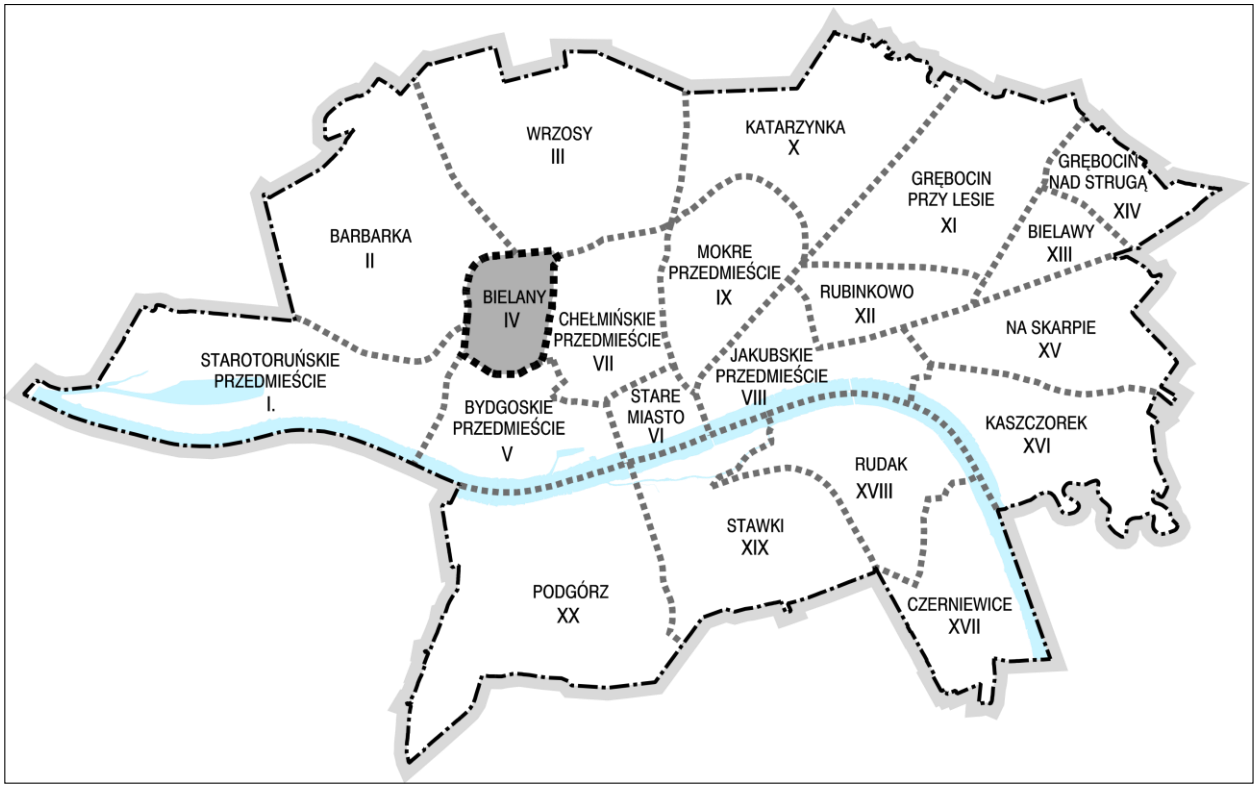

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

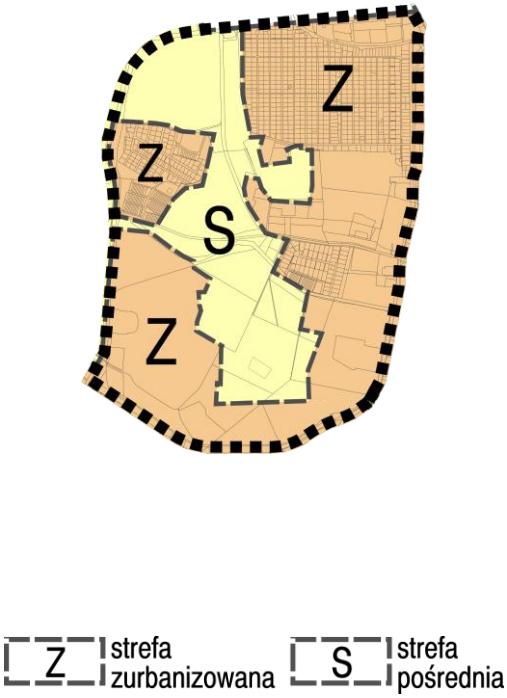

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- rozwojem ponadlokalnych usług z zakresu nauki w oparciu o kampus akademicki UMK obejmujący istniejące i planowane obiekty zaplecza dydaktyczno-naukowego, obiekty miasteczka akademickiego wraz z obiektami usług towarzyszących i zielenią,
- modernizacją i rozwojem usług z zakresu ochrony zdrowia na bazie Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w oparciu o potencjalne możliwości rozwoju centrum ratownictwa medycznego głównie dla potrzeb obsługi autostrady,
- rozwojem ponadlokalnych powiązań komunikacyjnych (system komunikacji drogowej).

Dla jednostki IV - Bielany ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - zurbanizowaną Z,
  - pośrednią S.

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z :
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń,
- ujęcia wody i strefy ochrony pośredniej,
- obszarów osuwania się mas ziemnych.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej – Z i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy jednorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług,**
- **obszary usług publicznych w zieleni.**

<u>Podstrefa Z.2</u> obejmuje:

- **obszary usług publicznych w zieleni.**

<u>Podstrefa Z.5</u> obejmuje:

- **obszary usług w zieleni.**

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary zieleni leśnej.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków **(**wg załącznika tabelarycznego B.IV.1), w tym założenie parkowe przy „Dworze Prezydentówka" przy ul.Grunwaldzkiej 64,
- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- strefa ochronna ujęcia wód podziemnych Nowe Bielany,
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w strefie ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:
- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie publicznych terenów rekreacyjnych:
    - podniesienie standardu zagospodarowania rekreacyjnego terenu położonego na zapleczu kampusu uniwersyteckiego jako parku publicznego o intensywnej ukierunkowanej penetracji turystycznej,
    - na obszarach leśnych wzbogacenie zagospodarowania rekreacyjnego, kształtowanie ciągów rekreacyjnych,
    - kształtowanie powiązań rekreacyjnych z Fortem VII i terenem Barbarki,
  - ochrona zasobów i kształtowanie ciągłości terenów zieleni urządzonej, parkowej, towarzyszącej innym funkcjom, utrwalenie form wydmowych, ochrona sieci wód powierzchniowych, ochrona cennych siedlisk przyrodniczych i działania w kierunku podnoszenia ich stanu;
- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - zagospodarowanie założenia parkowego „Prezydentówka",
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez zakładanie i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej, m.in. w oparciu o istniejące zadrzewienia, ciągi uliczne, nowo urządzone tereny zieleni towarzyszące zabudowie,
  - ochrona zasobów i podnoszenie jakości stanu środowiska, zwłaszcza: ochrona istniejących zadrzewień, czytelnej krawędzi terasy pradoliny Wisły.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony dóbr kultury współczesnej, oznaczone na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA* jako 6, w granicach, których obowiązuję ustalenia zawarte w pkt 3.2.2. niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa B - obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego, w tym:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - projektowaną ulicę główną ruchu przyspieszonego GP - Trasę Średnicową,
    - ulice zbiorcze Z - ul. Polną i ul. Szosę Okrężną,
    - utrzymanie i rozbudowę ulic układu lokalnego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - linię tramwajową wzdłuż ul. Gagarina oraz pętlę tramwajową przy ul. Szosa Okrężna,
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego-** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej**.
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.5. Jednostka V - BYDGOSKIE PRZEDMIEŚCIE

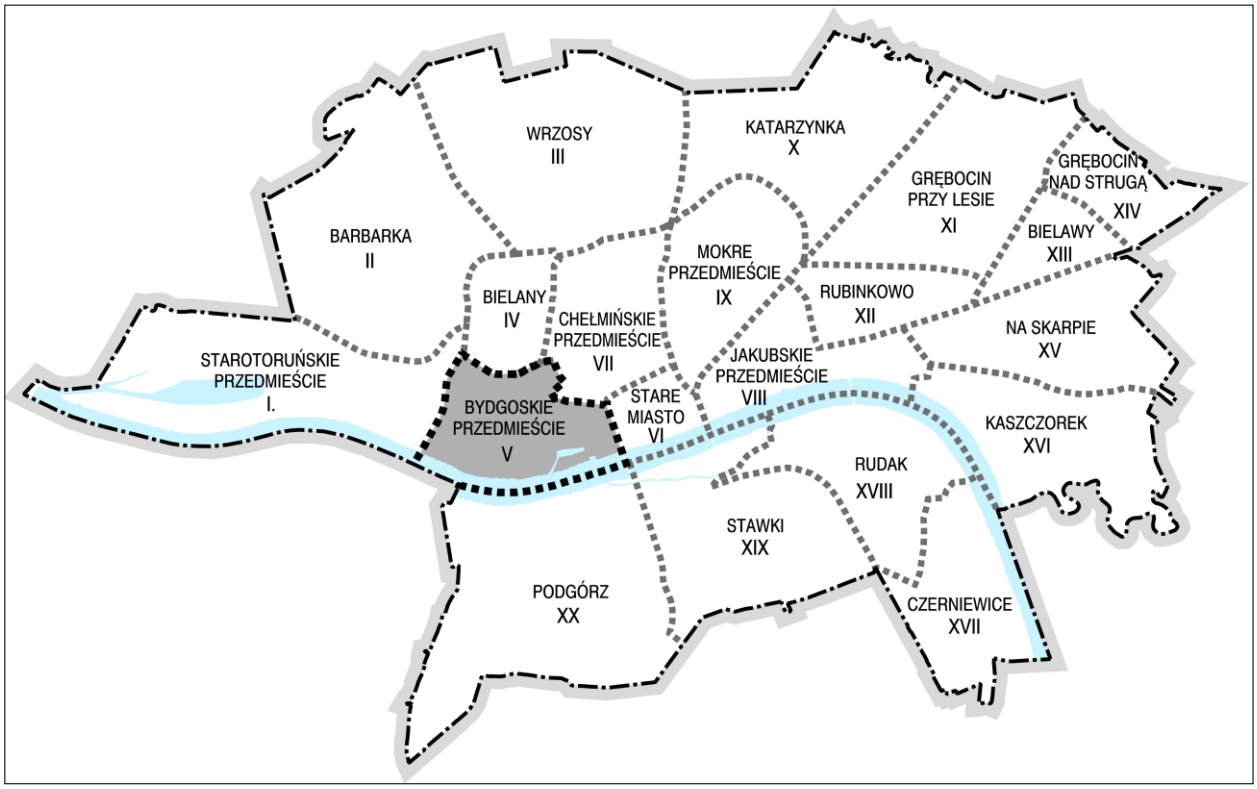

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

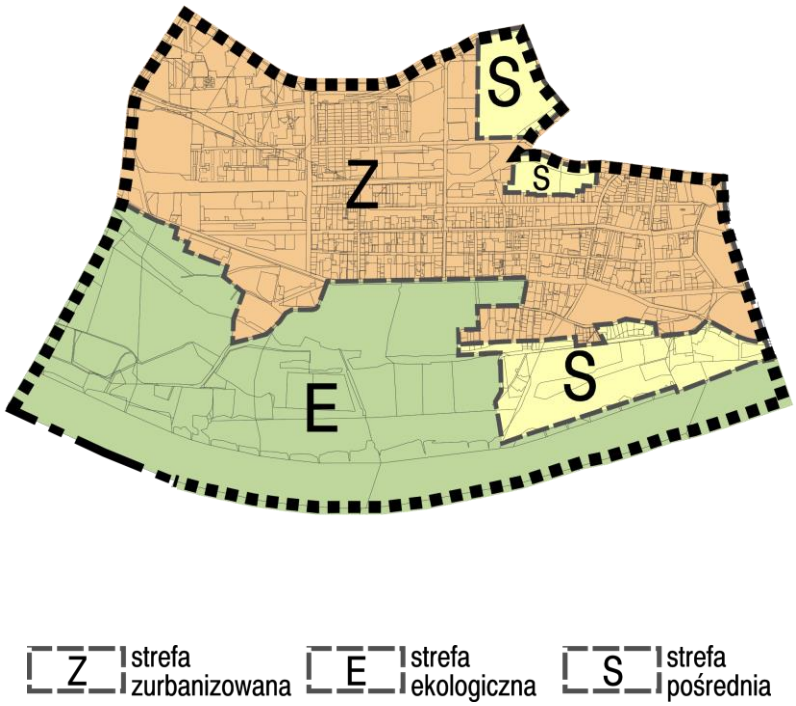

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :

- utrwaleniem i rehabilitacją, reprezentacyjnej niegdyś dzielnicy, o wiodącej funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej realizowanej w części jako zabudowa pierzejowa kwartałów ulic o charakterze śródmiejskim w obszarze ulic: Bydgoska, Reja, Broniewskiego, Sienkiewicza, Słowackiego, Tujakowskiego, Krasińskiego i Moniuszki,
- rozwojem funkcji rekreacyjnych w oparciu o Park Miejski, błonia nadwiślańskie oraz zagospodarowaniem terenów leśnych Rudelki i Piekarskich Gór na cele rekreacyjno – wypoczynkowe,
- rozwojem ponadlokalnych funkcji związanych z targami i wystawiennictwem oraz funkcji wspomagających na terenach obecnego schroniska dla zwierząt przewidzianego do dyslokacji,
- rozwojem usług turystycznych w oparciu o możliwą rozbudowę bazy turystyczno-hotelarskiej i rekreacyjnej**,** w rejonie Portu Zimowego, przystani wodnej i bulwaru nadwiślańskiego,
- utrzymaniu ponadlokalnych funkcji z zakresu administracji i nauki zwłaszcza w rejonie ulic: Chopina, Moniuszki i Mickiewicza.

Określa się jednostkę Bydgoskie Przedmieście jako obszar zdegradowany.

Dla jednostki V - Bydgoskie Przedmieście ustala się:

- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - zurbanizowaną Z,
  - pośrednią S,
  - ekologiczną E.

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:

- obszarów osuwania się mas ziemnych,
- zagrożenia powodzią,
- obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- wpisu obszarowego do rejestru zabytków historycznego układu urbanistycznego Bydgoskiego Przedmieścia i Rybaków,
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług publicznych w zieleni,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny zamknięte wskazane do przekształceń w kierunku usług publicznych i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.**

Dla obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej określonego w punkcie 2.4.2 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Wyznacza się obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupy II), stanowiące obszary:
– Broniewskiego – Szosa Okrężna („Plaza Toruń”),
– Broniewskiego – Szosa Bydgoska ,
wskazane w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług w zieleni.**

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni ochronnej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.2 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny ogrodów działkowych.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1**)** w tym park miejski na Bydgoskim Przedmieściu przy ul. Bydgoskiej,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach zagrożenia powodzią - działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach osuwania się mas ziemnych działania wiązane z eliminacją zagrożeń.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:
- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny Wisły - wyróżniającej się w fizjonomii miasta,
  - ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego rangi krajowej i międzynarodowej doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
  - powiększenie parku miejskiego przy ul. Bydgoskiej w kierunku koryta Wisły, kształtowanie powiązań funkcjonalnych i komunikacyjnych z terenami w rejonie Portu Zimowego, Bulwaru Filadelfijskiego (na wschodzie), dawnym terenem wystawienniczym i terenami parkowymi (na zachodzie),
  - urządzenie terenów zieleni położonych na zachód od terenów wystawienniczych w charakterze parku leśnego z wyposażeniem rekreacyjnym i o ukierunkowanej penetracji rekreacyjnej,
  - ochrona zasobów przyrodniczych, zwłaszcza: czytelnych krawędzi teras, sieci naturalnych zbiorników wód powierzchniowych, istniejących zadrzewień, zakrzewień;

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie S, w rejonie basenu Portu Zimowego, ustala się następujące kierunki działań:
  - rehabilitacja i przekształcenie obszaru, włącznie z przystosowaniem akwenu do pełnienia funkcji rekreacyjnych – przystani wodnej,
  - kształtowanie ciągłości terenów biologicznie czynnych (ciągi, pasy, aleje, szpalery) równolegle do linii brzegowej rzeki Wisły oraz kształtowaniu ciągłości funkcjonalno-komunikacyjnej z terenami otaczającymi: parkiem Bydgoskim, Bulwarem Filadelfijskim, pierścieniem zieleni wokół starówki;

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie S, w rejonie Bielan, ustala się następujące kierunki działań:
  - zagospodarowanie lasów Piekarskie Góry i Rudelka jako publiczne parki leśne, zorganizowanie stref rekreacyjnych z uwzględnieniem ochrony walorów, zwłaszcza ochrony form wydmowych i zadrzewień, podnoszeniem jakości stanu siedlisk przyrodniczych oraz ochroną tych terenów przed zabudową,
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez rewitalizację i zakładanie terenów zieleni urządzonej w powiązaniu z terenami zadrzewień i lasów;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - adaptacja istniejącego ogrodu zoobotanicznego,
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez zakładanie i rewitalizację terenów zieleni urządzonej,
  - podnoszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych wschodniej części obszaru w obrębie istniejących terenów zieleni (ul. Chopina, Al. Jana Pawła II) powiązanych kompozycyjnie,

funkcjonalnie i przestrzennie, z zachowaniem i podkreśleniem przez sposób zagospodarowania ciągłości przestrzennej w obrębie całego pierścienia otaczającego zespół staromiejski.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr II - pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół średniowiecznego historycznego centrum;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr III ochrony konserwatorskiej obszarów ze znacznym udziałem elementów historycznych ukształtowanej struktury przestrzennej o wartościach kulturowych;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa A1 – priorytet dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego,
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego, w tym:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i modernizacja dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 *Klasyfikacji funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - modernizację ulic głównych G - ul.: Kraszewskiego i Broniewskiego,
    - planowaną przeprawę mostową przez rzekę Wisłę w osi ul. Szosa Okrężna (Trasa Zachodnia),
    - utrzymanie i rozbudowę ulic układu obsługującego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - linię tramwajową wzdłuż ul. Gagarina i ul. Sienkiewicza,
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego**- wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Rozwój turystyczno-rekreacyjnego wykorzystania rzeki Wisły.**
  Nie wyklucza się też możliwości gospodarczego wykorzystania rzeki.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**

- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.6. Jednostka VI - STARE MIASTO

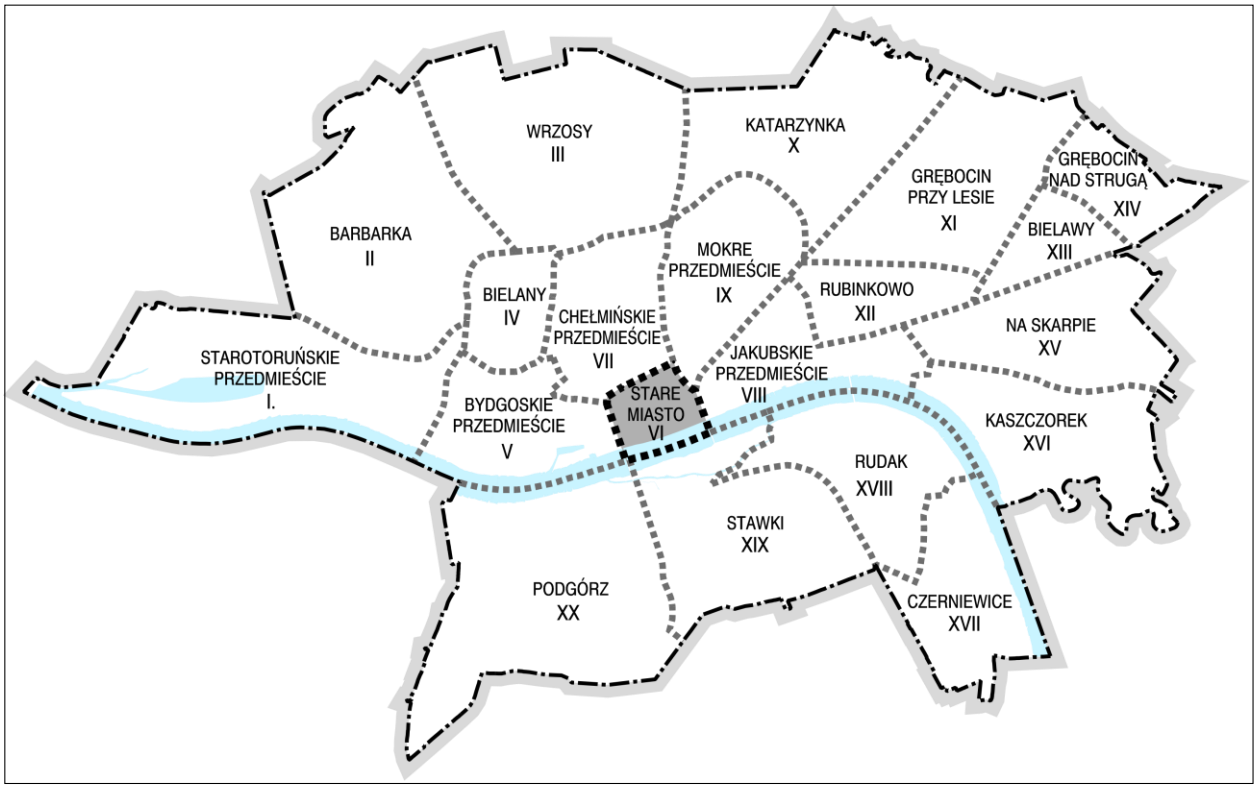

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

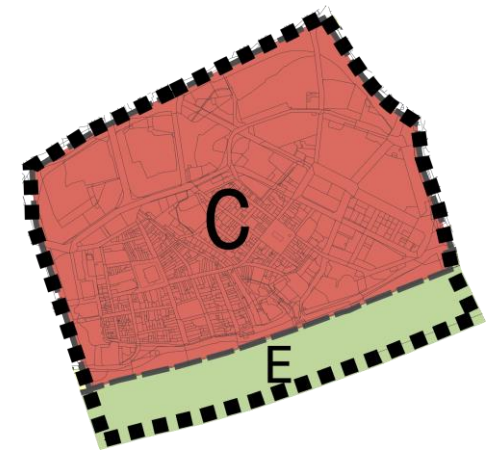

C strefa centrum

E strefa ekologiczna

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- rewitalizacją zespołu Staromiejskiego uznanego za Pomnik Historii i wpisanego na listę światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego UNESCO wraz z otoczeniem,
- wielokierunkowym rozwojem, wykorzystującym walory kulturowe i niepowtarzalny klimat miejsca, funkcji o znaczeniu krajowym, regionalnym i lokalnym a także przystosowaniem do roli „pasażu spacerowego" nadbrzeży Wisły (Bulwaru Filadelfijskiego) z możliwością rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych szlaku wodnego rzeki Wisły,
- utrwalaniem i rehabilitacją istniejącej zabudowy w znacznej części mieszkaniowej, o charakterze śródmiejskim w obszarze ulic: Wały Gen. Sikorskiego, Plac Teatralny, Fosa Staromiejska, Pod Krzywą Wieżą, Bankowa, mury miejskie, Wola Zamkowa, Św. Jakuba, Bulwar Filadelfijski, Pl. 18-Stycznia, Piastowska, Dobrzyńska, Pl. Św. Katarzyny i Szumana,
- ochrona terenów zieleni w strefie otuliny jako przestrzeni publicznych oraz kształtowanie ich powiązań funkcjonalno – przestrzennych,
- rozwojem zintegrowanych systemów transportu publicznego.

Określa się jednostkę Stare Miasto jako obszar zdegradowany.

Dla jednostki VI - Stare Miasto ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej</u>:**
  - **centrum C.**
  - **ekologiczna E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z :
- wpisu obszarowego do rejestru zabytków Starego i Nowego Miasta w granicach dawnych murów miejskich oraz Dzielnicy Zamkowej,
- zagrożenia powodzią,
- specjalnej ochrony ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń.

Dla strefy centrum – C, nie występuje potrzeba określania wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenów zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa C.1</u> obejmuje:

- **obszar wielofunkcyjny.**
- **obszary zieleni parkowej.**

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa III) – stanowiący obszar Zespołu Staromiejskiego, wskazany w punkcie 2.6

niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa C.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **obszary usług publicznych w zieleni,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **tereny wód powierzchniowych.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1).

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- na obszarach zagrożenia powodzią – działania zgodne z przepisami odrębnymi,,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie C, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i działania w kierunku podnoszenia walorów terenów zieleni urządzonej otaczającej zespół staromiejski wyróżniającej się w fizjonomii miasta, w tym:
    - maksymalna ochrona terenów zieleni urządzonej przed przeznaczaniem na zabudowę,
    - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów zieleni wokół zespołu staromiejskiego,
    - kształtowanie terenów zieleni urządzonej powiązanych kompozycyjnie, funkcjonalnie i przestrzennie, w sposób kształtujący strefę pierścienia zieleni wokół zespołu staromiejskiego,
    - ochrona istniejących zbiorników wód powierzchniowych z możliwością renaturalizacji cieków krytych,
    - rewitalizacja bulwaru wiślanego.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr I - pełnej ochrony konserwatorskiej średniowiecznego historycznego centrum,

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr II - pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół średniowiecznego historycznego centrum;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach, których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa A1 - priorytet dla ruchu pieszego,
  - strefa parkingowa A2 - priorytet ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego, w tym:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i modernizacja dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w szczególności w oparciu o:
    - modernizację ulicy głównej G - Al. Jana Pawła II – odcinka „Trasy Staromostowej" z istniejącą przeprawą przez rzekę Wisłę mostem im. J. Piłsudskiego,
    - etapowe ograniczenia w ruchu kołowym na terenie Zespołu Staromiejskiego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności:**
  - zintegrowanie miejskiego systemu komunikacji tramwajowej i autobusowej poprzez węzły przesiadkowe - Al. Solidarności i Dworzec kolejowy Toruń Miasto oraz powiązanie z transportem kolejowym i autobusowym oraz rowerowym.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego-** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego"*, w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie linii kolejowej o znaczeniu państwowym z dworcem Toruń Miasto i kolejową przeprawą mostowa przez rzekę Wisłę.
- **Utrzymanie regionalnej komunikacji autobusowej, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - istniejącą lokalizację dworca autobusowego,
  - integracyjny węzeł przesiadkowy Toruń Miasto.
- **Rozwój turystyczno-rekreacyjnego wykorzystania rzeki Wisły.**
  Nie wyklucza się też możliwości gospodarczego wykorzystania rzeki.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.7. Jednostka VII - CHEŁMIŃSKIE PRZEDMIEŚCIE

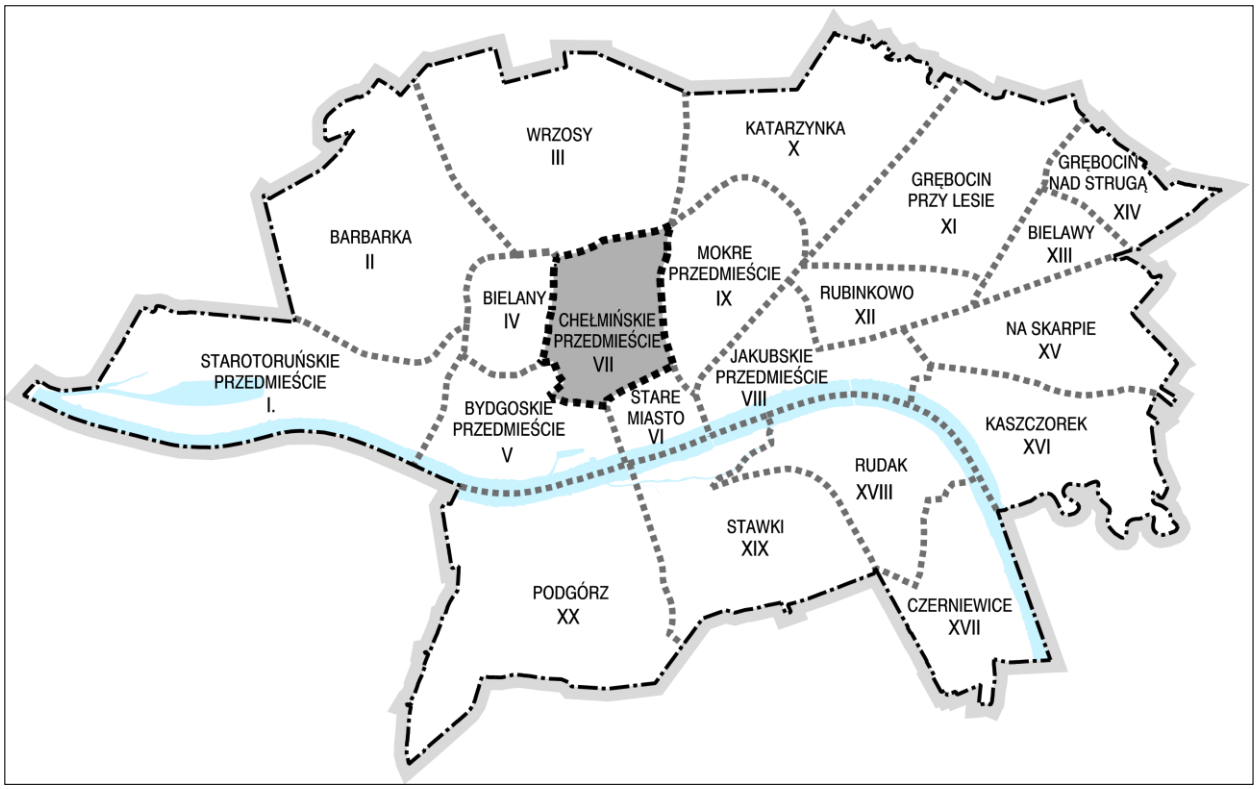

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

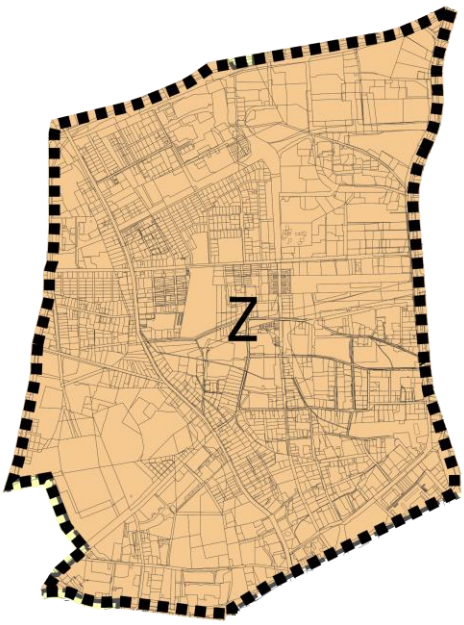

Z strefa zurbanizowana

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- procesami modernizacji i uzupełnianiem zabudowy o charakterze śródmiejskim w obszarze pomiędzy: planowanym odcinkiem „Trasy Staromostowej", ul. Szosa Chełmińska, Trasą Średnicową ,ul. Grudziądzką, ul. Szosa Chełmińska i ul. Gałczyńskiego,
- lokalizacją ponadlokalnych i lokalnych funkcji centrotwórczych na terenie pomiędzy ul. Szosa Chełmińska, planowanym odcinkiem „trasy staromostowej" i ul. Czerwona Droga,
- rozwojem i modernizacją ponadlokalnego i lokalnego układu komunikacyjnego,
- rozwojem funkcji sportowych, na bazie istniejących obiektów przy ul. Bema – hali sportowo – widowiskowej Arena Toruń, lodowiska Tor – Tor i stadionu miejskiego,
- utrwalaniem ponadlokalnych i lokalnych usług, w tym zwłaszcza z zakresu nauki i oświaty oraz sportu,
- utrwaleniem przebiegu i lokalizacji elementów ponadlokalnych sieci inżynieryjnych (kablowa linia WN i GPZ Śródmieście).

Dla terenów uznanych przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ponownej ich weryfikacji i „zdjęcia" z części z nich klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki VII - Chełmińskie Przedmieście ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
- **zurbanizowaną Z.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów:**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej – Z zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny cmentarzy.**

Dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej określonych w punkcie 2.4.2 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Wyznacza się obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupy II i III), stanowiące obszary:
– Bema,
– dawnych zakładów Bumar w rejonie ulic Wybickiego – Lelewela,
wskazane w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usług,**
- **obszary usług publicznych,**
- **tereny ogrodów działkowych.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1. niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA.*
Wyznacza się obszar rozmieszczenia nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) Żwirki i Wigury –Grudziądzka – Trasa Średnicowa wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usługowo-produkcyjne.**
- **tereny ogrodów działkowych.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.4 obejmuje:

- **obszary usług,**
- **tereny zamknięte wskazane do przekształceń w kierunku usług publicznych i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) – stanowiący obszar Szosa Chełmińska – Czerwona Droga wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),

- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1).

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego z uwzględnieniem:
    - zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, usługowej, ciągom ulicznym,
    - urządzania terenów zieleni, zwłaszcza wzdłuż ciągów ulicznych i w obszarze usług publicznych,
    - adaptacji ogrodów działkowych z możliwością przekształceń na publiczne tereny rekreacji osiedlowej.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA,* w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony dóbr kultury współczesnej, oznaczone na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA* jako 1, 2, 3 w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.2 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa A1 – priorytet dla ruchu pieszego, rowerowego i komunikacji publicznej,
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego, w tym:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:

  - odcinek ulicy głównej ruchu przyspieszonego GP - Trasę Średnicową,
  - rozbudowę ulicy głównej G - ul. Szosa Chełmińska z węzłami drogowymi lub rondami z trasą średnicową i ul. Polną,
  - planowany odcinek ulicy głównej G - pomiędzy Pl. Niepodległości i ul. Szosa Chełmińska (Trasa Staromostowa),
  - modernizację lub rozbudowę ulic zbiorczych Z - ul. Legionów i ul. Podgórnej,
  - projektowane odcinki ulic zbiorczych Z - ul. Wielki Rów i przedłużenie ul. Długiej w kierunku zachodnim (do ul. Św. Józefa),
  - utrzymanie z rozbudową lub modernizacją ulic układu lokalnego.
- **Dopuszcza się zagospodarowanie terenów dawnych bocznic kolejowych i nieużytkowanych terenów kolejowych pod cele związane z komunikacją publiczną.**
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego w tym w szczególności:**
  - utrzymanie i modernizacja zajezdni miejskiej komunikacji autobusowej,
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych,
  - budowę sieci transportu szynowego (tramwajowego) do terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na terenach powojskowych (JAR) – jednostka IV „Wrzosy".
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego-** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego*, w tym szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego:**
  - utrzymanie linii kolejowej z Dworcem Toruń Północ.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci,** w tym w szczególności w oparciu o istniejący GPZ Śródmieście.

2.10.8. Jednostka VIII - JAKUBSKIE PRZEDMIEŚCIE

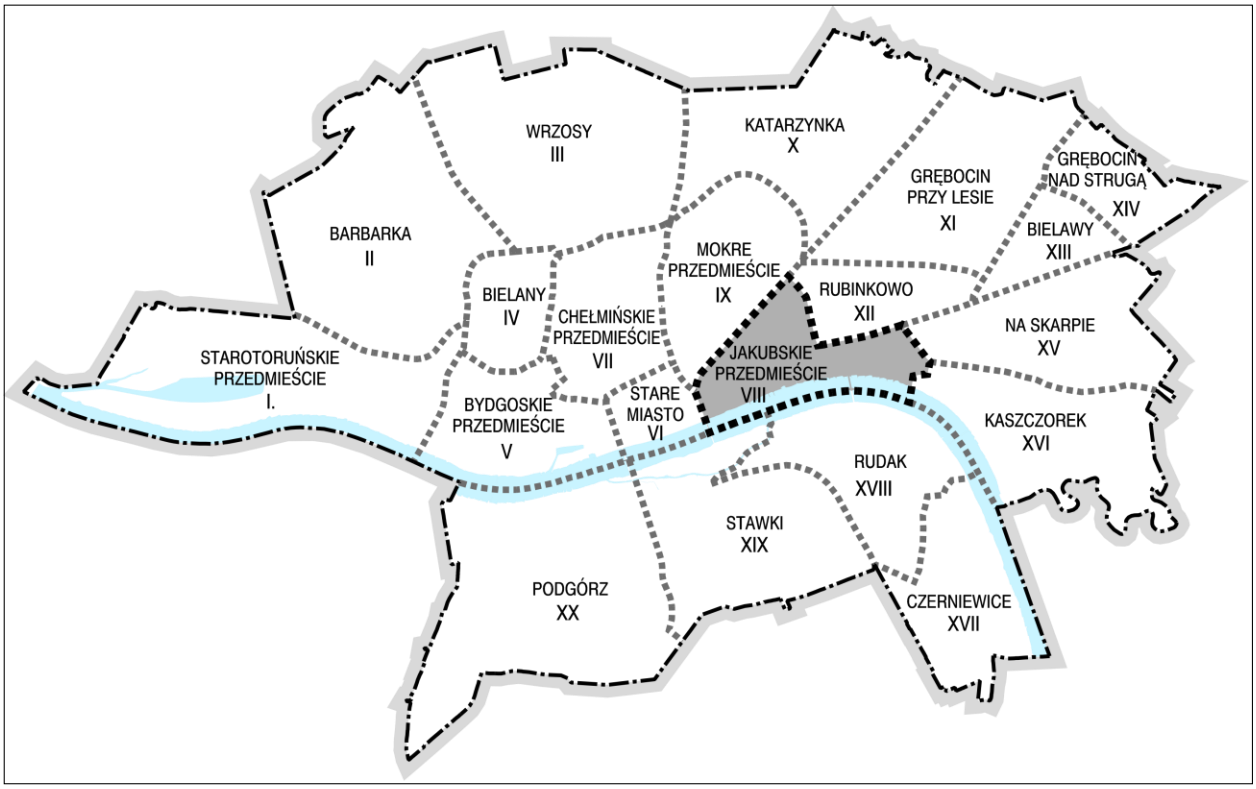

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

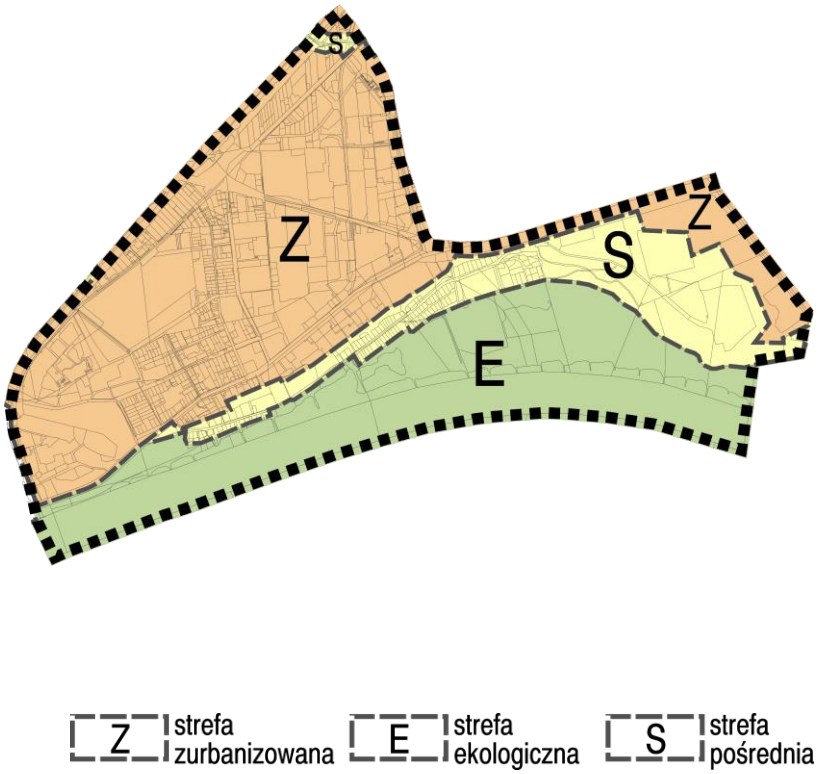

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- procesami przekształcania na funkcje usługowe i mieszkaniowe a także z procesami związanymi z przebudową struktur mieszkaniowych o charakterze śródmiejskim w obszarze ulic: Lubicka - Szosa Lubicka - Targowa - Pająkowskiego - Pułaskiego,
- przekształceniami i rozwojem funkcjonalno–przestrzennym terenów stanowiących obudowę trasy wschodniej w tym terenów w rejonie Placu Daszyńskiego i ul. Winnica,
- rozwojem i modernizacją ponadlokalnych i lokalnych powiązań komunikacyjnych (układu drogowego i kolejowego) oraz wysokostandardowego miejsca obsługi podróżnych w oparciu o dworzec Toruń Wschodni,
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie korytarza ekologicznego rzeki Wisły,
- rozwojem centrum sportowo-rekreacyjnego przy ul. Przy Skarpie oraz rozwojem funkcji turystycznych w oparciu o istniejące fortyfikacje i tereny przyrzeczne rzeki Wisły,
- utrzymaniem i modernizacją ponadlokalnej infrastruktury technicznej (GPZ Wschód i linie WN).

Dla jednostki VIII - Jakubskie Przedmieście ustala się:
- **strefy polityki przestrzennej:**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E.**

Określa się jednostkę Jakubskie Przedmieście jako obszar zdegradowany.

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów:**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- przebiegu gazociągów wysokiego ciśnienia,
- obszarów osuwania się mas ziemnych,
- zagrożenia powodzią,
- specjalnej ochrony ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

Podstrefa Z.1 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług,**
- **tereny zamknięte wskazane do przekształceń w kierunku usług publicznych i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny cmentarzy.**

Podstrefa Z2 obejmuje:

- **obszary usług.**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usługowo-mieszkaniowe.**

W obrębie terenu przy ul. Przy Skarpie, wskazuje się potrzebę kształtowania sylwety zabudowy, jej formy architektoniczno-estetycznej oraz zapewnienia harmonijnych powiązań z obiektem i zielenią przyforteczną.

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) – obejmujący obszar Żółkiewskiego - Skłodowskiej-Curie („C.H. Copernicus"), wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary usług.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) – obejmujący obszar Żółkiewskiego - Skłodowskiej-Curie („C.H. Copernicus"), wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.4 obejmuje:

- **obszary usług,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Potrzeba ustalenia systemu dróg lokalnych i dojazdowych zabezpieczających obsługę komunikacyjną terenów poprzemysłowych do wskazanych przekształceń.

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usług,**
- **obszary zieleni parkowej.**

W obrębie terenów przyległych do wschodniej przeprawy mostowej wskazuje się na potrzebę kształtowania sylwety zabudowy (dominanty), jej formy architektoniczno-estetycznej oraz zapewnienia harmonijnych powiązań z zielenią przyrzeczną.

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary usług w zieleni,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług.**

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary usług,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni ochronnej,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1)
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomnik przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach zagrożenia powodzią, działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach osuwania się mas ziemnych – działania związane z eliminacją zagrożeń.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo - krajobrazowych doliny Wisły,
  - ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
  - przystosowanie przyrzecznych obszarów do pełnienia funkcji rekreacji, z uwzględnieniem ochrony cennych zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych oraz powiązań krajobrazowych, funkcjonalnych i komunikacyjnych z rejonem Fortu I, błoniami w Kaszczorku, Bulwarem Filadelfijskim,
  - ochrona zasobów przyrodniczych, zwłaszcza: czytelnych krawędzi teras, istniejących zadrzewień, zakrzewień, maksymalna ochrona naturalnych zbiorników wód powierzchniowych (starorzeczy, mokradeł);

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i podnoszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny Wisły,

- ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych (ciągi, pasy, aleje, szpalery),
- zagospodarowanie terenu wokół Fortu I pod kątem urządzenia parku miejskiego, kształtowanie powiązań funkcjonalnych i komunikacyjnych z innymi obszarami rekreacyjnymi: w rejonie starorzeczy u podnóża skarpy wiślanej, błoni w Kaszczorku, Bulwaru Filadelfijskiego,
- w przeznaczaniu i zagospodarowywaniu terenów stosowanie preferencji dla rekreacji, zieleni przy maksymalnym udziale powierzchni biologicznie czynnych,
- przy działaniach inwestycyjnych - priorytet dla ochrony zasobów przyrodniczych i ochrony czytelnych krawędzi teras,
- maksymalna ochrona zasobów przyrodniczych, zwłaszcza istniejących zadrzewień, zakrzewień, utworów biogenicznych, siedlisk przyrodniczych;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez urządzanie terenów i form zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie usługowej, mieszkaniowej, w oparciu o istniejące fortyfikacje, zadrzewienia,
  - maksymalna ochrona istniejących zadrzewień.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr II - pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół średniowiecznego historycznego centrum;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA,* w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA,* w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa A1 – priorytet dla ruchu pieszego, rowerowego i komunikacji publicznej,
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego :**

- utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
  - projektowaną ulicę główną G w osi północ-południe z nową przeprawą mostową przez rzekę Wisłę z węzłem drogowym w rejonie ul. Lubicka - Traugutta oraz powiązaniem z ul. Grudziądzką (Trasa Nowomostowa),
  - ulicę główną ruchu przyśpieszonego GP z nową przeprawą mostową przez rzekę Wisłę w osi ul. Wschodniej z węzłami drogowymi lub rondami na skrzyżowaniach z ul. Skłodowskiej-Curie oraz ul. Szosa Lubicka i ul. Żółkiewskiego (Trasa Wschodnia),
  - modernizację ulic zbiorczych Z - ul. Sobieskiego i ul. Skłodowskiej – Curie (z możliwością połączenia obydwu ulic nową jezdnią przebiegającą przy linii kolejowej pod wiaduktem ul. Kościuszki) ,
  - utrzymanie i modernizację ulic układu lokalnego.
- **Dopuszcza się zagospodarowanie terenów dawnych bocznic kolejowych i nieużytkowanych terenów kolejowych pod cele związane z komunikacją publiczną.**
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie istniejącej sieci tramwajowej,
  - organizację węzła integrującego komunikację autobusową i tramwajową w rejonie dworca kolejowego Toruń Wschodni,
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego–** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie linii kolejowej z dworcem Toruń Wschodni (integracyjny węzeł przesiadkowy),
  - podniesienie parametrów eksploatacyjnych linii Toruń Wschodni - Malbork - elektryfikacja i dodanie drugiego toru.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci** w tym zwłaszcza w oparciu o istniejący GPZ Wschód.

2.10.9. Jednostka IX - MOKRE PRZEDMIEŚCIE

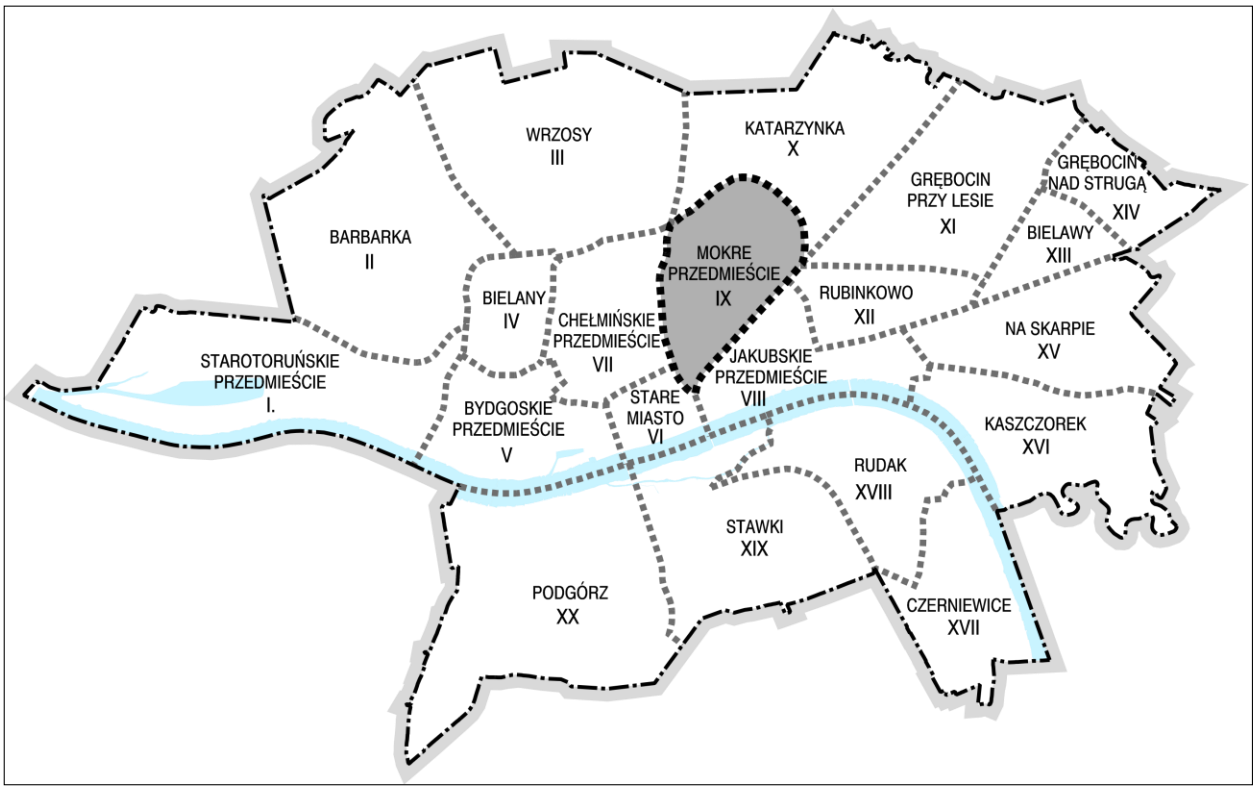

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

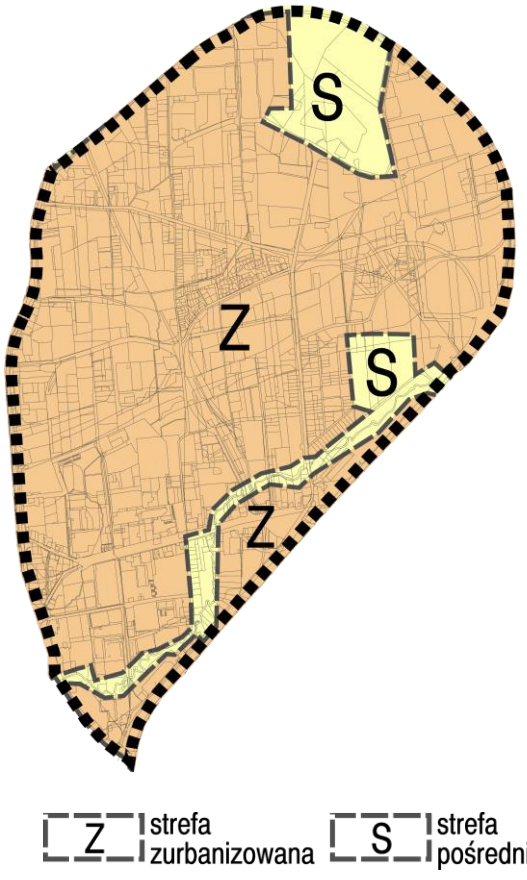

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

- **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- procesami przekształceń na funkcje usługowe, usługowo-produkcyjne, a także rehabilitacją osiedli mieszkalnictwa wielorodzinnego,
- rozwojem i modernizacją ponadlokalnego i lokalnego układu komunikacyjnego (drogowego) oraz modernizacją komunikacji szynowej (kolei),
- rozwojem bazy turystycznej w oparciu o Fort IV,
- przekształceniami i rozwojem funkcjonalno – przestrzennym terenów stanowiących obudowę trasy wschodniej i trasy średnicowej,
- przekształceniami i rozwojem obszarów zabudowy mieszkaniowej (wielorodzinnej i jednorodzinnej) w rejonie Dębowej Góry,
- utrzymaniem powiązań przyrodniczych i kształtowanie powiązań rekreacyjnych w oparciu o Strugę Toruńską,
- utrzymaniem odcinków ponadlokalnych sieci infrastruktury technicznej (kablowa linia WN).

Określa się jednostkę Mokre Przedmieście jako obszar zdegradowany.

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ponownej ich weryfikacji i „zdjęcia" z części z nich klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki IX - Mokre Przedmieście ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S.**
  -
- **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z**:**

- utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy (zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi),
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług.**

Dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej określonych w punkcie 2.4.2 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszary usług,**
- **obszary usługowo – produkcyjne,**
- **obszary usługowo – mieszkaniowe.**

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (II grupy) – obejmujący obszar Grudziądzka - Wielki Rów („C.H. Kometa"), wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA.*

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usług,**
- **obszary usługowo-mieszkaniowe,**
- **obszary usługowo-produkcyjne,**
- **tereny kolejowe.**

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w pkt 2.4.1. niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA.*

Podstrefa Z.4 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usługowo-produkcyjne,**
- **obszary usług.**

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary usług w zieleni.**

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary usług w zieleni.**

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usług,**
- **obszary usługowo-produkcyjne,**
- **tereny kolejowe,**
- **tereny ogrodów działkowych,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej określonych w punkcie 2.4.2 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Ustala się:

- na obszarach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług zapewnienie dostępu dla mieszkańców do cieku (Strugi Toruńskiej) np. w formie ciągów pieszych, sukcesywną eliminację zabudowy, przesunięcie ogrodzeń - z pasa o szerokości minimum 5 m po obu stronach koryta cieku,
- dla części terenów kolei możliwość docelowego przekształcenia na funkcje usługowe z dopuszczalną zabudową mieszkaniową.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Forty w Toruniu,
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i podnoszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów wzdłuż Strugi Toruńskiej i w rejonie Fortu IV;
    - kształtowanie ogólnodostępnego ciągu krajobrazowego w sąsiedztwie Strugi Toruńskiej z uwzględnieniem:
      - działań w kierunku przywrócenia właściwego stanu wód Strugi Toruńskiej jako cieku otwartego,
      - zachowania ciągłości terenów biologicznie czynnych,
      - urządzenia miejsc rekreacji,
      - ochrony istniejących zadrzewień,
    - przy działaniach inwestycyjnych priorytet dla: ochrony walorów, ochrony wód powierzchniowych i kształtowania ciągłości terenów biologicznie czynnych w bezpośrednim sąsiedztwie Strugi Toruńskiej przy maksymalnym odsunięciu zabudowy od koryta strugi,
    - zagospodarowanie terenów zieleni towarzyszącej fortyfikacjom;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego, z uwzględnieniem:
    - urządzania terenów zieleni, zwłaszcza wzdłuż ciągów ulicznych i w obszarze usług publicznych,

- maksymalnej ochrony istniejących zadrzewień, elementów sieci hydrograficznej.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu;

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  strefa parkingowa A1 – priorytet dla ruchu pieszego, rowerowego i komunikacji publicznej,
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 „Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej”, w tym w szczególności w oparciu o:
    - ulicę główną ruchu przyspieszonego GP - Trasę Średnicową z węzłem drogowym z projektowana ulicą główną GP w osi północ-południe (Trasą Wschodnią)
    - projektowaną ulicę główną ruchu przyspieszonego GP w osi północ-południe (Trasę Wschodnią) - kontynuację istniejącej przeprawy mostowej przez rzekę Wisłę (most im. Gen. E. Zawackiej) z węzłem drogowym z Trasą Średnicową i ul. Grudziądzką,
    - istniejące ulice główne G – ul. Grudziądzką, ul. Kościuszki,
    - projektowana ulica zbiorcza Z - ul. Wielki Rów - kontynuacja istniejącej ulicy zbiorczej w kierunku wschodnim,
    - rozbudowę ulic zbiorczych Z - ul. Chrobrego, Mazowieckiej, oraz Kociewskiej.
- **Dopuszcza się zagospodarowanie terenów dawnych bocznic kolejowych i nieużytkowanych terenów kolejowych pod cele związane z komunikacją publiczną.**
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego w tym w szczególności:**
  - utrzymanie istniejącej sieci tramwajowej,
  - przebudowa z przełożeniem odcinka linii tramwajowej pomiędzy ul. Grudziądzką i ul. Kościuszki w ramach projektowanego węzła drogowego lub ronda tych ulic,
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:

- wzdłuż ulic układu podstawowego.

- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie z modernizacją istniejących linii kolejowych.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.10. Jednostka X - KATARZYNKA

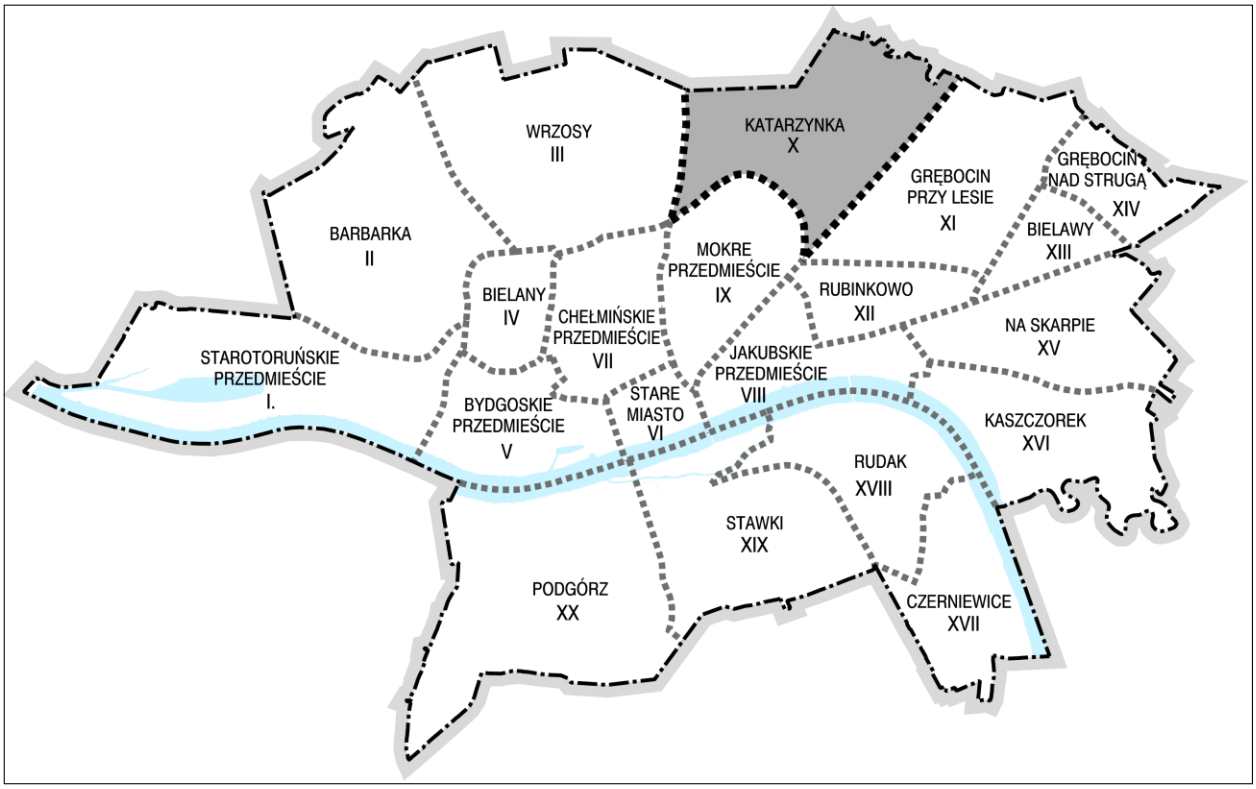

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

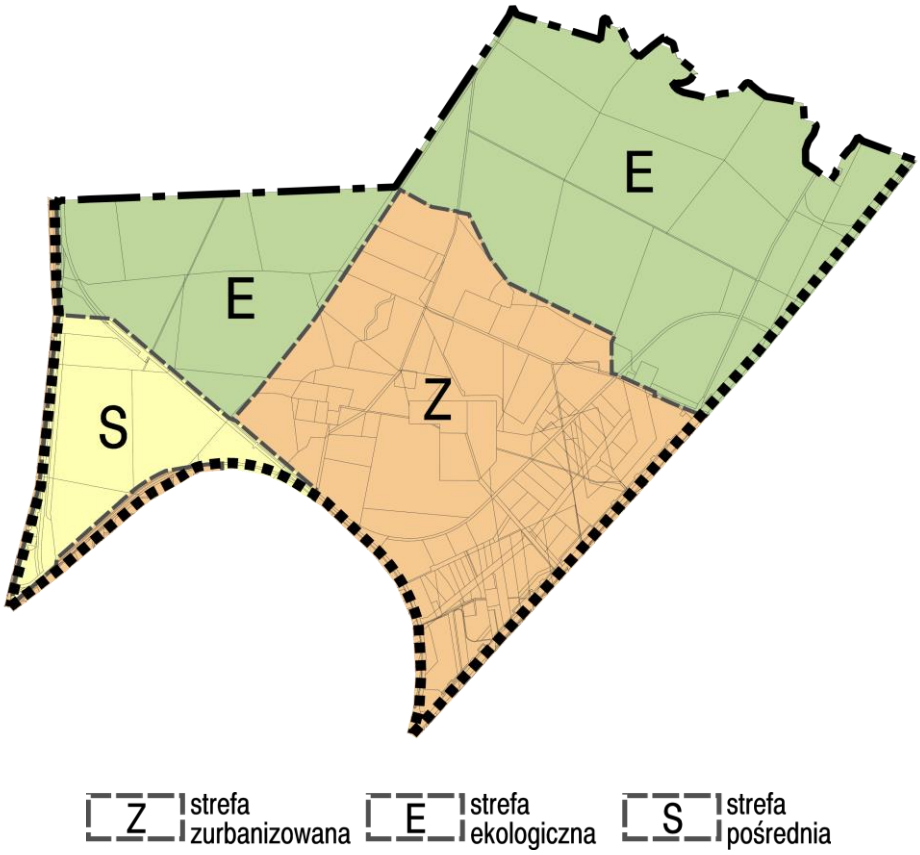

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- rozbudową ponadlokalnego i lokalnego układu komunikacyjnego (drogowego i kolejowego),
- rozbudową bazy usług komunalnych związanych z gospodarką odpadami,
- utrzymaniem i rozwojem obszarów działalności gospodarczych, w tym związanych z pozyskiwaniem kruszyw ze składowiska odpadów paleniskowych,
- utrwaleniem przebiegu elementów ponadlokalnych sieci inżynieryjnych (linii elektroenergetycznych),
- rozwojem instalacji odnawialnych źródeł energii,
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych lasów, stanowiących fragment kompleksu leśnego tzw. Puszczy Toruńsko-Bydgoskiej.

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się bardzo pilną potrzebę ich weryfikacji i „zdjęcia" z części z nich klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki X - Katarzynka ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **urbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów:**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:

- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV i 220 kV, w tym na działkach nr 51 i 58 (obr. 40), dla których wyznaczono w złożu kopaliny „Toruń" filar ochronny,
- dokumentacji rejestracyjnej lotniska Toruń,
- przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia,
- utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy (zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi).

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa</u> <u>Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

Dla części obszaru może być wymagane uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cela nieleśne.

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszary usługowo-produkcyjne.**

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary usługowo-produkcyjne.**

Nowe podziały tego obszaru na działki budowlane wymagają zapewnienia dostępu do dróg publicznych - planowanej drogi klasy Z, a także uwzględnienia w ich zagospodarowaniu przebiegu ponadlokalnych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia.

Podstrefa Z.5 obejmuje:

- **obszary usługowo-produkcyjne,**
- **obszary obsługi komunalnej miasta.**

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (II grupy), obejmujący obszar Równinna – Morwowa–wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa S 1 obejmuje:

- **tereny cmentarzy,**
- **obszary zieleni parkowej.**

Obszar zieleni parkowej obejmuje generalnie tereny w rejonie istniejących elementów transportu szynowego oraz planowanych elementów podstawowego układu komunikacyjnego.

Oznacza to, że wprowadzana na nim zieleń, przy uwzględnieniu niezbędnych rozwiązań technicznych skrzyżowań i ewentualnych dróg serwisowych - powinna być traktowana jako zieleń o charakterze izolacyjnym bez rekreacyjnego wykorzystania i z wykluczeniem zabudowy nie związanej z funkcja komunikacyjną.

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszar chronionego krajobrazu strefa krawędziowa Kotliny Toruńskiej,
- pomnik przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,

- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi,
- w rejonie obszaru usług komunalnych: modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami, z wykorzystaniem najlepszych dostępnych możliwości technologicznych i technicznych, uwzględniających maksymalne ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych,
  - ochrona zasobów, zwłaszcza cennych siedlisk przyrodniczych,
  - działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów, przy czym za główne funkcje lasu wskazuje się funkcje ochronne;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie roślinnych układów krajobrazowych w ramach zagospodarowania cmentarza;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z ustala się następujące kierunki działań:
  - w rejonie obszaru usług komunalnych przy ul. Kociewskiej: rekultywacja składowiska odpadów uwzględniająca maksymalne ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko zgodnie z opracowaną wcześniej stosowną dokumentacją, postulowany kierunek: tereny zieleni,
  - ochrona istniejących zadrzewień.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego,

- strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym.

- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - budowa nowych odcinków oraz przebudowa istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - projektowaną ulicę główną ruchu przyśpieszonego GP – Trasę Wschodnią,
    - rozbudowę ulicy głównej ruchu przyspieszonego GP (odcinka ul. Grudziądzkiej) – kontynuację projektowanej ulicy głównej ruchu przyśpieszonego (Trasy Wschodniej) z węzłem drogowym lub rondem z projektowaną ulicą zbiorczą (ul.Strobanda),
    - projektowaną ulicę zbiorczą- kontynuację istniejącej ul. Równinnej do obszarów komunalnej obsługi miasta,
    - projektowaną ulicę zbiorczą- kontynuację istniejącej ul. Polnej w kierunku ul. Olsztyńskiej,
    - utrzymanie i rozbudowa ulic układu lokalnego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego,
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - podniesienie parametrów eksploatacyjnych linii Toruń-Malbork: elektryfikacja i budowa drugiego toru.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.11. Jednostka XI - GRĘBOCIN PRZY LESIE

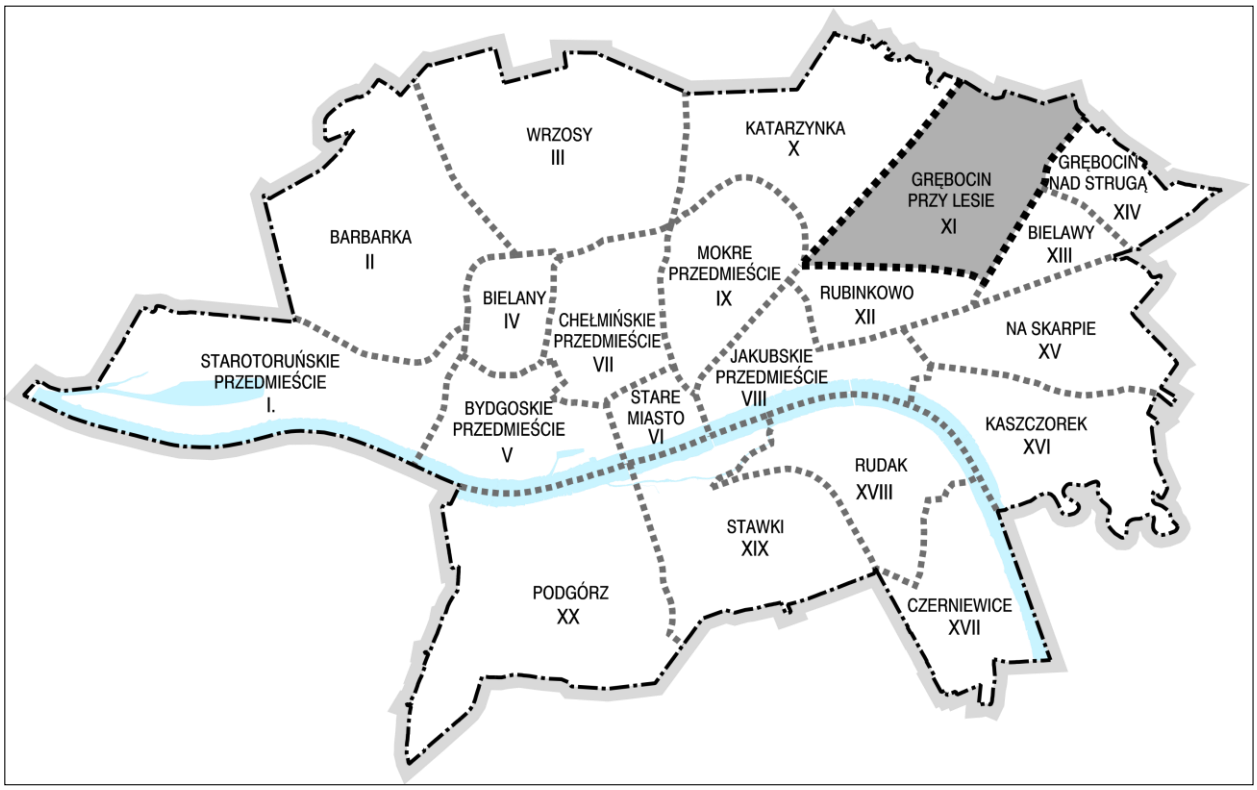

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

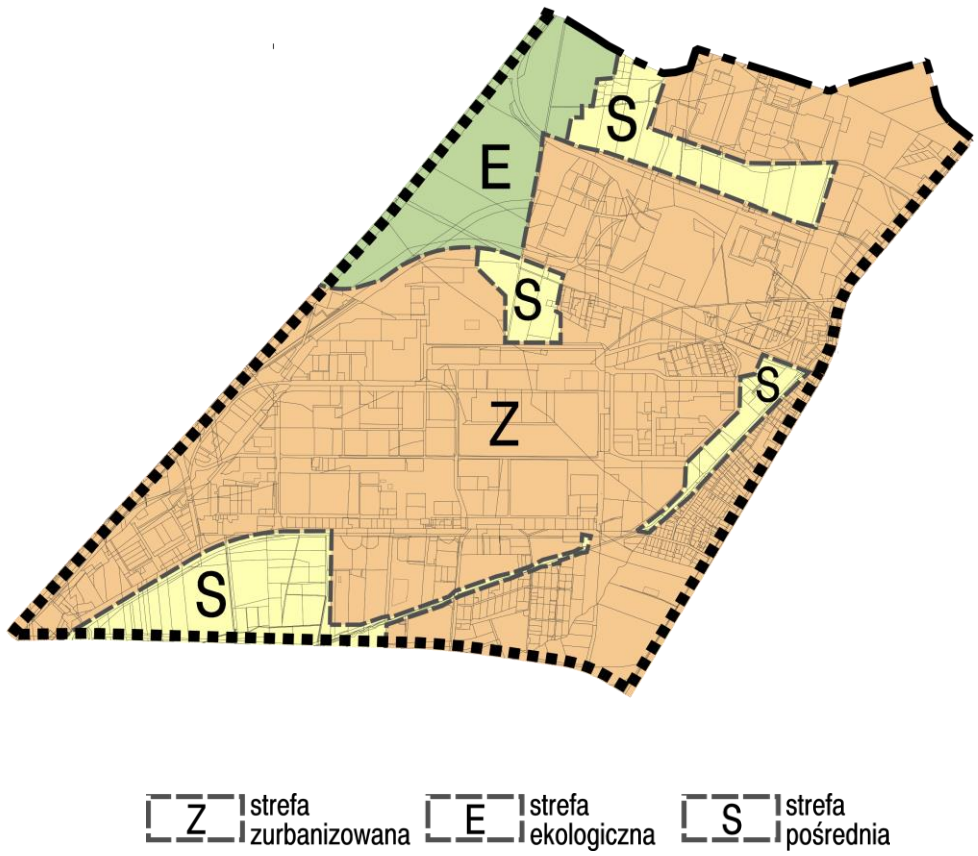

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- przekształceniami obszarów poprzemysłowych, rozwojem obszarów działalności gospodarczych,
- rozwojem oraz rozbudową i modernizacją ponadlokalnego i lokalnego układu komunikacji drogowej,
- utrwalaniem przebiegów i lokalizacji elementów ponadlokalnych sieci inżynieryjnych,
- rozwojem miejskiego sytemu ciepłowniczego,
- lokalizacją zajezdni tramwajowej (alternatywną lokalizacją) i rozbudową systemu komunikacji szynowej (tramwajowej),
- utrzymaniem powiązań przyrodniczych w oparciu ciąg ekologiczny – Strugę Toruńską.

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ponownej ich weryfikacji i „zdjęcia" z części z nich klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki XI - Grębocin Przy Lesie ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne , a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:

- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.**

<u>Podstrefa Z.2</u> obejmuje:

- **obszary usługowo-mieszkaniowe,**
- **obszary usługowo – produkcyjne,**

- **tereny wód powierzchniowych.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary usługowo-produkcyjne,**
- **obszary produkcyjno-usługowe,**
- **obszary usługowo-mieszkaniowe,**
- **obszary usług.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.4 obejmuje:

- **obszary produkcyjno-usługowe.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Prowadzenie działalności inwestycyjnej na terenie dawnego zakładu Elana; wymaga kompleksowych rozstrzygnięć dotyczących obsługującego układu komunikacyjnego w powiązaniu z planowanym i istniejącym układem podstawowym oraz uwzględnienia uwarunkowań związanych z elementami komunikacji szynowej (kolei).

Podstrefa Z.5 obejmuje:

- **obszary usług,**
- **obszary usługowo – produkcyjne,**
- **obszary usług w zieleni.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Wyznacza się obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) stanowiący - obszar Olsztyńska -Wapienna, wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary usług w zieleni.**
-

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary usług w zieleni,**
- **obszary usługowo-mieszkaniowe,**
- **obszary usługowo-produkcyjne,**
- **obszary produkcyjno-usługowe,**
- **tereny ogrodów działkowych,**
- **tereny cmentarzy.**

Ustala się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
- ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
- działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów, przy czym za główne funkcje lasu wskazuje się funkcje ochronne, rekreacyjne, edukacyjne,
- ochrona zasobów i podnoszenie jakości stanu środowiska, zwłaszcza: ochrona i utrwalenie form wydmowych, ochrona cennych siedlisk przyrodniczych i działania w kierunku podnoszenia ich stanu;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S w rejonie Strugi Toruńskiej, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i podnoszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów wzdłuż Strugi Toruńskiej,
  - kształtowanie ogólnodostępnego ciągu krajobrazowego w sąsiedztwie Strugi Toruńskiej z uwzględnieniem:
    - działań w kierunku przywrócenia właściwego stanu wód Strugi Toruńskiej jako cieku otwartego,
    - zachowania ciągłości terenów biologicznie czynnych,
    - urządzenia miejsc rekreacji,
    - ochrony istniejącego wartościowego drzewostanu i zakrzewień,
  - możliwość przebudowy części terenów ogrodów działkowych (w sąsiedztwie Trasy Średnicowej) w zieleń parkową powiązaną funkcjonalnie z ciągiem krajobrazowym wzdłuż Strugi Toruńskiej,
  - przy działaniach inwestycyjnych priorytet dla: ochrony walorów, ochrony wód powierzchniowych i kształtowania ciągłości terenów biologicznie czynnych, w bezpośrednim sąsiedztwie Strugi Toruńskiej, przy maksymalnym odsunięciu zabudowy od koryta Strugi;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, w rejonie ul. Wapiennej, ustala się następujące kierunki działań:
  - maksymalna ochrona istniejących oczek wodnych, istniejącego drzewostanu,
  - kształtowanie ciągłości terenów zieleni urządzonej, w tym towarzyszącej innym funkcjom;

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez kształtowanie terenów zieleni urządzonej oraz zakładanie nowych terenów zieleni, w oparciu o istniejące zadrzewienia, ciągi uliczne, tereny niezabudowane towarzyszące zabudowie przemysłowej, usługowej, mieszkaniowej,
  - ochrona istniejących zadrzewień.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego,
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1 *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej,* w tym w szczególności w oparciu o:
    - projektowane przedłużenie ul. Polnej w kierunku wschodnim do ul. Olsztyńskiej,
    - modernizację i rozbudowę ulic układu lokalnego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych,
  - utrzymanie istniejącej sieci tramwajowej z istniejącą pętlą tramwajową przy ul. Skłodowskiej-Curie,
  - projektowane linie tramwajowe, w tym połączenie ul. M. Skłodowskiej-Curie z ul. Szosa Lubicka,
  - dwie alternatywne lokalizacje zajezdni tramwajowej przy ul. M. Skłodowskiej – Curie oraz ul. Olsztyńskiej i Olimpijskiej (ostateczny wybór spośród wskazanych lokalizacji, powinien wynikać z wielokryterialnych analiz).

- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego – wg** rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.

- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i modernizacja linii kolejowej nr 27 Toruń-Lipno i linii nr 353 Toruń-Skandawa.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci,**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.12. Jednostka XII - RUBINKOWO

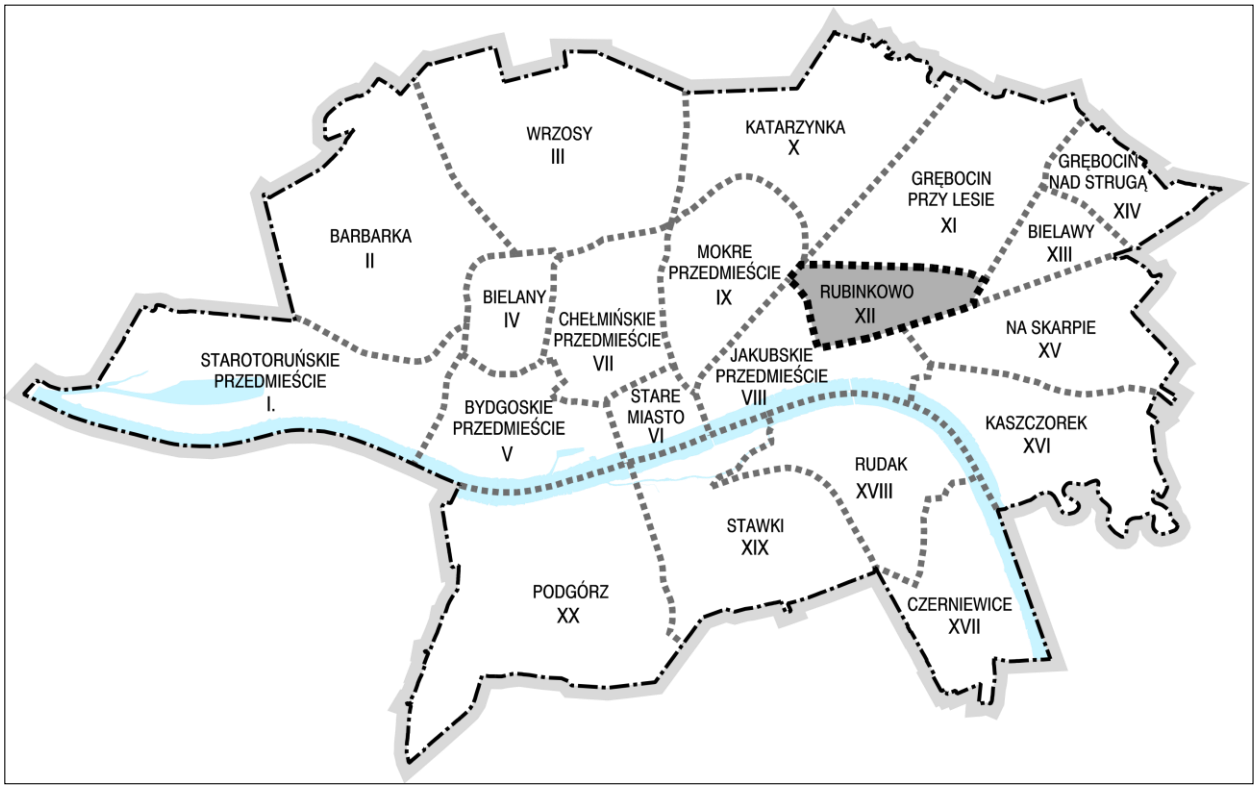

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

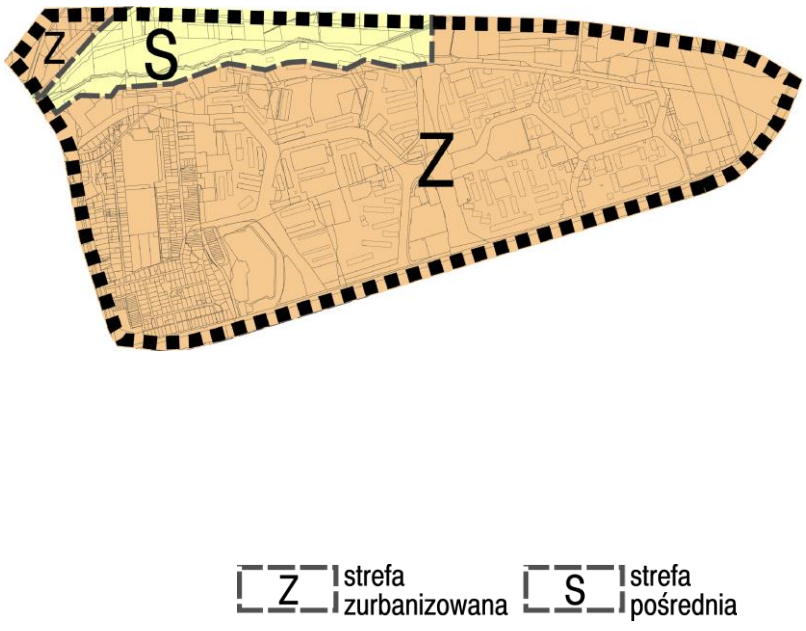

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- rehabilitacją osiedli mieszkalnictwa wielorodzinnego Rubinkowo I i Rubinkowo II,
- rozwojem ponadlokalnych i modernizacją lokalnych powiązań komunikacji drogowej i szynowej (tramwaju),
- utrzymaniem powiązań przyrodniczych i uzupełnieniami terenów zielonych osiedla w oparciu o elementy ciągu ekologicznego - Struga Toruńska.

Dla jednostki XII - Rubinkowo ustala się:
- **strefy polityki przestrzennej:**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne , a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:

- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

Podstrefa Z.1 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usługowo – mieszkaniowe,**
- **obszary usług,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług publicznych w zieleni,**
- **obszary usług w zieleni.**

Dla obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, określonego w punkcie 2.3.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) stanowiący - obszar Szosa Lubicka - Łyskowskiego, wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszary usługowo – mieszkaniowe,**
- **obszary usług w zieleni.**

Podstrefa Z.4 obejmuje:

- **obszary usługowo – produkcyjne.**

Obszar wymagający kompleksowych rozstrzygnięć dotyczących zasad obsługi komunikacyjnej - w powiązaniu z „korytarzem" Trasy Wschodniej i zdecydowanej poprawy form zabudowy i zagospodarowania, w tym zwłaszcza ich estetyki.

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Obszary: zieleni parkowej i tereny wód powierzchniowych, objęte tą podstrefą - proponuje się do objęcia programem działaniami rehabilitacji osiedla określonymi w pkt 2.4.2 niniejszego tekstu.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów wzdłuż Strugi Toruńskiej,
  - kształtowanie ogólnodostępnego ciągu krajobrazowego w sąsiedztwie Strugi Toruńskiej z uwzględnieniem:
    - działań w kierunku przywrócenia właściwego stanu wód Strugi Toruńskiej jako cieku otwartego,
    - zachowania ciągłości terenów biologicznie czynnych,
    - urządzenia miejsc rekreacji,
    - nasadzenia zieleni wysokiej pomiędzy Strugą Toruńską a projektowaną trasą komunikacyjną w celu izolacji optycznej i akustycznej,
    - ochrona istniejących zadrzewień,
  - przy działaniach inwestycyjnych priorytet dla ochrony walorów, ochrony wód powierzchniowych i kształtowania ciągłości terenów biologicznie czynnych, w bezpośrednim sąsiedztwie Strugi Toruńskiej, przy maksymalnym odsunięciu zabudowy od koryta Strugi;

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej, m.in. w oparciu o istniejące zadrzewienia, ciągi uliczne, nowo urządzone tereny zieleni towarzyszące zabudowie,

- zagospodarowanie terenu zieleni wokół Fortu II w kierunku terenów zieleni urządzonej ogólnodostępnej z elementami rekreacyjnymi
- ochrona istniejących zadrzewień.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV – ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA,* w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - projektowaną ulicę główną ruchu przyspieszonego GP - Trasę Średnicową,
    - projektowaną ulicę główną ruchu przyspieszonego GP - Trasę Wschodnią,
    - projektowaną ulicę zbiorczą Z – przedłużenie w kierunku południowym ul. Wierzbowej i jej połączenie ze skrzyżowaniem ulic: Szosa Lubicka i Przy Skarpie,
    - modernizację ulic układu lokalnego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych,
  - projektowane linie tramwajowe, w tym połączenie ul. M. Skłodowskiej-Curie z ul. Szosa Lubicka.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego-** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

- **2.10.13. Jednostka XIII - BIELAWY**

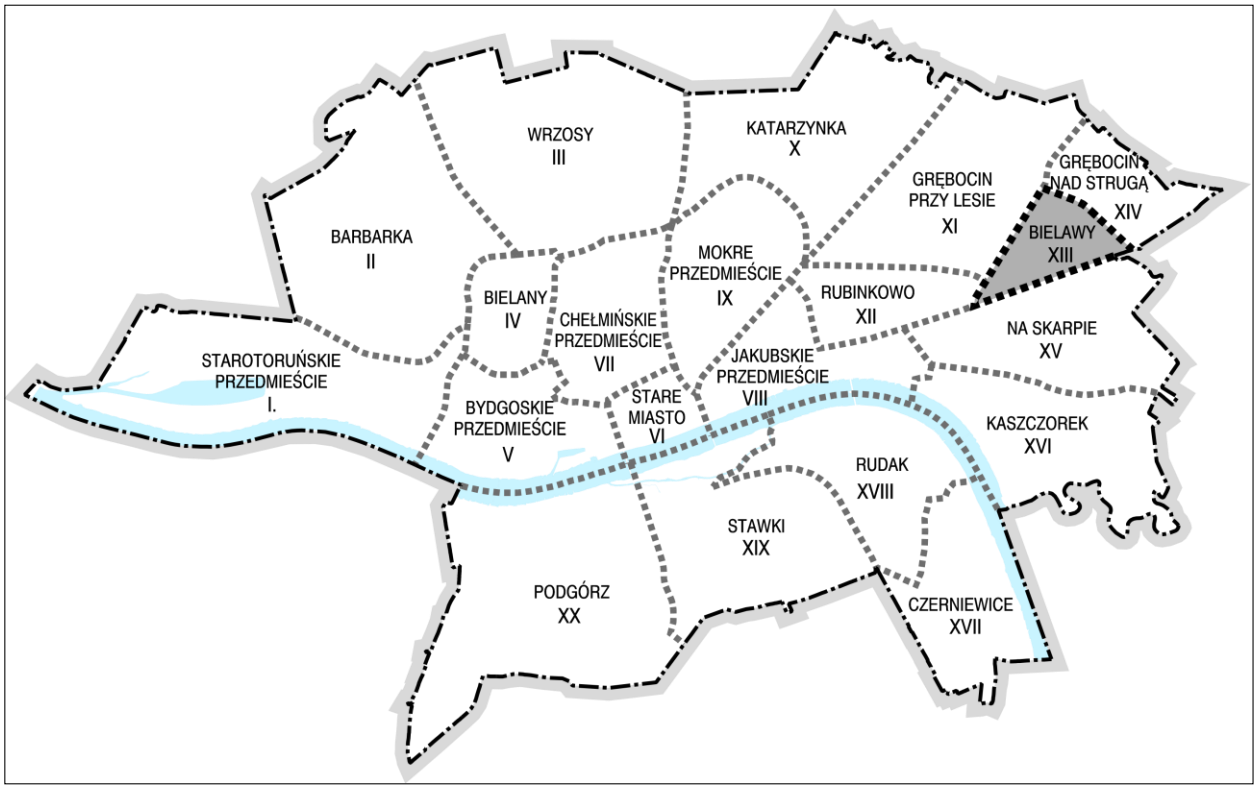

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

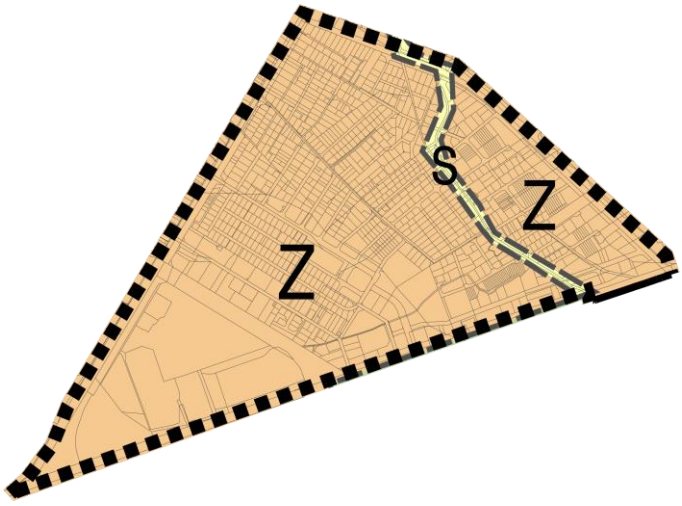

Z strefa zurbanizowana

S strefa pośrednia

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- rozwojem funkcji mieszkaniowych - głównie z zakresu mieszkalnictwa jednorodzinnego i usług,
- rozwojem i modernizacją ponadlokalnych i lokalnych powiązań komunikacyjnych (drogowych oraz kolejowych i tramwajowych),
- utrzymaniem powiązań przyrodniczych w oparciu o elementy ciągu ekologicznego Strugę Lubicką,
- przebudową linii elektroenergetycznych WN.

Dla jednostki XIII - Bielawy ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne , a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych w zieleni,**
- **obszary usług,**
- **obszary zieleni parkowej.**

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (II grupy) – obejmujący obszar Olsztyńska - Szosa Lubicka (C.H. Bielawy), wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

<u>Podstrefa Z.2</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług.**

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług.**

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (II grupy) – obejmujący C.H. Bielawy i market budowlany, wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.
Obszary usług publicznych mogą wymagać dodatkowych elementów obsługującego układu komunikacyjnego (po realizacji układu podstawowego).

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i podnoszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów wzdłuż Strugi Lubickiej,
  - kształtowanie ogólnodostępnego ciągu krajobrazowego w sąsiedztwie Strugi Lubickiej z uwzględnieniem:
    - działań w kierunku przywrócenia właściwego stanu wód Strugi Lubickiej jako cieku otwartego,
    - zachowania ciągłości terenów biologicznie czynnych,
    - urządzenia miejsc rekreacji,
    - ochrony istniejących zadrzewień,
  - przy działaniach inwestycyjnych priorytet dla ochrony walorów, ochrony wód powierzchniowych i kształtowania ciągłości terenów biologicznie czynnych w bezpośrednim sąsiedztwie Strugi;

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez zagospodarowanie terenów zieleni m.in. w oparciu o istniejące zadrzewienia, ciągi uliczne, nowourządzone tereny zieleni towarzyszące zabudowie oraz założenie parkowe na Bielawach**.**
  - - ochrona istniejących zadrzewień.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *Polityka przestrzenna - instrumentalizacja*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego,
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej* w tym w szczególności w oparciu o:
    - rozbudowę ulic głównych ruchu przyspieszonego GP - ul. Olsztyńskiej i ul. Szosa Lubicka z węzłem drogowym na ich skrzyżowaniu,
    - ulicę zbiorczą Z - odcinek ul. Olimpijskiej,
    - utrzymanie i rozbudowa ulic układu lokalnego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych,
  - projektowaną linię tramwajową.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego w tym w szczególności:**
  - utrzymanie z modernizacją linii kolejowej nr 27 Toruń-Lipno.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - projektowaną przebudowę istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV - z ominięciem terenów mieszkaniowych osiedla Grębocin- Bielawy.

2.10.14. Jednostka XIV - GRĘBOCIN NAD STRUGĄ

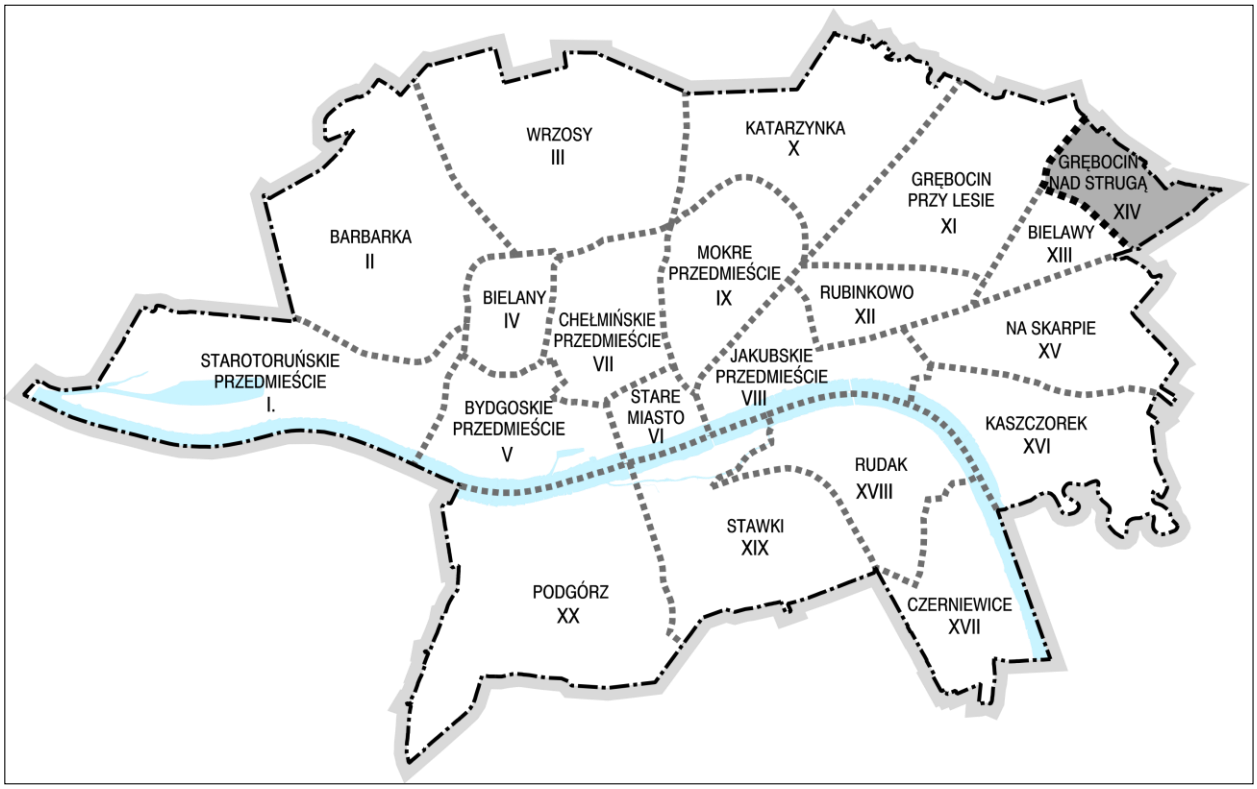

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

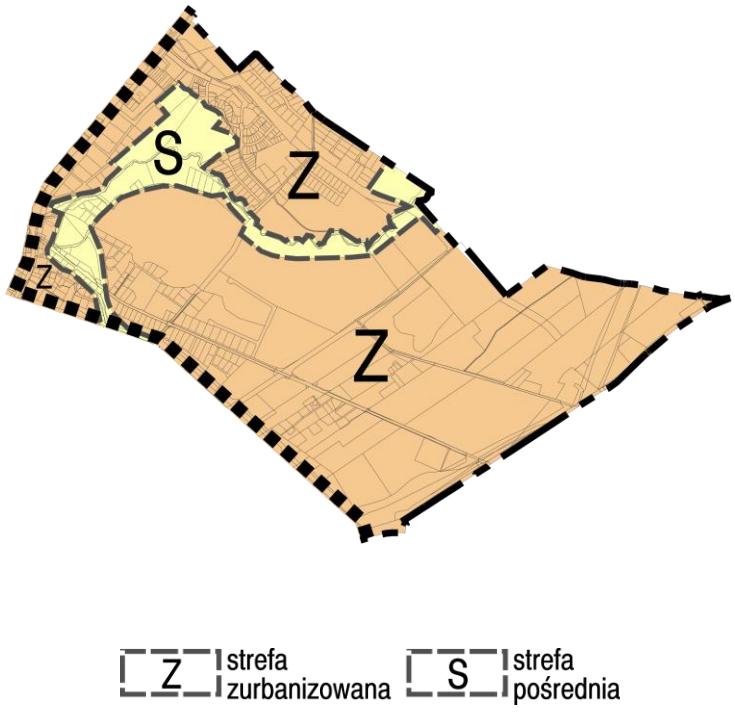

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- rozwojem funkcji miejskich z zakresu mieszkalnictwa, działalności gospodarczej w tym zwłaszcza w oparciu o nowoczesne technologie z wykorzystaniem atutu położenia w rejonie węzła autostradowego Lubicz,
- rozwojem powiązań komunikacyjnych (drogowych) ponadlokalnych i lokalnych,
- utrzymaniem powiązań przyrodniczych w oparciu o elementy ciągów ekologicznych o znaczeniu regionalnym (Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej).

Określa się jednostkę Grębocin nad Strugą jako obszar zdegradowany.

Dla jednostki XIV - Grębocin Nad Strugą ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne , a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- obszarów osuwania się mas ziemnych.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usługowo-mieszkaniowe.**

<u>Podstrefa Z.2</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług,**
- **obszary usługowo–mieszkaniowe.**

<u>Podstrefa Z.5</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług,**
- **obszary usługowo-produkcyjne.**

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usługowo–mieszkaniowe,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów wzdłuż Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej,
  - kształtowanie ogólnodostępnego ciągu krajobrazowego w rejonie Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej oraz skarpy z uwzględnieniem:
    - działań w kierunku przywrócenia właściwego stanu wód jako cieków otwartych,
    - ochrony stateczności skarpy, zwłaszcza przez nasadzenia roślinne,
    - zachowania ciągłości terenów biologicznie czynnych,
    - urządzenia miejsc rekreacji,
    - ochrony istniejącego drzewostanu i zakrzewień,
  - w przeznaczaniu i zagospodarowywaniu terenów stosowanie preferencji dla terenów zieleni i rekreacji przy maksymalnym udziale powierzchni biologicznie czynnych,
  - maksymalna ochrona oczek wodnych,
  - przy działaniach inwestycyjnych priorytet dla ochrony walorów, stateczności skarpy, wód powierzchniowych oraz ciągłości terenów biologicznie czynnych w bezpośrednim sąsiedztwie Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej oraz w strefie skarpy, przy maksymalnym osunięciu zabudowy od koryta Strugi i krawędzi skarpy;
- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych w rejonie Strugi Toruńskiej i Strugi Lubickiej,
  - - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez zakładanie terenów zieleni urządzonej w oparciu o istniejące zadrzewienia, ciągi uliczne, skarpy,

- ochrona zasobów i podnoszenie jakości stanu środowiska, zwłaszcza: utrzymanie tarasowego ukształtowania terenu, maksymalna ochrona oczek wodnych, ochrona istniejących zadrzewień, gleb organicznych oraz utworów biogenicznych.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa C - obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci drogowej oraz rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - rozbudowę ulicy głównej ruchu przyspieszonego GP - ul. Olsztyńskiej,
    - projektowane ulice zbiorcze Z - ulica wzdłuż linii kolejowej i ulica wzdłuż granicy administracyjnej miasta,
    - rozbudowę ulic układu obsługującego w nawiązaniu do planowanych dróg klasy Z.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego w tym w szczególności:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci** w tym zwłaszcza w oparciu o GPZ Bielawy.

2.10.15. Jednostka XV - NA SKARPIE

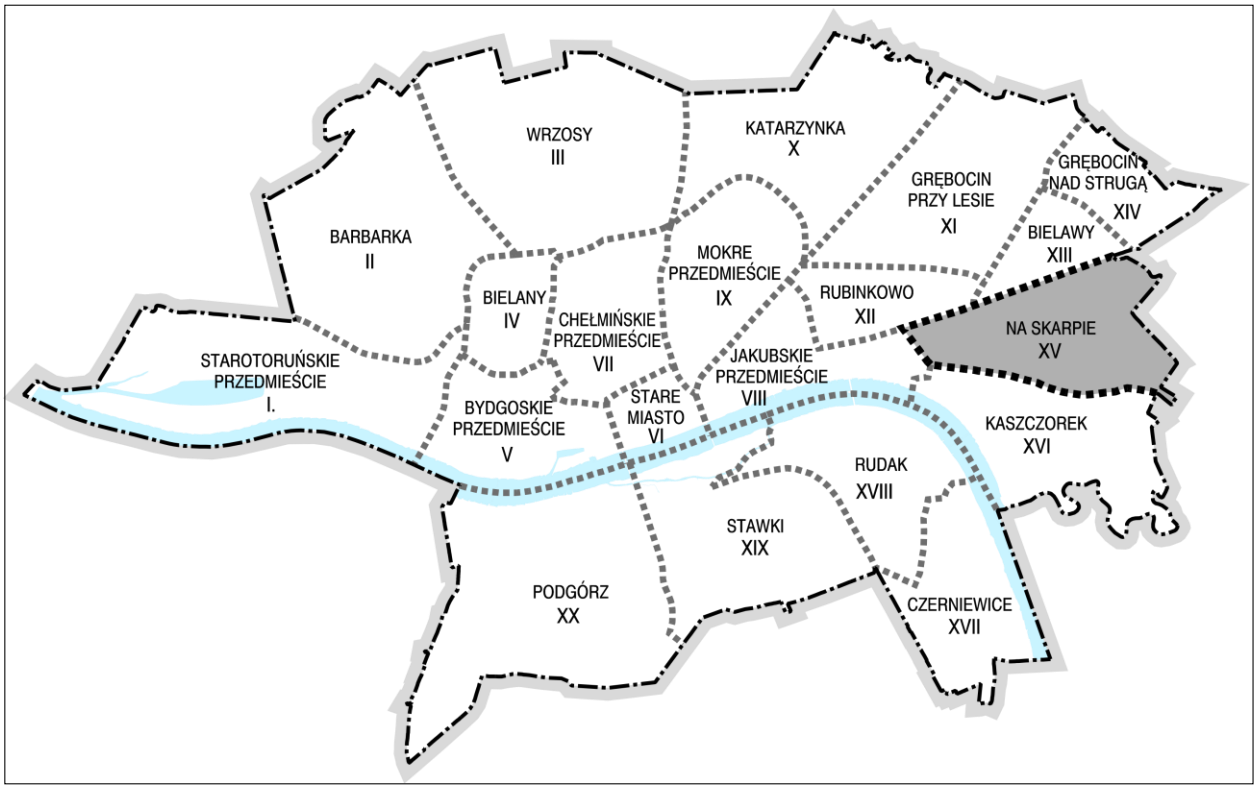

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

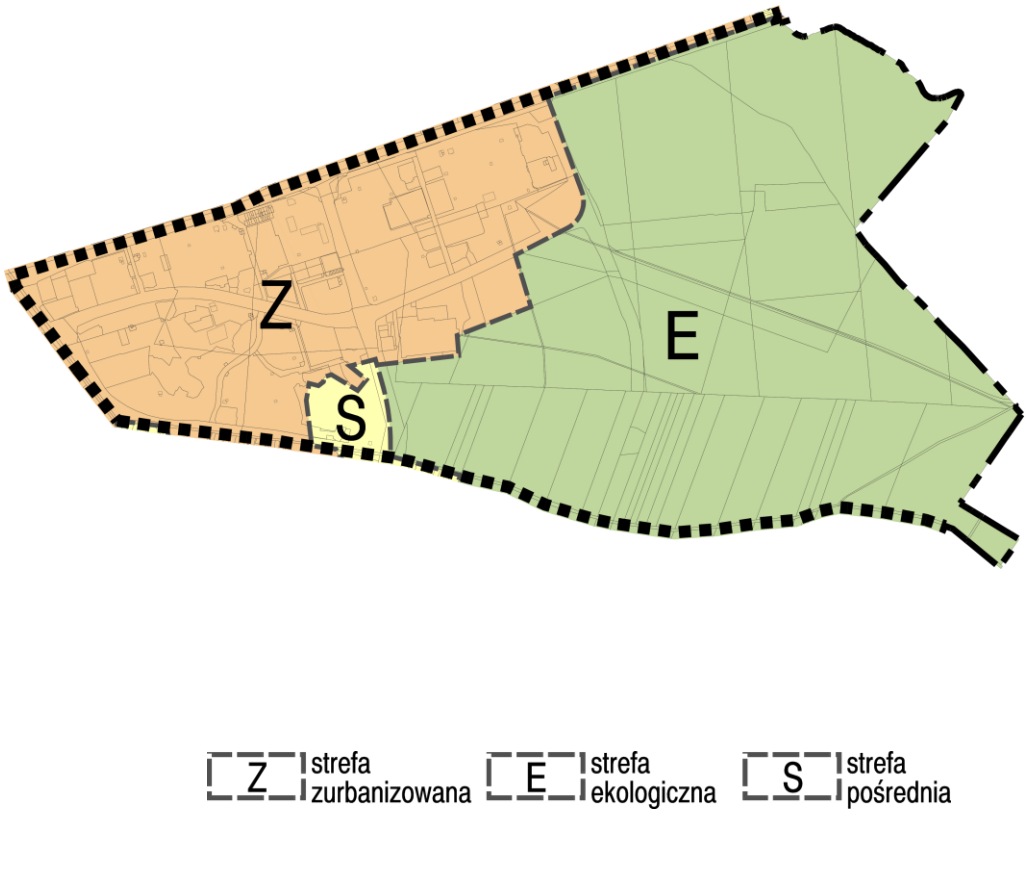

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- rehabilitacją osiedla mieszkaniowego,
- utrzymaniem i rozwojem ponadlokalnych funkcji usługowych z zakresu ochrony zdrowia i oświaty,
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych lasów predestynowanych dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych w oparciu o ścieżki spacerowe, rowerowe, dydaktyczne i szlaki turystyczne,
- utrwalaniem przebiegu elementów ponadlokalnych sieci inżynieryjnych (gazociągu wysokiego ciśnienia) - przy granicy administracyjnej miasta.

Dla jednostki XV-Na Skarpie ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- obszaru chronionego krajobrazu Doliny Drwęcy.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług,**
- **obszary usług publicznych.**

Dla obszarów określonych w punkcie 2.4.2 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupa II) – obejmujący obszar Szosa Lubicka – Na Skarpie (market budowalny „OBI"), wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszary usług w zieleni.**

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej.**

(ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- lasy ochronne,
- obszar chronionego krajobrazu Doliny Drwęcy.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych,
  - kształtowanie publicznych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych z uwzględnieniem ochrony cennych wartości przyrodniczych, przystosowania i przebudowy siedlisk roślinnych pod kątem ukierunkowanej penetracji turystycznej oraz funkcji edukacyjnej w rejonie:
    - lasów sąsiadujących z zabudową mieszkaniową i szpitalem - zagospodarowanie pod kątem penetracji rekreacyjnej i turystycznej,
    - szkółki „Bielawy" - zagospodarowanie pod funkcje edukacyjno-rekreacyjne,
    - kształtowanie lokalnych i ponadlokalnych ciągów rekreacyjnych,
  - ochrona zasobów, zwłaszcza: cennych siedlisk przyrodniczych,
  - działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów, przy czym za główne funkcje lasu wskazuje się funkcje ochronne, rekreacyjne, edukacyjne;
- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona istniejących zadrzewień, zagospodarowanie: park leśny.
- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez kształtowanie terenów zieleni urządzonej, m.in. w oparciu o istniejące zadrzewienia, ciągi uliczne, nowo urządzone tereny zieleni towarzyszące zabudowie,
  - ochrona istniejących zadrzewień.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o utrzymanie i modernizację ulic układu lokalnego z możliwością rozbudowy o niezbędne odcinki.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych,
  - utrzymanie istniejącej sieci tramwajowej z istniejącą pętlą tramwajową przy ul. Konstytucji 3 Maja,
  - projektowaną linię tramwajową wzdłuż ul. Olimpijskiej.
  - **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego–** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego*, w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.16. Jednostka XVI - KASZCZOREK

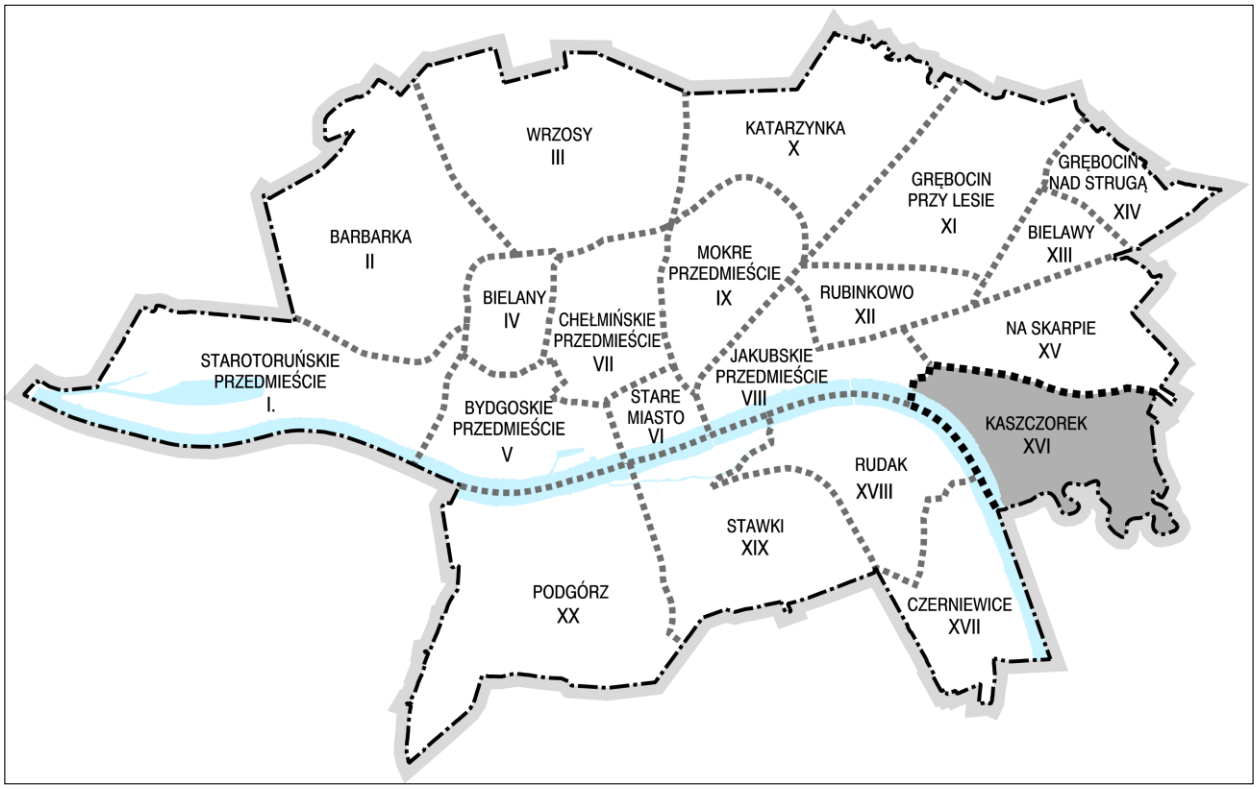

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

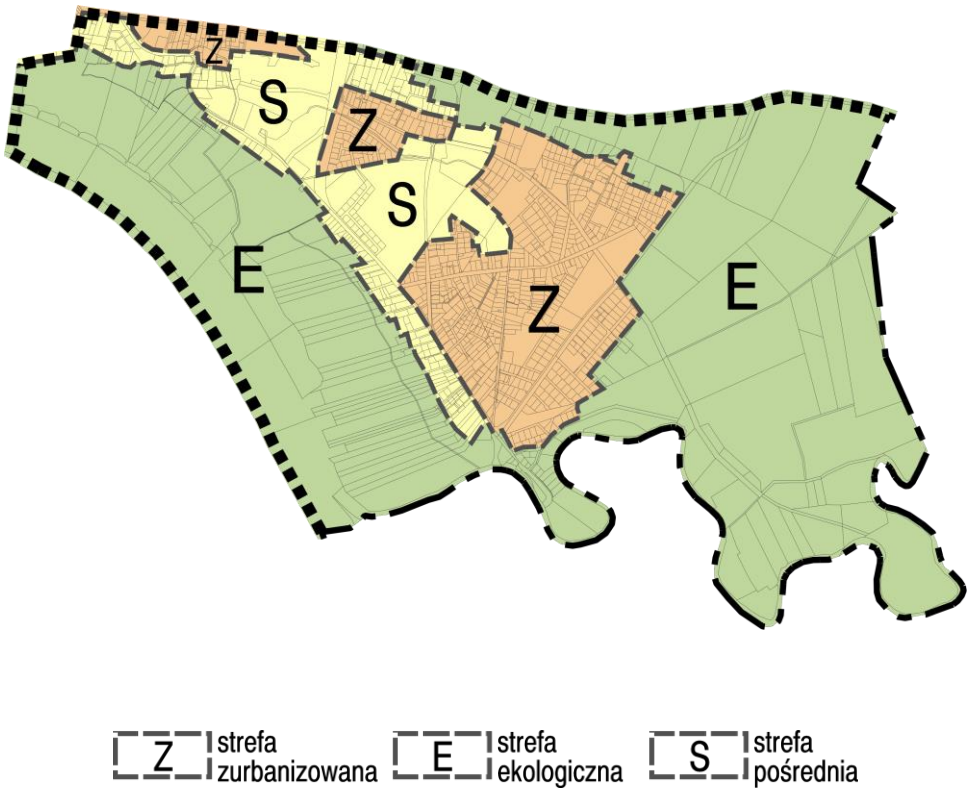

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- rozwojem mieszkalnictwa jednorodzinnego,
- rozwojem lokalnych i ponadlokalnych powiązań komunikacyjnych,
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie korytarzy ekologicznych rzeki Wisły i rzeki Drwęcy oraz lasów,
- rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych w oparciu o przystanie wodne, ciągi spacerowe i rowerowe na terenach leśnych i przywodnych rzek Wisły i Drwęcy,
- utrzymaniem przebiegów ponadlokalnych elementów inżynieryjnych (gazociągu wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową).

Dla jednostki XVI - Kaszczorek ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny funkcjonalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu gazociągów wysokiego ciśnienia,
- zagrożenia powodzią,
- specjalnej ochrony ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- specjalnej ochrony siedlisk na obszarze Natura 2000 Dolina Drwęcy,
- rezerwatu przyrody rzeka Drwęca,
- obszaru chronionego krajobrazu Doliny Drwęcy,
- obszarów osuwania się mas ziemnych.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.**

<u>Podstrefa S.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**

- **obszary usług w zieleni,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny ogrodów działkowych,**
- **tereny cmentarzy,**
- **obszary zieleni ochronnej.**

Podstrefa E.1 obejmuje:

- **obszary zieleni leśnej,**
- **obszary zieleni ochronnej**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług rekreacji i turystyki w zieleni,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary zieleni ochronnej,**
- **tereny ogrodów działkowych,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Na obszarach strukturalnych zieleni parkowej dopuszcza się usługi z zakresu turystyki i rekreacji w zieleni.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- rezerwat przyrody rzeka Drwęca,
- obszar chronionego krajobrazu doliny Drwęcy,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- obszar specjalnej ochrony siedlisk na obszarze Natura 2000 Dolina Drwęcy,
- użytek ekologiczny,
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- maksymalna ochrona przed zabudową i deniwelacją czytelnych krawędzi teras, działania w kierunku stabilizacji skarpy (czytelnej terasy rzecznej),
- na obszarach osuwania się mas ziemnych, działania wiązane z eliminacją zagrożeń.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych,

- ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
- przystosowanie przyrzecznych stref rzeki Drwęcy do pełnienia funkcji rekreacyjnej z uwzględnieniem ochrony cennych zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych,
- maksymalna ochrona zasobów przyrodniczych: kompleksów leśnych, zadrzewień, zakrzewień, gruntów biogenicznych, naturalnych zbiorników wód powierzchniowych (starorzeczy, mokradeł),
- działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów, przy czym za główne funkcje lasu wskazuje się funkcje ochronne, rekreacyjne, edukacyjne;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny Wisły,
  - ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
  - przy działaniach inwestycyjnych - priorytet dla ochrony zasobów przyrodniczych (istniejących zadrzewień, czytelnych krawędzi teras, sieci naturalnych zbiorników wód powierzchniowych),
  - kształtowanie ciągłości terenów biologicznie czynnych (ciągi, pasy, aleje, szpalery),
  - maksymalna ochrona kompleksów leśnych, terenów otwartych, zadrzewień, zakrzewień, utworów biogenicznych, wód powierzchniowych;

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - maksymalna ochrona istniejących zadrzewień i kompleksów leśnych,
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez urządzanie terenów zieleni urządzonej, towarzyszącej zabudowie usługowej, mieszkaniowej i ciągom ulicznym.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - rozbudowę ulicy głównej G - ul. Turystycznej,
    - utrzymanie z modernizacją i rozbudową ulic układu lokalnego.

- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych,
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** - wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego,
  - w oparciu o drogi w terenach leśnych.
- **Rozwój turystyczno-rekreacyjnego wykorzystania rzeki Wisły i Drwęcy.**
  Nie wyklucza się też możliwości gospodarczego wykorzystania rzeki Wisły.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do istniejącej i projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.17. Jednostka XVII - CZERNIEWICE

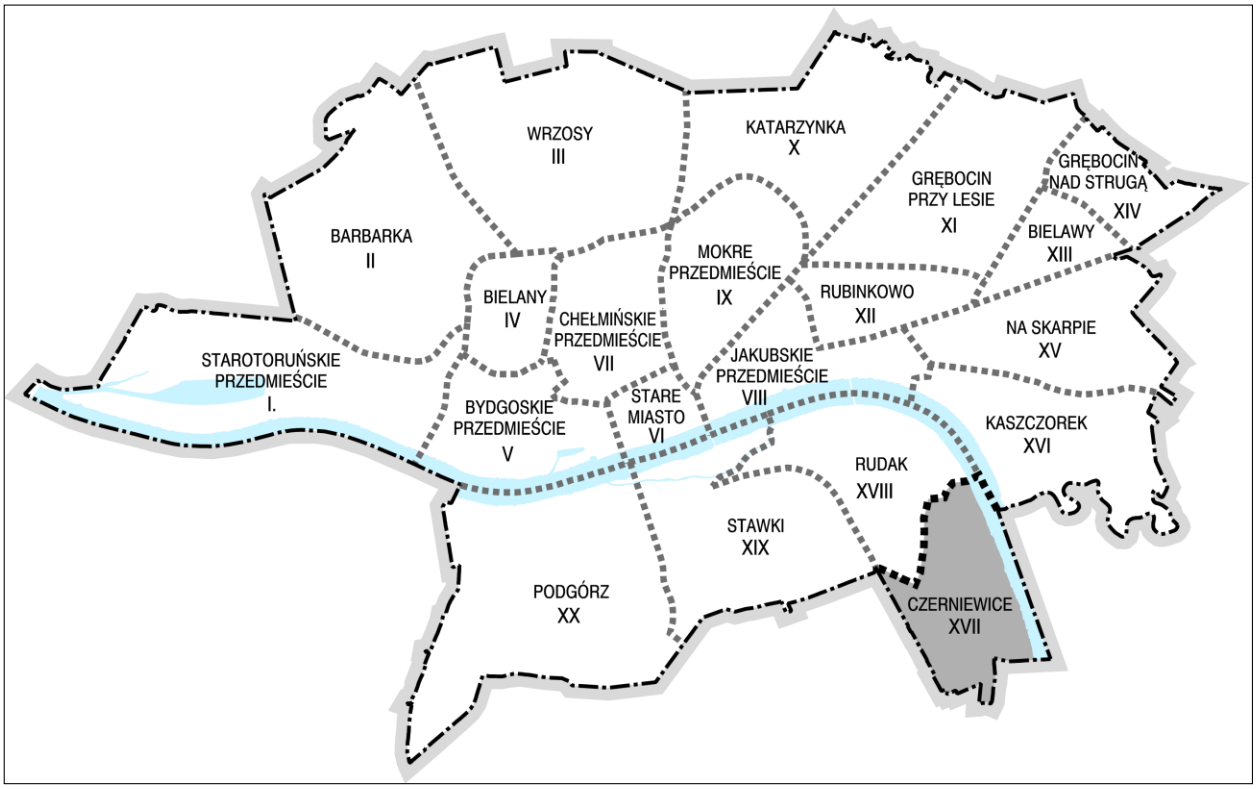

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

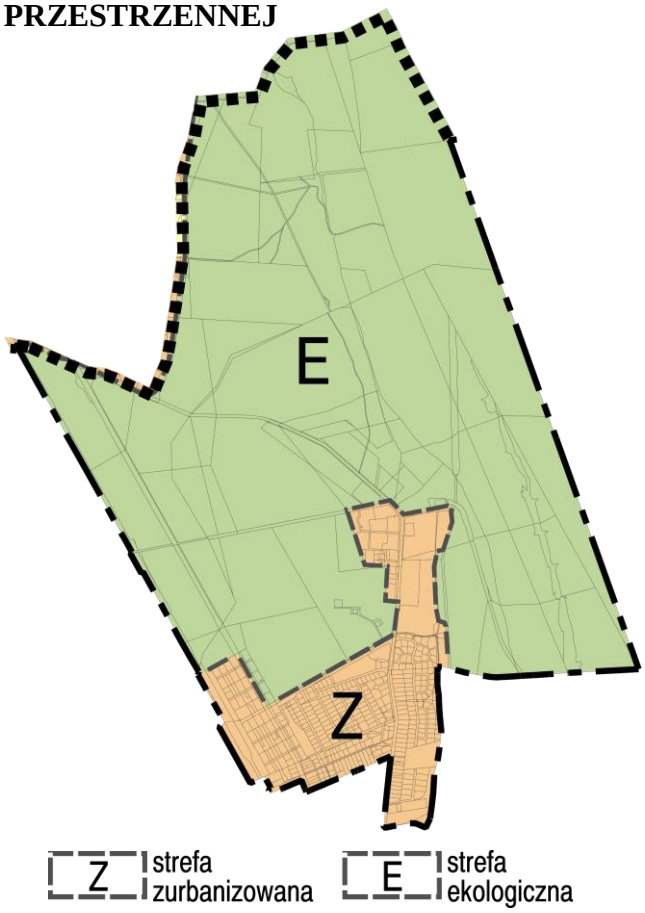

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- rozwojem usług ponadlokalnych ukierunkowanych na wykorzystanie walorów miejsca i zasobów wód mineralnych,
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie korytarza ekologicznego rzeki Wisły oraz lasów predysponowanych do rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych w oparciu o ścieżki piesze i rowerowe, szlaki turystyczne na terenach przywodnych i leśnych,
- utrzymaniem przebiegów ponadlokalnych elementów inżynieryjnych (gazociągów wysokiego ciśnienia i linii WN),
- utrzymaniem i ochroną ujęcia wody,
- rozbudową i modernizacją ponadlokalnych powiązań komunikacyjnych.

Dla jednostki XVII - Czerniewice ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- przebiegu gazociągów wysokiego ciśnienia,
- ujęcia wody i strefy ochrony pośredniej ,
- zagrożenia powodzią,
- obszarów osuwania się mas ziemnych,
- specjalnej ochrony ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej – Z i ekologicznej - E, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych w zieleni.**

<u>Podstrefa E.1</u> obejmuje:

- **obszary zieleni ochronnej,**
- **obszary zieleni leśnej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.2 obejmuje:

- **obszar usług publicznych w zieleni**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomnik przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne,
- strefa ochronna ujęcia wód podziemnych Czerniewice.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, w tym strefy ochrony pośredniej ujęcia wody, działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach osuwania się mas ziemnych, działania związane z eliminacją zagrożeń.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych,
  - ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego w strefie doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
  - urządzenie miejsc rekreacji przywodnej w strefie brzegowej Wisły, z uwzględnieniem przyrodniczych i funkcjonalnych powiązań ponadlokalnych oraz ochrony cennych zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych,
  - ochrona zasobów przyrodniczych: czytelnych krawędzi teras, sieci naturalnych zbiorników wód powierzchniowych (cieków, starorzeczy), istniejących zadrzewień, zakrzewień, utworów biogenicznych,
  - działania w kierunku odbudowy właściwego stanu lasów, przy czym za główne funkcje lasu wskazuje się funkcje ochronne, rekreacyjne, edukacyjne;

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - maksymalna ochrona istniejących zadrzewień,
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego, m.in. poprzez zakładanie terenów zieleni urządzonej, towarzyszącej zabudowie usługowej, mieszkaniowej i ciągom ulicznym.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się obszary i obiekty ochrony dóbr kultury współczesnej, oznaczone jako 5 na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.2 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego w oparciu o:**
  - budowę układu drogowego zapewniającego połączenie lewobrzeżnej części miasta z autostradą A1,
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowę dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - rozbudowę ulicy głównej ruchu przyśpieszonego GP- ul. Łódzkiej.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego,
  - w oparciu o system dróg w terenach leśnych.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie linii kolejowej o znaczeniu państwowym nr 18 Toruń-Kutno z podniesieniem jej parametrów eksploatacyjnych.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.18. Jednostka XVIII - RUDAK

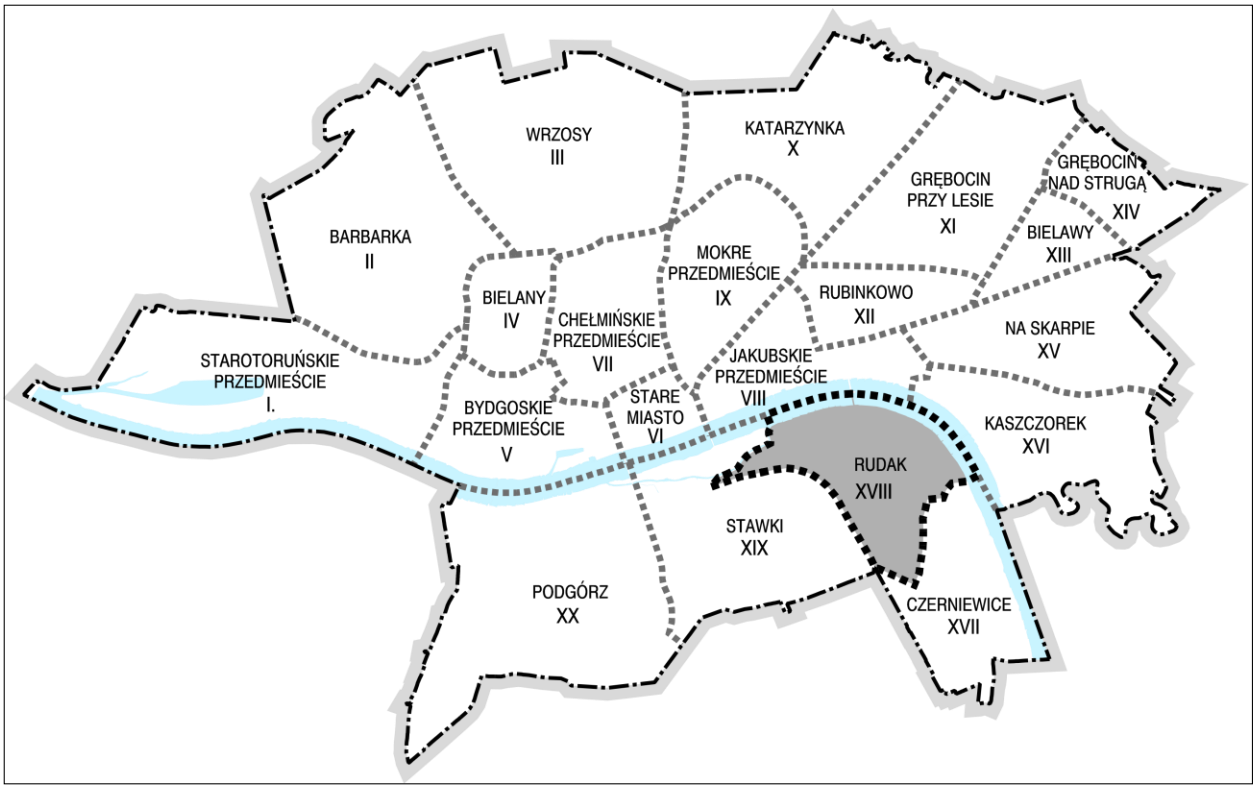

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

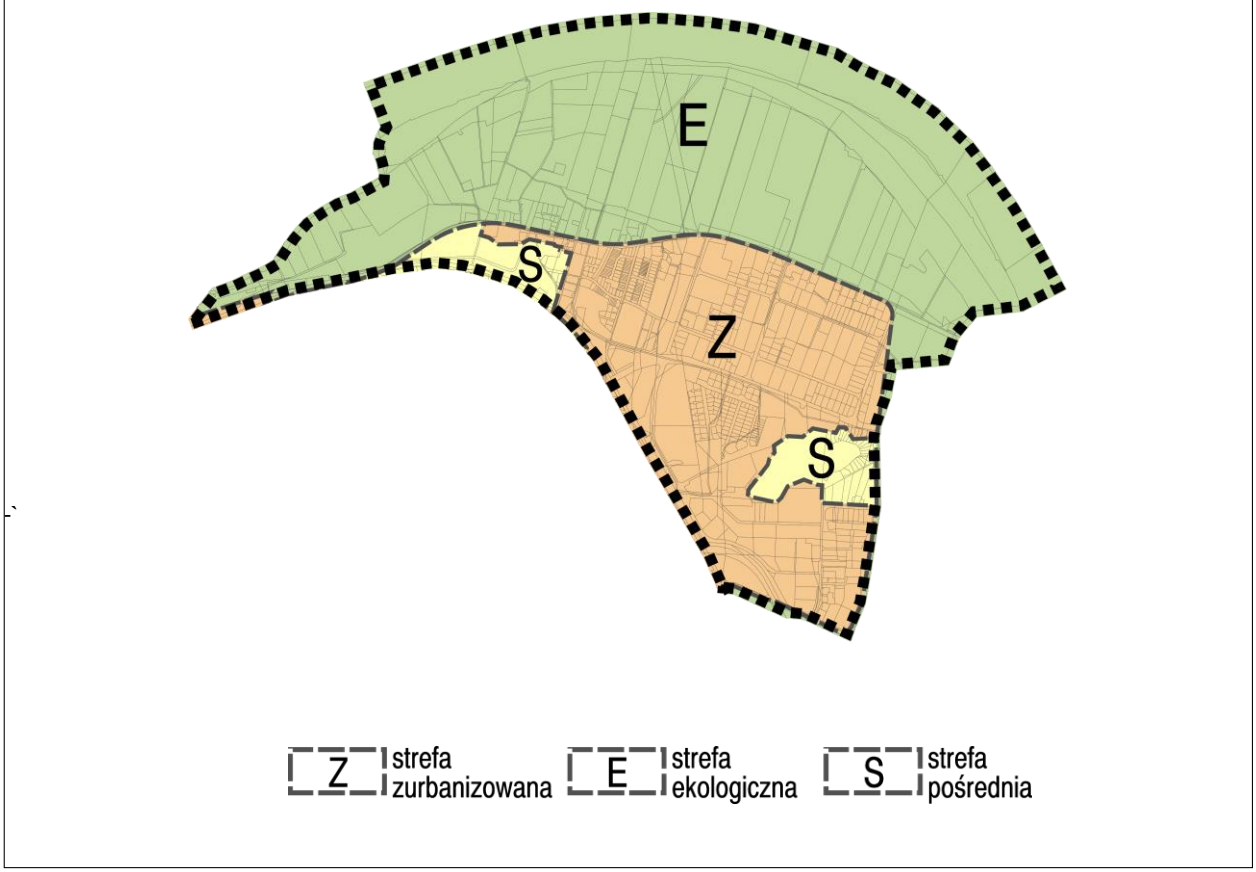

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z:
- rozwojem i modernizacją ponadlokalnych i lokalnych systemów komunikacji drogowej i kolejowej,
- rozwojem nowoczesnych działalności gospodarczych w oparciu o obszary poprzemysłowe.
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie korytarza ekologicznego rzeki Wisły,
- rozwojem mieszkalnictwa głównie jednorodzinnego i usług,
- utrzymaniem przebiegów ponadlokalnych systemów inżynieryjnych (gazociągów i linii WN).

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ich ponownej weryfikacji i „zdjęcia" - z części z nich - klauzuli terenu zamkniętego.

Określa się jednostkę Rudak jako obszar zdegradowany.

Dla jednostki XVIII - Rudak ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S.**
  - **ekologiczną E.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- przebiegu gazociągów wysokiego ciśnienia,
- zagrożenia powodzią,
- specjalnej ochrony ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły
- utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy (zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi).

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.2</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**

- **obszary usług,**
- **obszary usługowo – produkcyjne,**
- **tereny ogrodów działkowych.**

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego,**
- **tereny ogrodów działkowych,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.1 obejmuje:
- **obszary zieleni ochronnej,**
- **tereny wód powierzchniowych,**

Podstrefa E.2 obejmuje:
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary zieleni ochronnej,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **tereny ogrodów działkowych,**
- **tereny kolejowe.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1),
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach szczególnie zagrożonych powodzią działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
- ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych, ewentualna zabudowa zintegrowana z krajobrazem doliny Wisły,
- ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,

- urządzenie terenu zieleni w rejonie Fortu Kolejowego pod kątem rekreacji i powiązań funkcjonalno-krajobrazowych z terenem parku leśnego w rejonie wyspy Kępa Bazarowa,
- ochrona zasobów przyrodniczych: czytelnych krawędzi teras, wydm, sieci naturalnych zbiorników wód powierzchniowych (cieków, starorzeczy), istniejących zadrzewień, zakrzewień, utworów biogenicznych;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, w rejonie Jeziora Nagus ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych wokół Jeziora Nagus,
  - kształtowanie ciągłości terenów biologicznie czynnych, w tym powiązań z terenami leśnymi,
  - przy działaniach inwestycyjnych - priorytet dla ochrony zasobów przyrodniczych, zwłaszcza: ochrony jakości wód, istniejących zadrzewień;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, w rejonie ul. Rudackiej / Skrzetuskiego, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny Wisły,
  - przy działaniach inwestycyjnych - priorytet dla ochrony zasobów przyrodniczych, zwłaszcza: istniejących zadrzewień, czytelnych krawędzi teras;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny Wisły, obejmującą północną część strefy Z,
  - maksymalna ochrona czytelnych krawędzi teras, istniejących zadrzewień, wód powierzchniowych,
  - kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez urządzanie terenów zieleni, zwłaszcza w oparciu o istniejące zadrzewienia, strefy czytelnych krawędzi teras Wisły, ciągi uliczne i tereny biologicznie czynne-towarzyszące zabudowie.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA-INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu,
- adaptacja obiektów fortecznych na funkcje związane w szczególności z usługami, rekreacją i wypoczynkiem.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**

- strefa parkingowa C - obsługa oparta na transporcie indywidualnym.

- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - ulicę główną ruchu przyspieszonego GP z przeprawą mostową przez Wisłę -mostem im. Gen. E. Zawackiej (Trasę Wschodnią),
    - projektowaną ulicę główną G z nową przeprawą mostową przez Wisłę – mostem w osi ul. Waryńskiego (Trasę Nowomostową),
    - rozbudowę ulic zbiorczych Z - ul. Rudackiej i ul. Rypińskiej,
    - projektowaną ulicę zbiorczą Z - w rejonie wschodniej granicy jednostki.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** - wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego:**
  - utrzymanie linii kolejowej o znaczeniu państwowym, nr 18 Toruń-Kutno z podniesieniem jej parametrów eksploatacyjnych.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do projektowanej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.19. Jednostka XIX - STAWKI

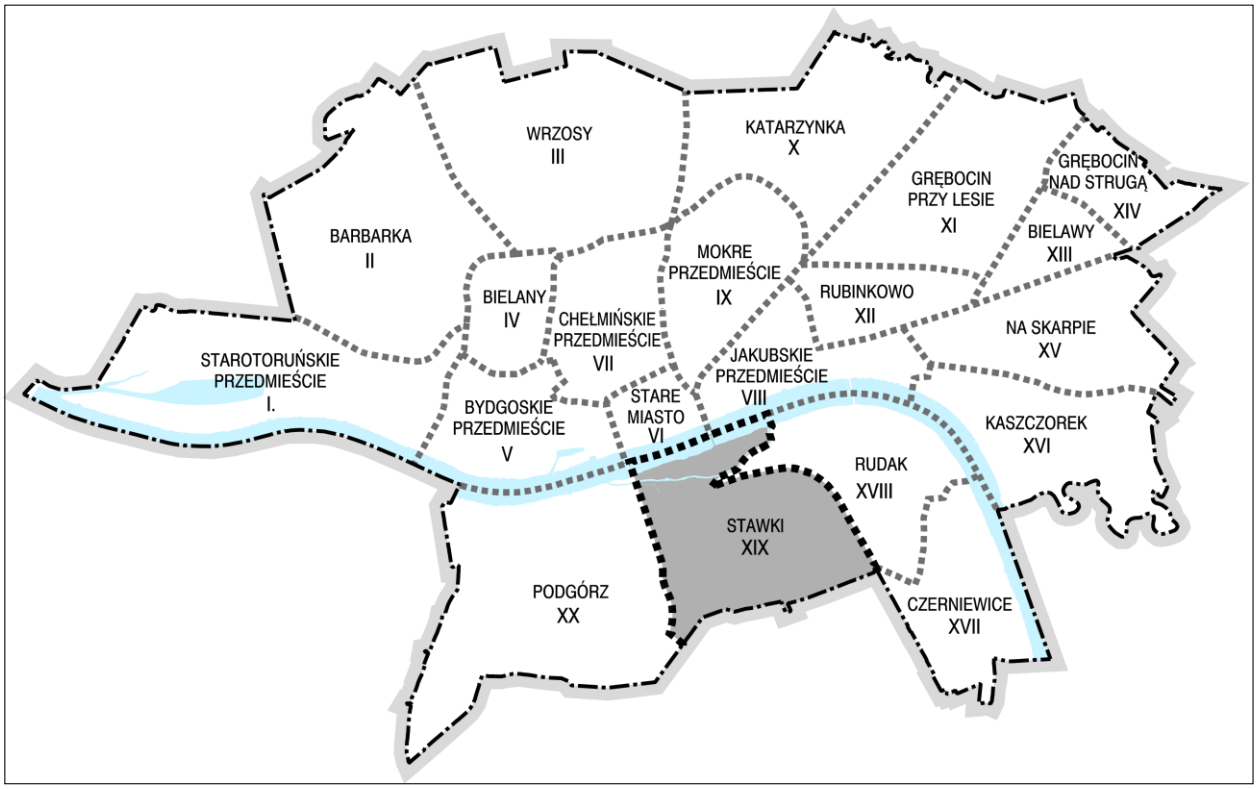

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

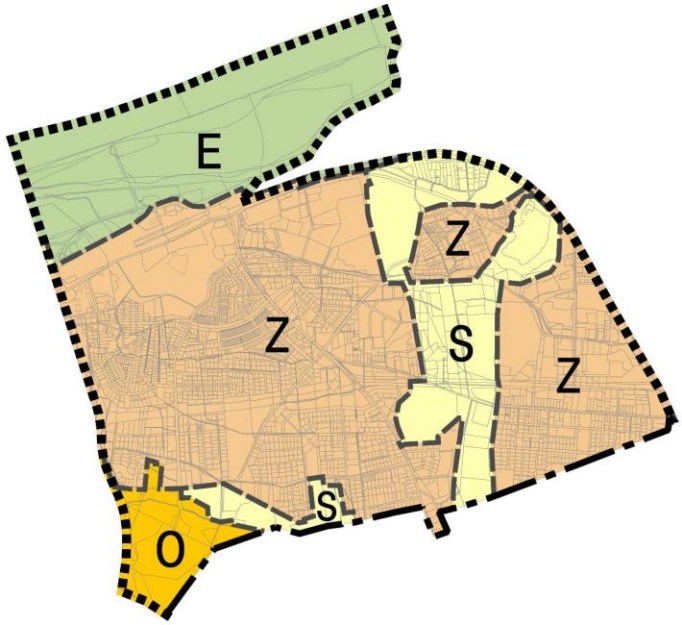

Z strefa zurbanizowana
E strefa ekologiczna
S strefa pośrednia
O strefa potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- rozwojem, rozbudową i modernizacją ponadlokalnych i lokalnych systemów transportowych (układu drogowego i kolejowego oraz tramwaju), a także rozwojem wysokostandardowego miejsca obsługi podróżnych (integracyjnego węzła przesiadkowego) w oparciu o dworzec Toruń Główny,
- rozwojem działalności gospodarczych i mieszkalnictwa,
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym rzeki Wisły z rezerwatem Kępa Bazarowa, rozwojem funkcji rekreacyjno-turystycznych, w tym również walorów szlaku wodnego rzeki Wisły.

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ponownej ich weryfikacji i „zdjęcia" - z części z nich - klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki XIX - Stawki ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E,**
  - **potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta O - na terenach zamkniętych podległych MON.**

■ **W celu określenia kierunków przekształceń, zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne , a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- zagrożenia powodzią,
- specjalnej ochrony ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły i Forty w Toruniu,
- utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy (zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi).

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S, zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

<u>Podstrefa Z.1</u> obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług publicznych,**
- **obszary usług,**
- **obszary zieleni parkowej.**

Dla obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej określonego w punkcie 2.4.2 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*, ustala się potrzebę objęcia działaniami związanymi z rehabilitacją.

Określa się część obszaru zieleni parkowej, użytkowanego przemysłowo jako wymagający przekształceń, zgodnie ze wskazaniami punktu 2.4.1 niniejszego tekstu praz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA.*

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usług,**
- **obszary usługowo – mieszkaniowe,**
- **tereny ogrodów działkowych,**
- **obszary zieleni parkowej.**

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usług,**
- **obszary usługowo-produkcyjne,**
- **tereny zamknięte wskazane do przekształceń w kierunku zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **tereny kolejowe.**

Wyznacza się obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (grupy I i III), stanowiące obszary:
– Trasa Wschodnia – Łódzka,
– Dworzec kolejowy Toruń Główny z otoczeniem,
wskazane w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*.
Wyznacza się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*

Podstrefa S.1 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usługowo – mieszkaniowe,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **tereny cmentarzy.**

Wskazuje się jako wymagające rekultywacji obszary o których mowa w punkcie 2.4.4 niniejszego tekstu – obejmujące eksploatację złóż surowców mineralnych iłów położonych w rejonie ul. Stara Droga dla których po zakończeniu eksploatacji wyznacza się kierunek rekultywacji wodno – parkowy.

Wyznacza się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu praz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA.*

Określa się granice wyznaczonego terenu górniczego (załącznik graficzny nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA).*

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **tereny ogrodów działkowych,**
- **obszary zieleni parkowej.**

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni parkowej.**

Podstrefa E.1 obejmuje:
- **obszary zieleni ochronnej,**
- **obszary wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.2 obejmuje:
- **obszary usług,**
- **obszary usług w zieleni.**
- **tereny kolejowe,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary wód powierzchniowych.**

Strefa O obejmuje:
- **tereny zamknięte wskazane docelowo do przekształceń na wielofunkcyjną strukturę miejską - potencjalna rezerwa dla rozwoju przestrzennego miasta.**

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1)**,** w tym teren Parku 1000-lecia,
- Rezerwat przyrody „Kępa Bazarowa”,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomniki przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, działania zgodne z przepisami odrębnymi,
- zachowanie istniejących miejsc zimowania nietoperzy na obszarach Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych, ewentualna zabudowa zintegrowana z krajobrazem doliny Wisły,
  - ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
  - kształtowanie publicznych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych pod kątem urządzenia parku leśnego z uwzględnieniem:
    - urządzenia miejsc rekreacji, zwłaszcza w strefie brzegowej Wisły i Małej Wisełki, fortyfikacji (fragment fortyfikacji Przyczółek Mostowy),
    - powiązań funkcjonalno-przestrzennych z terenami sąsiednimi, zwłaszcza rejonem Zamku Dybowskiego, Fortu Kolejowego,
    - zapewnienie dostępności i wykorzystanie potencjału rekreacyjnego kanału Mała Wisełka,
    - zagospodarowanie kanału Mała Wisełka,
    - urządzenia zieleni w obrębie fortyfikacji (fragment fortyfikacji Przyczółek Mostowy),
    - przystosowania siedlisk roślinnych do penetracji turystycznej (z wyłączeniem terenu rezerwatu), ochroną cennych wartości przyrodniczych i podnoszenia stanu środowiska przyrodniczego,
    - ochrona zasobów przyrodniczych: cennych siedlisk przyrodniczych, sieci hydrograficznej, istniejących zadrzewień, zakrzewień, utworów biogenicznych;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - kształtowanie ciągłości terenów zieleni urządzonej i leśnej, powiązań funkcjonalnych i rekreacyjnych w pasie pomiędzy Fortem XIV, XV i dalej w kierunku Wisły, w oparciu o:
    - nowo urządzane tereny zielni parkowej i rekreacji, ciągi, pasy, aleje, szpalery,
    - zrekultywowane tereny powyrobiskowe,
    - urządzenie zieleni towarzyszących obiektom fortecznym,
    - rekultywacja wyrobiska po okresie eksploatacji, w kierunku - parkowo-wodnym,
    - przy działaniach inwestycyjnych - priorytet dla ochrony zasobów przyrodniczych (istniejących zadrzewień, sieci naturalnych zbiorników wód powierzchniowych);

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona terenu Parku 1000-lecia przed zabudową, działania w kierunku podnoszenia standardu zagospodarowania parku, w zakresie stanu elementów środowiska, kompozycji szaty roślinnej i form zagospodarowania rekreacyjnego,
  - maksymalna ochrona istniejących zadrzewień, wód powierzchniowych, fragmentu czytelnej terasy Wisły,
  - kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego, w powiązaniu z pozamiejskimi terenami aktywnymi przyrodniczo, poprzez urządzanie terenów zieleni, zwłaszcza w oparciu o istniejące zadrzewienia, elementy sieci hydrograficznej (cieki), czytelne fragmenty teras Wisły, ciągi uliczne i tereny zieleni urządzonej towarzyszące zabudowie, rewitalizację istniejących terenów zieleni.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA,* w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA,* w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu,
- adaptacja obiektów fortecznych na funkcje związane w szczególności z usługami, rekreacją i wypoczynkiem.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego,
  - strefa parkingowa C - obsługa oparta na transporcie indywidualnym.
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - projektowaną ulicę główną G z projektowaną przeprawą mostową przez rzekę Wisłę–mostem w osi ul. Waryńskiego (Trasę Nowomostową) oraz jej przedłużeniem w kierunku południowym – projektowaną droga zbiorczą,
    - ulicę główną ruchu przyspieszonego GP z przeprawą mostową przez rzekę Wisłę – mostem im. Gen. E. Zawackiej (Trasę Wschodnią),
    - rozbudowę ulicy głównej G - trasy średnicowej Podgórza – ul. Gen. W. Andersa,
    - rozbudowę ulic zbiorczych Z - odcinek ulicy: Łódzkiej, Hallera, Stawki Południowe, Łącznej i Kniaziewicza,
    - projektowaną ulicę zbiorczą Z - w rejonie ul. Strzałowej i Dwernickiego.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych,
  - projektowaną linię tramwajowa wzdłuż ul. Kujawskiej, zakończoną pętlą tramwajową przy dworcu kolejowym Toruń Główny - integracyjnym węźle przesiadkowym.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności:**
  - utrzymanie linii kolejowych o znaczeniu państwowym, w tym linii nr 18 Piła - Toruń - Kutno (podniesienie parametrów eksploatacyjnych), nr 353 Toruń-Poznań i nr 734 Toruń-Mała Nieszawka,

- utrzymanie istniejącej stacji kolejowej Toruń Główny i jej modernizację jako jednego z integracyjnych węzłów przesiadkowych,
- utrzymanie i modernizacja istniejącej kolejowej przeprawy mostowej przez rzekę Wisłę.

- **Rozwój turystyczno-rekreacyjnego wykorzystania rzeki Wisły.**
  Nie wyklucza się też możliwości gospodarczego wykorzystania rzeki.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci.**

2.10.20. Jednostka XX - PODGÓRZ

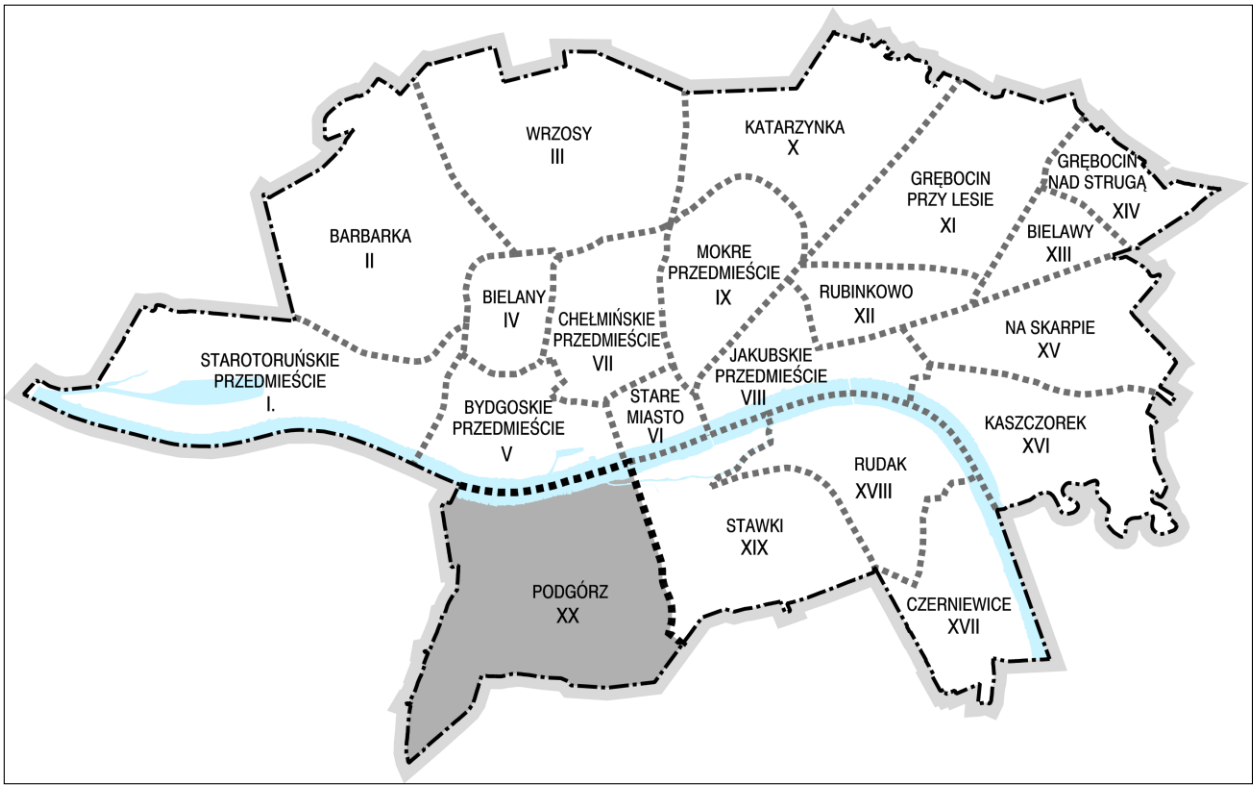

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

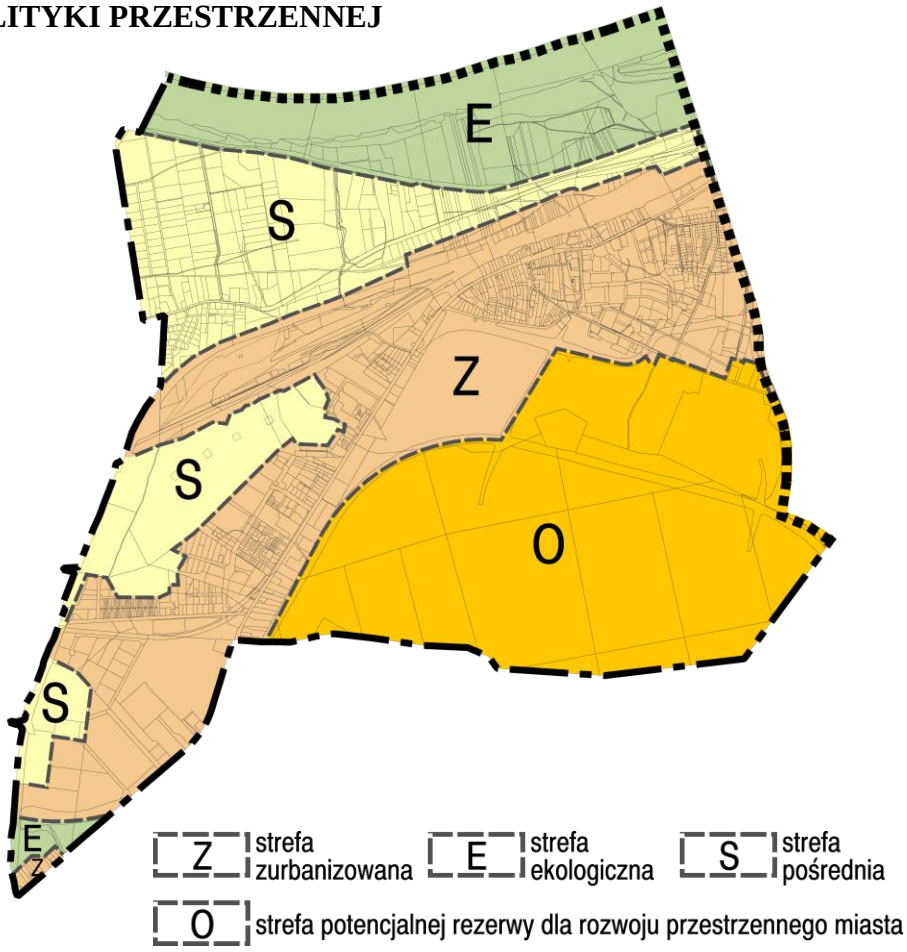

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

■ **W celu określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów ustala się strefy polityki przestrzennej oraz określa się rolę i znaczenie jednostki w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodków wojewódzkich i strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.**

Jednostka skupiająca działania związane zwłaszcza z :
- rozwojem, rozbudową i modernizacją ponadlokalnych i lokalnych powiązań komunikacyjnych (transportu drogowego i kolejowego),
- ochroną i zachowaniem zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie korytarza ekologicznego rzeki Wisły z rozwojem funkcji turystycznych i rekreacyjnych na bazie ruin zamku,
- utrzymaniem przebiegów elementów ponadlokalnych sieci inżynieryjnych (linii elektroenergetycznych i GPZ Południe),
- procesami modernizacji i uzupełnień zabudowy o charakterze śródmiejskim w obszarze pomiędzy ul. Poznańską - Drzymały – Inowrocławską,
- procesami przekształcania terenów powojskowych,
- utrzymaniem i ochroną ujęcia wody,
- rozwojem funkcji mieszkalnictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego,
- utrzymaniem i modernizacją obiektów sportowych,
- rozwojem działalności gospodarczych w oparciu o nowoczesne technologie na terenach podlegających procesom rewitalizacji i terenach predestynowanych do urbanizacji.

Dla terenów uznanych, przez Ministra Infrastruktury, za zamknięte - wskazuje się pilną potrzebę ponownej ich weryfikacji i „zdjęcia" - z części z nich - klauzuli terenu zamkniętego.

Dla jednostki XX - Podgórz ustala się:
- **<u>strefy polityki przestrzennej:</u>**
  - **zurbanizowaną Z,**
  - **pośrednią S,**
  - **ekologiczną E,**
  - **potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta O.**

Określa się jednostkę Podgórz jako obszar zdegradowany.

■ **W celu określenia kierunków przekształceń zagospodarowania i użytkowania terenów - ustala się podstrefy działań oraz obszary / tereny strukturalne, a także określa się kierunki działań i graniczne wskaźniki budowlanego użytkowania terenów.**

Wskazuje się na ograniczenia wynikające z:
- przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV,
- obszarów osuwania się mas ziemnych,
- zagrożenia powodzią,
- specjalnej ochrony ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły w Toruniu,
- utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy (zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi),

- Ochrony Chronionego Krajobrazu Wydmowy na Południe od Torunia,
- strefy ochrony pośredniej ujęcia wody.

Określa się wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dla podstref działań, objętych strefami polityki przestrzennej miasta: zurbanizowanej - Z, ekologicznej - E i pośredniej – S i potencjalnej rezerwy dla rozwoju przestrzennego miasta - O zgodnie z punktem 2.3.1 niniejszego tekstu.

Podstrefa Z.1 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **tereny cmentarzy,**
- **obszary usług,**
- **obszar usług w zieleni.**

Podstrefa Z.2 obejmuje:

- **obszar wielofunkcyjny,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary usług.**

Wyznacza się obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m^2 (grupa I) – stanowiący obszar Poznańska, wskazany w punkcie 2.6 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA.*

Podstrefa Z.3 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług w zieleni,**
- **tereny kolejowe.**

Podstrefa Z.5 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- **obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,**
- **obszary usług,**
- **obszary usługowo – produkcyjne.**

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA*.

Obszar zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - wskazuje się jako obszar dla lokalizacji gminnego budownictwa mieszkaniowego.

Podstrefa S.2 obejmuje:

- **obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- **obszary usług,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny ogrodów działkowych.**

Określa się obszary wymagające przekształceń wskazane w punkcie 2.4.1 niniejszego tekstu oraz na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA* (w obszarze usług).

Dla obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obejmowanych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego ustala się: minimalną powierzchnię wydzielanych działek budowlanych – 2000m^2.

Podstrefa S.3 obejmuje:

- **obszary zieleni ochronnej,**
- **obszary zieleni parkowej,**
- **obszary usług.**

Podstrefa E.1 obejmuje:
- **obszary zieleni ochronnej,**
- **obszary zieleni leśnej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa E.2 obejmuje:
- **obszary zieleni parkowej,**
- **tereny wód powierzchniowych.**

Podstrefa O obejmuje:
- **tereny zamknięte - potencjalna rezerwa dla rozwoju przestrzennego miasta - wskazana do przekształceń w kierunku wielofunkcyjnej struktury miejskiej z uwzględnieniem korytarza ekologicznego zapewniającego możliwość powiązań przyrodniczych w strukturze przestrzennej miasta.**

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przy zmianie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, należy uwzględnić ograniczenia wynikające z położenia w Obszarze Chronionego Krajobrazu Wydmowy na południe od Torunia oraz korytarza migracji nietoperzy.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW (kulturowego i naturalnego)

Obszary objęte ochroną prawną:
- obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków (wg załącznika tabelarycznego B.IV.1).
- obszar chronionego krajobrazu - wydmowy na południe od Torunia,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- pomnik przyrody (wg Tabeli C 4.1-1),
- lasy ochronne,
- strefa ochronna ujęcia wód podziemnych Mała Nieszawka.

Zasady ogólne:
- ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru,
- działania w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
- minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska,
- w granicach obszarów i obiektów objętych ochroną prawną działania zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym strefa ochrony pośredniej ujęcia wody,
- na obszarach zagrożenia powodzią, działania zgodne z przepisami odrębnymi,
- zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi).
- na obszarach osuwania się mas ziemnych, działania związane z eliminacja zagrożeń.

Zasady ochrony i kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego:

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie E, ustala się następujące kierunki działań:
  - ochrona i kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych oraz ponadlokalnych powiązań funkcjonalnych,
  - ochrona istniejącego korytarza przyrodniczego doliny Wisły przez kształtowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
  - kształtowanie publicznych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych pod kątem urządzenia:
    - urządzenia miejsc rekreacji, zwłaszcza w rejonie Zamku Dybowskiego,
    - powiązań funkcjonalno-przestrzennych z terenami sąsiednimi, zwłaszcza rejonem wyspy Kępa Bazarowa,
    - zagospodarowanie kanału Mała Wisełka,
    - zagospodarowanie zieleni w obrębie fortyfikacji, przystosowania siedlisk roślinnych do penetracji turystycznej, ochrona cennych wartości przyrodniczych,
  - ochrona zasobów przyrodniczych:, cennych siedlisk przyrodniczych, istniejących zadrzewień, zakrzewień, utworów biogenicznych;

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie S, ustala się następujące kierunki działań:
  - obszar zieleni ochronnej,
  - ochrona zasobów przyrodniczych:, cennych siedlisk przyrodniczych, sieci hydrograficznej odcinka Strugi Nieszawskiej, istniejących zadrzewień, zakrzewień,

- dla obszarów i terenów strukturalnych położonych w strefie Z, ustala się następujące kierunki działań:
  - maksymalna ochrona istniejących zadrzewień, wód powierzchniowych, ochrona czytelnych teras Wisły,
  - kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego, w powiązaniu z pozamiejskimi terenami aktywnymi przyrodniczo, poprzez urządzanie terenów zieleni, zwłaszcza w oparciu o istniejące zadrzewienia, elementy sieci hydrograficznej, czytelne fragmenty teras Wisły, ciągi uliczne i tereny zieleni urządzonej towarzyszące zabudowie, rewitalizację istniejących terenów zieleni;

- dla terenów położonych w strefie O, ustala się następujące kierunki działań:
  - zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 Forty w Toruniu z potencjalnymi biotopami leśnymi poprzez utrzymanie funkcjonalnych korytarzy migracji – liniowych ciągów zalesień, zadrzewień i zakrzewień łączących zimowiska z biotopami leśnymi w obszarze Natura 2000 oraz mieście Toruniu,
  - maksymalna ochrona innych istniejących zadrzewień w strefie,
  - ochrona czytelnych teras Wisły oraz form wydmowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego, w powiązaniu z pozamiejskimi terenami biologicznie czynnymi.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr IV - ochrony krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;

- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr V - ochrony ogólnych cech rozplanowania, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej nr VII - obserwacji archeologicznej, pokazane na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.1 niniejszego tekstu;
- dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, opisanych w punkcie 3.1 niniejszego tekstu oraz pokazanych na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA - INSTRUMENTALIZACJA*, uwzględnia się zasady ochrony zawarte w punkcie 3.1 niniejszego tekstu;
- adaptacja obiektów fortecznych na funkcje związane w szczególności z usługami, rekreacją i wypoczynkiem.
- wyznacza się obszary i obiekty ochrony dóbr kultury współczesnej, oznaczone na załączniku graficznym nr 7 *POLITYKA PRZESTRZENNA – INSTRUMENTALIZACJA* jako 4, w granicach których obowiązują ustalenia zawarte w punkcie 3.2.2 niniejszego tekstu.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

- **Realizacja polityki transportowej miasta oparta na strefowaniu dostępności komunikacyjnej i normatywie parkingowym:**
  - strefa parkingowa B - równowaga w traktowaniu transportu zbiorowego i indywidualnego.
  - strefa parkingowa C- obsługa oparta na transporcie indywidualnym,
- **Utrzymanie i rozwój układu drogowego:**
  - utrzymanie istniejącej sieci drogowej i rozbudowa dróg układu podstawowego do parametrów określonych na rysunku nr 6.2.1.1. *Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej*, w tym w szczególności w oparciu o:
    - drogę ekspresową S-10 (południową obwodnicę Torunia) z węzłami drogowymi Kluczyki, Nieszawka oraz Czerniewice,
    - projektowaną ulicę główną G – Trasę Staromostową z istniejącą przeprawą mostową przez rzekę Wisłę - mostem im. J. Piłsudskiego, z węzłem drogowym na skrzyżowaniu z ul. Poznańską linią kolejową oraz z węzłem drogowym „Kluczyki" z drogą ekspresową S-10 (południową obwodnicą Torunia),
    - rozbudowę ulicy głównej G – ul. Gen. W. Andersa - trasę średnicową Podgórza z węzłem drogowym lub rondem na skrzyżowaniu z projektowaną ulicą główną – Trasą Staromostową,
    - rozbudowę ulicy głównej G - odcinka ul. Poznańskiej,
    - rozbudowę ulic zbiorczych Z - odcinek ul. Poznańskiej i ul. Drzymały,
    - budowę - w porozumieniu z gminą Wielka Nieszawka - drogi w klasie Z (Trasy Zachodniej z projektowaną przeprawą mostową przez rzekę Wisłę – mostem w osi ul. Szosa Okrężna) w kierunku wsi Wielka Nieszawka.
- **Utrzymanie i rozwój transportu publicznego, w tym w szczególności w oparciu o:**
  - utrzymanie i rozwój sieci linii autobusowych.
- **Utrzymanie i rozwój transportu rowerowego-** wg rysunku nr 6.3.7. *Miejski system transportu rowerowego,* w tym w szczególności:
  - wzdłuż ulic układu podstawowego.
- **Utrzymanie linii kolejowych znaczenia państwowego, w tym w szczególności:**

- utrzymanie linii kolejowych o znaczeniu państwowym: nr 18 Piła - Toruń - Kutno (podniesienie parametrów eksploatacyjnych), nr 353 Toruń-Poznań i nr 734 Toruń-Mała Nieszawka.

- **Rozwój turystyczno-rekreacyjnego wykorzystania rzeki Wisły.**
  Nie wyklucza się też możliwości gospodarczego wykorzystania rzeki.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- **Zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej.**
- **Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych do projektowanej miejskiej sieci kanalizacyjnej.**
- **Zasilanie w gaz z istniejącej i projektowanej sieci.**
- **Zasilanie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł zasilania.**
- **Zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci** w tym zwłaszcza w oparciu o GPZ Południe.

2.11. Obszary, dla których sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art.10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obszary, dla których sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują:

- ust. 2 pkt 8 obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości oraz obszary przestrzeni publicznej;
- ust. 2 pkt 9 - obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – przeznaczenie gruntów rolnych, położonych w granicach administracyjnych miast, na cele nierolnicze - nie wymaga uzyskania stosownej zgody na zmianę tego przeznaczenia;
- ust. 3b - obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

2.11.1. Obszary, dla których sporządzanie m.p.z.p. jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Przepisy odrębne, na podstawie których sporządzanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe – to:

- ustawa z dnia 7 maja 1999r.o ochronie byłych hitlerowskich obozów zagłady. Zgodnie z art. 5 ust. 1 gmina ma obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Pomnika Zagłady i jego strefy;

- ustawa z dnia 3 lipca 2002r. Prawo lotnicze. Zgodnie z art. 55. ust 9 zakładający lotnisko użytku publicznego lub, w przypadku istniejących lotnisk użytku publicznego, zarządzający tym lotniskiem opracowuje plan generalny lotniska użytku publicznego stanowiący plan rozwoju tego lotniska, sporządzony na okres nie krótszy niż 20 lat, zwany dalej „planem generalnym". Dla terenów objętych planem generalnym sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego — zgodnego z zatwierdzonym planem generalnym — jest obowiązkowe, z uwzględnieniem przepisów dotyczących terenów zamkniętych. Jeżeli teren zamknięty objęty planem generalnym utraci status terenu zamkniętego, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - zgodnego z zatwierdzonym planem generalnym dla tego terenu jest obowiązkowe;

- ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z art. 16 ust. 6 dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;

- ustawa z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych. Zgodnie z art. 38b gmina, która na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw zdrowia uzyska potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na swoim obszarze, sporządza; i uchwala miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla strefy „A" ochrony uzdrowiskowej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w terminie do 2 lat od dnia otrzymania tej decyzji;

- ustawa z dnia 10 lipca 2015r. o Agencji Mienia Wojskowego. Zgodnie z art. 98 ust. 2 dla nieruchomości zajętych pod byłe lotniska wojskowe, przekazanych właściwym jednostkom samorządu terytorialnego zgodnie z art. 95 i art. 96, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe, z uwzględnieniem przepisów dotyczących terenów zamkniętych;

- ustawa z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Zgodnie z art. 3 lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 6 odległości w której mogą być budowane elektrownie wiatrowe oraz budynki mieszkaniowe i inne budynki z funkcją mieszkaniową, uwzględniają organy gminy przy sporządzaniu i uchwalaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany.

Na terenie Torunia nie występują w/w obszary, tereny oraz strefy, dla których istnieje ustawowy obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie art.10 ust.2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości w rozumieniu art.102 ust.1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Studium nie wyznacza obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości;

- obszary przestrzeni publicznej.

Studium nie wyznacza obszarów przestrzeni publicznej, które wymagałyby obowiązkowego sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Dla obszarów określonych w punkcie 2.6. niniejszego tekstu ustanawia się obowiązek sporządzenia mpzp.

2.11.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić mpzp., w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne

Sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymagać mogą tereny przeznaczone pod inwestycje nieleśne, na których występują grunty leśne wymagające uzyskania stosownej zgody na zmianę ich przeznaczenia (na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych).
Określenie przeznaczenia oraz procedura uzyskania powyższych zgód następuje wyłącznie poprzez sporządzenie mpzp. w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić mpzp. wyznacza się w miarę potrzeb, w tym po rozpatrzeniu wniosków o zmianę obowiązującego mpzp. lub sporządzenie planu, złożonych przez osoby fizyczne, prawne, organy i instytucje. Granice obszaru objętego opracowaniem są każdorazowo ustalane w oparciu o przeprowadzoną analizę zgodnie z art.14 ust.5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W granicach administracyjnych miasta, w latach 1994 - 2015 r. w toku opracowania mpzp. w trybie ustaw: z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu i z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - uzyskano zgody na zmianę przeznaczenia dla części gruntów leśnych na cele nieleśne. Wyszczególnienie terenów objętych ww. procedurami zawarto w części B - Diagnoza stanu i uwarunkowania rozwoju w Dziale III ppkt 2.2.

Wybrane tereny, które mogą wymagać uzyskania stosownych zgód na przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne - pokazano na rysunku: 2.11.2.

3. OBSZARY, OBIEKTY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Zgodnie z definicją, zawartą w art.3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczna lub naukową.
Przy sporządzeniu bądź zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, innych zabytków nieruchomych (znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków) oraz parków kulturowych.
Formami ochrony zabytków są:
- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na listę Skarbów Dziedzictwa,
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w zależności od potrzeb, ustala się strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary o określonych, na etapie planu miejscowego ograniczeniach, zakazach i nakazach, mających na celu ochronę znajdujących się na nich zabytków.

3.1. Obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Jedną z form ochrony zabytków jest wpis do rejestru zabytków. Rejestr zabytków, dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy.

Warunki i zasady zagospodarowania na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków a także prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku; prowadzenie badań konserwatorskich zabytku, prowadzenie badań architektonicznych zabytku, prowadzenie badań archeologicznych, przemieszczenie zabytku nieruchomego, dokonywanie podziału zabytku, zmiana przeznaczenia lub sposobu korzystania z tego zabytku, umieszczanie na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku - określają przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W załączniku tabelarycznym B.IV.1 zamieszczono uaktualniony wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków.
Przedmiotowy wykaz nie jest zbiorem zamkniętym. Podlega sukcesywnym zmianom wynikającym z zakończenia procedur postępowania o wpis do rejestru zabytków kolejnych obiektów lub związanych z procedurami skreślenia z listy zabytków wpisanych do rejestru.

3.2. Zasady ochrony zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - krajobraz kulturowy to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka:
- ochronie wybranych elementów historycznego i współczesnego rozplanowania (siatki ulic, wnętrz placowych, linii rozgraniczających, linii zabudowy i podziałów wewnętrznych);
- ochronie ukształtowanego historycznie i współcześnie charakteru zabudowy w wybranych obszarach szczególnie wartościowych (charakteru pierzei, ciągów fasad, ukształtowania zabudowy, dominant urbanistycznych) a także elementów środowiska przyrodniczego.

Celem ochrony jest zabezpieczenie trwania charakterystycznych dla miast struktur urbanistycznych w warunkach ciągłych przemian substancji architektonicznych i niezbędnych korekt układu miejskiego.
Ochronie wartości krajobrazu kulturowego miasta służą:
- ustalenia stref ochrony konserwatorskiej – określone w pkt 3.2.1 niniejszego tekstu;
- zasady ochrony obiektów i terenów nie wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w ewidencji zabytków - określone w pkt 3.2.1. i 4.1.2 niniejszego tekstu;
- zasady ochrony dóbr kultury współczesnej, określone w pkt 3.2.2 niniejszego tekstu.

3.2.1. Obszary, obiekty i zasady ochrony i dziedzictwa kulturowego i zabytków

W zależności od stopnia zachowania historycznej substancji oraz stopnia zachowania historycznego układu urbanistycznego - wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej - określone w tabeli C .3.2-1.

Wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej w części lub w całości mogą pokrywać się granicami obszarowych i indywidualnych wpisów do rejestru zabytków. Celem takiego działania jest „dookreślenie" granic, przedmiotu i zasad ochrony, w szczególności w odniesieniu do obszarów i obiektów, dla których decyzja o wpisie do rejestru zabytków nie zawierała uzasadnienia stanowiącego opis przedmiotu ochrony oraz załącznika graficznego

W granicach obszarowego wpisu do rejestru zabytków lub w granicach stref ochrony konserwatorskiej, wyznaczonych w niniejszym studium, występują obiekty wpisane do rejestru zabytków indywidualnymi decyzjami. Ich wyszczególnienie zawarto w tabeli C.3.2-2.

Tabela C 3.2-1 - Strefy ochrony konserwatorskiej

Nazwa, charakterystyka strefy i zasady działania	Położenie/ Elementy układu urbanistycznego podlegające ochronie
<u>Strefa I</u> - pełnej ochrony konserwatorskiej średniowiecznego historycznego centrum. Obejmuje obszary szczególnie wartościowe,	**<u>Jednostka VI - Stare Miasto</u>** Elementy układu urbanistycznego podlegające ochronie:

o dobrze zachowanej, historycznie ukształtowanej strukturze przestrzennej - do bezwzględnego zachowania. W strefie tej obowiązuje priorytet wymagań konserwatorskich, określonych na podstawie specjalistycznych opracowań.	▪ elementy kompozycji urbanistycznej: - zasadnicze proporcje wysokościowe kształtujące sylwetę zespołu - wraz z dominantami, - osie kompozycyjne i powiązania widokowe, - charakter wnętrz urbanistycznych, - kompozycja układów zieleni; ▪ historycznie ukształtowana sieć ulic i placów; ▪ historyczne podziały parcelacyjne; ▪ istniejąca zabudowa o wartości zabytkowej wraz z elementami zabudowy współczesnej współtworzącej świadomą kompozycję; ▪ elementy zagospodarowania i urządzenia terenu o wartościach zabytkowych, np. mała architektura, „mebel" uliczny.
<u>Strefa II</u> - pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół średniowiecznego historycznego centrum. Obejmuje obszary „buforowe" wokół zespołu staromiejskiego (w tym część obszarów wskazanych we wniosku aplikacyjnym o wpisanie zespołu staromiejskiego Torunia na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO i część historycznego układu urbanistycznego Bydgoskiego Przedmieścia, objętego wpisem obszarowym do rejestru zabytków). Ustala się następujące zasady ochrony: Istniejące elementy historycznego układu przestrzennego podlegają zachowaniu przez: - utrzymanie zasadniczego rozplanowania i układu ulic, placów (ich przebieg i linie zabudowy) - utrzymanie historycznej kompozycji obiektów z dopuszczalnym ograniczonym zakresem przekształceń dachów i przyziemi, dostosowanym, do istniejącej kompozycji, - utrzymanie zachowanych terenów zieleni z rekompozycją i kontrolą dosadzeń, Nową zabudową uzupełniającą należy nawiązywać do historycznej kompozycji zespołu, historycznej kompozycji obiektów i typu zabudowy sąsiadującej z zachowaniem klimatu odrębnych zespołów przestrzennych. Usunięciu ulec powinny obiekty dysharmonizujące, substandardowe a wprowadzenie nowych, powinno podnieść wartości estetyczne miejsca.	<u>Jednostki:</u> **<u>V - Bydgoskie Przedmieście</u>,** **<u>VI - Stare Miasto</u>** Elementy układu urbanistycznego podlegające ochronie: ▪ zasadnicze rozplanowanie, układ ulic i placów; ▪ charakter zespołów urbanistycznych; ▪ istniejąca zabudowa o wartości zabytkowej; ▪ zachowane układy zieleni wysokiej i ukształtowania terenu; ▪ zachowane elementy zagospodarowania i urządzenia terenu o wartościach zabytkowych i historycznych. Powyższe dotyczy w szczególności: - elementów pozostałości fortyfikacji od XVII do XIX w.; - zieleni na obrzeżu zespołu staromiejskiego - tzw. Doliny Marzeń, parku na terenie ograniczonym ulicami: Chopina, Al.500-lecia, Al. Jana Pawła II (fragment Gór Piekarskich), zieleni parkowej na terenie parku etnograficznego, oraz szpalerów zieleni przyulicznej w ul. Piastowskiej; - zespołów budynków mieszkalnych i koszarowych z XIX/XX w.; - pojedynczych obiektów użyteczności publicznej z końca XIX i z XX w.; - Stawu Kaszownik i skanalizowanego odcinka Strugi Toruńskiej; - dworca kolejowego PKP Toruń Miasto; - ogrodu zoobotanicznego; - zabudowy willowej przy ul. Bydgoskiej;
<u>Strefa III</u> - ochrony konserwatorskiej obszarów ze znacznym udziałem elementów historycznych ukształtowanej struktury przestrzennej o wartościach kulturowych (w	**<u>Jednostka: V - Bydgoskie Przedmieście</u>** Elementy układu urbanistycznego podlegające ochronie: ▪ zasadnicze rozplanowanie i układ ulic i

tym część historycznego układu urbanistycznego Bydgoskiego Przedmieścia i Rybaków, objętego wpisem obszarowym do rejestru zabytków). Ustala się następujące zasady ochrony: - utrzymanie zasadniczego rozplanowania i układu ulic i placów (ich przebieg i linie zabudowy); - zachowanie charakteru poszczególnych pierzei lub ich części, typu i formy zabudowy; - utrzymanie historycznej kompozycji obiektów z dopuszczalnym ograniczonym zakresem przekształceń dachów i przyziemi, dostosowanym do istniejącej kompozycji; - utrzymanie zachowanych terenów zieleni z kontrolą dosadzeń; - nowa zabudowa nie powinna zacierać walorów przestrzennych zespołu (np. rozplanowania zasadniczych elementów, charakteru niektórych elewacji i brył) i harmonizować skalą i zasadą ukształtowania z sąsiadującą zabudową historyczną. Wskazuje się na celowość sporządzenia opracowania specjalistycznego dot. „katalogu" typów i formy zabudowy - charakterystycznych dla poszczególnych pierzei lub ich części z określeniem pożądanego lub dopuszczalnego zakresu zmian. Dla zespołu budynków zajezdni tramwajowej ustala się konieczność opracowania programu (w przypadku zmiany ich funkcji) określającego zakres działań konserwatorskich utrwalających i przywracających walory zabytkowej architektury.	placów; ▪ charakter wyodrębniających się pierzei lub ich części wraz z charakterystycznymi, dla określenia pierzei typem i formą zabudowy; ▪ istniejąca zabudowa o wartości zabytkowej wraz z elementami zabudowy współczesnej współtworzącej świadomą kompozycję; ▪ zachowane układy zieleni wysokiej i ukształtowania terenu; ▪ zachowane charakterystyczne elementy zagospodarowania i urządzania terenu o wartościach zabytkowych (np. ogrodzenia, przedogródki); Powyższe dotyczy w szczególności: - rejonu ulic Danielewskiego i Stromej z zespołami kamienic czynszowych oraz budynków szkieletowych z XIX i początku XX w.; - zwartej i luźnej zabudowy z przewagą kamienic czynszowych (w kwartałach pomiędzy ul. Matejki-Krasińskiego-Reja-Słowackiego) oraz zabudowy luźnej (willowej i rezydencjonalnej) przy ulicy: Słowackiego, Matejki, Moniuszki, Krasińskiego, Mickiewicza, Bydgoskiej, Reja, Chopina, Fredry; - zespołu budynków zajezdni tramwajowej z XIX i początku XX w.; - kompleksów koszarowych, w tym m.in.: przy ul. Sienkiewicza-Fałata (koszary piechoty), przy ul. Mickiewicza-Asnyka (koszary ułanów); - obiektów użyteczności publicznej, w tym m.in.: • budynków: Dyrekcji Lasów Państwowych, Muzeum Ziemi Pomorskiej (obecnie Instytutu Matematyki UMK), DS. nr 1 (dawnego Domu Społecznego), kompleksów szkół przy ul. Sienkiewicza, • zespołu terenów wystawowych (Zieleniec) wraz z budynkiem obecnego Caritasu przy ul. Przybyszewskiego, - pozostałości wydm (tzw. Zajęcze Górki).
<u>Strefa IV</u> - ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego elementów zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Toruń - obejmująca historyczny układ urbanistyczno-architektoniczny systemu, określony przestrzennie przez obiekty forteczne (wpisane do rejestru zabytków i postulowane do objęcia ochroną w formie wpisu do miejskiej ewidencji zabytków). Ustala się następujące zasady ochrony: - konserwację i restaurację istniejącej substancji	Obiekty podlegające ochronie występujące we wszystkich jednostkach ustaleń. Elementy podlegające ochronie to: - zasadnicze elementy rozplanowania istniejącej substancji , w tym: drogi wojskowe, istniejące maski leśne, obiekty zaplecza i infrastruktury technicznej pierścienia fortecznego (np. domy dozoru wałowego, kanały, mostki itp.), schrony oraz nasypy ziemne.

zabytkowej; - przywrócenie profili i narysów form ziemnych w celu ich uczytelnienia i podkreślenia zachowanych historycznych ciągów (w tym również kanałów) i przestrzeni komunikacyjnych; - waloryzację i usunięcie zieleni zagrażającej substancji i czytelności kompozycji w krajobrazie; - likwidację tych współczesnych obiektów budowlanych, które ewidentnie kolidują z historycznym charakterem założeń - w przypadku realizacji nowego zagospodarowania terenów; - adaptacja obiektów fortecznych na funkcje związane w szczególności z usługami, rekreacją i wypoczynkiem; - dopuszczenie, na ściśle określonych zasadach, realizacji nowych obiektów budowlanych - spełniających warunki nowego uzupełnienia, jako kategorii zabiegu konserwatorskiego. Ustala się pilną potrzebę opracowania specjalistycznego programu określającego: szczegółowe zasady ochrony poszczególnych elementów fortyfikacji, zakres niezbędnych prac konserwacji i restauracji oraz możliwości przystosowania obiektów do współczesnych funkcji użytkowych (zapewniających właściwe utrzymanie i zagospodarowanie obiektów i terenów).	
<u>Strefa V</u> - ochrony konserwatorskiej ogólnych cech rozplanowania - obejmująca obszary zachowanych fragmentów historycznych przedmieść i miasta Podgórz. Charakteryzuje się znacznym nasyceniem pojedynczymi obiektami lub zespołami zabytkowymi, w tym także jednolitymi stylistycznie zespołami obiektów oraz elementami zachowanych historycznych ciągów komunikacyjnych (nie stanowiących odcinków odstawowego układu komunikacyjnego i położonych poza wymienionymi wcześniej strefami ochrony konserwatorskiej) Dla poszczególnych elementów zachowanych układów ustala się: - zabytkowe zespoły zabudowy przemysłowej i użyteczności publicznej (np. wojskowe, dworce kolejowe) należy objąć programem rehabilitacji i restrukturyzacji funkcjonalnej, które (w przypadku zaniku pierwotnej funkcji obiektów lub ich części) pozwolą na określenie warunków dla włączenia zespołów	Elementy podlegające ochronie w: **jednostce II - Barbarka**: - przedlokacyjny węzeł drożny - skrzyżowanie historycznych szlaków drogowych, w tym Droga Barbarka i Droga Przysiecka; - luźna zabudowa osady leśnej z XIX i XX w. **jednostce III - Wrzosy**: - drogi forteczne: do fortu VI Jaremy Wiśniowieckiego i odcinek ul. Polnej. **jednostce IV - Bielany**: - zespół klasztoru Redemptorystów z lat 20- i 30-tych XX w.; - drogi na śladzie traktów średniowiecznych - odcinek ul. Grunwaldzkiej i Morycińskiego i drogi forteczne - odcinek ul. Śniadeckich. **jednostce VII - Chełmińskie Przedmieście**: - zespół budynków dworca Toruń-Północ; - zwarta zabudowa przedmiejska z 2 poł. XIX i pocz. XX w. przy ul. Szosa Chełmińska (wschodnia pierzeja ulicy na odcinku od ul. Dekerta do Trasy Średnicowej), - pozostałości dawnych podmiejskich rezydencji willowo-ogrodowych przy ul. Szosa Chełmińska (na wysokości ul. Sportowej); - zabudowa podmiejska - zwarta i luźna, z 2 poł. XIX i pocz. XX w. przy ul.

w obręb przestrzeni społecznej miasta, w tym zwłaszcza w zakresie nowych funkcji pozwalających na właściwe utrzymanie obiektów oraz działań konserwatorskich utrwalających bądź przywracających walory zabytkowej architektury. Ewentualne przekształcenia ww. zespołów nie powinny zacierać ich integralności przestrzennej - jako zespołów, a także powinny honorować zasadnicze cechy ich rozplanowania (kompozycji zabudowy). Wyburzenia mogą obejmować przede wszystkim - obiekty dysharmonizujące, pozbawione wartości zabytkowych lub silnie zdekapitalizowane. Nowa zabudowa (stanowiąca element procesu wymiany zdekapitalizowanej lub nowy element uzupełnienia zespołu) powinna przybrać formy zharmonizowane z architekturą zespołu i stanowić logiczny i spójny przestrzennie element zespołu. - zabytkowe zespoły zabudowy miejskiej i podmiejskiej - ochronie podlegają walory krajobrazowe, w szczególności kompozycja zabudowy oraz typ i forma budynków. Należy dążyć do zachowania istniejącej zabudowy historycznej. W przypadku wprowadzenia nowej zabudowy - należy dążyć do utrzymania charakterystycznego „klimatu" poszczególnych zespołów poprzez nawiązywanie do historycznej kompozycji zespołu, rozplanowania zasadniczych elementów, charakteru elewacji i brył z jednoczesnym wprowadzeniem elementów zabudowy i zagospodarowania podnoszących standardy użytkowania i wartości estetyczne miejsca. - historyczne ciągi komunikacyjne - należy dążyć do utrzymania lub uczytelnienia ich przebiegu z maksymalnym utrzymaniem historycznych linii zabudowy, w drodze : wykorzystania jako ulic uzupełniających układ podstawowy systemu komunikacji kołowej miasta bądź jako drogi wewnętrzne, ciągi piesze i rowerowe z dopuszczeniem korekt wynikających ze współczesnych wymagań technicznych i funkcjonalnych.	Grudziądzkiej (zachodnia pierzeja na południe od ul. Wybickiego); - drogi po śladzie traktów średniowiecznych - Wybickiego, Grunwaldzkiej (odcinki), Podgórna i odcinek Grudziądzkiej, drogi zbudowane w XIX w. - Bartkiewiczówny, Kozacka, Końcowa, Krótka, Graniczna, Kołłątaja, Lelewela, Ogrodowa, Wiązowa, Kordeckiego, Piaskowa, Czarlińskiego. Kilińskiego, Jagiellończyka, odcinek ul. Moniuszki i Gałczyńskiego oraz drogi forteczne - ul. Koniuchy. **jednostce VIII - Jakubskie Przedmieście**: - zespół zabudowy podmiejskiej z k. XIX w. i pocz. XX w. - przy ul. Sobieskiego (północna pierzeja tej ulicy); - zespół budynków koszarowych przy ul. Sobieskiego; - zespół budynków dworca Toruń-Wschodni; - zespół zabudowy przedmiejskiej z k. XIX w. i pocz. XXw. przy ul.Lubickiej (luźnej i zwartej); - zespół budynków drewnianych (domy rybackie), szkieletowych i murowanych w otoczeniu zieleni, z XIX w. i pocz. XX w. przy ul. Winnica; - drogi na śladzie traktów średniowiecznych - ul. Winnica (odcinek), Droga Trzeposka, drogi forteczne: Targowa, Winna oraz drogi zbudowane w XIX i pocz. XX w.: Studzienna, Konopackich, Antczaka. Pułaskiego. **jednostce IX - Mokre Przedmieście**: - zespół młynów przy ul. Kościuszki; - zespół budynków przemysłowych fabryki spirytusu i mleczarni z k. XIX i pocz. XX w.; - zwarta zabudowa kamienic czynszowych z XIX/XX w. przy ul. Kościuszki; (w rejonie skrzyżowania z ul. Grudziądzką); - drogi na śladzie traktów średniowiecznych: Wojska Polskiego, Świętopełka, Łąkowa, Łokietka, drogi forteczne: odcinki ul. Pod Dębową Górą i Polna oraz droga zbudowana w XIX w. - Dworcowa. **jednostce XIX - Stawki**: - koszary i zespół budynków wojskowych z XIX/XX w. przy ul. Podgórskiej; - zespół budynków Dworca Toruń-Główny z 2 poł. XIX i pocz. XX w.; - drogi forteczne: odcinki ulic Podgórskiej, Rypińskiej, Okólnej, Kniaziewicza, Dybowskiej, drogi zbudowane w XIX w. - odcinek ul. Włocławskiej. **jednostce XX - Podgórz**: - zwarta i luźna zabudowa wzdłuż ul. Poznańskiej z XIX i XX w.; - zespół budynków dawnych wodociągów z pocz. XX w. w zieleni;

	- drogi forteczne - odcinki ulic: Inowrocławskiej, Dybowskiej, Okólnej oraz droga do Fortu XI Stefana Batorego.
<u>Strefa VI</u> - ochrony ekspozycji - to strefa, która obejmuje obszary umożliwiające, cechami swojego ukształtowania i pokrycia, właściwą ekspozycję obiektów lub zespołów o wartościach zabytkowych z ustalonych kierunków widokowych. W strefie tej obowiązuje zachowanie : - nie zakłóconych punktów i kierunków widokowych, - otwarć widokowych, - osi i panoram uwydatniających historyczną kompozycję zespołu, w tym również dominant z następujących punktów, osi i płaszczyzn widokowych: ▪ widok z ul. Bydgoskiej w stronę Placu Rapackiego na stare miasto, ▪ widok ze ścieżki między hotelem Helios i akademikami w stronę starego miasta, ▪ widok z Alei 700-lecia w pobliżu cmentarza św. Jerzego na stare miasto, ▪ widok z bastionu V poniżej dworca PKS na zespół staromiejski, ▪ widok z cmentarza garnizonowego na zespół staromiejski, ▪ widok z ul. Przy Kaszowniku (nad stawem) na zespół staromiejski, ▪ widok z ul. Przy Kaszowniku (rejon ronda) na zespół staromiejski, ▪ widok z Góry św. Jakuba przed Winnicą (nad Wisłą) na zespół staromiejski, ▪ widok z przystani Klubu Budowlanych na Kępie Bazarowej na sylwetę zespołu staromiejskiego, ▪ widok na sylwetę zespołu staromiejskiego z lewego brzegu Wisły z punktu widokowego w rejonie przystani. W obszarach określonych tą strefą wskazuje się na potrzebę wykonania opracowań studialnych (krajobrazowych) dotyczących wpływu ewentualnej nowej zabudowy lub nowych form zagospodarowania terenu na właściwą ekspozycję elementów zabytkowych (oglądaną z oznaczonych punktów, osi i płaszczyzn widokowych).	Ze względu na trudne do opisania ich granice - punkty, osie i płaszczyzny widokowe – nie oznaczono na załączniku graficznym – nr 7 *Polityka przestrzenna - instrumentalizacja*.
<u>Strefa VII</u> - obserwacji archeologicznej - obejmuje obszary o udokumentowanej lub potencjalnej (na podstawie badań lub innych wskazówek) zawartości reliktów archeologicznych. Działania inwestycyjne na terenach położonych	Ze względu na trudne do opisania ich granice, obszary i tereny objęte tą strefą zostały oznaczone na załączniku graficznym – nr 7 *Polityka przestrzenna - instrumentalizacja*.

w tej strefie wymagają działań określonych w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.	

Obiekty zabytkowe wyróżniające się wartością architektoniczno-historyczną, a nie wpisane do rejestru zabytków oraz nie objęte w/w strefami – mogą być ochronione poprzez: ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w tym poprzez objęcie w zależności od potrzeb właściwymi strefami ochrony konserwatorskiej) albo w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzjach o warunkach zabudowy, decyzjach o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzjach o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.
Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - Prezydent Miasta Torunia (przy udziale miejskiego konserwatora zabytków) – prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programu opieki nad zabytkami, zaś ustalenia tego programu uwzględnia się w studium i planie miejscowym.

3.2.2. Obszary, obiekty i zasady ochrony dóbr kultury współczesnej

Zgodnie z art.2 pkt 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - pod pojęciem „dóbr kultury współczesnej" należy rozumieć niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.
Zgodnie z powyższym „Studium…" wskazuje obszary i obiekty, dla których w przypadku opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy zawrzeć ustalenia w zakresie ochrony dóbr kultury współczesnej.

Tabela C 3.2-2 - Obszary i obiekty wskazane do ochrony jako dobra kultury współczesnej

Założenia urbanistyczne - obszary charakteryzujące się spójnym układem urbanistycznym, funkcjonalnym oraz jednolitym charakterem architektonicznym budynków, zachowujące specyficzny klimat miejsca	**Przedmiot ochrony - obszar - lokalizacja**
ochronie podlega: - typ i forma zabudowy; - sposób zagospodarowania terenu (zieleń przyuliczna, zieleń międzyblokowa).	1) zespół małych domów mieszkalnych (4 mieszkania) przy ul. Żwirki i Wigury z ogródkami przydomowymi (jednostka VII - Chełmińskie Przedmieście); 2) zespół zabudowy wielorodzinnej z zielenią przyuliczną i międzyblokową przy ul. Żwirki i Wigury (jednostka VII - Chełmińskie Przedmieście); 3) zespoły zabudowy wielorodzinnej z zielenią przyuliczną i międzyblokową oraz budynkami użyteczności publicznej realizowane w różnych okresach czasu lecz tworzące harmonijną i kameralną całość - pomiędzy ulicami: Grudziądzką-Jagiellończyka-Przy Kaszowniku-Przy Rynku Wełnianym (jednostka VII - Chełmińskie Przedmieście); 4) zespół zabudowy wielorodzinnej (domów kolejowych) z ogrodami przydomowymi przy ul. Akacjowej (jednostka XX - Podgórz); 5) zespół zabudowy jednorodzinnej z ogrodami przydomowymi pomiędzy ulicą: Łódzką-

	Pszczelną-Przy Torze-Miodową (jednostka XVII - Czerniewice), 6) kampus Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika przy ul. Gagarina (jednostka IV - Bielany).

Miejsca i obiekty Pamięci Narodowej - miejsca o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Torunia, upamiętniające wydarzenia historyczne i historii najnowszej	**Przedmiot ochrony obszar lub obiekt**
ochrona, poprzez sposób zagospodarowania otoczenia	- miejsce straceń przy Forcie VII, - obelisk ku czci Bawarczyków przy ul. Legionów (teren przy Technikum Budowlanym), - pomniki ku czci ks. Jerzego Popiełuszki – przy Al. Jana Pawła II i skwer przy skrzyżowaniu ulic: Bydgoskiej i Popiełuszki, - pomnik Cześć i Chwała Toruńskim Lotnikom - przy Aeroklubie Pomorskim, ul. Grunwaldzka, - pomnik kolejarzy - ofiar faszyzmu - w południowej części Placu 18 Stycznia, w pobliżu dworca Toruń-Miasto, - tablica pamiątkowa obozu przesiedleńczego „Szmalcówka” - ul. Grudziądzka 124, - zespół pomnikowy artylerii polskiej - Plac Towarzystwa Przyjaciół Torunia - pomnik pomordowanych dzieci polskich - w zachodniej części Cmentarza Komunalnego nr 2 im. Ofiar II wojny światowej przy ul. Grudziądzkiej, - kamień pamiątkowy AK i pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego - Plac Artylerii Polskiej, - kamień pamiątkowy ofiar stalinizmu - skwer u zbiegu Alei Jana Pawła II i ul. Mickiewicza,
ochronie podlegają obiekty (ich forma) oraz otoczenie (poprzez sposób jego zagospodarowania)	- pomnik martyrologii toruńskich młynarzy - na murze zewnętrznym południowej ściany kompleksu obiektów młynów przy ul. Kościuszki, - tablica pamiątkowa miejsca kaźni - zachodnia ściana schronu B 54 przy ul. Lubickiej 84, - tablica pamiątkowa Sztabu Komendy Okręgu Pomorskiego AK - na ścianie południowej kamienicy przy ul. Warszawskiej 8, tzw. „Dom Wdów”, - tablica pamiątkowa obozu przesiedleńczego - wmurowana w północną ścianę gmachu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum nr 10 przy ul. Bażyńskich 30/36.

3.2.3. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne.

W granicach administracyjnych miasta nie występują obszary pomników zagłady i związane z nimi strefy ochronne.

4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016r. poz. 672 ze zm.) przez ochronę środowiska rozumie się podjęcie lub przywracanie działań, umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej.
Za naczelną zasadę działań określonych w Studium przyjmuje się zasadę zrównoważonego rozwoju (zdefiniowaną w ustawie Prawo ochrony środowiska) polegającą na rozwoju społeczno-gospodarczym, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia potrzeb społeczności zarówno współczesnej jak i przyszłych pokoleń.
Za ogólną zasadę ochrony środowiska przyjmuje się działania w kierunku zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną, oszczędną gospodarkę zasobami środowiska realizowaną poprzez: ochronę i kształtowanie miejskiego systemu przyrodniczego, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska, przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego, ochronę warunków klimatycznych i walorów krajobrazowych środowiska.

Kierunki działań w zakresie ochrony środowiska określone zostały w oparciu o:
- obszary i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych,
- zasady kształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego,
- cele i zasady ochrony poszczególnych elementów środowiska oraz przeciwdziałania zanieczyszczeniom.

4.1. Obszary i obiekty objęte ochroną prawną

4.1.1. Ochrona przyrody

Wśród indywidualnych form ochrony przyrody, wymienionych przez obowiązującą ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.(Dz.U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.), na terenie miasta występują:

Rezerwaty przyrody
- Rezerwat „Kępa Bazarowa" utworzony dla ochrony zbiorowiska leśnego o cechach zbiorowiska naturalnego łęgu wierzbowo-topolowego (Salici-Populetum) na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 19 lutego 1987 r. M.P. Nr 7, poz.55 i obejmuje wschodnią część wyspy Kępa Bazarowa o powierzchni ok. 32,4 ha.,
- Rezerwat „rzeka Drwęca" utworzony w celu ochrony środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności dla ochrony środowiska pstrąga, łososia, troci, certy, na mocy Zarządzenia Nr 130 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r., M.P. Nr 71, poz.202 i obejmuje koryto rzeki Drwęcy wraz z 5-metrowym pasem przybrzeżnym.

Obszary chronionego krajobrazu
- „Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej" obejmuje północne zalesione obrzeża miasta, rozprzestrzeniając się w stronę Bydgoszczy. W granicach miasta znajduje się ok. 310 ha.,
- „Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy" rozpościera się wokół doliny środkowej i dolnej Drwęcy na przestrzeni ok. 85 km. W granicach miasta Torunia znajduje się jego końcowy, zachodni fragment, obejmujący ujście Drwęcy do Wisły i część osiedla Kaszczorek o powierzchni ok. 300 ha.,

- „Obszar Chronionego Krajobrazu Wydmowy na południe od Torunia" obejmuje jeden z największych w Polsce kompleksów wydm śródlądowych. W granicach miasta znajduje się fragment chronionego obszaru obejmujący powierzchnię ok. 247 ha.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny wyróżniające się krajobrazowo i przyrodniczo, o różnych typach ekosystemów oraz posiadające powiązania przestrzenne z parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu sąsiednich województw. Ich ważną funkcją jest zaspokajanie potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz rola korytarzy ekologicznych.

Obszary chronionego krajobrazu obejmujące m.in. fragmenty miasta Torunia zostały utworzone w 1992 r. na podstawie Rozporządzenia Nr 2/92 Woj. Tor. z dnia 10 grudnia 1992 r., Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 27/92 poz.178. Uchwały: Nr X/239/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24.08.2015r. ws. Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydmowego na południe od Torunia, Nr X/254/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24.08.2015r. ws. Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej oraz Nr X/260/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24.08.2015r. ws. Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy określiły nowe granice obszarów i wprowadziły zmiany w obowiązujących dotąd aktach prawnych dotyczących obszarów chronionego krajobrazu, m.in. zakazy dotyczące zagospodarowania terenu.

Pomniki przyrody

W Toruniu występuje 53 pomników przyrody. W grupie tej znajduje się 52 pomników przyrody ożywionej: pojedyncze drzewa i grupy drzew oraz jeden pomnik przyrody nieożywionej - głaz narzutowy. Szczegółowe zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela C.4.1-1 Wykaz pomników przyrody

Lp.	Nazwa	Obr.	Nr działki	Położenie	Nazwa aktu
1	2	3	4	5	6
1.	dąb szypułkowy	10	531/2	ul. Dekerta 27-31	Decyzja Nr 440/70 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 29 maja 1970r.
2.	dąb szypułkowy	34	45	ul. Grunwaldzka (naprzeciwko posesji nr 63)	Decyzja Nr 444/70 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 29 maja 1970r.
3.	dąb szypułkowy	70	758	pas drogowy na skrzyżowaniu ulic Letniej i Galona	Zarządzenie Nr 49/78 Wojewody Toruńskiego z dnia 22 grudnia 1978r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz.Urz.WRN.Tor. z 1978r. Nr 9, poz.62)
4.	głaz narzutowy	66	567	ul. Dwernickiego 28-46	Zarządzenie Nr 46/80 Wojewody Toruńskiego z dnia 29 grudnia 1980r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz.Urz.WRN.Tor. z 1981 r. Nr 1, poz.3)
5.	dąb szypułkowy	10	462	ul. Podgórna 76	Zarządzenie Nr 66/83 Wojewody Toruńskiego z dnia 31 grudnia 1983 r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z wojewódzkiego rejestru nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.WRN.T z 1984 r. Nr 1, poz.3)
6.	dąb szypułkowy	67	567	las miejski pomiędzy ulicą Rypińską, a ulicą Grzybową (na wysokości nieruchomości przy ul. Rypińska 3-5,	Zarządzenie Nr 13/85 Wojewody Toruńskiego z dnia 18 marca 1985 r. ws. uznania za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1985r. Nr 4, poz. 103)

				oddz. 22c)	
7.	dąb szypułkowy	3	507/1	ul. Wiązowa 7-7a (w sąsiedztwie pasa drogowego)	Rozporządzenie Nr 40/93 Wojewody Toruńskiego z dnia 27 grudnia 1993r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994r. Nr 1, poz.1)
8.	wiąz polny	10	416/1	pas drogowy ulicy Wiązowej (na wysokości nieruchomości nr 5)	Rozporządzenie Nr 40/93 Wojewody Toruńskiego z dnia 27 grudnia 1993r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994 r. Nr 1, poz. 1)
9.	dąb szypułkowy	67	251	ul. Rudacka 58	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994r. Nr 30, poz. 205)
10.	topola czarna	64	136	przy moście drogowym na ul. Dybowskiej 14-20	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994r. Nr 30, poz. 205)
11.	dąb szypułkowy	67	168, 210/1, 210/2	pas drogowy i sąsiadujący z nim las miejski przy ul. Rudackiej 36	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)
12.	dąb szypułkowy	13	335	zieleniec przy ul. Mickiewicza, niedaleko ronda Herberta	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994r. Nr 30, poz. 205)
13.	sosna czarna	12	265	Ogród Zoobotaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (część wsch.)	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994 r. Nr 30, poz. 205)
14.	platan klonolistny	12	265	Ogród Zoobotaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (część płn., w pobliżu wejścia głównego)	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994r. Nr 30, poz. 205)
15.	kasztanowiec biały 1 szt., dąb szypułkowy 12 szt.	34	38/1, 39, 52/2, 53/5	ul. Grunwaldzka 64 (park podworski, tzw. Prezydentówka)	Rozporządzenie Nr 36/94 Wojewody Toruńskiego z dnia 24 października 1994r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących

					pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994r. Nr 30, poz. 205)
16.	dąb szypułkowy	374	607	ul. Dwernickiego 50a	Rozporządzenie Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1996r. Nr 4, poz. 22)
17.	dąb bezszypułkowy, wiąz polny	23	99	ul. Szosa Bydgoska 21 (za oczyszczalnią ścieków)	Rozporządzenie Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)
18.	dąb bezszypułkowy	23	138/1	ul. Szosa Bydgoska 21 (przy wjeździe na teren oczyszczalni ścieków)	Rozporządzenie Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)
19.	dąb szypułkowy	13	312/2	ul. Aleja 500 lecia Torunia (przy skrzyżowaniu z ulicą Chopina)	Rozporządzenie Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)
20.	dąb szypułkowy	12	265	Ogród Zoobotaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (część centralna)	Rozporządzenie Nr 7/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 6 lutego 1996 r. ws. uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1996 r. Nr 4, poz. 22)
21.	dąb szypułkowy	76	225	Osiedle Czerniewice, skarpa za Zespołem Szkół nr 34	Rozporządzenie Nr 33/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 9 listopada 1998 r. ws. uznania za pomniki przyrody tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1998 r. Nr 34, poz. 288)
22.	dąb szypułkowy	3	109/6	ul. Kołłątaja 12-16a, 18-18B, Lelewela 2-2b (od strony balkonów bloku przy ul. Legionów 53)	Rozporządzenie Nr 33/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 9 listopada 1998 r. ws. uznania za pomniki przyrody tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1998 r. Nr 34, poz. 288)
23.	dąb szypułkowy	3	89/1	ul. Wybickiego 61-63 (w bezpośrednim sąsiedztwie bloku przy ul. Kołłątaja 31)	Rozporządzenie Nr 33/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 9 listopada 1998 r. ws. uznania za pomniki przyrody tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników

					przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1998 r. Nr 34, poz. 288)
24.	dąb szypułkowy	3	680	ul. Kołłątaja 12	Rozporządzenie Nr 33/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 9 listopada 1998 r. ws. uznania za pomniki przyrody tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1998 r. Nr 34, poz. 288)
25.	dąb szypułkowy	30	25	ul. Pawia 39-51	Rozporządzenie Nr 33/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 9 listopada 1998 r. ws. uznania za pomniki przyrody tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1998 r. Nr 34, poz. 288)
26.	cypryśnik błotny	13	340	Aleja św. Jana Pawła II (nad stawem w tzw. Dolinie Marzeń)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
27.	klon srebrzysty	13	340	Aleja św. Jana Pawła II (od strony ul. Chopina w tzw. Dolinie Marzeń)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
28.	klon srebrzysty	13	340	Aleja św. Jana Pawła II (w pn.-zach. części tzw. Doliny Marzeń)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
29.	klon srebrzysty	13	340	Aleja św. Jana Pawła II (zach. część tzw. Doliny Marzeń)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
30.	klon srebrzysty	13	340	Aleja św. Jana Pawła II (płd. część tzw. Doliny Marzeń od strony Bulwaru Filadelfijskiego)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws.ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
31.	buk zwyczajny odmiana purpurowa	12	265	Ogród Zoobtaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (od strony ul. Rybaki)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
32.	buk zwyczajny odmiana purpurowa (drzewo dwupniowe)	12	265	Ogród Zoobtaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (od strony ul. Rybaki)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
33.	miłorząb dwuklapowy	12	265	Ogród Zoobtaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (od strony ul. Bydgoskiej)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
34.	dąb szypułkowy	12	265	Ogród Zoobtaniczny przy ul. Bydgoskiej 7	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r.

				(w centralnej części)	ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
35.	dąb szypułkowy	12	265	Ogród Zoobtaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (w centralnej części)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
36.	leszczyna turecka	12	265	Ogród Zoobtaniczny przy ul. Bydgoskiej 7 (w części płd. zach., przy schodach w sąsiedztwie budynku)	Uchwała Nr 1132/06 Rady Miasta Torunia z dnia 28 września 2006 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie Miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006 r. Nr 138, poz. 2067)
37.	dąb szypułkowy	41	1	teren leśny leśnictwa Łysomice (oddz. 196 g)	Uchwała Nr 98/07 Rady Miasta Torunia z dnia 14 czerwca 2007 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2007 r. Nr 88, poz. 1393)
38.	dąb szypułkowy	25	16/3	ul. Przysiecka 10-12a (Osada Leśna Barbarka)	Uchwała Nr 98/07 Rady Miasta Torunia z dnia 14 czerwca 2007 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2007 r. Nr 88, poz. 1393)
39.	kasztanowiec zwyczajny	14	2/2	zieleniec miejski przy ul. Wały gen. Sikorskiego 1-13 (za pomnikiem św. Jana Pawła II, w pobliżu Centrum Sztuki Współczesnej)	Uchwała Nr 326/08 Rady Miasta Torunia z dnia 5 czerwca 2008 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2008 r. Nr 85, poz. 1394)
40.	dąb szypułkowy	13	312/1, 312/2	ul. Chopina 4 - 6 (przy skrzyżowaniu z ulicą Aleja 500-lecia)	Uchwała Nr 326/08 Rady Miasta Torunia z dnia 5 czerwca 2008 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2008 r. Nr 85, poz. 1394)
41.	dąb szypułkowy	34	7/2	las miejski w obrębie ulic Morycińskiego, Polnej i Szosy Okrężnej	Uchwała Nr 326/08 Rady Miasta Torunia z dnia 5 czerwca 2008 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2008 r. Nr 85, poz. 1394)
42.	lipa drobnolistna	55	274/1	teren zieleni Cmentarza Żydowskiego przy ul. Pułaskiego 18-22	Uchwała Nr 563/09 Rady Miasta Torunia z dnia 21 maja 2009 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2009 r. Nr 68, poz. 1310)
43.	dąb szypułkowy	14	23	zieleniec przy ul. Aleja św. Jana Pawła II (w pobliżu fontanny Cosmopolis)	Uchwała Nr 563/09 Rady Miasta Torunia z dnia 21 maja 2009 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2009 r. Nr 68, poz. 1310)
44.	dąb szypułkowy	12	36/3	ul. Szosa Bydgoska 15	Uchwała Nr 821/10 Rady Miasta Toruń z dnia 17 czerwca 2010 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2010 r. Nr 117, poz. 1509)
45.	dąb szypułkowy	75	1/31	ul. Inowrocławska 1	Uchwała Nr 821/10 Rady Miasta Toruń z dnia 17 czerwca 2010 r. ws. ustanowienia pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2010 r. Nr 117, poz. 1509)
46.	dąb szypułkowy	57	170/2	ul. Winnica 67	Decyzja Nr 154 Prezydium Wojewódzkiej

				(skarpa wiślana)	Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 8 lutego 1955 r.
47.	dąb szypułkowy	67	36	ul. Rudacka 27 (nieistniejący cmentarz ewangelicki),	brak
48	leszczyna turecka	18	65	ul. Uniwersytecka 2-8	Uchwała nr 865/14 Rady Miasta Torunia z dnia 25 września 2014 r. ws. ustanowienia pomników przyrody oraz zniesienia ochrony dla drzew wchodzących w skład pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r., poz. 2695)
49	dąb szypułkowy	10	789	ul. Grudziądzka 22-30	Uchwała nr 865/14 Rady Miasta Torunia z dnia 25 września 2014 r. ws. ustanowienia pomników przyrody oraz zniesienia ochrony dla drzew wchodzących w skład pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r., poz. 2695)
50	dąb szypułkowy	12	48	ul. Przybyszewskiego 3-5	Uchwała nr 865/14 Rady Miasta Torunia z dnia 25 września 2014 r. ws. ustanowienia pomników przyrody oraz zniesienia ochrony dla drzew wchodzących w skład pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r., poz. 2695)
51	dąb szypułkowy	4	132	ul. Kościuszki 24-26	Uchwała nr 865/14 Rady Miasta Torunia z dnia 25 września 2014 r. ws. ustanowienia pomników przyrody oraz zniesienia ochrony dla drzew wchodzących w skład pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r., poz. 2695)
52	dąb szypułkowy	67	593	ul. Podgórska 22	Uchwała nr 865/14 Rady Miasta Torunia z dnia 25 września 2014 r. ws. ustanowienia pomników przyrody oraz zniesienia ochrony dla drzew wchodzących w skład pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r., poz. 2695)
53	kasztanowiec zwyczajny	4	70	ul. Łąkowa 13 (Szkoła Podstawowa nr 6)	Uchwała nr 865/14 Rady Miasta Torunia z dnia 25 września 2014 r. ws. ustanowienia pomników przyrody oraz zniesienia ochrony dla drzew wchodzących w skład pomników przyrody na terenie miasta Torunia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r., poz. 2695)

Źródło: Wydział Środowiska i Zieleni, 2016r.

Użytek ekologiczny

- **użytek ekologiczny** „Dąbrowa w Kaszczorku" - ustanowiony Uchwałą Nr 1152/06 Rady Miasta Torunia z 12 października 2006 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 144 poz. 2132). Obejmuje on zadrzewiony fragment stoku wydmy (część działki leśnej o powierzchni ok. 0,47 ha, będącej własnością Gminy Miasta Toruń).

Obszary Natura 2000

- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 pod nazwą Dolina Dolnej Wisły (kod PLB04003) (w granicach określonych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r., Dz. U. z dnia 4 lutego 2011r.); na obszarze miasta Torunia znajduje się

ok. 1490,2 ha chronionego obszaru (cały obszar leży na terenie województw kujawsko-pomorskiego i pomorskiego obejmując powierzchnię 33 559 ha, rozciągając się wzdłuż ponad 260km odcinka Wisły),

- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty - specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 – zgodnie z Decyzją Komisji z dnia 9 grudnia 2016r. ws. przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biograficzny:
  - „Forty w Toruniu" (kod PLH 040001), obszar obejmuje: Fort IV, V, XIII, XV oraz Baterię Pancerną Haubic 150 mm (zlokalizowaną przy Forcie XIII), (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lutego 2017r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Forty w Toruniu PLH040001 – Dz.U. z 2017r. poz. 596, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 lutego 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Forty w Toruniu wyznaczono obszar utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracyjnych nietoperzy dla obszaru miasta Torunia - Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014r. poz. 579),
  - „Dolina Drwęcy" (kod PLH280001), obszar obejmuje rzekę Drwęcę wraz z dopływami (na obszarze województw kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego) (Zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i w Olsztynie z dnia 31 marca 2014r. - Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2014r. poz. 1485 i Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014r. poz. 1180 ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001),
  - „Leniec w Barbarce" (kod PLH040043), obejmuje oddziały leśne z wydzieleniami: 119j oraz 118s, t, r leśnictwa Wrzosy w Nadleśnictwie Toruń a także tereny przy linii kolejowej.

Do granic miasta Torunia przylegają tereny:
- Nieszawska Dolina Wisły, kod PLH040012,
- Dybowska Dolina Wisły, kod PLH040011,
- Teren w Chorągiewce, kod PLH040044.

Kierunki działań na obszarach/obiektach objętych ochroną prawną:
- zasady gospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi i szczególnymi, w tym w oparciu o plany ochrony i plany zadań ochronnych, z uwzględnieniem ochrony wyróżniających je walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- opracowanie studiów przyrodniczo-krajobrazowych dla obszarów prawnie chronionych, pod kątem podnoszenia walorów krajobrazowych, przyrodniczych, turystycznych, z uwzględnieniem promocji wyróżniających je walorów, przystosowania do celów turystyki i kształtowania wzajemnych powiązań rekreacyjnych i powiązań z terenami nie objętymi ochroną prawną a cennymi pod względem krajobrazowym i rekreacyjnym,
- działalność gospodarcza powinna prowadzić do podnoszenia walorów krajobrazowych, przyrodniczych i rekreacyjnych ww. obszarów i obiektów.

4.1.2. Obszary przyrodnicze o walorach kulturowych

W granicach miasta występują tereny zieleni: założenia parkowe, ogrody i cmentarze, chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. 2014r. poz.1446 ze zm.) z racji wpisu do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego. Wykaz w/w parków, ogrodów i cmentarzy zamieszczono w poniższych tabelach.

Tabela C 4.1-2 - Parki i założenia zieleni

L.p.	adres	rodzaj parku /założenia zieleni	data powstania	pow. /ha	Nr rejestru zabytków /data decyzji
1.	Bydgoskie Przedmieście	park miejski	1817r., k. XIXw.	ok. 24	A/684-20/01/97
2.	Grunwaldzka 38	ogród	1931r.	0,20	A/504-23/07/86
3.	Grunwaldzka 64	park dworski	początek XVIIIw.	4,00	A/84/687-15/09/71
4.	Legionów 14	założenie zieleni przy domu	budowa 1920		A/506-09/10/86
5.	Grunwaldzka 64	Dwór Prezydentówka wraz z parkiem	założenie parku XVIIIw.		A/75/1-2-15/09/71

Tabela C 4.1-3 - Cmentarze

l.p.	Adres	Przynależność wyznaniowa	Nr rejestru zabytków /data decyzji
1.	ul. Gałczyńskiego 16/28 ul. Gałczyńskiego 26/34 ul. Gałczyńskiego 32/34 ul. Gałczyńskiego 41	cmentarz św. Jerzego parafialny rzymsko-katolicki i ewangelicko-augsburski	A/547-18/02/1991
2.	ul. Grudziądzka 18/20	komunalny d. wojskowy	A/551-08/05/1991
3.	ul. Grudziądzka 139/141	komunalny d. ewangelicki, d. samobójców tzw. szmalcówka	A/549-29/04/1991
4.	ul. Matejki 52	ewangelicki d. staroluterański	A/552-09/05/1991
5.	Poznańska 104	parafialny katolicki	A/530-01/06/1987
6.	Pułaskiego 18/20	żydowski	A/553- 29/05/1991
7.	Rydygiera 21	parafialny rzymsko-katolicki	A/554-05/08/1991
8.	Wybickiego78/80?Zwirki Wigury 56	parafialny katolicki	A/555 26/08/1991 r.

Kierunki działań dla ww. obszarów:
- działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- przywrócenie i podnoszenie walorów terenów zieleni zgodnie z ustaleniami Studium dla obszarów i terenów strukturalnych.

4.1.3. Strefy ochronne ujęć wód podziemnych

W granicach miasta występują następujące strefy ochronne ujęć wód podziemnych, ustanowione na podstawie ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r., (Dz. U. z 2016r. poz. 2134 ze zm.):
- **strefa ochrony ujęć wód podziemnych „Mała Nieszawka”** - zgodnie z Rozporządzeniem Nr 5/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych "Mała Nieszawka" w Toruniu i gminie Wielka Nieszawka, województwo kujawsko-pomorskie i Rozporządzeniem Nr 3/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 29 maja 2013r.,
- **strefa ochrony pośredniej ujęć wody podziemnej: „Toruń-Czerniewice”** - zgodnie z Rozporządzeniem nr 9/2004 Dyrektora RZGW w Gdańsku z dn. 30.06.2004 r. w sprawie strefy ochronnej awaryjnego ujęcia wody podziemnej „Toruń-Czerniewice” w Toruniu, województwo kujawsko-pomorskie, Rozporządzeniem Nr 6/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 15 września 2006r. w sprawie zmiany rozporządzenia Dyrektora RZGW w Gdańsku nr 9/2004 z dnia 30 czerwca 2004r. oraz nr 10/2004 z dnia 30 czerwca 2004r. w sprawie stref ochronnych awaryjnych ujęć wody podziemnej "Wrzosy II" i "Toruń-Czerniewice" w Toruniu, województwo kujawsko-pomorskie,
- **strefa ochrony pośredniej ujęć wody podziemnej: „Nowe Bielany”** - zgodnie z Rozporządzeniem nr 8/2004 Dyrektora RZGW w Gdańsku z dn. 30.06.2004 r. w sprawie

strefy ochronnej awaryjnego ujęcia wody podziemnej „Nowe Bielany" w Toruniu, województwo kujawsko-pomorskie,
- **strefa ochrony bezpośredniej ujęcia awaryjnego przy ul. Płaskiej** – studnia nr II zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Torunia z dnia 21 kwietnia 2016r.

Kierunki działań dla ww. obszarów:
- zasady gospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi i ustaleniami Studium dla terenów i obszarów strukturalnych.

4.1.4. Lasy ochronne

W granicach miasta występują lasy ochronne, ustanowione na podstawie art. 16 ustawy o lasach, o różnych kategoriach ochronności: lasy glebochronne, lasy wodochronne, lasy uszkodzone przez przemysł.
Lasy ochronne, stanowiące własność Skarbu Państwa, występujące w zasięgu zarządzania poniższych nadleśnictw, ustanowiono odpowiednio na podstawie następujących aktów prawnych:
- **Nadleśnictwo Gniewkowo:**
  Zarządzenie Nr 42 z dnia 17.03.1997 r. Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Gniewkowo w obrębie leśnym Otłoczyn o powierzchni łącznej ok. 6.770 ha,
  Decyzja Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-27/04 z dnia 5.11.2004 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej ok. 6.756 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Gniewkowo obrębu leśnego Otłoczyn.
- **Nadleśnictwo Dobrzejewice:**
  Decyzja Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-17/04 z dnia 8.03.2004 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej ok. 5.283 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Dobrzejewice w obrębie leśnym Dobrzejewice.
- **Nadleśnictwa Toruń:**
  Decyzja Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-JJ-8/03 z dnia 27.02.2003 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej ok. 6.236 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Toruń w obrębie leśnym Olek.
- **Nadleśnictwa Cierpiszewo:**
  Decyzji Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-JJ-8/03 z dnia 27.02.2003 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej ok.11.015 ha, wchodzących w skład Nadleśnictwa Cierpiszewo w obrębie leśnym Cierpiszewo.

Lasami ochronnymi są także lasy niepaństwowe występujące na obszarze miasta Torunia, ujęte w uproszczonym planie urządzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Kierunki działań dla ww. obszarów:
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne do celów niezbędnych,
- dążenie do zapewnienia ciągłości przestrzennej terenów leśnych,
- kształtowanie stref rekreacji,
- działania zgodnie z przepisami odrębnymi, zwłaszcza planami urządzania lasów, oraz ustaleniami Studium dla terenów i obszarów strukturalnych.

4.1.5. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

W granicach administracyjnych miasta Torunia wskazuje się obiekty – linie elektroenergetyczne, dla których wyznaczono w złożu kopaliny filar ochronny, określone w pkt 2.10.10 niniejszego tekstu.

4.1.6. Obszary i zasady ochrony uzdrowisk

Miasto Toruń nie posiada statusu uzdrowiska ani statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2016r., poz. 879).

4.2. Zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kształtowania podstaw Miejskiego Systemu Ekologicznego

Kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego jest jedną z podstawowych zasad polityki przestrzennej przyjętych w Studium.
Generalna zasada tworzenia Miejskiego Systemu Ekologicznego polega na:
- dążeniu do zapewnienia ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej terenów zieleni, powiązania terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej z terenami leśnymi położonymi w granicach miasta i poza jego obrębem oraz obszarami otwartymi doliny Wisły;
- dążeniu do zwiększenia udziału powierzchni biologicznie czynnych w strukturze zagospodarowania poszczególnych obszarów.

Jest ona zgodna z ogólnymi zasadami polityki przestrzennej przyjętymi w Studium (część C. pkt 2.2). Są to m.in.: zasada kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta w oparciu o określone strefy, zasada oszczędnej gospodarki zasobami, zasada kształtowania „image" miasta, zasada minimalizacji konfliktów, zasada integracji otwartych przestrzeni publicznych.

W celu ukształtowania Miejskiego Systemu Ekologicznego przyjęto poniższe ustalenia:
- <u>podstawę (rdzeń) Systemu Ekologicznego tworzą następujące główne strefy polityki przestrzennej:</u>
    - **strefa ekologiczna E**, obejmująca struktury przyrodnicze o randze krajowej i regionalnej, generalnie powiązane przestrzennie, w skład których wchodzą tereny o różnych formach użytkowania przyrodniczego położone wzdłuż koryta Wisły oraz zwarte kompleksy leśne,
      <u>kierunek działań</u>:
        - priorytet: ochrona środowiska i podnoszenie jakości stanu środowiska, ochrona i podnoszenie walorów krajobrazowych obszaru, minimalizacja funkcji kolizyjnych względem środowiska, kompensacja przyrodnicza względem funkcji kolizyjnych,
        - ochrona i kształtowanie podstawowego korytarza przyrodniczego rangi krajowej i międzynarodowej w dolinie Wisły, ochrona istniejących przyrodniczych powiązań przestrzennych (ciągłości, zwartości) obszarów biologicznie czynnych, przy maksymalnej ochronie zasobów przyrodniczych, zwłaszcza czytelnych krawędzi teras, wydm, cieków i oczek wodnych, istniejących zadrzewień, wartościowych siedlisk przyrodniczych, wartościowych gleb,
        - podnoszenie standardów zagospodarowania w ramach istniejących form użytkowania,
        - zmiany w użytkowaniu w kierunku zgodnym z terenami i obszarami strukturalnymi określonymi w Studium (odpowiednio: obszary zieleni leśnej,

obszary zieleni parkowej, obszary zieleni ochronnej, ogrody działkowe, obszary usług i usług w zieleni, obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej);

- **strefa pośrednia S**, obejmująca istniejące lub projektowane tereny zainwestowania miejskiego o dużym udziale powierzchni biologicznie czynnych, istotnych dla kształtowania ciągłości systemu ekologicznego miasta, w jej skład wchodzą tereny pełniące rolę „bufora" pomiędzy strefą E i Z lub odgrywają istotną rolę w kształtowaniu lokalnych powiązań przyrodniczych; są to tereny wzdłuż Strugi Toruńskiej i Lubickiej, w rejonie Fortu I i basenu Portu Zimowego, istniejące „kliny" zieleni na Bielanach, planowane „korytarze powiązań przyrodniczych" na Stawkach, Ugorach, Bielawach, w Kaszczorku i na Podgórzu;
  kierunek działań:
  - dopuszczenie zmian istniejących form użytkowania i zagospodarowania przy maksymalnej ochronie istniejących zasobów przyrodniczych i działaniach w kierunku podnoszenia jakości stanu środowiska,
  - preferowanie przeznaczenia terenu pod funkcje: tereny zieleni,
  - duży procent powierzchni biologicznie czynnej dla terenów przeznaczonych pod inne funkcje przy kształtowaniu ciągłości terenów biologicznie czynnych (ciągi, pasy, aleje, szpalery),
  - kształtowanie ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez urządzanie terenów i form zieleni urządzonej, zwłaszcza w oparciu o istniejące tereny zieleni i rekreacji, zadrzewienia, cieki wodne, ciągi uliczne, fortyfikacje, tereny niezabudowane, wydmy;

- elementy uzupełniające Miejski System Ekologiczny w strefie Z i C, obejmujące istniejące lub projektowane tereny zainwestowania miejskiego o rozproszonych strukturach przyrodniczych i generalnie z niewielkim udziałem powierzchni biologicznie czynnych
  kierunek działań:
  - maksymalna ochrona istniejących zasobów,
  - kształtowanie Miejskiego Systemu Ekologicznego poprzez urządzanie i kształtowanie terenów zieleni (towarzyszącej zabudowie usługowej, mieszkaniowej i ciągom ulicznym) na bazie istniejących zasobów oraz kształtowanie powiązań między nimi oraz terenami podstawowego MSE.

Ponadto w zakresie kształtowania MSE ustala się:
- przypisanie roli ważnego ogniwa w systemie i preferencje dla funkcji: tereny zieleni w obrębie terenów ograniczeń budowlanych związanych z:
  - zagrożeniem powodzią,
  - obszarami zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych,
- kształtowanie „stref" rekreacji na terenach MSE z uwzględnieniem ochrony cennych wartości przyrodniczych i powiązań rekreacyjno-krajobrazowych na obszarach funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym wskazanych do rekreacji i turystyki związanej z Wisłą i Drwęcą oraz na terenach leśnych.

W strefach: ekologicznej E i pośredniej S oraz w strefie zurbanizowanej Z na styku z pozostałymi strefami, w celu kształtowania zwartości i ciągłości Miejskiego Systemu Ekologicznego, w uzasadnionych przypadkach - dopuszcza się wyznaczenie nowych ogrodów działkowych.
Szczegółowe zasady kształtowania MSE i inne kierunki działań w zakresie ochrony środowiska zawarto w rozdziale 2.10. *Ustalenia dla wyodrębnionych jednostek*.

4.3. Ochrona poszczególnych elementów środowiska i przeciwdziałania zagrożeniom

Ochrona środowiska odbywać się powinna w oparciu i z uwzględnieniem:
- zadań wynikających z obowiązującego Programu ochrony środowiska dla miasta Torunia, oraz innych planów i programów miejskich służących minimalizacji zagrożeń dla poszczególnych elementów środowiska (m.in. plany gospodarki odpadami, programy ochrony powietrza, programy ochrony środowiska przed hałasem, plany działań na rzecz zrównoważonej energii, plany gospodarki niskoemisyjnej),
- zadań o znaczeniu wojewódzkim wynikającym z Programu ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego oraz innych programów służących minimalizacji poszczególnych elementów środowiska na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego,
- celów i zadań wynikających z krajowych dokumentów strategicznych, m.in. Polityki Ekologicznej Państwa, Polityki Energetycznej Polski, planów gospodarowania wodami, planów ochrony przed suszą.

W odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska a także w celu przeciwdziałania zagrożeniom - w niniejszym Studium przyjmuje się następujące kierunki działań:

z zakresu ochrony powietrza
- poprawa jakości powietrza poprzez obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu poprzez m.in.:
    - ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł tzw. „niskiej emisji" poprzez podłączanie budynków do sieci cieplnej lub gazowej, zastępowanie paliw stałych paliwami niskoemisyjnymi lub energię ze źródeł odnawialnych,
    - obniżenie zapotrzebowania na energię (m.in. poprzez termomodernizację),
    - modernizację systemów grzewczych,
    - ograniczenie emisji spalin poprzez m. in.: wprowadzenie zmian w układzie komunikacyjnym, modernizację dróg, rozwój komunikacji publicznej, rowerowej i ciągów ruchu pieszego;

z zakresu ochrony wód
- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona zasobów i jakości wód podziemnych poprzez m.in.:
    - racjonalne wykorzystanie wód,
    - wspieranie działań mających na celu wzmacnianie warunków ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych,
    - rozbudowę istniejących ujęć wody, dokonywanie nowych odwiertów w celu dostarczenia mieszkańcom dobrej jakości wody do picia,
    - rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
    - budowę i rozbudowę systemów odbioru wód opadowych i roztopowych oraz ich oczyszczanie,
    - uwzględnienie istniejącej sieci odwodnień, w tym związanych z pierścieniem fortyfikacji Twierdzy Toruń przy zagospodarowaniu terenów,
- ochrona jakości wód podziemnych przed degradacją,
- ochrona przeciwpowodziowa w oparciu o:
    - plany ochrony przeciwpowodziowej, w tym plany zarządzania ryzykiem powodziowym,
    - kształtowanie zagospodarowania przestrzennego na terenach zalewowych,
    - rozbudowę i utrzymanie istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej,
    - działania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zapobieganie skutkom suszy;

z zakresu ochrony ziemi, gleby i zasobów kopalin
- poprawa jakości ziemi i gleby poprzez:

- monitoring gleb narażonych na degradację,
- rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk poeksploatacyjnych w kierunku tworzenia terenów zielonych i rekreacyjnych,
- rekultywacja terenów zdegradowanych, terenów powojskowych, terenów po składowaniu odpadów komunalnych w dostosowaniu do nowego zagospodarowania terenu,
- ochronę gleb przed erozją,
- ochronę zasobów kopalin udokumentowanych w celu pozyskiwania w sposób racjonalny ekologicznie i uzasadniony ekonomicznie z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;

z zakresu ochrony przyrody

- zwiększenie powierzchni terenów zieleni, zwłaszcza poprzez:
  - zakładanie nowych terenów zieleni miejskiej: parków i skwerów,
  - wprowadzanie zróżnicowanych form roślinności na tereny wskazane w Studium do zagospodarowania rekreacyjnego,
  - zakładanie nowych terenów zieleni osiedlowej,
  - wprowadzanie zadrzewień, w tym w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych,
- rewitalizację terenów zieleni, zwłaszcza:
  - w otoczeniu zespołu staromiejskiego,
  - w obrębie i w rejonie obiektów fortecznych,
  - zabytkowych parków,
- ochrona różnorodności biologicznej Torunia poprzez:
  - przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji środowiska przyrodniczego miasta,
  - tworzenie nowych form ochrony przyrody, zwłaszcza form obiektowych (pomniki) i małoobszarowych (użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne),
- utrzymanie lokalnych korytarzy ekologicznych, w tym:
  - ochrona zieleni łęgowej (wysokiej) w dolinie Wisły i jej dopływów oraz innych lokalnych cieków wodnych,
  - zachowanie ciągłości przestrzennej terenów leśnych z sąsiadującymi z nimi terenami ogrodów działkowych i terenami zieleni urządzonej,
- poprawa kondycji zdrowotno-sanitarnej lasów, w tym:
  - przeprowadzenie waloryzacji lasów komunalnych pod kątem szczegółowego rozpoznania środowiska i możliwości wykorzystania rekreacyjnego,
  - gospodarowanie zasobami w oparciu o przepisy odrębne, zwłaszcza plany urządzenia lasów i programy ochrony przyrody,
  - przystosowanie lasów do ukierunkowanej penetracji turystycznej, w tym przebudowa struktury roślinności,
- rozwój oferty rekreacyjno-turystyczno-wypoczynkowej, w tym zwłaszcza:
  - na obszarach funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym wskazanych do rekreacji i turystyki związanej z Wisłą i Drwęcą,
  - na terenach leśnych (m.in. tworzenie ścieżek rekreacyjnych i przyrodniczo-dydaktycznych);

z zakresu ochrony przed hałasem

- zapewnienie właściwego komfortu akustycznego środowiska poprzez ograniczenie hałasu, m.in. w oparciu o program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Torunia, w tym m.in.:
  - minimalizowanie uciążliwości akustycznych w procesie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydawania decyzji lokalizacyjnych, pozwoleń na budowę,
  - kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej,

- ograniczenie hałasu komunikacyjnego przez m.in.: modernizację systemu komunikacyjnego i stanu technicznego dróg, modernizację torowisk,
- wyeliminowanie ruchu tranzytowego z obszaru miasta,
- wdrażanie rozwiązań usprawniających funkcjonowanie komunikacji zbiorowej i rozwój alternatywnych form komunikacji;

z zakresu gospodarki odpadami
- ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko poprzez właściwe zagospodarowanie odpadów z wykorzystaniem najlepszych dostępnych możliwości technologicznych i technicznych z uwzględnieniem planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego oraz krajowego planu gospodarki odpadami,
- ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko i docelowo przywrócenie do stanu naturalnego lub zbliżonego do naturalnego poprzez odnowę i rekultywację terenów zdegradowanych, m.in.: zamknięcie i rekultywację składowiska przy ul. Kociewskiej;

z zakresu edukacji ekologicznej
- promocja działań proekologicznych,
- rozwój ośrodków edukacji ekologicznej,
- promocja transportu rowerowego i szlaków turystycznych - promowanie zdrowego trybu życia;

z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym
- utrzymywanie, bądź obniżanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych,
- unikanie konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego;

z zakresu przeciwdziałania poważnym awariom
- działania prewencyjne, m.in. w oparciu o plany operacyjno-ratownicze;

obszary ograniczonego użytkowania
Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017r. poz. 519 ze zm.) obszary ograniczonego użytkowania tworzy się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, tras komunikacyjnych, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznych oraz instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych.
Zgonie z ww. ustawą na obszarach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania oraz magazynowania i równocześnie użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem może być utworzona strefa przemysłowa.
Na obszarze miasta nie wyznaczono obszarów ograniczonego użytkowania ani nie utworzono stref przemysłowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017r. poz. 519 ze zm.).

5. ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, W TYM OBSZARY WSKAZANE DO WYŁĄCZENIA Z ZABUDOWY

5.1. Zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Na obszarach miejskich naturalnym zjawiskiem jest ograniczenie powierzchni gruntów rolnych na korzyść terenów zurbanizowanych i zabudowanych. Proces ten ma miejsce także

w obrębie miasta Torunia. Jednakże ze względu na uwarunkowania lokalizacyjne gruntów rolnych i wiążące się z tym ograniczenia w zagospodarowaniu proces ten nie jest intensywny.
Największe kompleksy gruntów rolnych o najwyższej bonitacji (kl. II, III) znajdują się w w pasie zalewowym rzeki Wisły. Tereny te, wykorzystywane rolniczo jako grunty orne i łąki, stanowią obecnie główny trzon przestrzeni produkcyjnej. Ze względu na ich położenie w strefie zagrożenia powodzią, a także w obszarze objętym europejską siecią Natura 2000 (obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły) - tereny rolnicze wskazywane są do przekształceń w tereny zieleni ochronnej (pełniącej funkcje ekologiczne, użytkowe, w tym związane z rekreacją i estetyczne).
Grunty rolne zlokalizowane w pasie zalewowym rzeki Wisły, ale także w innych zurbanizowanych częściach miasta, użytkowane są również jako ogrody działkowe. W Studium w większości wskazuje się utrzymanie przeznaczenia terenów pod ogrody działkowe.
Część gruntów zewidencjonowanych jako rolne, sporadycznie użytkowana jako grunty orne, objęta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to zwłaszcza rejonów osiedli Grębocin i Rudak. Zgodnie z mpzp. podlegają one urbanizacji, m.in. w kierunku zabudowy mieszkaniowej i usługowej.
Duża część nieruchomości na obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w zapisie ewidencji gruntów sklasyfikowana jest jako grunty rolne lecz nie można ich zaliczyć do rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W zakresie gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną ustala się następujące zasady:
- dopuszczenie prowadzenia dotychczasowej działalności rolniczej, w szczególności na obszarach zieleni ochronnej zlokalizowanej w strefach polityki przestrzennej ekologicznej E i pośredniej S (dotyczy części jednostek: I - Starotoruńskie Przedmieście, V - Bydgoskie Przedmieście, VIII - Jakubskie Przedmieście, XVI - Kaszczorek, XVII - Czerniewice, XVIII - Rudak, XX - Podgórz),
- dopuszczenie działalności o charakterze agroturystycznym w strefie polityki ekologicznej E i pośredniej S,
- wprowadzenie na całym obszarze miasta zakazu lokalizacji ferm hodowli zwierząt.

5.2. Zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

Miasto Toruń położone jest we wschodniej części Kotliny Toruńskiej, w obrębie której zarysowane jest wyraźne zróżnicowanie siedlisk. Dolina Wisły i jej dopływów oraz najniższe terasy to potencjalne miejsca występowania roślinności z kręgu dynamicznego łęgów wierzbowych i topolowych. Wyższe terasy charakteryzują się warunkami siedliskowymi właściwymi dla grądów, natomiast wysoczyzny morenowe wraz z wydmami to tereny siedliskowo odpowiadające generalnie borom mieszanym, a w pewnych specyficznych warunkach (obniżenia terenu) - olsom.

Aktualne są zadania zapisane w „Regionalnym Programie Operacyjnym Polityki Leśnej Państwa (2003)", w obszarze działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, zgodnie z którym nadleśnictwa administrujące terenami leśnymi Torunia realizują cel: „zachowanie całego rodzimego bogactwa zarówno przyrodniczego jak i leśnego oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jego organizacji". Poza działaniami z zakresu funkcji gospodarczych i ekologicznych realizowane są także działania z zakresu funkcji społecznych (współdziałanie leśnictwa ze społeczeństwem, rekreacyjne użytkowanie i zagospodarowanie lasu, współdziałanie leśnictwa z samorządem i administracją różnych szczebli).

Zakres prowadzenia gospodarki leśnej, zadania gospodarcze, zalecenia dotyczące ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody określają 10-letnie plany urządzenia lasów sporządzane dla każdego z nadleśnictw obejmujących leśne obszary miasta Torunia. Uproszczony plan urządzenia lasów sporządzany jest także dla lasów niepaństwowych (miejskich i prywatnych) zlokalizowanych na terenie Gminy Miasta Toruń.

Aktualnie gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o następujące plany:
- Plan urządzania lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Gniewkowo w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu na lata 2008-2017 (Decyzja Ministra Środowiska DLOPK-L-lp -611-7/08 z dnia 12.02.2008r),
- Plan urządzania lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Dobrzejewice w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu na lata 2014-2023 (Decyzja Ministra Środowiska DLP-I-611-24/17204/14/ŁP z dnia 25.04.2014r),
- Plan urządzania lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Cierpiszewo w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu na lata 2013-2022 (Decyzja Ministra Środowiska DLP-lpn-611-14/14554/13/JL z dnia 15.04.2013r),
- Uproszczony plan urządzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa i inwentaryzacji stanu lasu (dla lasów miasta Torunia i lasów prywatnych) na lata 1.01.2016-31.12.2025.

5.3. Obszary wskazane do wyłączenia z zabudowy

Studium wskazuje do wyłączenia spod zabudowy generalnie (o ile ustalenia dla wyodrębnionych jednostek nie stanowią inaczej) tereny określone jako następujące obszary funkcjonalne:
- obszary zieleni ochronnej,
- obszary zieleni leśnej.

Powyższe wyłączenie nie dotyczy elementów infrastruktury, w tym dróg, obiektów małej architektury oraz dodatkowo w odniesieniu do obszarów zieleni leśnej - budynków i budowli służących gospodarce leśnej i obronności lub bezpieczeństwu Państwa, a także innych funkcji określonych w przepisach odrębnych.

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU

6.1. Zarys polityki transportowej miasta

Toruń jest obecnie miastem około dwustutysięcznym. Wielkość ta klasyfikuje miasto w grupie miast średnich. W miastach tej wielkości powszechnym zjawiskiem obserwowanym na sieci ulicznej jest stan kongestii, czyli zatłoczenia komunikacyjnego. Stany te wynikają z gwałtownego rozwoju transportu indywidualnego, samochodowego.

Z kolei rozwój transportu indywidualnego jest wynikiem wzrostu zamożności społeczeństwa i powszechnej dostępności samochodów dla szerokiej rzeszy użytkowników. Własny samochód umożliwia wykonywanie podróży „od drzwi do drzwi" w dowolnym czasie a posiadanie i korzystanie z samochodu jest traktowane jako wyznacznik wolności osobistej Transport samochodowy jest w najwyższym stopniu terenochłonny, a infrastruktura dla niego kosztowna i obciąża w poważnym stopniu budżety samorządów lokalnych.

Inwestycje drogowe nie pozwalają zaspokoić w rejonach silnie zurbanizowanych, nawet w najbogatszych krajach, potencjalnego popytu na podróżowanie własnymi samochodami w akceptowalnych warunkach.

Nowowybudowane trasy, na najbardziej obciążonych kierunkach z reguły natychmiast napełniają się ruchem i problem kongestii powraca. Stąd większość krajów wysoko rozwiniętych prowadzi w miastach, w zakresie systemów transportowych, tak zwaną politykę zrównoważonego rozwoju (sustainable development). Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobligowana do prowadzenia wspomnianej polityki zrównoważonego rozwoju w zakresie transportu na obszarach zurbanizowanych. Przedsięwzięcia z tego zakresu i wdrażanie polityki jest dofinansowane z funduszy unijnych.

Pojęcie zrównoważonego rozwoju, w zakresie systemów transportowych oznacza uwzględnienie w rachunku ekonomicznym, przy planowaniu rozwoju infrastruktury, kosztów wewnętrznych i zewnętrznych każdego rodzaju transportu. Koszty zewnętrzne, to w przypadku transportu kołowego koszty zajętego terenu, emisji zanieczyszczeń, wypadków i strat czasu podróżujących. Koszty te ponoszone są w końcowym efekcie przez całe społeczeństwo i stąd zasadność a wręcz konieczność ich uwzględniania w rachunku ekonomicznym będącym podstawą do oceny poszczególnych przedsięwzięć z zakresu infrastruktury transportowej.

W takim ujęciu koszt pasażerokilometra w transporcie indywidualnym wielokrotnie przekracza koszty pasażerokilometra w transporcie zbiorowym czy w podróżach rowerem.
Władze miast dotknięte problemem kongestii powinny być zainteresowane rozwojem komunikacji zbiorowej i rowerowej oraz utrzymywaniem systemu zachęt i podnoszeniem atrakcyjności komunikacji publicznej. Niedoinwestowana komunikacja zbiorowa na rynku przewozów transportowych przestaje być atrakcyjna. Miarą znaczenia w systemie transportowym komunikacji zbiorowej jest tzw. podział modalny czyli procent udziału podróży transportem zbiorowym w podróżach ogółem na danym terenie (w danym mieście).

Biorąc pod uwagę dostępne dane można obliczyć, że obecnie uproszczony podział modalny bez uwzględnienia podróży pieszych i rowerowych wynosi w Toruniu 33/67, czyli 33% podróży nie pieszych i nie rowerowych odbywa się transportem zbiorowym a 67% samochodami. Wskaźnik ten jest dość niski. Przykładowo w Bydgoszczy wynosi około 42/58 a w Warszawie osiąga 70/30. Aby ograniczyć zauważalnie wzrost zatłoczenia na ulicach miasta i nieefektywne wydatkowania nadmiernych środków na rozbudowę sieci drogowej, polityka miasta powinna zmierzać do podnoszenia atrakcyjności transportu publicznego przy jednoczesnej rozbudowie niezbędnych odcinków sieci drogowej tak aby utrzymać na stałym poziomie wielkość kongestii i średnią prędkość komunikacyjną w sieci drogowej. Uzupełniającym działaniem umożliwiającym osiągnięcie tak zdefiniowanego celu powinno być inwestowanie w transport rowerowy.

W warunkach miasta Torunia możliwe jest wyznaczenie długofalowego celu polityki transportowej, zdefiniowanego jako dążenie do osiągnięcia w transporcie miejskim następującego podziału modalnego (w ujęciu rozszerzonym tj. z uwzględnieniem podróży pieszych i rowerowych): 20% podróży pieszych, 40% podróży samochodem, 30% podróży transportem publicznym i 10% podróży rowerem. W porównaniu do stanu obecnego wskaźnik podróży nie pieszych i nierowerowych odbywanych transportem publicznym do podróży odbywanych samochodem czyli uproszczony podział modalny tym samym powinien osiągnąć 43/57. W aspekcie przestrzennym polityka transportowa miasta powinna nawiązywać do idei „polityki 3 stref": A, B i C.

W strefie A podzielonej na 2 podstrefy A1 i A2, a obejmującej szeroko rozumiane śródmieście miasta czyli obejmującej obszary o intensywnej zwartej zabudowie należy wprowadzać ograniczenia w ruchu kołowym i ograniczenia parkowania. Ścisłe ograniczenia ruchu drogowego przewiduje się w strefie A1 (przede wszystkim ukształtowana historyczna,

średniowieczna zabudowa). W przypadku Torunia strefa będzie posiadała niewielkie rozmiary i obejmie obszar Starego Miasta i część „strefy buforowej Starego Miasta" (jednostka VI - Stare Miasto) o wymiarach 1 na 1,5 km. Dominujący i uprzywilejowany w tej strefie powinien być ruch pieszy i rowerowy. Dostęp do pełnej oferty transportu publicznego możliwy będzie na obrzeżach strefy. Wprowadzenie specjalnych linii autobusowych wewnątrz strefy dedykowanych przede wszystkim osobom o ograniczonej zdolności poruszania się nie jest możliwe. Zgodnie z obecnymi rozwiązaniami, w ścisłym centrum tej strefy realizuje się przewozy osób o ograniczonej zdolności poruszania specjalnie przystosowanymi busami. W strefie A stosować należy bezwzględne priorytety dla ruchu pieszego i rowerowego łącznie z zamykaniem ulic ruchu kołowego. Parkingi strategiczne lokalizować należy na obrzeżach strefy A1. Jednym z regulatorów dostępności jest w tej strefie wskaźnik parkingowy ograniczający z góry liczbę możliwych do realizacji miejsc postojowych na danym terenie.
W strefie A2 otaczającej strefę A1 preferuje się transport publiczny dopuszczając jednocześnie ruch kołowy. Preferencje dla transportu publicznego polegać powinny na ograniczaniu powierzchni przeznaczonych dla ruchu kołowego na rzecz powierzchni dedykowanych ruchowi pieszemu, rowerowemu i transportowi publicznemu. W tej strefie za podstawowe rozwiązania techniczne z zakresu inżynierii ruchu wymuszające pożądane zachowania komunikacyjne uznać należy wydzielone trasy rowerowe i pasy rowerowe oraz wydzielone pasy autobusowe i tramwajowo-autobusowe. Jednym z elementów regulujących dopływ pojazdów indywidualnych do strefy jest wskaźnik parkingowy, podobnie jak w strefie A1 posiadających charakter wskaźnika maksymalnego.

W strefie B, obejmującej pozostałe tereny o istniejącej lub projektowanej funkcji mieszkaniowej w zabudowie intensywnej, należy utrzymywać równowagę pomiędzy transportem publicznym i indywidualnym. Równowaga zostanie zachowana wówczas, gdy komunikacja publiczna będzie uprzywilejowana w głównych korytarzach transportowych metodami inżynierii ruchu z ustaleniem priorytetów dla transportu publicznego i rowerowego i ograniczaniem przepustowości sieci ulicznej, poza ciągami o strategicznym znaczeniu (klasa G i GP).

W strefie C o zabudowie ekstensywnej, z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakłada się obsługę opartą na transporcie indywidualnym i rozwój układu drogowego dostosowany do potrzeb transportu indywidualnego. Komunikacja publiczna, posiada charakter uzupełniający nastawiony na obsługę grup mieszkańców nie mogących korzystać z komunikacji indywidualnej (osoby niepełnosprawne, starsze, dzieci i młodzież).

Delimitację stref pokazano na rysunku dotyczącym normatywu parkingowego - rys. 6.1.3 *Strefy polityki parkingowej*.

6.1.1. Polityka w zakresie kształtowania sieci drogowej

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Torunia zaprojektowano korytarze komunikacyjne dla funkcjonalnej sieci ulicznej tzw. układu podstawowego (od ulic klasy Z w górę). Zapisana w Studium sieć drogowa docelowa nie stanowi programu inwestycyjnego a rozbudowa sieci drogowej powinna dotyczyć odcinków w danym momencie niezbędnych dla sprawnego funkcjonowania sieci drogowej. Studium wyznacza jedynie kierunki rozwoju i stwarza ramy oraz możliwości podejmowania skoordynowanych wzajemnie działań inwestycyjnych w nadchodzących latach. Waga zapisów dotyczących transportu w Studium polega na tym, że pozwala ono rezerwować pasy terenu dla budowy spójnego, zbliżonego do modelowego, zoptymalizowanego matematycznie, prawidłowo funkcjonującego układu drogowego.

Kształt i parametry sieci są ściśle związane z programem funkcjonalnym studium i powinny wynikać z docelowej pojemności urbanistycznej miasta (jego chłonności). Jak pokazuje doświadczenie, rezerwy mogą pozostawać niewykorzystane przez dziesiątki lat, do momentu kiedy stają się rzeczywiście niezbędne (patrz Trasa Łazienkowska w Warszawie proj. od lat dwudziestych XX w., Trasa Średnicowa w Toruniu, podobnie trasa WZ w Bydgoszczy oficjalnie rezerwowana od 1926 roku).

Sytuacja odwrotna, czyli brak rezerw dla przyszłych tras powoduje, generowanie ogromnych kosztów w przypadku budowy tychże wtedy, kiedy stają się niezbędne i chaosu urbanistycznego tak charakterystycznego dla wielkich metropolii krajów rozwijających się.
Podejmowanie decyzji o budowie kolejnych odcinków programowanych w studium tras powinno następować po szczegółowej analizie opłacalności danego działania inwestycyjnego, której punktem wyjścia powinna być prognoza ruchu dla aktualnych trendów demograficznych i gospodarczych oraz obciążenie ruchem przyszłych tras. Analiza ekonomiczna powinna obejmować koszty wewnętrzne i zewnętrzne danej inwestycji i ruchu w sieci ogółem. Obowiązujące dziś procedury wymagane przy budowie tras drogowych, zwłaszcza przy finansowaniu tychże ze środków unijnych bądź kredytów komercyjnych wymagają wykonania analiz, o których mowa powyżej (studium wykonalności z analizą ekonomiczną, ocena oddziaływania inwestycji na środowisko).

6.1.2. Polityka w zakresie transportu publicznego i rowerowego

Osiągnięcie wysokiego udziału podróży transportem zbiorowym (30%), w podróżach ogółem, można uzyskać poprzez podnoszenie atrakcyjności podróży tramwajem i autobusem.
W drugiej kolejności na wielkość tego parametru wpływać będzie ograniczanie dostępności wyznaczonych obszarów miasta dla transportu indywidualnego przez ograniczanie przepustowości ulic oraz restrykcyjna polityka parkingowa (obowiązujący maksymalny wskaźnik parkingowy w obszarze śródmiejskim, opłaty parkingowe).

Atrakcyjność i konkurencyjność transportu publicznego można zwiększyć dzięki następującym działaniom organizacyjnym i inżynierskim: utrzymywanie gęstej sieci linii, tak aby zapewnić odległość dojścia do przystanku mniejszą niż 400-500 m i do 1000m w strefie C , zapewnienie wysokiej częstotliwości i regularności poruszania się środków transportu zbiorowego, utrzymywanie wysokiego standardu pojazdów i kreowanie polityki informacyjnej nakierowanej na zwiększenie popytu, zapewnienie dostępności do środków transportu publicznego przez osoby niepełnosprawne i o ograniczonych możliwościach ruchowych.

Ważnym argumentem zachęcającym do korzystania ze środków komunikacji publicznej, oprócz jej dostępności jest czas podróży. W tym celu wskazane jest na wybranych trasach, utworzenie kursów przyśpieszonych czy ekspresowych, umożliwiających szybkie przemieszczanie się np. na przeciwległe krańce miasta. Kursy takie, mogłyby również być skojarzone z typem podróży kombinowanych (parkingi „park&ride").

Rozwój infrastruktury tramwajowej zakłada się na kierunkach o notowanych największych potokach pasażerskich. Infrastrukturę tramwajową, ze współczesnego punktu widzenia, uznaje się za optymalne rozwiązanie dla potoków rzędu 6 (4)–18 tys. pasażerów na godzinę szczytu w obydwu kierunkach z tendencją do obniżania dolnego progu. Rozbudowa systemu powinna być, podobnie jak rozbudowa dróg, poddana analizie ekonomicznej, z uwzględnieniem zdefiniowanych celów polityki transportowej miasta.

Inwestycje w transport rowerowy, jako stosunkowo tanie w porównaniu z drogami dla samochodów z pewnością przyniosą konkretne korzyści w postaci wzrostu udziału roweru w podróżach codziennych: do pracy, szkoły, sklepu aż do założonych 10%. Toruń jako miasto uniwersyteckie (duża populacja ludzi młodych), o dużym udziale terenów zielonych jest predestynowane do rozwoju komunikacji rowerowej. Zwartość przestrzenna miasta powoduje, że dzielnice obrzeżne znajdują się w odległości od centrum akceptowalnej dla rowerzystów. Transport rowerowy mógłby stać się jednym z wyrazistych i rozpoznawalnych wyróżników Torunia.
Zasady polityki miasta w zakresie transportu publicznego zostały określone w „Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Torunia na lata 2013-2035", przyjętym przez Radę Miasta Torunia uchwałą Nr 549/13 z dnia 23 maja 2013r.

6.1.3. Polityka parkingowa

Proponowana polityka parkingowa miasta stanowi pochodną opisanej powyżej „polityki 3 stref". Obszar miasta zostaje podzielony na 3 strefy polityki parkingowej A, B i C z podstrefami A1 i A2 (rysunek nr 6.1.3 W strefach ustala się wskaźniki parkingowe w przeliczeniu na jednostki powierzchni, użytkowników, miejsc itp.

Wskaźniki w strefie A mają charakter wskaźników maksymalnych. Sporządzający plan miejscowy czy wydający decyzję administracyjną ma możliwość ustalenia indywidualnie wskaźnika dla danego terenu w planie miejscowym lub decyzji administracyjnej na poziomie nie wyższym niż przyjęty w polityce parkingowej dla strefy A1 lub A2 (można ustalić konkretną wartość liczbową wskaźnika, wartość maksymalną wskaźnika jak i przedział liczbowy w którym może znajdować się wskaźnik). Tak przyjęty wskaźnik będzie ostatecznie ograniczał wielkość parkingu na konkretnym terenie. Przedstawione podejście do zagadnienia pozwala na ograniczenie dopływu pojazdów do strefy A i przeciwdziała zatłoczeniu sieci ulicznej w strefie A. Podstrefa A1 powinna dodatkowo zostać otoczona pierścieniem parkingów, z przewagą kubaturowych, wyrównujących deficyt miejsc parkingowych wewnątrz strefy.

Wskaźniki w strefie B i C mają charakter wskaźników minimalnych. Normatyw podaje dolną granicę wskaźnika dla danego terenu na danym obszarze a sporządzający plan miejscowy bądź decyzję określa wskaźnik dla konkretnego terenu analogicznie jak w przypadku strefy A zaznaczając jednak, że jest to wskaźnik minimalny. Zastosowanie wskaźnika w strefie B i C nakłada na inwestora obowiązek wykonania określonej minimalnej liczby miejsc postojowych.
W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się indywidualne analizy zapotrzebowania na miejsca parkingowe i odstępstwa od standardowych wskaźników. Dotyczy to zwłaszcza obiektów nietypowych, zmian sposobu użytkowania, remontów i przebudów obiektów oraz obszarów poddanych kompleksowej rewitalizacji. Analiza ruchowa i bilans miejsc postojowych powinny wykazać, że przyjęcie odmiennego wskaźnika niż standardowe nie naruszy głównych zasad polityki parkingowej i nie wywoła przeciążenia sieci drogowej.

Jednocześnie ustala się normatyw projektowania miejsc postojowych dla niepełnosprawnych w liczbie:

- Od 4 do 100 miejsc postojowych – 1% miejsce dla niepełnosprawnych
- Powyżej 100 miejsc – 2% liczby miejsc na parkingu ogółem z zaokrągleniem do liczb całkowitych.

Wskaźniki miejsc do parkowania dla samochodów osobowych określono w tabeli C.6.1.3-1 Normatyw Parkingowy – wskaźniki parkingowe dla samochodów osobowych.

Dodatkowo ustalono normatyw stanowisk postojowych dla rowerów. Wskaźniki zawarte w tabeli powinny być uwzględniane przy zagospodarowaniu terenów miejskich finansowanych z budżetu gminy. Dla pozostałych inwestorów, wskaźniki powinny być zalecane do stosowania.

Wdrożenie normatywu parkingowego dla rowerów wynika ze wzrostu liczby podróży wykonanych rowerem i powinno przyczynić się do popularyzacji tego sposobu podróżowania w ramach miejskiej polityki zrównoważonego rozwoju transportu.

Wskaźniki miejsc do parkowania dla rowerów określono w tabeli C.6.1.3-2 Normatyw Parkingowy – wskaźniki parkingowe dla rowerów – na terenach miejskich.

Istotne jest również tworzenie warunków dla rozwoju podróży kombinowanych typu „park & ride". Służyć temu powinno lokalizowanie parkingów na obrzeżach miasta w pobliżu pętli środków komunikacji publicznej w jednostkach Wrzosy, Katarzynka (przy cmentarzu komunalnym), Rubinkowo, Na Skarpie, Kaszczorek, Grębocin Nad Strugą, Podgórz.

Tabela C.6.1.3-1 Normatyw Parkingowy – wskaźniki parkingowe dla samochodów osobowych

Funkcja obiektu lub terenu	lp	Kategoria	Jednostka obliczeniowa	Wskaźnik parkingowy				uwagi
				A1 (max)	A2 (max)	B (min)	C (min)	
1. Zabudowa mieszkaniowa	1	Wielorodzinna	1 mieszkanie	1	1,2	1	1,5	zaleca się zapewnić dodatkowo 1 miejsce ogólnie dostępne na 10 mieszkań
	2	Jednorodzinna	1 mieszkanie	1	1,2	1	2	zaleca się zapewnić dodatkowo 1 miejsce ogólnie dostępne na 5 mieszkań
	3	Socjalne	1 mieszkanie	0,3	0,3	0,5	0,5	zaleca się zapewnić dodatkowo 1 miejsce ogólnie dostępne na 20 mieszkań
2. Obiekty zam. zbiorowego	4	hotele wysokiej i średniej klasy (co najmniej dwugwiazdkowe), pensjonaty, pokoje gościnne, obiekty świadczące usługi hotelarskie	10 łóżek	2	5	-	-	oraz wg przepisów odrębnych dot. usług hotel.
	5	hotele jednogwiazdkowe, hotele turystyczne, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe	10 łóżek	2	4	-	-	
	6	Motele	1 pokój	2	4			
	7	domy studenckie, hotele asysytenckie, hotele pracownicze	10 łóżek	0,5	2	1	2	
	8	Internaty domy rencisty i domy pomocy społecznej, domy dziennego pobytu, sierocińce	10 łóżek	1	1	2	2	
3.Administracja i biura	9	Administracja publiczna	1000m^2 pow. użytk.	10	20	30	40	
	10	Biura	1000m^2 pow. użytk.	5	10	20	30	
4.Handel	11	obiekty handlowe do 2000 m^2 sprzedaż hurtowa i detaliczna	1000m^2 pow. sprzedaż.	10	20	30	30	
	12	obiekty handlowe powyżej 2000 m2, sprzedaż hurtowa i detaliczna	1000m^2 pow. sprzedaż.	0	10	30	50	Zaleca się wykonanie indywidualnych analiz w celu określenia liczby miejsc

								parkingowych
	13	hurtownie bez sprzedaży detalicznej	1000m^2 pow. użytk.	0	10	30	30	
	14	targowiska	1000 m2 powierzchni	15	20	30	30	
5.Usługi kultury	15	kina, multipleksy, teatry, fiharmonie, sale widowiskowe, sale zebrań itp.	100 miejsc siedzących	10	10	20	25	
	16	muzea, wystawy	1000m^2 pow. użytk.	10	10	20	25	
	17	biblioteki o znaczeniu ponadlokalnym, domy kultury	1000m^2 pow. użytk. 100 miejsc w czytelni	2	5	20	25	
6.Usługi kultu religijnego	18	kościoły, kaplice, ośrodki rekolekcyjne	1000m^2 pow. użytk.	5	10	15	30	
	19	domy parafialne	1000m^2 pow. użytk.	2	5	10	10	
7. Usługi komercyjne	20	banki, usługi finansowe, poczta, pośrednictwo ubezpieczeniowe, biura podróży, agencje nieruchomości, kancelarie adwokackie itp.	1000m^2 pow. użytk.	10	20	25	40	
	21	Lokalne punkty usługowe (np. rzemieślnicze)	1 obiekt	0	1	1	1	
	22	Gastronomia, kluby, salony gier	100 miejsc	10	15	15	25	
	23	Usługi motoryzacyjne	1 stanowisko obsługi	1	1,5	2	2	
	24	Stacje paliw z wyłączeniem bezobsługowych.	1dystrybutor	1	1,5	1,5	2	
	25	Warsztaty samochodowe	10 stanowisk obsługi	0 /1/	10	20	20	
	26	Myjnie samochodowe	10 stanowisk obsługi	0	1	2	2	
	27	Pozostałe	1000m^2 pow. użytk.	10	20	20	20	
8. Ochrona zdrowia	28	Szpitale, kliniki, sanatoria	100 łóżek	20	30	40	50	
	29	Przychodnie publiczne i niepubliczne, gabinety lekarskie	10 gabinetów	3	5	5	10	
9. Nauka, szkolnictwo, żłobki	30	Szkoły wyższe i pomaturalne	100 studentów	5	10	20	30	
	31	Szkoły podstawowe, zawodowe, specjalne oraz gimnazja, licea,	100 uczniów	0	2	2	4	Obliczać łącznie. Co najmniej 3 miejsca postojowe powinny być łatwodostępne, jako miejsca dla osób podwożących uczniów.
			100 uczniów pow. 18 lat	10	15	20	30	
	32	Przedszkola żłobki	100 dzieci					Co najmniej 3 miejsca postojowe powinny być łatwodostępne, jako miejsca dla osób podwożących uczniów.
10.Produkcja	33	Zakłady produkcyjne, magazyny, centra logistyczne	100 zatrudnionych	5	8	25	30	

Tabela C.6.1.3-1 Normatyw Parkingowy – wskaźniki parkingowe dla samochodów osobowych

Funkcja obiektu lub terenu	Lp	Kategoria	Jednostka obliczeniowa	Wskaźnik parkingowy				uwagi
				A1 (max)	A2 (max)	B (min)	C (min)	
11. Obiekty sportowe	33	Stadiony i boiska sportowe Hale sportowe	100 widzów	8	10	10	15	Obliczać łącznie. Dla każdego 1000 widzów zapewnić 3 miejsca postojowe dla autobusów. W przypadku obiektów przewidzianych dla imprez międzynarodowych, należy uwzględnić wymagania właściwych organizacji - FIFA, UEFA itp. Zaleca się wykonanie indywidualnych analiz w celu określenia liczby miejsc parkingowych.
	34	Baseny	100 miejsc w szatni	10	10	15	20	
			100 widzów	7	7	10	15	
	35	Kąpieliska, baseny otwarte	1000m^2 pow. terenu	0	3	3	5	
	36	Kręgielnie	10 torów	10	20	20	30	
		Korty tenisowe	10 kortów	20	20	40	50	
			100 widzów	7	7	10	15	
	37	Obiekty wioślarskie	10 łodzi	3	4	4	6	
	38	Obiekty jeździeckie	10 stanowisk dla koni	-	-	3	3	
Dworce autobusowe i kolejowe	39		1000m^2 pow. użytk.	10	10	15	15	
Parki i tereny zieleni	40		1000m^2 powierzchni	0	2	3	4	
Ogródki działkowe	41		1000m^2 powierzchni	0	1	1	2	
Cmentarze	42		1000m^2 powierzchni	0	1	1	2	

Tabela C.6.1.3-2 Normatyw Parkingowy – wskaźniki parkingowe dla rowerów – na terenach miejskich.

Funkcja obiektu lub terenu	Lp.	Kategoria	Jednostka obliczeniowa	Wskaźnik parkingowy
1.Zabudowa mieszkaniowa	1	Wielorodzinna	1 mieszkanie	0,3
	2	Socjalna	1 mieszkanie	0,3
2.Obiekty zamieszkania zbiorowego	3	Internaty domy rencisty i domy pomocy społecznej, domy dziennego pobytu, sierocińce	10 łóżek	1
3.Administaracja, biura	4	Administaracja, publiczna	1000m^2 powierzchni użytk.	6
	5	Biura	1000m^2 powierzchni użytk.	6
4.Handel	6	Targowiska	1000m^2 powierzchni	5
5.Usługi kultury	7	Domy kultury	1000m^2 powierzchni użytk.	3
	8	Biblioteki	1000m^2 powierzchni użytk.	3

			100 miejsc-czytelnia	
	9	Kina, teatry, filharmonie, sale widowiskowe itp.	100 miejsc	3
	10	Muzea, wystawy	1000m^2 powierzchni użytk.	5
6.Ochrona zdrowia	11	Szpitale, kliniki	100 łóżek	2
	12	Przychodnie	10 gabinetów	2
7.Nauka, szkolnictwo,	13	Szkoły podstawowe, zawodowe, specjalne, gimnazja, licea	100 uczniów	10
8.Obiekty sportowe	14	Hale sportowe,stadiony, boiska	100 widzów	5
	15	Baseny kryte, otwarte, kąpieliska	100 miejsc w szatni 1000m^2 powierzchni	5
	16	Obiekty wioślarskie	10 łodzi	2
9. Transport	17	Dworce kolejowe i autobusowe	1000m^2 powierzchni użytk.	2
10.parki i tereny zieleni	18		1000m^2 powierzchni	2
11.Cmentarze	19		1000m^2 powierzchni	2

Sposób zagospodarowania miejsc do parkowania dla rowerów powinien zostać ustalony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

6.2. Kierunki rozwoju sieci drogowej

6.2.1. Sieć dróg z podziałem na klasy funkcjonalne

Obecnie Toruń stanowi ważny węzeł drogowy na mapie kraju, w bezpośrednim sąsiedztwie Torunia krzyżują się autostrada A1 oraz przyszła droga ekspresowa S-10. Wymienione drogi należą do dróg o ograniczonej dostępności i nie pełnią praktycznie żadnej roli w obsłudze wewnątrz obszaru miejskiego.

Układ drogowy miasta Torunia zbliżony jest do modelu siatki prostokątnej. W mieście tej wielkości w zasadzie tylko trasy przelotowe stanowiące element układu o znaczeniu krajowym (będące trwale odcinkami dróg krajowych) powinny posiadać klasę GP (główna ruchu przyspieszonego). Trasy te stanowią jednocześnie podstawowy szkielet układu miejskiego i powinny mieć prosty i czytelny przebieg zlokalizowany poza obszarami śródmiejskimi**.** Połączenia międzydzielnicowe oraz trasy wyjazdowe mniejszego znaczenia (drogi wojewódzkie) powinny posiadać klasę G (główne) i tworzyć spójny, autonomiczny system. Ulice klasy Z (zbiorcze) to ulice, których zadaniem jest rozprowadzenie ruchu lokalnego. Ta klasa ulic współpracuje z ulicami wyższej klasy, jednak w miarę możliwości powinna być kształtowana tak aby również stanowiła autonomiczną sieć zapewniającą ciągłość przejazdu w skali miasta.

Głównymi osiami układu drogowego północ-południe będą:
- Trasa Wschodnia (częściowo zrealizowana), od węzła Toruń Południe w Czerniewicach łączącego autostradę A-1 z droga ekspresową S-10, poprzez węzeł na ul. Łódzkiej, przez Most Wschodni, węzeł na Szosie Lubickiej (pl. Daszyńskiego), ul. Wschodnią, wzdłuż linii kolejowej na Malbork i dalej w kierunku północno-zachodnim do ul. Grudziądzkiej (w klasie GP i jednocześnie przebieg drogi krajowej DK 91),
- Trasa Nowomostowa, od węzła z ul. Łódzką, poprzez most w osi ul. Waryńskiego, przez pl. Pokoju Toruńskiego, ul. Przy Kaszowniku i dalej ulicą Grudziądzką (w klasie G) do drogi krajowej nr 91,

- Trasa Staromostowa, od węzła Kluczyki, poprzez most im. Piłsudskiego, Aleję Jana Pawła II, Szosę Chełmińską, do węzła na Trasie Średnicowej i dalej do północnej granicy miasta (w klasie G).

Rolę osi wschód-zachód stanowić będą:
- w części prawobrzeżnej - Trasa Średnicowa (na odcinku Szosa Chełmińska – ul. Skłodowskiej–Curie etapowo zrealizowana), przebiegająca od węzła zachodniego na ul. Szosa Bydgoska, poprzez tereny w rejonie lotniska, dalej śladem ul. Grunwaldzkiej, ul. Wybickiego, do ul. Skłodowskiej-Curie, i dalej poprzez tereny ogrodów działkowych do ul. Olsztyńskiej i ul. Szosa Lubicka do węzła Lubicz (Toruń Wschód w klasie GP**,** przebieg drogi krajowej DK-80, z odgałęzieniem w ul. Olsztyńską w klasie GP,
- w części lewobrzeżnej - tzw. Średnicowa Podgórza od węzła Nieszawka do węzła Czerniewice, poprzez ulice Gniewkowską, Poznańską, Gen. W. Andersa i Łódzką (w klasie G lub GP w zależności od docelowego trasowania drogi krajowej DK 15).

Dopełnieniem tego układu jest sieć dróg w klasie G:
- trasa w ciągu Szosy Lubickiej, przechodząca w kierunku zachodnim w ulicę Żółkiewskiego, Kościuszki i ulicę Grudziądzką,
- trasa od ul. Przy Kaszowniku, Kraszewskiego, Broniewskiego, Szosa Bydgoska, do węzła na Trasie Średnicowej przy zachodniej granicy miasta,
- trasa w śladzie ulicy Polnej od ul. Grudziądzkiej do ul. Szosa Chełmińska, (z wyprowadzeniem do węzła Turzno w klasie Z i przekroju 1x2),
- trasa w śladzie ul. Ligi Polskiej, ul. Turystyczna (droga wojewódzka nr 654).

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zmianę kategorii dróg klasy głównej do klasy zbiorczej w tym w szczególności Trasy Nowomostowej i trasy w śladzie ul. Polnej.

Układ drogowy miasta uzupełniają drogi w klasie Z (zbiorcze) w tym mi.in. Trasa Zachodnia w klasie Z lub G w osi ul. Szosa Okrężna z projektowaną przeprawą mostową przez rzekę Wisłę do gminy Wielka Nieszawka.

W Studium uwzględniono 4 przeprawy mostowe: projektowany w zachodniej części miasta tzw. Most Zachodni w osi ulicy Szosa Okrężna, istniejący most Piłsudskiego (tzw. Trasa Staromostowa), projektowany most w osi ul. Waryńskiego (tzw. Trasa Nowomostowa) oraz istniejący most Gen. E. Zawackiej (tzw. Trasa Wschodnia).

Klasyfikację funkcjonalno- techniczną sieci drogowej miasta pokazano na rysunku 6.2.1.1.

6.3. Kierunki rozwoju pozostałych systemów komunikacyjnych

6.3.1. Sieć linii autobusowych

Istniejącą sieć linii autobusowych miejskich należy uznać za dobrze rozwiniętą, zapewniającą dużą liczbę bezpośrednich połączeń (wskazuje na to niski wskaźnik przesiadkowości) i dostosowaną do wielkości obsługiwanych potoków.

W przyszłości należy zakładać rozwój komunikacji autobusowej na kierunkach nieobsługiwanych przez tramwaj i redukcję tejże na liniach pokrywających się z trasami tramwajowymi, w celu zapewnienia komunikacji tramwajowej właściwej, wysokiej rentowności, maksymalizacji wielkości potoku przewożonego tramwajem**.** Infrastrukturę dla komunikacji autobusowej (tj. przystanki) należy przewidywać na ulicach układu podstawowego, w każdym przypadku, tak aby zapewnić drogę dojścia do przystanku nie

dłuższą niż 500 m. Uwzględnienie przystanków w projektowaniu pasów drogowych w planach miejscowych i w projektach budowlanych umożliwi późniejsze bezkonfliktowe wprowadzanie linii autobusowych na przebudowywane, czy też nowobudowane ulice. W planach miejscowych zaleca się rezerwowanie terenów pod pętle autobusowe na krańcach obrzeżnych dzielnic mieszkaniowych. Przy pętlach tramwajowych można zakładać lokalizację pętli autobusowych linii pomocniczych, uzupełniających układ, lub obsługujących ekstensywnie zabudowane obszary przedmieść, bądź gmin sąsiednich. W centrum, rolę głównego punktu przesiadkowego w komunikacji autobusowej pełni ul. Al. Solidarności przebudowana na ciąg tramwajowo-autobusowo-pieszy. Ten punkt mógłby wspomagać dodatkowy węzeł przesiadkowy w rejonie Placu Rapackiego. Zaleca się budowę wspólnych pasów tramwajowo-autobusowych na ul. Wały Gen. Sikorskiego, Czerwona Droga, Odrodzenia, Przy Kaszowniku oraz w Al. Jana Pawła II.
Publiczny transport zbiorowy organizowany przez Gminę Miasta Toruń powinien wykraczać poza granice administracyjne miasta i obejmować tereny sąsiednich gmin. Oprócz już funkcjonujących połączeń do gmin Lubicz, Obrowo i Zławieś Wielka powinny zostać objęte gminy Wielka Nieszawka, Łubianka i Łysomice.
Regionalna komunikacja autobusowa rozwijać się będzie na kierunkach: Inowrocław, Bydgoszcz, Unisław, Chełmno, Brodnica, Osiek, Lipno, Włocławek i Ciechocinek.

6.3.2. Dworce komunikacji autobusowej

Główny dworzec komunikacji autobusowej jest zlokalizowany w centrum miasta, przy ul. Dąbrowskiego. Oddalenie od dworców kolejowych nie zapewnia integracji z transportem kolejowym. W związku z powyższym istnieje konieczność takiego trasowania linii autobusowych, aby przebiegały w pobliżu dworców kolejowych.
Linie autobusowe komunikacji regionalnej powinny mieć również swoje przystanki w centrach jednostek obrzeżnych względem śródmieścia, co podniesie atrakcyjność i rentowność tego rodzaju transportu. Zakłada się, że na głównym dworcu autobusowym odbywać się będzie odprawa kursów autobusów ekspresowych dalekobieżnych i międzynarodowych.

6.3.3. Sieć tramwajowa

Jednym z filarów polityki zrównoważonego rozwoju w transporcie jest polityka promowania transportu zbiorowego jako bardziej, niż transport indywidualny, korzystnego dla środowiska naturalnego i generującego mniejsze koszty zewnętrzne. W ostatnich dziesięcioleciach obserwuje się renesans transportu szynowego w miastach, w formie nowoczesnego, technologicznie zaawansowanego tramwaju, szybkiej kolei miejskiej bądź rozwiązań hybrydowych kolejowo-tramwajowych.
Proponowane zmiany w sieci transportu szynowego wprowadzono kierując się zasadą pokrycia strefami dojścia do przystanków, akceptowalnymi przez pasażera, możliwie najintensywniej zagospodarowanych terenów, tak aby wygenerować jak największy potok pasażerski uzasadniający eksploatowanie trakcji tramwajowej. Zakłada się utrzymanie dwóch równoległych linii na kierunku wschód-zachód, ze względów historycznych (z uwagi na istniejącą infrastrukturę torową) i specyficzny układ uliczny. Układ dwóch linii równoległych daje również pokrycie strefami dojścia najintensywniej zamieszkanych terenów (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i tereny „śródmieścia"). Konsekwencją założenia układu dwóch linii na osi wschód-zachód jest wyprowadzenie linii z ulicy Bydgoskiej w ulicę Sienkiewicza zapewniające obsługę dzielnicy uniwersyteckiej i terenów lotniska. Nie wyklucza się również możliwości rozbudowy istniejącej linii w ul. Szosa Bydgoska, w kierunku zachodnim (rejon Portu Drzewnego).

We wschodniej części miasta wskazana jest również rozbudowa sieci tramwajowej na kierunku północ – południe oraz spięcie dwóch równoległych linii.
Uzupełnienie układu tramwajowego stanowi zrealizowany łącznik w Al. Solidarności przebudowanej na ciąg tramwajowo-autobusowo-pieszy. Ciąg ten jest jednocześnie zespołem głównych śródmiejskich przystanków transportu zbiorowego obsługujący rejon Starego Miasta i dużą część śródmieścia. Łącznik w ul. Uniwersyteckiej spełnia funkcję pomocniczo - technologiczną.
Zakłada się rozwój sieci tramwajowej w uzasadnionym zakresie i oparciu o szczegółowe analizy. W Studium proponuje się następujące kierunki rozwoju, zgodnie z założeniami rozbudowy BiT City II:

- [A] „Rubinkowo" w dwóch wariantach A i A' (alternatywnych). Wariant A trasuje się ulicami: Rydygiera, Łyskowskiego, Dziewulskiego, Jamonta. Długość linii ok. 2,7 km. Linia obsłuży obszar zabudowy wielorodzinnej o powierzchni 187 ha (praktycznie cały dotychczas nie obsługiwany obszar osiedla Rubinkowo). Trasowanie linii jest z punktu widzenia technicznego możliwe i spowoduje zredukowanie do minimum obsługi osiedla komunikacją autobusową. Wariant A' wskazano w ciągu projektowanej drogi zbiorczej łączącej ul. Szosa Lubicka z ul. Skłodowskiej-Curie (wzdłuż ulic Działowskiego i Niesiołowskiego) . projektowana linia dobiega do istniejącej pętli, w której sąsiedztwie wybrano jedną z alternatywnych lokalizacji nowej zajezdni tramwajowej. Długość linii to ok. 1,45 km. Tylko połowa tego odcinka przebiega przez intensywnie zabudowane osiedla,
- [B] „Skłodowskiej–Curie – Olimpijska" linię trasuje się w jednym wariancie,. Długość linii – ok. 2,9 km. Linia obsługuje tereny w większości zainwestowane ekstensywnie, o różnym sposobie użytkowania, niegenerującym znacznego potoku pasażerskiego. W części występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz centrum handlowe (przy ul. Olimpijskiej). W założeniach stanowi dojazd do planowanej zajezdni tramwajowej przy ul. Skłodowskiej – Curie i ul. Olsztyńskiej.
- [C] „JAR" Linia stanowi otworzenie dawnej linii nr 3 o długości ok. 5.8 km. Wskazano połączenie poprzez ul. Szosa Chełmińska , ul. Długa do ul. Polnej w kierunku ul. Ugory i nowego osiedla. W ramach budowy tej linii powinny zostać połączone torowiska w Al. Jana Pawła II, ul. Czerwona Droga i ul. Kraszewskiego.
- [D] „Odcinek zachodni" Długość w zależności od wariantu ok. 1,4 – 1,7 km. Linia w kierunku stadionu żużlowego Motoarena, przewidywana w przypadku wyboru jednej z proponowanych „zachodnich" lokalizacji nowej zajezdni tramwajowej. Alternatywą jest przedłużenie linii do ul. Starotoruńskiej w celu obsługi transportowej terenów usługowo-produkcyjnych, ogrodów działkowych oraz zespołu usług kultu religijnego i komercyjnych w rejonie Portu Drzewnego.

Możliwy jest również rozwój sieci tramwajowej w innych kierunkach, po przeprowadzeniu analiz przestrzennych, technicznych i ekonomicznych.

Istniejąca zajezdnia przy ul. Sienkiewicza nie nadaje się docelowo do eksploatacji. Nową zajezdnię wraz z zapleczem technicznym można zlokalizować na krańcach projektowanych linii tj. przy ul. Olsztyńskiej oraz w jednej z dodatkowych alternatywnych lokalizacji: .w zachodniej części miasta w rejonie lotniska lub przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie. Ostateczna decyzja o lokalizacji zajezdni wymaga przeprowadzenia wielkokryterialnych analiz w powiązaniu z planami rozwoju sieci. Lokalizacja zajezdni i ich ewentualna liczba uzależniona jest od czynników ekonomicznych i funkcjonalnych. Lokalizacja zajezdni powinna umożliwiać „wypełnienie" sieci taborem w ruchu w stosunkowo krótkim czasie. Z tego punktu widzenia niezalecana jest lokalizacja w odległych, krańcowych punktach sieci.

Podsystem transportu szynowego (linii kolejowych i tramwajowych) - przedstawiono na rysunku nr 6.3.3.

6.3.4. Transport kolejowy

Zadanie polegające na podniesienie parametrów eksploatacyjnych istniejących linii kolejowych nr 18 (Kutno – Piła) i nr 353 (Poznań Wsch. – Skandawa) wymienione zostało w Dokumencie implementacyjnym do rządowej Strategii Rozwoju Transportu.
Linia kolejowa nr 18 jest objęta została zamierzeniem pn.” Prace na linii kolejowej nr 18 Kutno – Toruń Główny” w ramach projektu „Zwiększenie dostępności magistrali E20 i C-E20 poprzez poprawę stanu technicznego przyległych linii kolejowych” zgodnie z Krajowym Programem Kolejowym do 2023r.

Plan Województwa Kujawsko - Pomorskiego zakłada w perspektywie rozbudowę linii znaczenia państwowego: linii kolejowej nr 207 Toruń Wschodni - Malbork (obecnie jednotorowej, niezelektryfikowanej) poprzez dobudowanie drugiego toru i elektryfikację.

Wśród istniejących linii kolejowych za linie znaczenia państwowego uznane zostały: linia nr 27 Nasielsk - Toruń Wschodni, nr 246 Toruń Wschodni – Toruń Północny, nr 734 Nieszawka – Toruń Towarowy.
Szczególne znaczenie dla Torunia ma modernizacja linii nr 27 na odcinku Toruń Wschodni – Lipno. Dyslokacja przystanków, budowa parkingów P&R oraz poprawa infrastruktury torowej mogą w znaczny sposób poprawić przepływ mieszkańców z gmin: Lubicz, Obrowo, Czernikowo, Kikół i Lipno oraz odciążyć przepełnioną drogę krajową nr 10
Linia kolejowa nr 27 jest objęta została projektem” Modernizacja linii kolejowej nr 27 Nasielsk – Toruń Wschodni na odcinku Lipno – Toruń Wsch. wraz z elektryfikacją” zgodnie z Krajowym Programem Kolejowym do 2023r.
Również w ramach projektu ‘Poprawa stanu infrastruktury dla obsługi pasażerów” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 przewidziano linie kolejowe nr 18 (Kutno – Piła), nr 27 (Nasielsk-Toruń) i nr 353 (Poznań Wsch.-Skandawa).

Podniesienie parametrów technicznych linii kolejowych pozwoli na uruchomienie szybkich połączeń pasażerskich o charakterze regionalnym nowoczesnymi jednostkami o napędzie elektrycznym. Integracja regionu wymagać będzie połączeń o dużej częstotliwości w trójkącie Bydgoszcz – Toruń – Inowrocław.

Uruchomiono połączenie tego typu w relacji Bydgoszcz – Toruń Główny – Toruń Wschodni. Pożądane byłoby uruchomienie takiej linii w relacji Inowrocław – Toruń Główny – Toruń Wschodni oraz uzupełniającej linii Nakło – Bydgoszcz – Toruń Główny – Włocławek (Ciechocinek).

W pasażerskiej komunikacji kolejowej zakłada się jej integrację z pozostałymi systemami transportu poprzez wprowadzenie pociągów regionalnych do śródmieścia Torunia (przystanek Toruń Miasto) i dalej do Torunia Wschodniego, który pełnić powinien rolę węzła integrującego komunikację kolejową autobusową i tramwajową na terenie miasta Torunia.
W dalszej przyszłości możliwe jest rozszerzenie sieci szybkich połączeń pasażerskich o linię do Grudziądza (po rozbudowie i elektryfikacji linii nr 207).

Oprócz połączeń regionalnych kolej pełnić będzie także rolę w obsłudze potoków pasażerskich do innych aglomeracji na terenie kraju, przede wszystkim do Warszawy pociągami klasy Intercity.

Po przeprowadzonych zmianach dworce kolejowe Toruń Główny i Toruń Miasto pełnią funkcje węzłów przesiadkowych. Również dworzec Toruń Wschodni pełni taką funkcję, lecz wskazane byłoby wprowadzenie zmian zagospodarowania w otoczeniu dworca, zapewniających większy komfort dla pasażerów środków komunikacji publicznej.

Na terenie miasta znajdują się również osobowe przystanki kolejowe. Wskazana byłaby ich odbudowa i wprowadzenie nowych dodatkowych przystanków w częściach miasta gęsto zaludnionych, terenach inwestycyjnych oraz punktach o potencjale dla rozwoju transportu intermodalnego. Proponowane przystanki to – Toruń-Garbaty Mostek i Katarzynka -Toruń Mokre na prawobrzeżu oraz Toruń Południe (Rudak) i Toruń Glinki na lewobrzeżu.
Podsystem transportu szynowego (linii kolejowych i tramwajowych) - przedstawiono na rysunku nr 6.3.3.

6.3.5. Transport wodny

Rzeka Wisła, zgodnie z Planem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, klasyfikowana jest jako międzynarodowa droga wodna. W Studium wskazano możliwość budowy portów rzecznych. Na terenie miasta znajdują się baseny portowe zwane Portem Drzewnym oraz Portem Zimowym.
Dla wybranych jednostek położonych nad Wisłą wskazano również możliwość rozwoju turystyczno – wypoczynkowego wykorzystania rzeki.

6.3.6. Transport lotniczy

Istniejące lotnisko w Toruniu pełnić będzie funkcje sportowo-usługowe. Rozbudowy wymaga infrastruktura i zaplecze. Istnieje potrzeba wydłużenia pasa startowego. Lotnisko wymaga dobrego skomunikowania z miastem. Dostęp drogowy zapewniać będzie ulica Szosa Okrężna oraz Trasa Średnicowa. W pobliżu lotniska znajduje się także pętla tramwajowa przy UMK (ul. Szosa Okrężna).

6.3.7. Transport rowerowy

Głównym celem rozwoju sieci transportu rowerowego jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w podróżach niepieszych - jako alternatywnego środka komunikacji, promowanie turystyki rowerowej - jako czynnika aktywizującego fizycznie i sportowo mieszkańców miasta oraz umożliwienie bezpiecznego poruszania się rowerem po drogach publicznych.

Zakładając 10%-owy udział ruchu rowerowego w pieszej i niepieszej mobilności mieszkańców, cel ten zamierza się osiągnąć poprzez kontynuowanie rozwoju transportu rowerowego – przede wszystkim budowy dróg rowerowych wzdłuż modernizowanych ciągów komunikacyjnych oraz realizację nowych odcinków, nie tylko przy ulicach, ale i również poza nimi na terenach parków i skwerów miejskich.

Warunki do ruchu rowerowego w Toruniu są sprzyjające. Miasto ma dość zwartą zabudowę, nie występują większe różnice wysokości, a odległość z poszczególnych osiedli do centrum wynosi średnio od 2 do 7 km.

Według stanu na koniec 2016r sieć transportu rowerowego obejmowała drogi rowerowe (85km), ciągi pieszo- rowerowe (16 km) , pasy rowerowe w drogach (3 km) i wydzielony kontrapas o długości około 250m oraz 1000 stojaków rowerowych ustawionych przez Miejski Zarząd Dróg. Ponadto w mieście znajduje się kilka parkingów rowerowych w tym w

obrębie Starego Miasta na Rynku Nowomiejskim oraz przy dworcach kolejowych Toruń Główny i Toruń Miasto.
Od kwietnia 2014r. funkcjonuje Toruński Rower Miejski obejmujący 30 stacji (30 rowerów) stanowiących system publicznych wypożyczalni rowerów.

Zasady i kierunki kształtowania miejskiego systemu sieci dróg rowerowych ustalono w „Programie rozwoju komunikacji rowerowej w Toruniu na lata 2007-2015" (stanowiącym załącznik do uchwały nr 88/07 Rady Miasta Torunia z dnia 17 maja 2007r.).

Program ten wymaga zaktualizowania i powinien stanowić podstawowy dokument kierunkowy rozwoju infrastruktury rowerowej w mieście (drogi rowerowe i parkingi dla rowerów) oraz wskazywać działania promujące ten rodzaj komunikacji. W planowaniu sieci ważne jest, aby sieć tworzyła spójny system i była realizowana w jednolitym standardzie.
Należy kontynuować dotychczas kształtowany system miejskich dróg rowerowych z podziałem na drogi główne i zbiorcze.

Podstawowy szkielet miejskich tras rowerowych i tranzytowych przebiegających wzdłuż głównych arterii dla ruchu samochodowego, powinny stanowić wydzielone drogi dwukierunkowe po obu stronach jezdni. Rowerowe drogi zbiorcze jako wydzielone lub ciągi pieszo – rowerowe, powinny łączyć strefy zamieszkania i strefy ruchu uspokojonego z głównym szkieletem dróg rowerowych.

Główne drogi rowerowe przy drogach krajowych wojewódzkich, powinny zapewniać połączenie z sąsiednimi gminami oraz ze szlakami turystyki rowerowej.

Należy dążyć do zintegrowania miejskiego systemu dróg rowerowych z publicznym transportem zbiorowym, poprzez dogodne połączenia z integracyjnymi węzłami przesiadkowymi, dworcami kolejowymi, dworcem i przystankami autobusowymi oraz przystankami i pętlami publicznej komunikacji zbiorowej - autobusowej i tramwajowej. Również parkingi dla rowerów (przechowalnie rowerów) to elementy integrujące transport rowerowy z publicznym transportem zbiorowym.

Istotne znaczenie dla rozwoju transportu rowerowego w mieście ma również system publicznych wypożyczalni rowerów. Sieć ta, powinna być rozbudowywana o kolejne stacje, umożliwiając jak największej liczbie mieszkańców korzystanie z tego typu transportu.

Miejski system transportu rowerowego przedstawiono na rysunku 6.3.7.

6.3.8. Inteligentne Systemy Transportowe (ITS)

W celu lepszego wykorzystania wybudowanej infrastruktury transportowej, w szczególności drogowej poprzez optymalizację ruchu w sieci zasadna jest budowa zaawansowanych technologicznie systemów sterowania ruchem drogowym i komunikacji publicznej. Projekt tego typu z reguły obejmuje budowę systemu złożonego z kilku komplementarnych podsystemów.

W zakres systemu z reguły wchodzą:
1) Podsystem zarządzania ruchem.
2) Podsystem informacji pasażerskiej.
3) Podsystem dynamicznej informacji parkingowej.
4) Podsystem ochrony Zespołu Staromiejskiego.
5) Podsystem kontroli dostępu.

6) Elektroniczna Karta Miejska.

Wdrożenie Systemu ITS przyczyni się do:
- poprawy płynności ruchu,
- skrócenie czasu przejazdu i zwiększenie komfortu podróży,
- umożliwienie przeprowadzenia sprawnego tranzytu na wszystkich kierunkach,
- poprawę bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu,
- wdrożenie nowych usług elektronicznych ułatwiających korzystanie z usług publicznych.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. Zaopatrzenie w wodę

7.1.1. Ujęcia wody

W oparciu o dane Spółki Toruńskie Wodociągi, Gmina miasta Toruń zaopatrywana jest w wodę z następujących ujęć:
- powierzchniowego na Drwęcy,
- infiltracyjnego w Jedwabnie,
- gruntowego w Małej Nieszawce,
- gruntowego w Czerniewicach (zaopatruje w wodę wyłącznie osiedle mieszkaniowe w Czerniewicach).

Na przełomie minionych lat Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o. wprowadziły liczne modernizacje wpływające korzystnie na poprawę smaku i zapachu uzdatnianej wody powierzchniowej. Przeprowadzone modernizacje ujęć wody i stacji uzdatniania zapewniają nieprzerwane dostawy wody, jak również obniżają koszty eksploatacji. Spółka Toruńskie Wodociągi planuje kolejne inwestycje, które zostały ujęte w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2015 - 2023” (Uchwały Rady Miasta Torunia Nr 130/15 z dnia 27 sierpnia 2015r. i Nr 494/16 z 15 grudnia 2016r.)

Prace związane z modernizacją stacji uzdatniania wody „Drwęca-Jedwabno” pozwoliły na to, że od kwietnia 2007 roku, całość wody opuszczającej ww. stację jest uzdatniona poprzez zastosowanie nowych rozwiązań technologicznych.

W ujęciu powierzchniowym "Drwęca" woda pobierana jest ze zbiornika wodnego o powierzchni około 42 ha, poprzez zatokę liczącą około 0,17 ha, która służy do wyhamowania prądu rzecznego. Zakończenie zatoki stanowi komora ujęć, która łączy zatokę z przepompownią I stopnia. Natomiast woda z ujęcia Jedwabno, tłoczona jest oddzielnym rurociągiem do stacji uzdatniania. Uzdatniona woda magazynowana jest w zbiornikach wyrównawczych, a następnie podawana do sieci wodociągowej.

Po zakończeniu prac związanych z przebudową stacji uzdatniania wody „Drwęca-Jedwabno” Toruńskie Wodociągi przeprowadziły modernizację stacji w Małej Nieszawce, której priorytetem była poprawa jakości wody pitnej. Od połowy 2012 roku, całość wody opuszczającej ww. stację jest uzdatniona poprzez zastosowanie nowych rozwiązań.

W ujęciu w Czerniewicach - jakość wody surowej nie wymaga jej uzdatniania. Hydrofornia wyposażona jest w dwustopniowy układ pompowania oparty o zbiorniki hydroforowe.

W ww. uchwale nr 130/15 Rady Miasta Torunia z dnia 27 sierpnia 2015r., zmieniającej uchwałę w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o., przewidziane zostały zadania związane z ujęciami wody tj. modernizacją i budową urządzeń i obiektów wodociągowych, w szczególności modernizacją, rozbudową już istniejących ujęć i budowę nowych ujęć wody gruntowej z niezbędnym wyposażeniem (ogrodzeniami, drogami dojazdowymi, zasilaniem w energię elektryczną) oraz budową piezometrów.

Przewidziane zadania związane z modernizacją istniejących ujęć gruntowych, pozwolą na zachowanie możliwości produkcyjnych i zapewnią ochronę studni głębinowych przed infiltracją zanieczyszczeń zewnętrznych. Nowe piezometry zapewnią zabezpieczenie i monitoring podziemnych zasobów wody pitnej.

W 2015r. rozbudowano ujęcie „Czerniewice" o dodatkową studnię nr 4 i zwiększono zasoby. W najbliższych planach jest rozbudowa ujęcia „Mała Nieszawka" w kierunki zachodnim o kolejne 5 dodatkowych studni.

W 2014r. zostały wybudowane 4 studnie ujęcia wody 'Wrzosy III". W maju 2014r. złożono wniosek o ustanowienie strefy ochrony pośredniej ujęcia, które jest kontynuacją ujęcia nieczynnego 'Wrzosy II" Procedura ustanowienia strefy została zawieszona do końca 2018r. przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej.

7.1.2. Sieć wodociągowa

Realizacja zaplanowanych zadań inwestycyjnych dotyczących sieci wodociągowej, które zostały uszczegółowione w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2015 – 2023" (Uchwały Rady Miasta Torunia Nr 130/15 z dnia 27 sierpnia 2015r. i Nr 494/16 z 15 grudnia 2016r.) spowoduje dalszą poprawę jakości usług świadczonych dotychczasowym i potencjalnym klientom, a także umożliwi korzystanie z sieci miejskiej kolejnym mieszkańcom.

W ww. uchwale zdefiniowano niezbędne potrzeby w zakresie budowy i modernizacji sieci wodociągowej oraz ujęć wody na lata 2015-2023. Zadania, które zostały przewidziane w ww. planie związane są z budową, rozbudową, wymianą i modernizacją, dotyczą zarówno ujęć wód podziemnych jak i sieci wodociągowej oraz urządzeń pośrednio wpływających na produkcję i przesył wody.

Kierunki budowy i modernizacji sieci wodociągowych, opracowano w oparciu o obowiązujące dokumenty (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, Program ogólny - wodociąg toruński, Gospodarka wodno-ściekowa na terenie aglomeracji Toruń – etap III) i są konsekwentnie realizowane. W wieloletnim planie rozwoju i modernizacji uwzględniono główne inwestycje w zakresie sieci wodociągowej związane m.in. z:

- gospodarką wodną na terenie aglomeracji Toruń – III etap (budowa wodociągu do OM Czerniewice, wymiana sieci wodociągowej na terenie miasta),
- budową sieci wodociągowych w obszarach, gdzie brak jest sieci wodociągowej (na części terenu OM Stawki, w rejonie ulic Polnej, Równinnej i Morwowej, na terenie OM Rudak C, OM Rudak B, oraz w innych częściach miasta tj.: Bydgoskiego Przedmieścia, Wrzosach, Stawkach, Podgórzu, Rudaku, Mokrym, Grębocinie, Winnicy i w obrębie ulic modernizowanych przez MZD),

- wymianą i modernizacją sieci wodociągowych (na terenie Mokrego, Bielan, Rubinkowa i Winnicy),
- modernizacją i budową urządzeń i obiektów wodociągowych, w szczególności modernizację, rozbudowę i budowę nowych ujęć wody gruntowej z niezbędnym wyposażeniem, co omówiono w punkcie 7.1.1.,
- przygotowaniem nowych zadań inwestycyjnych oraz rezerwą związaną z modernizacją, wymianą, budową, wykupami i ustanawianiem służebności dla lokalizacji sieci, urządzeń i obiektów wodociągowych.

Modernizacja, wymiana i rozbudowa sieci wodociągowej zagwarantuje nieprzerwane dostawy wody mieszkańcom Torunia korzystającym z ujęć wody podziemnej na peryferyjnych obszarach miasta, zmniejszy ilość występujących awarii sieci wodociągowych, wpłynie na obniżenie kosztów eksploatacji sieci i zapewni poprawę jakości wody. Budowa nowych sieci wodociągowych umożliwi korzystanie z sieci miejskiej kolejnym mieszkańcom.

Orientacyjny zasięg terenów w granicach miasta Torunia planowanych do włączenia do miejskiego systemu zaopatrzenia w wodę, zgodnie z przewidzianymi planami inwestycyjnymi przedstawiono na załączniku nr 9.1.

W związku z planami rozwoju usług w zakresie hurtowej dostawy wody, Toruńskie Wodociągi sp. z o.o. realizować będzie inwestycje związane z dostawą wody do miasta Ciechocinka (budowa magistrali wodociągowej z Czerniewic do Ciechocinka), do gminy Obrowo (budowa magistrali wodociągowej) oraz zwiększenia dostaw wody do gminy Zławieś Wielka (budowa magistrali wodociągowej z Przysieka do Złejwsi Wielkiej).

7.2. Gospodarka ściekowa

7.2.1. Sieć kanalizacyjna

Realizacja zaplanowanych zadań inwestycyjnych związanych z budową, rozbudową i modernizacją sieci kanalizacyjnej zostały uszczegółowione w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2015-2023" (Uchwały Rady Miasta Torunia Nr 130/15 z dnia 27 sierpnia 2015r. i Nr 494/16 z 15 grudnia 2016r.). Plan ten, spowoduje dalszą poprawę jakości usług świadczonych dotychczasowym i potencjalnym klientom, a także umożliwi korzystanie z sieci miejskiej kolejnym mieszkańcom.
W ww. uchwale zdefiniowano niezbędne potrzeby w zakresie budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej oraz urządzeń służących oczyszczaniu ścieków na lata 2015-2023. W dokumencie tym, zostały określone bloki zadaniowe, podzielone na następujące części:
- gospodarkę ściekową na terenie aglomeracji Toruń – etap III (zadania dotyczące modernizacji Centralnej Oczyszczalni Ścieków, likwidacji osiedlowej oczyszczalni ścieków Czerniewice wraz z budową tłoczni ścieków oraz kanału tłocznego, wymiana i modernizacja sieci kanalizacyjnej, modernizacja kolektora B),
- budowę sieci kanalizacyjnych (przewidziano do wybudowania sieci na terenie m.in. osiedla Stawki Południowe, OM Rudak C, OM Rudak B, w rejonie ulic Polna, Równinna, Morwowa, na OM Pod Dębową Górą, w rejonie ul. Twardej oraz uzupełnienie sieci na części terenu Grębocina, Podgórza, Chełmińskiego Przedmieścia, Jakubskiego Przedmieścia, Mokrego, Podgórza, Wrzosów i na Rudaku),
- wymianę i modernizację sieci kanalizacyjnych,
- modernizację i budowę urządzeń i obiektów gospodarki ściekowej,
- przygotowanie nowych zadań inwestycyjnych.

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej spowoduje znaczne polepszenie warunków bytowych dla mieszkańców miasta na terenach dotychczas nieuzbrojonych (OM Stawki Południowe, OM Pod Dębową Górą, OM Rudak B, Rudak C) oraz umożliwi likwidację przydomowych zbiorników bezodpływowych (szamb). Uzbrojenie terenów inwestycyjnych spowoduje polepszenie warunków do inwestowania na tych terenach (teren, ul. Polnej, Równinnej, Morwowej, OM JAR). Inwestycje objęte poszczególnymi zadaniami zapewnią możliwość włączenia nowo skanalizowanych terenów do zlewni Centralnej Oczyszczalni Ścieków (COŚ) przy ul. Szosa Bydgoska. Zadania związane z modernizacją i wymianą sieci kanalizacyjnej poprawią stan techniczny istniejących sieci, polepszą warunki ich eksploatacji, obniżą koszty eksploatacji sieci, zmniejszą ilość uciążliwych dla mieszkańców awarii. Rozwój sieci kanalizacyjnej spowoduje znaczne ograniczenie szkód ekologicznych, jakie mogą wywołać częstokroć nieszczelne przydomowe zbiorniki na nieczystości oraz nieszczelne sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej.

Orientacyjny zasięg terenów planowanych do włączenia do miejskiego systemu odprowadzania ścieków, zgodnie z przewidzianymi do realizacji sieciami kanalizacji sanitarnej w latach 2015–2023 przedstawiono na załączniku graficznym nr 9.2.

W związku z planami rozwoju usług w zakresie odbioru ścieków, Toruńskie Wodociągi sp. z o.o. realizować będzie inwestycje związane z odbiorem ścieków dla gminy Obrowo (budowa kolektora sanitarnego) i zwiększenia odbioru ścieków na terenie gminy Zławieś Wielka (budowa kolektora sanitarnego z Toporzyska do Górska).

7.2.2. Oczyszczalnie ścieków

Realizacja zaplanowanych zadań dotyczących funkcjonujących na terenie miasta oczyszczalni ścieków została zaplanowana zgodnie z Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2015-2023 (Uchwały Rady Miasta Torunia Nr 130/15 z dnia 27 sierpnia 2015r. i Nr 494/16 z 15 grudnia 2016r.).
Zgodnie z w/w dokumentem przewiduje się :

- modernizację Centralnej Oczyszczalni Ścieków,
- likwidację osiedlowej oczyszczalni ścieków w Czerniewicach wraz z budową tłoczni ścieków i kanału tłocznego doprowadzającego ścieki poprzez system kanalizacyjny miasta do Centralnej Oczyszczalni Ścieków.

Centralna Oczyszczalnia Ścieków oczyszcza ścieki zgodnie z obowiązującymi wymaganiami krajowymi jaki i unijnymi. Jednakże długoletnia eksploatacja poszczególnych obiektów technologicznych dała podstawę zidentyfikowania problemów eksploatacyjnych. Zidentyfikowano niedobory określone w „Analizie pracy poszczególnych obiektów, urządzeń i infrastruktury technicznej oczyszczalni" i opracowano na tej podstawie koncepcję modernizacji obiektu. Realizacja zaplanowanych działań modernizacyjnych pozwoli na zwiększenie niezawodności pracy i usprawni działanie Centralnej Oczyszczalni Ścieków, a ponadto zwiększy efektywność energetyczną ciągu osadowego.

Oczyszczalnia ścieków Czerniewice zlokalizowana na terenie aglomeracji Toruń, powinna zapewnić oczyszczanie ścieków do parametrów takich jak dla oczyszczalni znajdujących się w aglomeracji powyżej 100 000 RLM, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Oznacza to konieczność podwyższonego oczyszczania związków biogennych, tj. azotu i fosforu. Ponieważ oczyszczalnia ścieków Czerniewice nie spełnia tego kryterium przewidziana została jej likwidacja. Ponadto na oczyszczalni zidentyfikowano problemy dotyczące uciążliwości zapachowej, związanej z powstającymi odorami na terenie obiektu

oraz z koniecznością wywozu osadów z terenu oczyszczalni i transportowania ich do Centralnej Oczyszczalni Ścieków przy ul. Szosa Bydgoska.

7.3. Gospodarka energetyczna

Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła sporządzają dla obszaru swojego działania plany rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło. Na potrzeby miasta został opracowany w 2010r. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Torunia na lata 2010-2025 - przyjęty uchwałą Nr 874/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 9 września 2010 r. Aktualizację tego dokumentu przyjęto uchwałą Nr 355/2016 Rady Miasta Torunia z dnia 21 lipca 2016 r. Dokument ten, prezentuje prognozę zaopatrzenia miasta w energie do 2030r.

7.3.1 Zaopatrzenie w gaz

Przedsiębiorstwami gazowniczymi działającymi na terenie miasta Torunia są:
- Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. oddział w Gdańsku – w zakresie przesyłu gazu ziemnego (sieci gazowe wysokiego ciśnienia i stacje redukcyjno – pomiarowe wysokiego ciśnienia I^0),
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku w zakresie technicznej dystrybucji gazu ziemnego
- Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Sp. z o.o. Region Pomorski – główny podmiot na rynku obrotu gazem.

Miasto Toruń zaopatrywane jest w gaz ziemny wysokometanowy grupy E. z krajowego systemu przesyłowego OGP Gaz System S.A poprzez sieci wysokiego ciśnienia relacji:
- Gustorzyn – Pruszcz Gdański DN 400 o maksymalnym ciśnieniu roboczym 5,5 MPa, poprzez odgałęzienia Kaszczorek DN 150 i Rudak DN 200,
- Gustorzyn – Reszki DN 500 o maksymalnym ciśnieniu roboczym 8,4 MPa,

Zasilanie w Toruniu odbywa się z kierunku węzła w Gustorzynie. Na terenie gminy Łysomice znajduje się gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Turzno – Ostaszewo – Różankowo (własność Polskiej Spółki Gazownictwa), stanowiący źródło dodatkowego zasilania dla Torunia od strony północnej, poprzez gazociąg średniego ciśnienia relacji Ostaszewo – Toruń ul. Równinna.
Gazociągi wysokiego ciśnienia są źródłem zasilania dla stacji redukcyjno – pomiarowych I stopnia, które doprowadzają gaz pod średnim ciśnieniem do redukcyjno – pomiarowych II stopnia. Źródłem gazu dla miasta są 4 stacje redukcyjno – pomiarowe I stopnia - Rudak i Kaszczorek (w zarządzie OGP Gaz System S.A.) oraz dwie w Gminie Łysomice – Ostaszewo i Różankowo (w zarządzie PSG Sp. z o.o.). Kluczowe znaczenie w zakresie zaopatrzenia odbiorców w gaz ziemny ma stacja Kaszczorek (udział w zasilaniu miasta - 48% w sezonie zimowym i 52% w sezonie letnim, wg stanu na 2014r.).Udział pozostałych stacji kształtuje się na poziomie 20%.
Dystrybucja gazu odbywa się z wykorzystaniem sieci rozdzielczej średnioprężnej i niskoprężnej. Odbiorcy komunalni w Toruniu są zasilani głownie z sieci niskiego ciśnienia. Na terenie miasta zlokalizowane są 23systemowe stacje redukcyjno – pomiarowych II stopnia należące do PSG Sp. z o.o.

Kierunki rozwoju.
Spółka GAZ-SYSTEM S.A. w II kwartale 2016r. oddała do użytku stację gazową wysokiego ciśnienia „Grębocin II" o przepustowości 33 000 m^3/h dla potrzeb zasilania w paliwo gazowe elektrociepłowni EDF Toruń S.A. Przy elektrociepłowni zrealizowano stację gazową

wysokiego ciśnienia, do której doprowadzono linię wysokiego ciśnienia DN 250 ze stacji Grębocin.

Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku do roku 2018 nie przewiduje nowych inwestycji w Toruniu. Realizowane będą wyłącznie nowe przyłącza i nieznaczne rozbudowy istniejących gazociągów niskiego i średniego ciśnienia. Ponadto w pn. – wsch. części miasta – od ul. Olsztyńskiej do granicy miasta w kierunku gminy Lubicz projektowane są gazociągi średniego ciśnienia.

System dystrybucji gazu na terenie miasta jest rozbudowany i na bieżąco prowadzone są inwestycje polegające na dalszej rozbudowie co zapewnia bezpieczeństwo dostaw gazu dla odbiorców na terenie miasta. Stacje gazowe I i II stopnia posiadają wystarczające rezerwy przepustowości dla pokrycia zapotrzebowania istniejących i nowych odbiorców w perspektywie długoterminowej.

W przypadku obszarów miasta pozbawionych dostępu do sieci gazowej, konieczna jest jej budowa. Przewiduje się, że w wyniku przeprowadzenia tej inwestycji głównymi odbiorcami gazu będą odbiorcy indywidualni, kotłownie przemysłowe i osiedlowe z następujących rejonów miasta:
- osiedla mieszkaniowego Jar i terenów usługowo – produkcyjnych- przy ul. Grudziądzkiej,
- terenów usługowo – produkcyjnych w północno – wschodniej części miasta (w rejonie ulic Równinnej , Morwowej, Wapiennej i Przelot oraz terenów dawnych zakładów przemysłowych Elana),
- części lewobrzeżnego Torunia (Podgórza, Stawek, Rudaka i Czerniewic),
- terenów powojskowych w rejonie st. Toruń Północ,
- tereny przemysłowo – usługowe pomiędzy ul. Grudziądzką, Polną, Chrobrego i trasą średnicową,
- osiedla mieszkaniowego Pod Dębową Górą,
- terenu przemysłowego w rejonie ul. Ziemi Michałowskiej i Stalowej,
- terenu przemysłowego w zachodniej części miasta.

7.3.2 Zaopatrzenie w energię cieplną

Miejski system ciepłowniczy oraz kotłownie o zasięgu lokalnym i kotłownie indywidualne (bazujące na gazie jako głównym paliwie), pokrywa około 58% potrzeb cieplnych mieszkańców miasta.

Wytwórcami i dystrybutorami ciepła w Toruniu są następujące przedsiębiorstwa:
- EDF Toruń SA - właściciel źródeł systemowych EC Wschód i 11 lokalnych kotłowni oraz miejskiego systemu ciepłowniczego,
  EDF Toruń Spółka Akcyjna (EDF Toruń S.A.) działa pod tą nazwą od od 10 września 2012r. – wcześniej pod nazwą Toruńska Energetyka „Cergia" S.A. „Cergia" S.A. powstała 1 lutego 2006r. w wyniku połączenia producenta ciepła EC Toruń S.A. z dystrybutorem ciepła sieciowego PEC Toruń Sp. z o.o.;
- Biogaz Inwestor Sp. z o.o. – wytwórca ciepła i energii elektrycznej z biogazu składowiskowego pozyskiwanego z miejskiego składowiska odpadów przy ul. Kociewskiej. Spółka powstała w 1993r. i jej większościowym udziałowcem jest Gmina Miasto Toruń (około 90%),
- Elana Energetyka Sp. o.o. – eksploatująca elektrociepłownię EC 1 oraz sieci ciepłownicze i elektroenergetyczne na terenie zakładu Boryszew S.A. Oddział Elana w Toruniu.

EDF Toruń – elektrociepłownia EC Wschód obejmuje instalacje EC 1 przy ul. Ceramicznej 6 i EC 2 przy ul. Wapiennej 10, których całkowita moc wynosi :
- 339 MW – moc cieplna osiągalna,
- 2.2 MWe – moc elektryczna.

Parametry wytwórcze EC Wschód w 2014r. wyniosły:
- 373,4 MW + 5MW (potrzeby własne) – moc cieplna zamówiona,
- 2 337 TJ – produkcja ciepła,
- 13 052 MWh – produkcja energii elektrycznej,
- 34,5 TJ – potrzeby własne cieplne,
- 24 489 MWh – potrzeby własne elektryczne.

Instalacja EC 2 przy ul. Wapiennej 10 posiada pozwolenie na odprowadzenie gazów i pyłów do powietrza do 16 marca 2018r.

EDF Toruń – kotłownia o mocy zainstalowanej 30 MWt przy ul. Szosa Bydgoska 40/62 została wyłączona z eksploatacji z końcem 2015r.

Biogaz Inwestor Sp. z o.o. posiada przy ul. Kociewskiej elektrociepłownię wykorzystującą paliwo odnawialne – biogaz składowiskowy, pozyskiwany z miejskiego składowiska odpadów (tzw. OZE) poprzez system studni biogazowych i dwóch modułów pompująco – regulacyjnych. Elektrociepłownia wytwarza energie elektryczną i ciepło w dwóch kogeneracyjnych agregatach prądotwórczych o łącznej zainstalowanej mocy 0,925 MW. Wytworzona energia elektryczna i ciepło dostarczane są do sieci lokalnych operatorów (Energa S.A. i EDF S.A.)

W dniu 21 lipca 2016 r. Rada Miasta Torunia uchwałą nr 353/2016 wyraziła zgodę na połączenie spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu (spółka przejmująca) i Biogaz Inwestor Sp. z o.o. w Toruniu (spółka przejmowana).

Elana Energetyka Sp. o.o. znajduje się na terenie zakładu Boryszew S.A. Oddział Elana w Toruniu, z obiektami produkującymi energię cieplną i elektryczną. Jako paliwo wykorzystywany jest miał węglowy. Produkcja energii cieplnej i elektrycznej odbywa się w EC 1 wyposażonej w:
- 4 kotły OR 32 o mocy 25,6 MW (74% sprawności każdy) – wybudowane w latach 1963-72 o dostatecznym (sztuk 3) i dobrym (sztuk 1) stanie technicznym,
- 2 kotły OR 35 o mocy 28 MW (87% sprawności każdy) – oddany do użytku w 2005r. o bardzo stanie technicznym,
- turbinę TP-6 upustowo – przeciwprężną z generatorem GT2-06-08.

W 2014r. tylko kotły OR 35 były eksploatowane. Turbina jest czasowo wyłączona z eksploatacji i od 2012r. nie wytwarza energii elektrycznej.
Łączna moc cieplna kotłów wynosi 158,4 MW_t a moc turbiny parowej 4,5 MW_e.
Elana Energetyka Sp. z o.o. prowadzi również działalność związaną z produkcją, dystrybucja i sprzedażą pary wodnej – 1,60 MPa, 0,60 MPa, 0,25 MPa oraz wody grzewczej $95^0C/70^0C$. Czynniki te, wykorzystywane są na potrzeby własne Elany i około 5% produkcji sprzedawana jest firmom położonym w sąsiedztwie.
Na terenie zakładu rozprowadzona jest sieć pary wodnej i wody grzewczej rurociągami o średnicy :
- 125-200 mm (dł. 740 mb) - para wodna – 1,6 MPa,
- 80-300 mm (dł. 1 530 mb) - para wodna – 0,6 MPa,
- 65mm, 80 mm (dł. 360 mb) - para wodna – 1,25 MPa,
- 2 x DN 60 – 400 (dł. 9 680 mb) – woda grzewcza $95^0C/70^0C$.

Na terenie miasta w 2014r. znajdowało się 11 kotłowni lokalnych EDF Toruń SA o łącznej mocy zainstalowanej 4,8 MW. Paliwem tych kotłowni jest gaz ziemny (8 kotłowni) i olej opałowy (3 kotłownie).

Na terenie miasta znajdują się również inne lokalne kotłownie należące do przedsiębiorstw, obiektów użyteczności publicznej i obiektów usługowych. Najczęściej stosowanym paliwem jest tam gaz ziemny.

Według Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Torunia - Aktualizacja 2015 (uchwała Nr 355/16 Rady Miasta Torunia z dnia 21lipca 2016r.) szacunkowo zbilansowano zapotrzebowanie cieplne w zakresie dotyczącym pokrycia tych potrzeb z wykorzystaniem źródeł poza systemowych tj. ogrzewania węglowego (lokalnych kotłowni i ogrzewania indywidualnego), wykorzystania innych paliw (np. oleju opałowego) oraz wykorzystania OZE.
Według stanu na koniec 2014r. zapotrzebowanie na ciepło oszacowano na 649,7 MW, w tym:
- 396,9 MW dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego
- 106,0 MW dla potrzeb obiektów użyteczności publicznej
- 146,8 MW dla potrzeb usług komercyjnych i wytwórczości.

Roczne zużycie ciepła wyrażono jako roczne zapotrzebowanie energii – odbiorców na terenie miasta oszacowano na około 3 720 TJ w tym:
- 2210 TJ dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego,
- 540 TJ dla potrzeb obiektów użyteczności publicznej,
- 970 TJ dla potrzeb usług komercyjnych i wytwórczości.

Największym odbiorcą ciepła jest zabudowa mieszkaniowa, której potrzeby stanowią ponad 60% potrzeb cieplnych miasta. Głównym sposobem pokrycia tego zapotrzebowania jest pozyskiwane ciepło z miejskiego systemu ciepłowniczego EDF Toruń S.A., które w skali miasta pokrywa około 59%. W przypadku zabudowy mieszkaniowej kształtuje się ono na poziomie 58%.

Kierunki rozwoju EDF Toruń SA.
Na terenie EC Wschód spółka zrealizowała inwestycję obejmującą:
- 2 kogeneracyjne kotły energetyczne GT 50 zasilane gazem ziemnym z turbinami gazowymi 2 x (50 MWe ÷ 105 MWt) o łącznej mocy 100MWe ÷ 210 MWt,
- 4 kotły wodne opalane alternatywnie gazem ziemnym lub olejem (HOBy) o mocy do 30MWt każdy, jako źródła szczytowo – rezerwowego,
- akumulatora ciepła o pojemności około 12 000m^3, pełniącego rolę zbiornika rezerwowego, gromadzącego w wodzie gorącej (około 600 MWh) z kotłów odzysknicowych, w okresach nadprodukcji ciepła w stosunku do zapotrzebowania systemu ciepłowniczego.

Tabela C 7.3.2-1 Warunki pracy nowego źródła EDF w zależności od temperatury zewnętrznej.

Temperatura otoczenia	^{0}C	-20	-10	0
Produkcja energii elektrycznej	MWe	101,3	101	97,1
Zapotrzebowanie na ciepło przez sieć ciepłowniczą EDF Toruń S.A	MWt	280	200,3	124,9
Produkcja ciepła w kogeneracji	MWt	106	110,3	108,9
Produkcja ciepła w poza kogeneracją na gazie	MWt	103	90	16
Produkcja ciepła na gazie / oleju w wodnych kotłach szczytowych HOB (4 x 30 MW)	MWt	71	0	0

Dane EDF Toruń SA

Ponadto EDF Toruń SA przewiduje realizację:
- modernizację sieci i wymianę węzłów ciepłowniczych (m.in. wymianę części sieci magistralnej i rozdzielczej osiedla Na Skarpie, wymianę części sieci rozdzielczej osiedla Rubinkowo I i na terenie UMK,
- rozbudowę i budowę sieci ciepłowniczych (m.in. przyłączenie nowobudowanych obiektów w prawobrzeżnej części miasta na terenach Grębocin nad Strugą – Abisynia, tereny dawnych zakładów Elana i Polchem, budowę sieci magistralnej długości ok. 3,5km – pierścienia „Bielawy – Skarpa" oraz przyłączenia obiektów w obrębie Starówki, Bydgoskiego Przedmieścia, Chełmińskiego Przedmieścia, Mokrego Przedmieścia i Jakubskiego Przedmieścia w ramach zmniejszania niskiej emisji,
- rozbudowę systemu ciepłowniczego (m.in. uciepłownienie osiedla JAR – budowa magistrali ciepłowniczej o długości około 6 km i przyłączy do budynków o długości około 6-7 km oraz budowa sieci na Wrzosach w rejonie ul. Zbożowej),
- rozbudowę węzłów ciepłowniczych o moduł umożliwiający wykorzystanie ciepła sieciowego do produkcji chłodu (zaspokajanie potrzeb cieplnych budynków w zakresie klimatyzacji),

Poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej – w lewobrzeżnej części miasta EDF Toruń SA planuje budowę indywidualnych źródeł ciepła. W tej części miasta nie jest planowana rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej.

Tabela C 7.3.2-2. Planowane działania rozwojowe EDF Toruń do 2025r.

Przyłączenie i zwiększenie mocy zamówieniowej	do 96 MWt
Przyłączenie ponad 90% nowych obiektów o zasięgu msc o mocy zamówionej powyżej 30kW	90% nowych obiektów
Dostosowanie urządzeń do współpracy z nowymi technologiami (np. trigeneracja (ciepło+prąd+chłód), solary, fotowoltaika)	
Przewidywane zmniejszenie mocy do 2025r.	
Zmniejszenie mocy	ok. 59 MWt
Odłączenia trwałe	ok. 8 MWt
Łączne zapotrzebowanie na ciepło z msc w perspektywie 2025r.	ok. 406 MWt

Dane EDF Toruń SA

Obiekty przyłączone do miejskiego systemu ciepłowniczego na terenie miasta posiadają zabezpieczenie źródłowe – sumaryczna moc zamówiona w systemie osiąga wielkość około 370 MW co przy uwzględnieniu współczynnika jednoczesności odbioru 0,75 daje poziom mocy wymagany do wyprowadzenia ze źródła rzędu 280 MW, przy osiągalnej mocy cieplnej źródeł systemowych (EC Wschód) 339 MW.

7.3.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Głównym źródłem zasilania obszaru Torunia jest Krajowa Sieć Przesyłowa eksploatowana przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE S.A). Zasilanie odbywa się za pośrednictwem elektroenergetycznej stacji transformatorowej NN/WN Toruń Elana SE TEL 220/110 kV, zasilanej sieciami NN 220kV z kierunków SE Grudziądz Węgrowo (GRU) i SE Włocławek Azoty (WLA).

Zasilanie systemu rozdzielczego odbywa się z poziomu 220 kV z wykorzystaniem transformacji w sieci Toruń Elana z której energia jest rozprowadzana poprzez 19 napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV do 10 stacji transformatorowych WN/SN (GPZ) eksploatowanych przez Energa Operator S.A i 2 stacji należących do Elana Energetyka.

Na terenie miasta łączna długość linii WN 110 kV wynosi 70,3 km. Przeważający udział mają tu linie napowietrzne i tylko 5,1 km jest skablowana.

Dystrybucja energii odbywa się głównie poprzez linie elektroenergetyczne średniego napięcia SN 15 KV, należące głównie do Energa Operator S.A. Łączna długość linii wynosi około 498 km, w tym 466 km należy do Energa Operator S.A. Linie skablowane stanowią około 85% całej długości sieci 15kV. Na terenie miasta jest 696 elektroenergetycznych stacji transformatorowych SN/nN, funkcjonujących jako obiekty wnętrzowe. Znajdujące się w tych stacjach transformatory charakteryzują się łączną mocą zainstalowaną 269,9 MVA. Długość linii dystrybucyjnych niskiego napięcia nn wynosi 1 590 km, z czego 82 % stanowią sieci skablowane.

Kierunki rozwoju.
W ramach Krajowego Systemu Przesyłowego PSE SA, według „Planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zaopatrzenia w energie elektryczną na lata 2010-2025" z aktualizacją w zakresie lat 2014-2018 - nie są przewidywane bezpośrednie działania na terenie miasta. Planowane działania w sposób pośredni są powiązane z systemem zasilania miasta z poziomu NN tj.:
- budowa stacji 400/220/110 kV Grudziądz Węgrowo (GRU),
- budowa linii 400 kV Pelplin – Grudziądz Węgrowo oraz budowa stacji 400/220/110 kV Pelplin i instalacja transformatora 220/110 kV
- budowa linii 400 kV Jasiniec Grudziądz Węgrowo,
- budowa rozdzielni 400 kV w stacji 220/110 kV Jasiniec.

Zgodnie z planem rozwoju po 2020r. planowana jest modernizacja linii 220 kV Grudziądz Węgrowo (GRU) – Toruń Elana (TEL) w celu dostosowania do zwiększonych mocy.

Plan Rozwoju Energa Operator SA na lata 2015-2018 obejmuje budowę jak i rozbudowę sieci wraz z jej modernizacją oraz przyłączenia nowych odbiorców.
W zakresie linii WN 110 kV i stacji GPZ 110 kV/15 kV w planie rozwoju ujęto:
- przebudowę linii Przysiek – Unisław (12,8 km),
- dostosowanie linii 110 kV do temperatury projektowej $+80^0$C na odcinkach: Przysiek – Unisław, Toruń Elana – EC Grębocin II, Toruń Elana – EC II T1, Toruń Elana – EC II T2,
- modernizację GPZ Bielawy, Przysiek, Zachód, Północ, Śródmieście.

W zakresie linii SN i nN w planie rozwoju ujęto wymianę istniejących rozdzielni, wymianę przewodów napowietrznych, poprawę zasilania odbiorców, wymianę 6 trafostacji i wymianę istniejących odcinków kabli SN.

Sieć energetyczna Energa Operator SA na obszarze miasta jest w stanie dobrym. Stacje GPZ 110 kV/SN pracujące w układzie pierścieniowym posiadają możliwości wielostronnego zasilania.
Nowe realizacje powinny obejmować w szczególności budowę:
- nowych stacji transformatorowych WN/SN oraz 15/0,4 kV,
- nowych powiązań liniowych na napięciach WN, SN i nn, w tym związanych z przyłączeniami nowych odbiorców,
- modernizację sieci SN, zastąpienie niektórych sieci napowietrznych liniami kablowymi,
- poprawę warunków napięciowych oraz wymianę kabli SN i nn.

Energa Operator jest liderem konsorcjum projektu „Smart Toruń" pilotażowe wdrożenie Inteligentnej Sieci Energetycznej przez Grupę kapitałową ENERGA. Inwestycja będzie realizowana na terenie województwa kujawsko – pomorskiego dla powiatów: toruńskiego (prawobrzeżna część miasta), golubsko – dobrzyńskiego, oraz lipnowskiego.

Działania inwestycyjne obejmować będą:
- automatyzację sieci dystrybucyjnej,
- budowę systemu umożliwiającego optymalizację procesu zarządzania oraz zdalny odczyt energii (AMI – Advanced Metering Infrastructure)
- infrastrukturę sieci domowej,
- System Zarządzania Energią (SZE).

Realizacja tych zadań pozwoli na osiągnięcie następujących efektów:
- redukcję strat na sieci dystrybucyjnej oraz obniżenie zużycia energii elektrycznej na poziomie około 400 MWh/rok,
- obniżenie emisji CO^2 na poziomie około 5 800 Mg/rok.

„Plan rozwoju PKP Energetyka SA na lata 2016-2020" obejmował zrealizowaną inwestycję związaną z przyłączeniem nowego odbiorcy – zrewitalizowanego Dworca Głównego w Toruniu.

„Planu rozwoju Elana - Energetyka Sp. z o.o. w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zaopatrzenia w energię elektryczną przyjęty w 2014r." wskazuje rozszerzenie ilości odbiorców oraz poprawę jakościową i niezawodność usługi przesyłania i dystrybucji w okresie 2014-2018. Inwestycje obejmują m.in.
- modernizację sieci SN poprzez budowę 3 stacji 6/0,4 KV – PST-3, PST-7 i PST-8,
- budowę 6-8 przyłączy do nowych odbiorców na poziomie nn (planowany przyrost mocy 200-300 kW/rok),
- nabycie dotychczas dzierżawionego majątku dystrybucyjnego.

Dane wg Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Torunia na lata 2010-2025. przyjętego uchwałą Nr 874/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 9 września 2010r. oraz Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru miasta Torunia – przyjętego uchwałą Nr 355/2016 Rady Miasta Torunia z dnia 21 lipca 2016r.

Kierunki rozwoju sieci energetycznych przedstawiono na załączniku nr 10 *GOSPODARKA ENERGETYCZNA.*

7.4. Gospodarka odpadami

Zasadniczym wyzwaniem stojącym przed samorządami, które od 1 lipca 2013 roku są organizatorem systemu odbierania od mieszkańców i zagospodarowania odpadów komunalnych, jest osiągniecie wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów selektywnie zebranych (odpadów „surowcowych" oraz budowlanych i rozbiórkowych), a także ograniczenia do ilości wymaganej ustawowo masy odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania.
Osiągnięty na terenie gminy poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 46,18% w roku 2015 (dopuszczalny poziom w roku 2015 - 50%, w roku 2016 - 45%). Przekazywanie począwszy od roku 2016 odpadów do Zakładu Termicznego Przekształcenia Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy umożliwi Gminie Miasta Toruń osiągnięcie wymaganych wskaźników także w latach następnych.

Minimalne poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów o właściwościach surowców wtórnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, które winny osiągać gminy w poszczególnych latach, określone zostały w Rozporządzeniu Ministra

Środowiska z dnia 14 grudnia 2016r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167).

Uzyskane efekty przy utrzymaniu dotychczasowego poziomu selektywnej zbiórki „odpadów surowcowych" umożliwią spełnienie tych wymagań do roku 2017. Jest to o tyle istotne, iż niewykonanie przez gminę obowiązku osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu i ograniczenia masy składowanych odpadów powodować może nałożenie kary finansowej przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Istotnym problemem jest osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów surowcowych w roku 2018 i latach następnych. Wymagać to będzie podjęcia przez gminę działań w celu zwiększenia pozyskiwanego „u źródła" strumienia odpadów oraz poprawy czystości (zmniejszenia ilości zanieczyszczeń) pozyskiwanych surowców. Niezależnie od powyższego zwiększenie ilości przekazanych do recyklingu odpadów umożliwi także modernizacja i rozbudowa istniejącej linii do sortowania odpadów w ZUOK mająca na celu poprawę efektywności sortowania. Zadanie takie planuje zrealizować spółka MPO - planowane jest m.in. zainstalowanie separatorów balistycznych i optycznych, co zwiększy ilość i jakość odzyskiwanych surowców ze strumienia odpadów. Powyższe zadanie zostało zgłoszone do planu inwestycyjnego, będącego załącznikiem do wojewódzkiego planu gospodarowania odpadami.

Istotnym czynnikiem wpływającym na kształt systemu gospodarowania odpadami są wymagania wynikające z planów gospodarki odpadami, opracowywanych na poziomie kraju i województwa oraz z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Działania gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi związane będą głównie z nadzorem nad prawidłowym funkcjonowaniem systemu odbierania odpadów i ich zagospodarowania.

7.5. Efektywność energetyczna i redukcja niskiej emisji

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta są emisje:
- ze źródeł obszarowych związanych ze zużyciem paliw stałych na cele komunalne i bytowe (węgiel, drewno),
- liniowe związane z ruchem samochodów (szczególnie starych pojazdów z silnikami diesla),
- punktowe pochodzenia technologicznego (przemysł),
- z centralnych źródeł ciepła (w niewielkim udziale).

Rozproszone nieefektywne źródła ciepła tzw. niska emisja są główną przyczyną przekroczenia stężenia pyłów i benzo(a)pirenu B (a)P.

Ze względu na jakość powietrza Toruń został objęty programami ochrony:
- ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 10 – uchwała Nr XLII/699/13 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 28 października 2013r.w sprawie określenia aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy miasta Torunia ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 10,
- ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 – uchwała Nr XXX/535/13 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 25 stycznia 2013r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy

miasta Torunia ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5,
- ze względu na przekroczenie docelowych poziomów benzo(a)pirenu B(a)P – uchwała Nr XIX/349/16 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko – pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu.

Zgodnie z uchwałą nr 576/13 Rady Miasta Torunia z dnia 25 lipca 2013r. władze miasta wyraziły zgodę na przystąpienie do inicjatywy „Porozumienia między Burmistrzami" (wspieranej przez Komisję Europejską) i przyjęły „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii" (SEAP) dla Gminy Miasta Toruń do 2020r.". „Porozumienie" jest ściśle związane z realizacją celów europejskiej strategii energetyczno-klimatycznej na poziomie lokalnym i ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

„Plan Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii dla Gminy Miasta Toruń" zawiera analizę ogólnych celów i uwarunkowań możliwości redukcji emisji. W planie ustalono działania zmierzające do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, wzrost efektywności energetycznej oraz zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych. Ma to na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do roku 1998.

Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Miasta Toruń na lata 2015 - 2020 – uchwała nr 177/15 Rady Miasta Torunia z 29 października 2015r, stanowi kontynuację ustaleń przyjętych w programie SEAP i szczegółowo odnosi się do potrzeb oraz propozycji działań zmierzających do ograniczenia niskiej emisji. Uchwałami Rady Miasta Torunia nr 524/16 z dnia 16 czerwca 2016r. i nr 589/17 z 22 czerwca 2017r. zmieniono Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Miasta Toruń.

Do podstawowych kierunków działań zmierzających do redukcji niskiej emisji należy zaliczyć:
- w zakresie ograniczania emisji obszarowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno – bytowej i technologicznej) – m.in. rozbudowę centralnych systemów zaopatrzenia w energię cieplną, zmiana paliwa o mniejszej zawartości popiołu, zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną poprzez ograniczanie strat ciepła (termoizolacja),
- w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi – m.in. usprawnienie recyclingu w celu ułatwienia zbiórki odpadów, stworzenie specjalnego systemu programów zbiórki odpadów zielonych pochodzących z ogrodów, zbiórka makulatury,
- w zakresie ograniczenia emisji liniowej (komunikacyjnej) – m.in. modernizacja taboru komunikacji publicznej, wprowadzanie nowych niskoemisyjnych paliw i technologii w systemie transportu publicznego i służb miejskich,
- w zakresie ograniczenia emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw - m.in. optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii, stosowania technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza, stosowanie technik odpylania spalin o dużej efektywności, zmniejszanie strat przepływu energii.

Do dodatkowych działań należy zaliczyć edukację ekologiczną i reklamę (m.in. propagowanie oszczędzania energii cieplnej i elektrycznej, akcje edukacyjne) oraz działania w zakresie planowania przestrzennego obejmujące ograniczenie emisji w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez:
- wprowadzanie zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych,

- zapewnienie lepszego przewietrzania,
- preferencja dla zaopatrzenia w ciepło z sieci ciepłowniczej.

Celem miasta Torunia jest redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2020r. o co najmniej 20% w stosunku do 1998r. – do poziomu 1 122 937 Mg CO_2. Wyniki kontrolnych inwentaryzacji emisji przeprowadzonej w ramach SEAP (2011r.) i w 2013r. wykazały tendencję spadkową. W 2013r. emisja na terenie miasta w stosunku do roku 1998 zmniejszyła się do poziomu 1 214 078 Mg CO_2.

Tabela C 7.5-1 Cel Torunia w zakresie emisji Mg CO_2

Wskaźnik	Wartość bazowa (1998r.)	Wartość kontrolna (2011r.)	Wartość obecna (2013r.)	Wartość docelowa (2020r.)
Wielkość Emisji ($MgCO_2$/ / rok)	1 402 672	1 337 737	1 214 078	1 122 937

Dane: plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Miasta Toruń na lata 2015-2020

Zgodnie z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Miasta Toruń określono działania gminy oraz innych podmiotów (w tym EDF Toruń S.A., PKP PLK, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o., Biogaz Inwestor Sp. z o.o., Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o., Miejski Zakład Komunikacji w Toruniu) zmierzające do osiągnięcia celu strategicznego w następujących sektorach:

- budownictwie (m.in. termomodernizacja, zmiana sposobu zasilania budynków, zastosowanie OZE),
- energetyce (m.in. rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej i przyłączenia nowych odbiorców, budowa nowych bloków kogeneracyjnych zasilających miejską sieć ciepłowniczą, budowa nowej sieci magistralnej, modernizacja sieci ciepłowniczych i centrali cieplnych, budowa lokalnych źródeł i sieci na terenach nie objętych miejską siecią ciepłowniczą, termomodernizacja rurociągów ciepłowniczych,
- transporcie (m.in. przebudowa i budowa układu drogowego w ciągu drogi krajowej nr 91, budowa połączenia drogowego drogi ekspresowej S10 z drogą krajową nr 15, budowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich i lokalnych, rozwój infrastruktury rowerowej, przebudowa układu drogowo – torowego, poprawa funkcjonowania komunikacji publicznej, kompleksowe zarządzanie ruchem drogowym na terenie miasta – Inteligentny System Transportowy, modernizacja linii kolejowej Toruń Wschodni – Malbork),
- wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii

oraz działania międzysektorowe (m.in. kampanie promocyjne).

Działania zaplanowane na lata 2015 – 2018 pozwolą na ograniczenie emisji o 182 422 Mg OC_2e . Realizacja działań pozwoli na osiągnięcie:

- redukcji emisji o około 26,5% w stosunku do roku bazowego (1998r.),
- redukcję emisji pyłu PM2,5 o 14,6 Mg,
- redukcję emisji pyłu PM10 o 14 Mg,
- redukcję emisji benzo(e)pirenu o 10,5kg,
- redukcję zużycia energii o około 14,4% w stosunku do roku bazowego (1998r.),
- wykorzystanie energii OZE na poziomie 26 680 MWh (wzrost wykorzystania o 1% w stosunku do roku bazowego – 1998r.)

Tabela C 7.5-2 Przewidywane efekty realizacji Planu Niskiej Emisji w 2020r.

Sektory i obszary działań	Oczekiwane efekty w 2020r.		
	Oszczędność energii	Wytwarzanie energii odnawialnej	Redukcja emisji CO_2
	MWh/r	MWh/r	$MgCO_2$/r
Działania gminy			
Budownictwo	17 540	730	6 700
Energetyka	361 935	-	153 552
Transport	45 580	-	12 500
Wykorzystanie OZE	-	25 950	8 110
Działania międzyresortowe	3 720	-	1 560
Suma	428 775	26 680	182 422

Dane: plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Miasta Toruń na lata 2015-2020

Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2020 będzie zależna od wielu czynników m.in. możliwości dofinansowania ze środków zewnętrznych i chęci uczestnictwa w programie właścicieli czy zarządców budynków.

7.6. Odnawialne źródła energii i możliwości rozmieszczenia instalacji o mocy przekraczającej 100 kW

Ustawa o 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015r. poz. 984) wraz z wprowadzoną zmianą z 22 czerwca 2016r. wprowadza regulacje mające na celu wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii finalnej.
Możliwości wykorzystania źródeł odnawialnej energii oraz planowanie działania ujęto w :

- Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Torunia na lata 2010-2025 - uchwała Nr 874/2010 Rady Miasta Torunia z dnia 9 września 2010 r. oraz Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru miasta Torunia (uchwała Nr 355/2016 Rady Miasta Torunia z dnia 21 lipca 2016 r.),
- Planie działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP) dla Gminy Miasta Toruń do 2020r." (uchwała Nr 576/13 Rady Miasta Torunia z dnia 25 lipca 2013r.),
- Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Toruń na lata 2015 – 2020+ (uchwała Rady Miasta Torunia nr 177/15 z 29 października 2015r. oraz nr 524/16 z dnia 16 czerwca 2016r. i nr 589/17 z dnia 22 czerwca 2017r.).

7.6.1. Elektrownie wodne

Ilość energii pochodzącej z wód płynących zależy od wielkości przepływu w rzece oraz jej spadku. Toruń jest położony w dorzeczu Wisły. Jej najważniejsze dopływy na terenie miasta to Drwęca oraz Struga Toruńska. Wielkość przepływów jednostkowych wynosi dla Wisły na odcinku toruńskim ok. 950 m^3/s, natomiast dla Drwęcy (u jej ujścia) - 24 m^3/s.
Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o. eksploatują małą elektrownię wodną przy jazie komunalnym na rzece Drwęca, produkującą rocznie 120MWh energii.
Ewentualne wykorzystanie energii spadku wód na terenie miasta powinno być poprzedzone precyzyjnym określeniem możliwości i skali wykorzystania cieków wodnych do obiektów małej energetyki oraz przeprowadzeniu lokalnych badań.

7.6.2. Elektrownie wiatrowe

Miasto znajduje się w korzystnej strefie średniorocznej prędkości wiatru 3-4 m/s dla pozyskiwania energii z elektrowni wiatrowych. Średnia energia użyteczna wiatru w Toruniu

na wysokości 10 m nad powierzchnią gruntu wynosi 637,4 kWh, natomiast na wysokości 30 m – 1 044,7 kWh.
Najdogodniejszymi terenami lokalizacji farm wiatrowych są płaskie tereny, niezadrzewione i niezabudowane. W przypadku lokalizacji farmy wiatrowej z kilkunastoma turbinami należy zarezerwować tereny pod urządzenia elektroenergetyczne umożliwiające wyprowadzenie mocy (stacje transformatorowe i linie elektroenergetyczne napowietrzne lub skablowane).
W granicach miasta nie znajduje się żadna elektrownia wiatrowa. Ze względów na silne oddziaływanie na środowisko, ingerencję w krajobraz oraz wpływ na środowisko przyrody ożywionej i zdrowie ludzi w granicach miasta nie przewiduje się lokalizacji turbin wiatrowych, z wyłączeniem małych i mikro instalacji.
Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, farmy wiatrowe nie będą mogły powstawać w mniejszej odległości od budynków mieszkalnych niż 10-krotność ich wysokości licząc wysokość wraz z wirnikiem i łopatami. Ta sama odległość musi być zachowana przy budowie nowych wiatraków przy granicach m.in. parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych, obszarów Natura 2000. Ponadto lokalizacja elektrowni wiatrowej zgodnie z ustawą jest możliwa tylko na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.6.3. Biomasa

Obecnie największe wykorzystanie biomasy odbywa się w tzw. procesie współspalania z węglem (co-firing). Proces ten jest wykorzystywana przede wszystkim w krajach wysokorozwiniętych, ze względu na normy ograniczające emisję gazów odlotowych ze źródeł ciepła – przede wszystkim emisji związków siarki. Jedną z metod jest mieszanie węgla z granulatem biomasy, pozwalające na obniżenie stężenia siarki zarówno w paliwie jaki spalinach.
Na terenie Torunia pozyskiwanie energii z biomasy dotyczyć mogą głównie zieleni miejskiej i odpadów drzewnych.
Na terenie miasta grunty leśne i zadrzewienia zajmują około 30% powierzchni miasta. Taki potencjał mogły stanowić źródło biomasy – drewno i odpady drzewne. Status lasów w mieście jako ochronnych oraz włączenie części tych lasów do terenów chronionego krajobrazu, rezerwatów oraz obszarów Natura 2000, ogranicza pozyskiwanie drzewa jako biomasy.
Pozyskiwanie biomasy może być związane z pielęgnacją zieleni miejskiej (skwerów,parków itp.). Ich powierzchnia wynosi około 200ha, co pozwala na oszacowanie potencjału energetycznego w zakresie dostępnej biomasy na poziomie:
- 9,1 TJ – potencjalna roczna wielkość produkcji energii cieplnej,
- 1,6 MW – potencjalna wielkość mocy cieplnej (szczytowe zapotrzebowanie mocy cieplnej).

Wydajność paliwa jakim jest biomasa można scharakteryzować poprzez porównanie – 2 tony suchej biomasy (słomy, drewna) są równoznaczne energetycznie 1 tonie węgla kamiennego.
Wykorzystanie biomasy jako podstawowego paliwa lub w procesie współspalania na terenie miasta, jest uzasadnione w przypadku lokalnych kotłowni przemysłowych zaspokajających zapotrzebowanie ciepła zakładu przemysłowego szczególnie branży przetwórstwa spożywczego lub drzewnego.
Instalacje spalania biomasą oddziaływają na środowisko poprzez:
- produkty spalania paliw, zawierające popiół lotny w postaci pyłu, dwutlenku siarki, tlenku azotu, tlenku węgla, popiołu, ewentualne odpady i ścieki z instalacji oczyszczania spalin,
- hałas towarzyszący np. rozładowaniu i zrębkowaniu paliwa,
- ścieki przemysłowe z instalacji uzdatniania wody.

7.6.4. Biogaz

Na terenie miasta Torunia biogaz jest wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i cieplnej przez:
- Biogaz Inwestor Sp. z o.o. której głównym udziałowcem jest Gmina Miasto Toruń, (w dniu 21 lipca 2016 r. Rada Miasta Torunia uchwałą nr 353/2016 wyraziła zgodę na połączenie spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu - spółka przejmująca i Biogaz Inwestor Sp. z o.o. w Toruniu - spółka przejmowana)
- Oczyszczalnię Ścieków „Centralną" podlegającą Toruńskim Wodociągom Sp. z o.o.

Wytwarzanie i wykorzystywanie gazu wysypiskowego oraz biogazu wytwarzanego z osadów pozyskiwanych w procesach oczyszczania ścieków oraz ewentualnie innych odpadów ulegających biodegradacji należy do typowych zastosowań na terenach miast.

Biogaz Inwestor Sp. z o.o. pozyskuje biogaz składowiskowy z terenu zamkniętego i zrekultywowanego Miejskiego Składowiska Odpadów (MSO) oraz Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) zlokalizowanego przy ul. Kociewskiej. Instalacja biogazowa na terenie MSO została uruchomiona w 1997r.. Biogaz składowiskowy z ZUOK, który jest zarządzany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. jest energetycznie wykorzystywany od 2013r.
Wyprodukowana energia cieplna w całości przekazywana jest do lokalnej sieci ciepłowniczej EDF Toruń S.A. Wytworzona energia elektryczna w części zaspokaja potrzeby własne (około 400 MWh/rok), a pozostała część jest dostarczana do lokalnej sieci elektroenergetycznej Energa Operator S.A.
Na terenie zakładu rocznie zutylizowany został biogaz w ilości około 3,5 mln Nm3 (1,1 mln Nm^3 z ZUOK).

Tabela C 7.6.4-1 Prognozowana ilość utylizacji biogazu oraz produkcja energii w latach 2020-2030

Ilość / rok	prognoza		
	2020	2025	2030
zutylizowanego gazu składowiskowego - tys. Nm^3	2 338,5	1 620,0	1 127,0
wyprodukowanej energii elk.- MWh	3 320	2 320	1 600
wyprodukowanego ciepła - MWh	3 851	2 691	1 856

Dane Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Torunia

Według prognoz ilość pozyskiwanego biogazu na terenie składowiska będzie systematycznie maleć.
Na terenie Oczyszczalni Ścieków „Centralnej" przy ul. Szosa Bydgoska 49 znajduje się instalacja energetycznego wykorzystania biogazu uzyskiwanego metodą fermentacji metanowej. Instalacja składa się z 3 agregatów prądotwórczych o łącznej mocy elektrycznej 1 240 kW i mocy cieplnej 1 620 kW oraz dwóch kotłów o łącznej mocy 1,44 MW.
Biogaz jest opalany w agregatach prądotwórczych, a w przypadku awarii służy jako paliwo do kotłów. W instalacji zużywa się rocznie około 2,2 mln Nm3 biogazu na potrzeby agregatów i 199,9 tys. Nm3 biogazu na potrzeby kotłów. Głównym paliwem dla kotłów jest gaz ziemny – 11,5 tys. Nm3 rocznie. uzyskana energia cieplna (23 594GJ) wykorzystywana jest na potrzeby własne (technologia, ogrzewanie). Pozyskana energia elektryczna (4 292 MWh) w znacznej części zaspokaja potrzeby oczyszczalni (dane za 2015r.)

.

7.6.5. Energia słoneczna (fotowoltaika i kolektory słoneczne)

Energia promieniowania słonecznego jest szeroko dostępnym, bezemisyjnym źródłem energii. Wykorzystanie energii słonecznej odbywa się na dwa główne sposoby:
- produkcja energii elektrycznej przez panele (ogniwa) fotowoltaiczne;
- produkcja energii cieplnej przez kolektory słoneczne.

Roczne sumy promieniowania słonecznego na terenu miasta pozwalają uzyskać energię od 1 100 do 1 150 kWh/m^2.
Ogniwa fotowoltaiczne (fotoogniwa, ogniwa słoneczne) to urządzenie służące do bezpośredniej konwersji energii promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Odbywa się to dzięki wykorzystaniu tzw. efektu fotowoltaicznego polegającego na powstaniu siły elektromagnetycznej w materiałach o niejednorodnej strukturze, podczas ich ekspozycji na promieniowanie elektromagnetyczne.
Ogniwa słoneczne łączy się ze sobą w układy zwane modułami fotowoltaicznymi, a te z kolei służą do budowy systemów fotowoltaicznych.
Kolektory słoneczne wykorzystywane są do ogrzewania wody użytkowej jak również do ogrzewania budynków. Optymalnym rozwiązaniem jest połączenie kolektorów słonecznych poprzez zasobnik ciepłej wody użytkowej z kotłem gazowym lub pompą ciepła. Kolektory mogą być również wykorzystywane do podgrzewania wody basenowej i gruntów szklarniowych. Średni uzysk energii na terenie miasta można oszacować na poziomie około 1,8GJ/1m2 powierzchni kolektora na rok.
Przy Centralnej Oczyszczalni Ścieków realizowana jest farma fotowoltaiczna (100kW).
W latach 2015-2020 przy Miejskim Składowisku Odpadów przy ul. Kociewskiej przewidywana jest budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy około 1,5 MW i szacunkowej produkcji energii z OZE 1500 MWh. Również przy ul. Kociewskiej na terenach wykorzystywanych do gospodarki odpadami o powierzchni około 4,67 ha, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w latach 2015-2020 planuje budowę farmy fotowoltaicznej. Przewidywana moc instalacji szacowana jest na około 4,0 MW oraz produkcja energii z OZE na poziomie 3 520 MWh. Wytworzona energia eklektyczna po przetworzeniu na prąd przemienny, będzie przesyłana do sieci operatora poprzez stacje transformatorowe nN/SN (oddziałowe oraz główną z układem rozliczeniowym energii).

7.6.6. Energetyka geotermalna i pompy ciepła

Toruń jest położony na środkowym basenie geotermalnym okręgu grudziądzko-warszawskiego. Na głębokości 2 000 – 2 400 metrów zasoby kopalnych złóż wód geotermalnych występują w piaskowcach liasu, cechujących się dużą porowatością. Wody z tego poziomu zawierają dużo piasku oraz składników mineralnych. Na głębokości 2 400 – 3 000 metrów znajdują się warstwy wapienia muszlowego o bardziej zróżnicowanych warunkach wodonośnych. Pomimo większego (niż w wyższej warstwie) zmineralizowania, wody z tego poziomu są niezwykle czyste.
W maju 2013r. Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego udzielił koncesji firmie „Geotermia Toruń" Sp.z o.o. (należącej do Fundacji Lux Veritatis) na wydobycie wód geotermalnych z otworów jury dolnej ze złoża wód termalnych „Toruń" – otwór Toruń TG-1. Otwór zlokalizowany jest na działce nr 213/5 (obręb 22) w zachodniej części miasta.
W ramach koncesji wyznaczono granicę obszaru górniczego o powierzchni 59,82km^2 i granicę terenu górniczego o powierzchni 0,048 km^2 oraz wydobycie pompą głębinową 320m^3/h wody. Temperatura w złożu wynosi około 60^0. Gorąca ciecz chlorkowo – sodowa ze złoża ma być wykorzystywana do pozyskiwania energii cieplnej, balneologii i rekreacji.
Przewiduje się uruchomienie instalacji o minimalnej mocy cieplnej na poziomie 20MW w 2017r. Instalacja ta ma zasilać w ciepło hotel akademicki Wyższej Szkoły Medialnej oraz innych odbiorców. Perspektywicznie planowana jest budowa sieci ciepłowniczej i ciepłowni bazująca na złożu.
W przypadku wykorzystania złóż geotermalnych instalacje ciepłowni geotermalnej lokalizowane są najczęściej w miejscu występowania złoża w pobliżu odwiertów eksploatacyjnych. Wykorzystanie wód termalnych na szerszą skalę – dla pokrycia potrzeb cieplnych odbiorców na terenie miasta wymaga opracowania koncepcji technicznych oraz analiz ekonomicznych opłacalności rozwiązań z podaniem możliwej do pozyskania mocy

cieplnej w danych warunkach. Na terenie miasta wskazane jest wykorzystanie ciepła geotermalnego, hydrotermalnego i aerotermalnego do ogrzewania budynków.
Dodatkowo, wykorzystanie ciepła geotermalnego (z gruntu), hydrotermalnego (z wody gruntowej, wodociągowej, powierzchniowej) i aerotermalnego (z powietrza) możliwe jest dzięki stosowanym w technice grzewczej cieplnym maszynom grzewczym – pompom ciepła.

7.6.7. Możliwości rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

Dopuszcza się stosowanie na terenie miasta instalacji prosumenckich (małych instalacji i mikroinstalacji) zgodnie z ustawą o odnawialnych źródłach energii), uwzględniając rozwiązania technologiczne i ich odziaływanie na środowisko.
W przypadku instalacji wykorzystującej energię wiatrową dopuszcza się na terenie miasta wyłącznie w/w rodzaje instalacji.
Dla pozostałych rodzajów instalacji, dopuszcza się ich lokalizację na obszarach usługowo – produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, usługowych i komunalnej obsługi miasta. Nie wyklucza się również możliwości lokalizacji wybranych rodzajów instalacji (wykorzystującej energię słoneczną, ciepło geotermalne i pompy ciepła) na terenach mieszkaniowych i zieleni.
W przypadku jednostki I. Starotoruńskie Przedmieście wskazano możliwość lokalizacji instalacji fotowoltaicznych na obszarach zieleni izolacyjnej
W przypadku lokalizacji instalacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW należy przewidzieć odpowiednie rezerwy terenu pod urządzenia sieciowe służące wyprowadzeniu mocy (np. linie elektroenergetyczne, stacje transformatorowe).
Wyznaczenie strefy ochronnej jako części obszaru objętego ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, ze względu na obszar na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energie z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wymaga za każdym razem indywidualnego podejścia.
Ograniczenia strefy powinny dotyczyć rodzaju planowanego urządzenia, jego oddziaływania na środowisko a także oddziaływania otaczającego obszaru na warunki eksploatacji planowanej instalacji odnawialnego źródła energii.
Strefy ochronne instalacji OZE o mocy przekraczającej 100 kW
Wyznaczenie strefy ochronnej jako części obszaru objętego ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, ze względu na obszar na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energie z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wymaga za każdym razem indywidualnego podjęcia.
Ograniczenia strefy powinny dotyczyć rodzaju planowanego urządzenia, jego oddziaływania na środowisko a także oddziaływania otaczającego obszaru na warunki eksploatacji planowanej instalacji odnawialnego źródła energii.

8. WNIOSKI DO POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO I GMIN SĄSIEDNICH

Z określonych w niniejszej części Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia, zasad ochrony i kształtowania środowiska, układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej - formułuje się niżej wymienione następujące grupy wniosków dotyczących relacji:
- miasto Toruń - województwo kujawsko-pomorskie,
- miasto Toruń - gminy ościenne.

8.1. Wnioski do polityki przestrzennej województwa kujawsko - pomorskiego

Studium wnosi o uwzględnienie, w planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego, stanowiącego część planu zagospodarowania przestrzennego województwa (jego zmiany), następujących głównych elementów:

- w zakresie infrastruktury technicznej:
  - granic aglomeracji (w rozumieniu art. 43 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne);
  - istniejących systemów zasilania w wodę z miejskiej sieci wodociągowej miasta Torunia, gmin sąsiednich;
  - planowanych działań inwestycyjnych mających na celu zapewnienie dostaw wody m.in. dla Ciechocinka;
  - istniejących systemów kanalizacji ściekowej, pozwalających na odbiór ścieków z terenu gmin sąsiednich przez Centralną Oczyszczalnię Ścieków (C.O.Ś) w Toruniu;
  - planowanych działań inwestycyjnych, zmierzających do włączenia w miejski system kanalizacyjny i C.O.Ś – części obszarów gmin sąsiednich;
  - istniejących systemów gazociągu wysokiego ciśnienia DN250 MOP 8,4 MPa łączącego stację gazową zlokalizowaną w miejscowości Grębocin (gm. Lubicz) z elektrociepłownią w Toruniu przy ul. Ceramicznej;
  - zrealizowanej regionalnej instalacji do spalania odpadów komunalnych wraz ze służącymi jej obsłudze punktami przeładunkowymi. Lokalizacje tych punktów powinny określać również obszar oddziaływania całości inwestycji.

- w zakresie infrastruktury społecznej:
  - roli i znaczenia Centrum (Starego i Nowego Miasta wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO) z częścią śródmiejską poprzez wzmocnienie jego funkcji kulturalno – usługowych oraz rozbudowę infrastruktury i oferty turystycznej (w tym w szczególności na bazie zrealizowanych: Centrum Sztuki Współczesnej i Centrum Kulturalno-Kongresowego „Jordanki");
  - dotychczasowych działań oraz wzmocnienie instytucjonalne i rozwój funkcji edukacyjnych „Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy" w Toruniu;
  - istniejących i rozbudowywanych kompleksów obiektów z zakresu szkolnictwa wyższego w tym w szczególności w rejonie: ul. Chopina, kampusu uniwersyteckiego przy ul. Gagarina oraz w rejonie Drogi Starotoruńskiej;
  - rozbudowy Szpitala Wojewódzkiego w Toruniu;
  - wytyczenia, oznaczenia i wypromowania szlaków turystyki kwalifikowanej z uwzględnieniem informacji o wartościach kulturowych, obejmujących elementy dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym w tym m.in.: zamków krzyżackich z ruinami zespołu zamku krzyżackiego w Toruniu, zamków polskich z ruinami zamku królewskiego Dybów, pierścienia XIX - wiecznych fortyfikacji pruskich w Toruniu, szlaku kulturowego św. Jakuba do Santiago de Compostella z uwzględnieniem toruńskiego kościoła pw. św. Jakuba;
  - dalszego rozwoju bazy sportowej i rekreacyjnej, w tym zwłaszcza w oparciu o centrum sportowe w rejonie ul. Bema, obiekty rekreacyjno-usługowe z ew. wykorzystaniem akwenu Portu Zimowego, Portu Drzewnego, w rejonie ul. Przy Skarpie z wykorzystaniem obiektów Fortu I;
  - możliwości budowy bazy wypoczynkowo-usługowej (np. Centrum Zdrowia) w oparciu o zasoby wód mineralnych w Czerniewicach;
  - możliwości budowy Parku rekreacji i wypoczynku w oparciu o kompleksy leśne wokół miasta w tym „Osadę Leśną Barbarka" oraz i Błonia Miejskie na Bydgoskim Przedmieściu;
  - przywrócenia Wiśle charakteru szlaku wodnego o znaczeniu gospodarczo-rekreacyjnym i turystyczno-transportowym z odpowiednim zagospodarowaniem

przyległych, wybranych obszarów np. Zamku Dybowskiego, terenów na Kępie Bazarowej, terenów w rejonie Winnicy, Bulwaru Filadelfijskiego (ze szczególnym uwzględnieniem, w dostosowaniu funkcjonowania usług publicznych do potrzeb wszystkich pokoleń, przystani AZS), Błoni Nadwiślańskich, rejonu Portów: Zimowego i Drzewnego a także odpowiednim rekreacyjno-turystycznym zagospodarowaniem rz. Drwęcy.

- w zakresie transportu:
  - rozbudowy „zewnętrznych" powiązań komunikacyjnych miasta na krajowej sieci drogowej, w tym zwłaszcza: realizację „pełnych" węzłów drogowych z autostradą A-1 - Toruń Południe (Czerniewice), Turzno,
  - realizacji planowanych połączeń z krajowym układem komunikacyjnym na drodze S-10,
  - możliwości budowy „północnej" obwodnicy miasta co najmniej w klasie GP – powyżej (na północ) od śladu drogi wojewódzkiej nr 552, przy uwzględnieniu bezkolizyjnego jej przebiegu poza obszarami zabudowanymi lub przewidywanymi, w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin sąsiednich, dla rozwoju przestrzennego. Droga ta powinna umożliwiać powiązania istniejącego i planowanego układu dróg krajowych (w szczególności dróg nr 15, 91 i 80) i wojewódzkich z węzłami autostrady A-1: węzłem Turzno i węzłem Lubicz;
  - rozbudowy podstawowego układu drogowego miasta Torunia powiązanego siecią dróg krajowych i wojewódzkich; w tym zwłaszcza w zakresie: modernizacji istniejącej i budowę planowanych 2 przepraw mostowych przez rzekę Wisłę (w osi ul. Waryńskiego i w osi ul. Szosa Okrężna), wraz z niezbędną rozbudową lub budową dróg dojazdowych,
  - istniejącego odcinka trasy średnicowej północnej i dalszych planowanych jej odcinków (w tym w szczególności w części zachodniej i wschodniej miasta odpowiednio: od ul. Szosa Chełmińska do granicy administracyjnej miasta z gminą Zławieś Wielka oraz od ul. Wschodniej do granicy administracyjnej miasta z gminą Lubicz),
  - rozbudowy o drugą jezdnię trasy średnicowej południowej (ul. Andersa i odcinek ul. Poznańskiej do węzła Nieszawka na S-10),
  - wprowadzenia „nowej" drogi w klasie Z w rejonie północnej granicy miasta „spinającej" układ komunikacyjny z rejonu węzła Lubicz z drogą krajową nr 91 lub drogą wojewódzką nr 553 (na obszarach gmin: Lubicz i Łysomice);
  - rozbudowy połączeń komunikacji kolejowej, w tym zwłaszcza o elementy ujęte w projekcie BiT-CITY, w tym m.in.: kompleksową modernizację układu kolejowego pomiędzy Toruniem i Bydgoszczą w części lewobrzeżnej miasta, utrzymanie i modernizację trakcji kolejowych w kierunku północnym i wschodnim tj. linii kolejowej nr 207 Toruń Wschodni – Kornatowo i nr 27 Toruń Wschodni – Nasielsk – z ewentualną lokalizacją nowych i modernizacją istniejących stacji i przystanków, celem zapewnienia m.in. sprawnych połączeń północno-wschodnich i wschodnich obszarów województwa;
  - modernizacji i rozbudowy infrastruktury komunikacji lotniczej poprzez przystosowanie obecnego lotniska sportowego do funkcji terminalu cargo oraz odpraw osób w systemie przylotów nieregularnych – Lotnisko Toruń.
  - Modernizacja lotniska ułatwi i usprawni wymianę towarową dla przedsiębiorców oraz wprowadzi dodatkowy element dostępności komunikacyjnej dla biznesmenów i turystów odwiedzających miasto, wzmacniając rolę Torunia jako ośrodka: turystyki, biznesowo-kongresowego i wymiany naukowo-badawczej rangi europejskiej i krajowej;

- rozbudowy (budowy) integracyjnych węzłów przesiadkowych na bazie istniejących obiektów stacyjnych (Toruń Główny, Toruń Miasto, Toruń Wschodni) wraz z odpowiednim zagospodarowaniem terenów przyległych.

- w zakresie ochrony środowiska i gospodarowania jego zasobami:
  - ujęć wód podziemnych i ich obszarów zasobowych oraz granic stref ochronnych: Mała Nieszawka, Jedwabno, Czerniewice, Drwęca;
  - ujęć perspektywicznych i ich obszarów zasobowych oraz ewentualnych granic ich stref ochronnych: Zławieś Wielka – Przysiek (Górsk), Zławieś Wielka – Czarnowo;
  - ujęcia wód geotermalnych i zasięgu terenu górniczego.

- w zakresie zagadnień gospodarczych:
  - rozwoju działalności gospodarczych, w tym w szczególności w oparciu o przedsiębiorstwa ukierunkowane na innowacyjność i nowoczesne technologie m.in.: w jednostce III –Wrzosy (w rejonie ul. Grudziądzkiej), w jednostce IX – Grębocin Przy Lesie (tereny d. Elany i Kombinatu budowlanego), na części jednostki X – Katarzynka (w rejonie ulic Równinna – Morwowa), na części jednostki XIV - Grębocin Nad Strugą (w rejonie węzła autostradowego Lubicz - Toruń Wschód) oraz w jednostce XX – Podgórz (tereny powojskowe w rejonie S-10 i ul. Andersa).

- w zakresie środowiska kulturowego:
  - następujących obszarów i obiektów o znaczeniu ponadregionalnym: Zespołu Staromiejskiego, wpisanego do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego, uznanego za Pomnik Historii i wpisanego na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO, pierścienia fortyfikacji XIX-wiecznej Twierdzy Toruń wraz z dziełami towarzyszącymi (schrony, baterie, tradytory, itp), historycznego układu urbanistycznego Bydgoskiego Przedmieścia i Rybaków, wpisanego do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego, ruin zamku królewskiego Dybów.

- w zakresie obronności i bezpieczeństwa:
  - wskazanie wpływu i ewentualnych zagrożeń, wynikających z oddziaływania planowanego stopnia wodnego na Wiśle, na strukturę funkcjonalno-przestrzenną terenów przywodnych miasta Torunia.

- w zakresie struktury funkcjonalnej:
  - możliwych form realizacji polityki terytorialnej wynikających z Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego- (wyznaczonego Uchwałą Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 15/463/14 z dnia 8 kwietnia 2014 r.).

- w zakresie innych zagadnień:
  - podziału miasta na strefy polityki przestrzennej (główne strefy funkcjonalno-przestrzenne),
  - roli wyodrębnionych jednostek ustaleń Studium (jednostek urbanistycznych) w obszarze metropolitalnym funkcjonalnym.

8.2. Wnioski do polityki przestrzennej gmin sąsiednich

Studium wnosi o uwzględnienie następujących grup wniosków dotyczących relacji miasta Toruń - gminy ościenne.

m. Toruń - gmina Lubicz

- rozważenie współdziałania przy sukcesywnym zagospodarowywaniu obszarów działalności gospodarczej przewidywanych w rejonie węzła Lubicz (uzbrojenia w infrastrukturę techniczną, rodzaje działalności);
- rozważenie współpracy w kształtowaniu powiązań komunikacyjnych, w tym zwłaszcza wspólne ustalenie przebiegu proponowanej drogi zbiorczej w części północno-wschodniej miasta pomiędzy ul. Odległą a Olsztyńską z ewentualnym jej przedłużeniem w kierunku drogi krajowej nr 91,
- rozważenie korekty granic administracyjnych w części północnej (na odcinku ul. Kresowa w m. Toruń - ul. Toruńska w gm. Lubicz);
- rozważenie współdziałania przy kształtowaniu odpowiednich form zagospodarowania obszarów położonych wzdłuż Strugi Toruńskiej (predestynowanych do utrzymania jako lokalnych ciągów ekologicznych);
- rozważenie współdziałania w dalszym kształtowaniu powstającego pasma urbanizacji przy granicy obu gmin w rejonie ul. Olsztyńskiej;
- rozważenie współdziałania w pracach związanych z analizami możliwości turystycznego zagospodarowania obszarów położonych w rejonie ujścia Drwęcy do Wisły (Kaszczorek - Złotoria).

m. Toruń - gmina Łysomice

- rozważenie współdziałania w pracach związanych z analizami możliwości przystosowania lasów dla potrzeb rekreacji i wypoczynku z uwzględnieniem ochrony rezerwatu „Las Piwnicki" i MPN „Barbarka" i włączeniem do opracowania obszarów położonych w gm. Łubianka (np. Zamku Bierzgłowskiego);
- rozważenie współpracy w kształtowaniu powiązań komunikacyjnych, w tym zwłaszcza wspólne ustalenie przebiegu proponowanej drogi zbiorczej wzdłuż północnej granicy miasta (poza zwartym kompleksem leśnym), stanowiącej kontynuację proponowanej trasy na odcinku od ul. Olsztyńskiej do drogi krajowej nr 91.

m. Toruń - gmina Zławieś Wielka

- rozważenie współdziałania w pracach związanych z analizami możliwości przystosowania lasów dla potrzeb rekreacji i wypoczynku, w tym w szczególności rejonu Stawów Szpręgi z możliwością wykorzystania dla ww. celów terenów bocznicy kolejowej;
- rozważenie współdziałania w pracach związanych z analizami możliwości turystycznego zagospodarowania rzeki Wisły ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania rejonu zespołu parkowo-pałacowego w Przysieku;
- uwzględnienie miejsca skrzyżowania projektowanej „trasy średnicowej" z istniejącą drogą krajową nr 80.

m. Toruń - gmina Wielka Nieszawka

- wspólne ustalenie przebiegu przez gminę projektowanej drogi zbiorczej (na przedłużeniu ul. Szosa Okrężna) wraz z przeprawą mostową przez rzekę Wisłę (tzw. przeprawa zachodnia) z włączeniem do istniejącego układu dróg krajowych i wojewódzkiej;
- rozważenie współdziałania przy kształtowaniu odpowiednich form zagospodarowania obszarów położonych w strefie pośredniej ujęcia „Mała Nieszawka".

SPIS TABEL

C 2.3-1	Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów w strefach polityki przestrzennej
C 3.2-1	Strefy ochrony konserwatorskiej
C 3.2-2	Obszary i obiekty wskazane do ochrony jako ochrony jako dobra kultury współczesnej
C 4.1-1	Wykaz pomników przyrody
C 4.1-2	Parki i założenia zieleni
C 4.1-3	Cmentarze
C 6.1.3-1	Normatyw Parkingowy – wskaźniki parkingowe dla samochodów osobowych
C 6.1.3-2	Normatyw Parkingowy – wskaźniki parkingowy dla rowerów – na terenach miejskich
C 7.3.2-1	Warunki pracy nowego źródła EDF w zależności od temperatury zewnętrznej
C 7.3.2-2	Planowane działania rozwojowe EDF Toruń do 2025 r.
C 7.5-1	Cel Torunia w zakresie emisji Mg CO_2
C 7.5-2	Przewidywane efekty realizacji Planu Niskiej Emisji w 2020 r.
C 7.6.4-1	Prognozowana ilość utylizacji biogazu oraz produkcja energii w latach 2020-2030

SPIS RYSUNKÓW

2.5.	Tereny zamknięte
2.11.2.1.	Grunty leśne, które mogą wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nieleśne
3.1.	Obszary i obiekty objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków
6.1.3.	Strefy polityki parkingowej
6.2.1.1	Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna sieci drogowej
6.2.1.2	Zewnętrzne powiązania komunikacyjne
6.3.3.	Podsystem transportu szynowego
6.3.7.	Miejski system transportu rowerowego

RYSUNKI

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

TERENY ZAMKNIĘTE

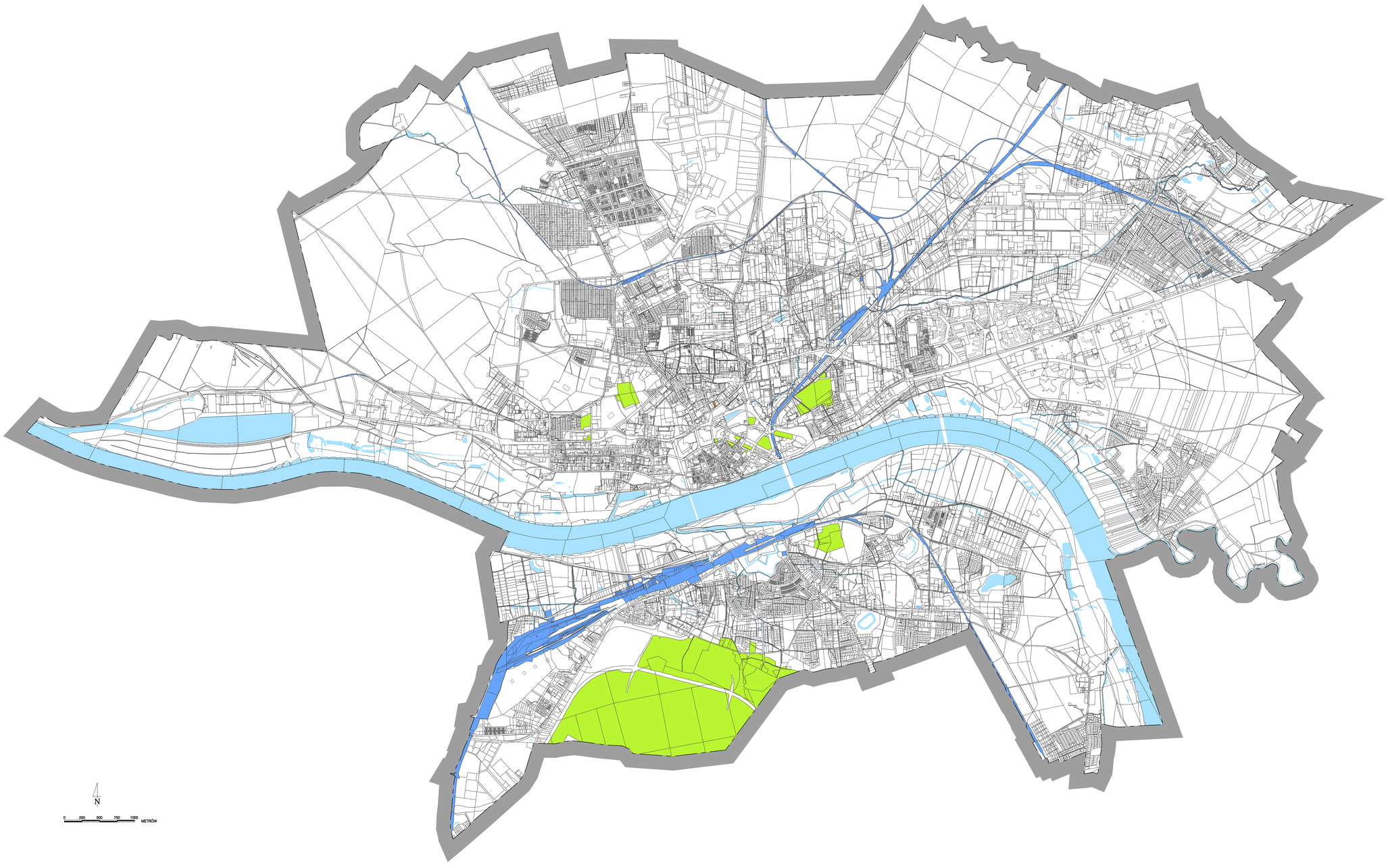

OZNACZENIA

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- WODY POWIERZCHNIOWE

TERENY ZAMKNIĘTE

- TERENY USTALONE DECYZJĄ MINISTRA OBRONY NARODOWEJ
- TERENY USTALONE DECYZJĄ MINISTRA INFRASTRUKTURY
- TERENY AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
C.2 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

TERENY ZAMKNIĘTE	rysunek nr 2.5
	skala - 1 : 25 000
sporządzający:	Prezydent Miasta Torunia
opracowanie:	Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu
sporządzono:	2017

Uchwała Nr 805/18
Rady Miasta Torunia
z dnia 25 stycznia 2018r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GRUNTY LEŚNE, KTÓRE MOGĄ WYMAGAĆ UZYSKANIA ZGODY NA PRZEZNACZENIE NA CELE NIELEŚNE

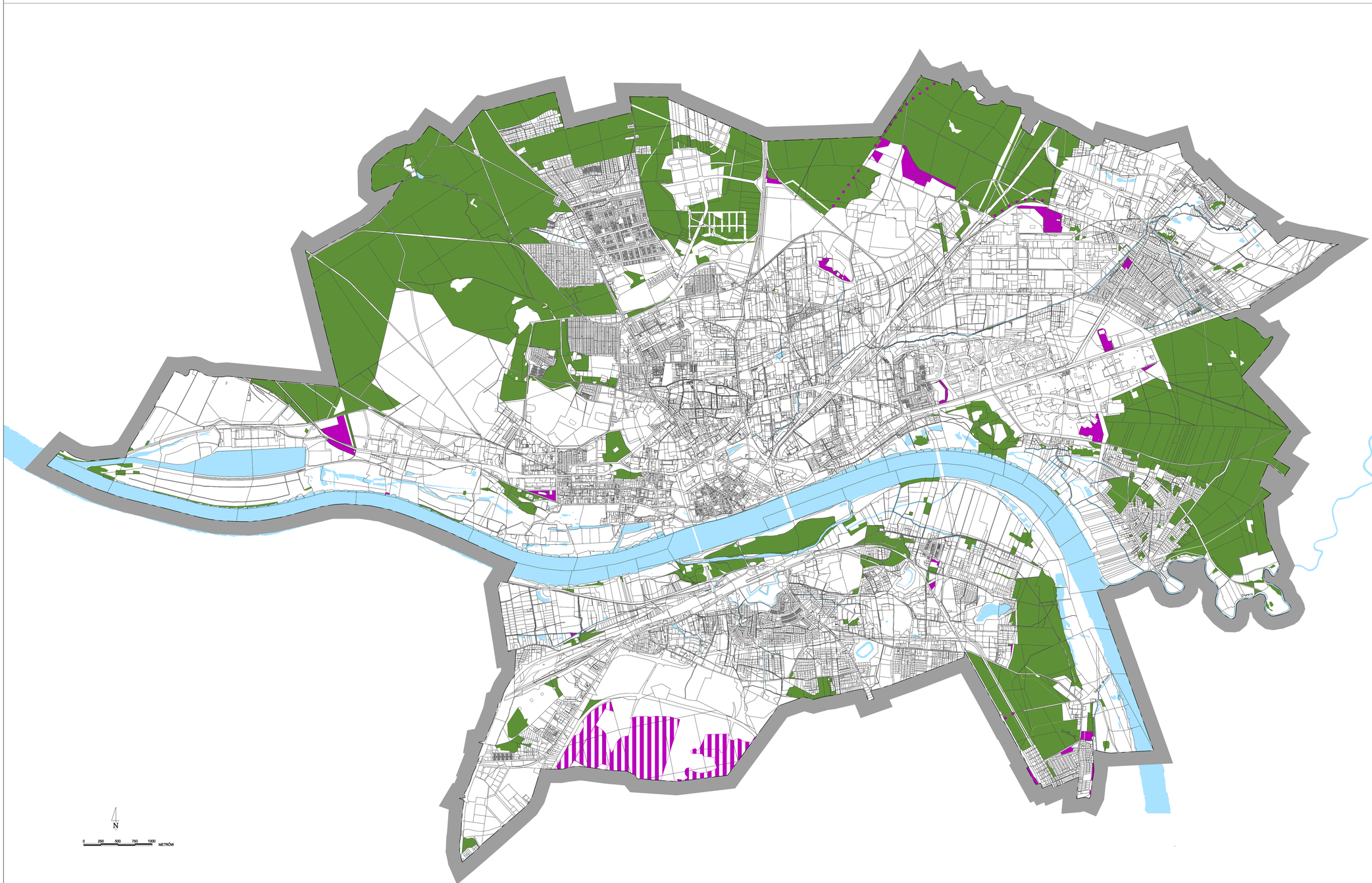

OZNACZENIA

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- WODY POWIERZCHNIOWE
- GRUNTY LEŚNE, KTÓRE MOGĄ WYMAGAĆ UZYSKANIA ZGODY NA ICH PRZEZNACZENIE NA CELE NIELEŚNE
- PERSPEKTYWA - GRUNTY LEŚNE, KTÓRE MOGĄ WYMAGAĆ UZYSKANIA ZGODY NA ICH PRZEZNACZENIE NA CELE NIELEŚNE - ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POŁOŻENIA W STREFIE CHRONIONEGO KRAJOBRAZU I KORYTARZA MIGRACJI NIETOPERZY
- PRZEBIEG INWESTYCJI LINIOWYCH NA GRUNTACH LEŚNYCH, KTÓRE WYMAGAŁYBY UZYSKANIA ZGODY NA PRZEZNACZENIE NA CELE NIELEŚNE
- LASY

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

C.2 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GRUNTY LEŚNE, KTÓRE MOGĄ WYMAGAĆ UZYSKANIA ZGODY NA PRZEZNACZENIE NA CELE NIELEŚNE		rysunek nr 2.11.2.1
		skala - 1 : 25 000
sporządzający:	Prezydent Miasta Torunia	Uchwała Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018r.
opracowanie:	Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu	
sporządzono:	2017	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ POPRZEZ WPIS DO REJESTRU ZABYTKÓW

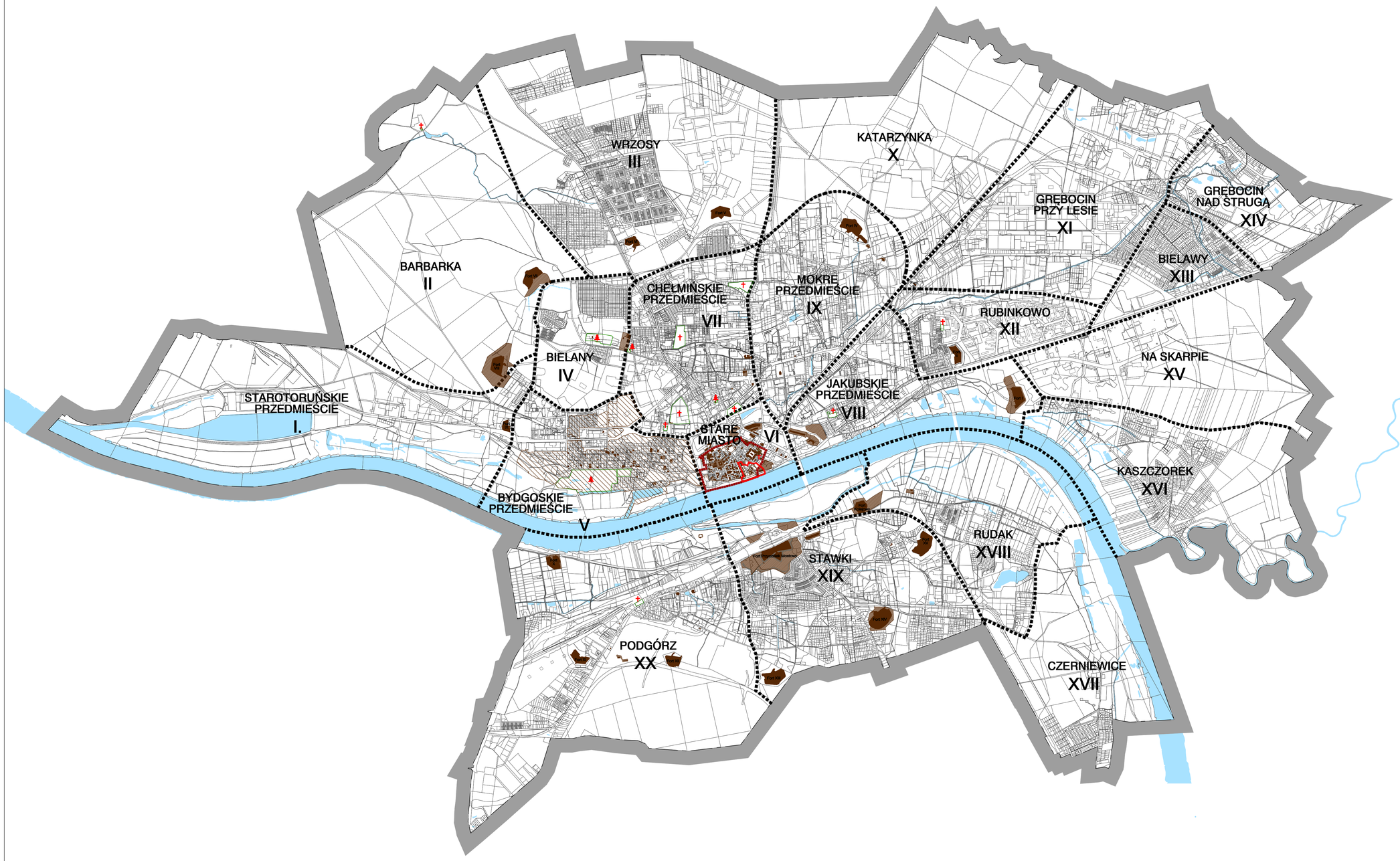

OZNACZENIA

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- WODY POWIERZCHNIOWE
- RUDAK NAZWY JEDNOSTEK URBANISTYCZNYCH
- XIV NUMER PORZĄDKOWY JEDNOSTKI

OBSZARY I OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

- STARE I NOWE MIASTO W OBRĘBIE DAWNYCH MURÓW MIEJSKICH
- DZIELNICA ZAMKOWA
- HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY BYDGOSKIEGO PRZEDMIEŚCIA I RYBAKÓW
- ZESPÓŁ OBIEKTÓW POPRZEMYSŁOWYCH
- CMENTARZE
- PARKI
- OBIEKTY I DZIAŁKI
- PIERZEJE I ELEWACJE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA	
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
C.3. OBSZARY, OBIEKTY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	
OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ POPRZEZ WPIS DO REJESTRU ZABYTKÓW	rysunek nr 3.1
	skala - 1 : 25 000
sporządzający: Prezydent Miasta Torunia	Uchwała Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018r.
opracowanie: Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu	
sporządzono: 2017	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STREFY POLITYKI PARKINGOWEJ

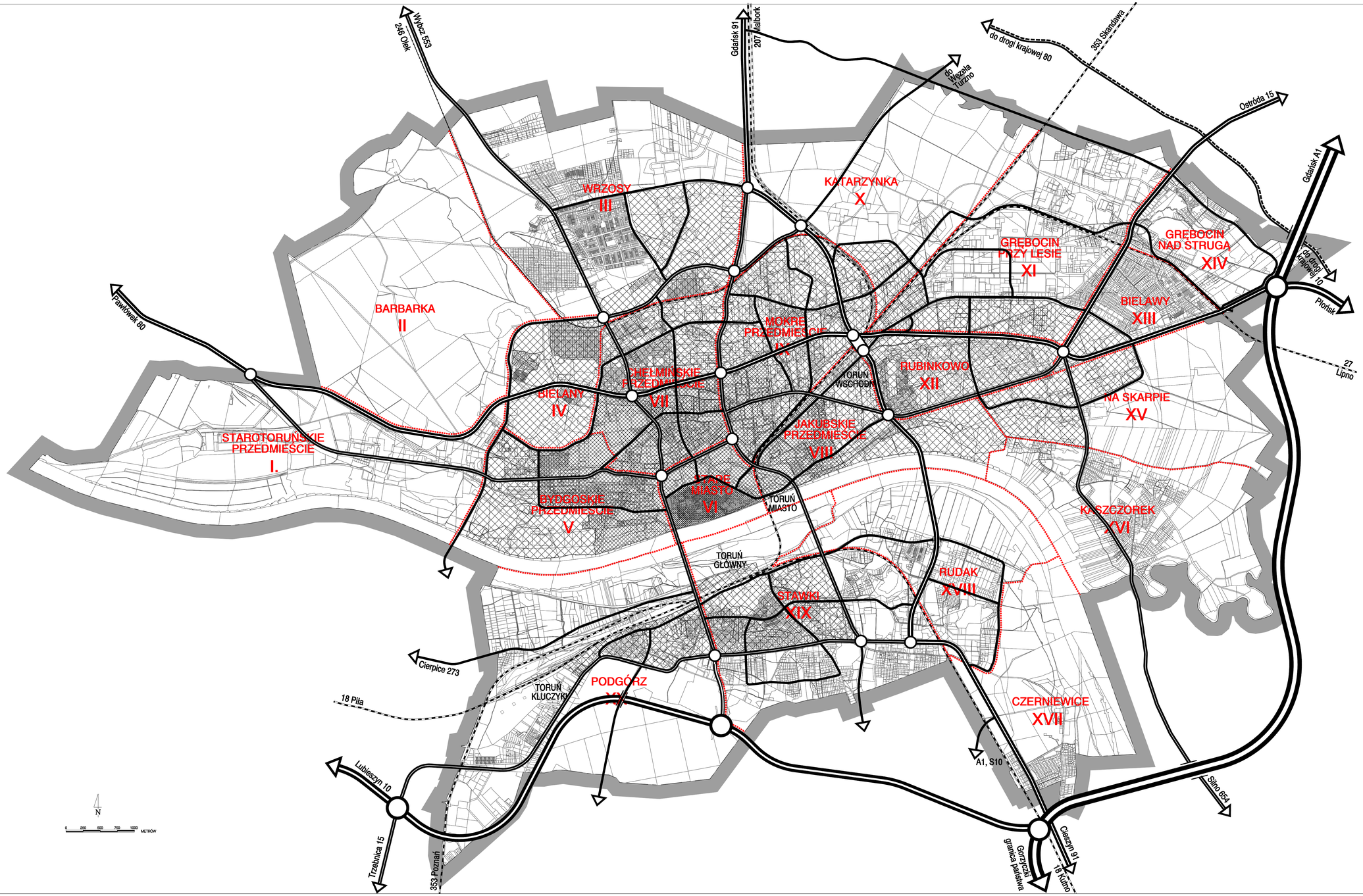

OZNACZENIA

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- STREFA A1
- STREFA A2
- STREFA B
- STREFA C
- GRANICE JEDNOSTEK USTALEŃ STUDIUM
- RUDAK NUMERY PORZĄDKOWE JEDNOSTEK USTALEŃ STUDIUM
- XVIII NUMERY PORZĄDKOWE JEDNOSTEK USTALEŃ STUDIUM
- PODSTAWOWY UKŁAD KOMUNIKACYJNY
- LINIE KOLEJOWE I BOCZNICE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA

C.6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU

STREFY POLITYKI PARKINGOWEJ		rysunek nr 6.1.3
		skala - 1 : 25 000
sporządzający:	Prezydent Miasta Torunia	Uchwała Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018r.
opracowanie:	Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu	
sporządzono:	2017	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KLASYFIKACJA FUNKCJONALNO-TECHNICZNA SIECI DROGOWEJ

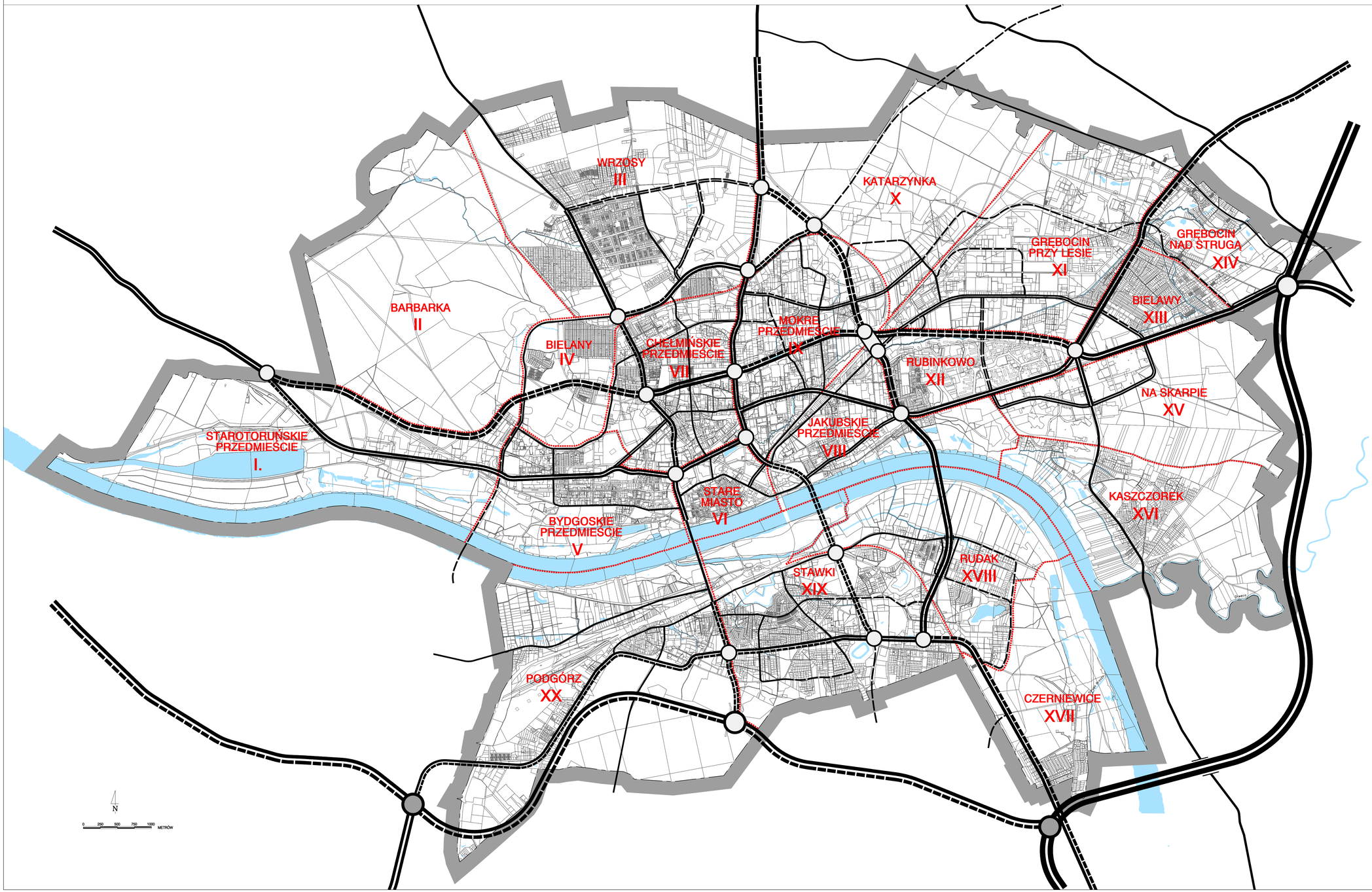

OZNACZENIA

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- GRANICE JEDNOSTEK USTALEŃ STUDIUM
- RUDAK — NUMERY PORZĄDKOWE JEDNOSTEK USTALEŃ STUDIUM
- XVIII — NUMERY PORZĄDKOWE JEDNOSTEK USTALEŃ STUDIUM
- WODY POWIERZCHNIOWE

- 2 x 2 — droga klasy A, Vp=120 km/h
- 2 x 2 — droga klasy S, Vp=100 km/h
- 2 x 2 — ulica klasy GP, Vo=70 km/h, Vp=70 km/h
- 2 x 2 — ulica klasy G, Vo=70 km/h, Vp=60 km/h
- 2 x 2 — ulica klasy G, Vo=50 km/h, Vp=60 km/h
- 1 x 2 — ulica klasy G, Vo=50 km/h, Vp=60 km/h
- 2 x 2 — ulica klasy Z, Vo=70 KM/H, Vp=60 KM/H
- 2 x 2 — ulica klasy Z, Vo=50 km/h, Vp=50 km/h
- 1 x 2 — ulica klasy Z, Vo=50 km/h, Vp=50 km/h
- jezdnia projektowana
- kierunki rozwoju sieci
- ważniejsze węzły drogowe lub ronda

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA		
KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA		
C.6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU		
KLASYFIKACJA FUNKCJONALNO-TECHNICZNA SIECI DROGOWEJ		rysunek nr 6.2.1.1
		skala - 1 : 25 000
sporządzający:	Prezydent Miasta Torunia	Uchwała Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018r.
opracowanie:	Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu	
sporządzono:	2017	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZEWNĘTRZNE POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

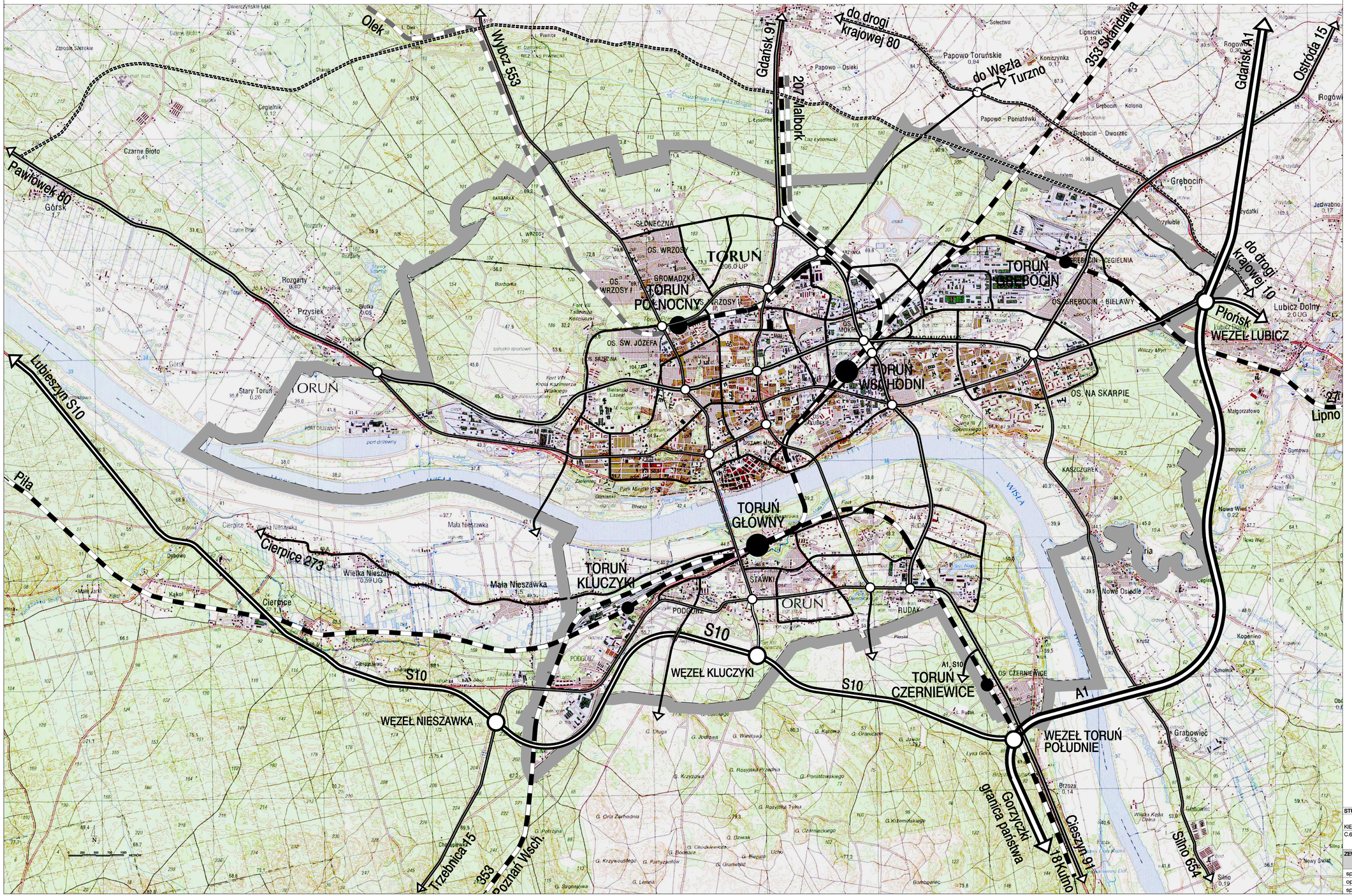

OZNACZENIA

GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA

PODSYSTEM KOMUNIKACJI KOŁOWEJ

- droga klasy A
- droga kasy S
- droga klasy GP
- droga klasy G
- droga klasy Z
- ważniejsze węzły drogowe / skrzyżowania

PODSYSTEM KOMUNIKACJI SZYNOWEJ

- inie kolejowe znaczenia państwowego
- pozostałe linie kolejowe
- dworce, przystanki

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA		
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO C.6 KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU		
ZEWNĘTRZNE POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE		rysunek nr 6.2.1.2
		skala - 1 : 25 000
sporządzający:	Prezydent Miasta Torunia	Uchwała Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018r.
opracowanie:	Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu	
sporządzono:	2017	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

PODSYSTEM TRANSPORTU SZYNOWEGO

Olek

207 Malbork

353 Skandawa

27 Lipno

18 Piła

353 Poznań Wsch.

18 Kutno

Toruń Katarzynka

Toruń Garbary Mostek

Toruń Rudak

TORUŃ PÓŁNOCNY
(rozładunek)

TORUŃ WSCHODNI
(rozładunek)

TORUŃ GREBOCIN

TORUŃ MIASTO

TORUŃ GŁÓWNY
(rozrząd i rozładunek)

TORUŃ KLUCZYKI

TORUŃ CZERNIEWICE

246

207

A

A'

B

C

D

N

0 250 500 750 1000 METRÓW

OZNACZENIA

GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA

PODSYSTEM TRANSPORTU SZYNOWEGO

LINIE KOLEJOWE ZNACZENIA PAŃSTWOWEGO ZELEKTRYFIKOWANE DWUTOROWE

LINIE KOLEJOWE ZNACZENIA PAŃSTWOWEGO NIEZELEKTRYFIKOWANE JEDNOTOROWE /W TYM LINIE PLANOWANE DO ELEKTRYFIKACJI I DOBUDOWY DRUGIEGO TORU/

POZOSTAŁE LINIE KOLEJOWE I ISTNIEJĄCE BOCZNICE

STACJE KOLEJOWE /ZINTEGROWANE WĘZŁY PRZESIADKOWE/

PRZYSTANKI OSOBOWE KOLEJOWE

PROPONOWANE PRZYSTANKI OSOBOWE KOLEJOWE

ISTNIEJĄCE LINIE TRAMWAJOWE

ISTNIEJĄCE PRZYSTANKI TRAMWAJOWE I STREFY DOJŚCIA /300, 400, 500 m/

A A PROJEKTOWANE ODCINKI

A' A' PROJEKTOWANE ODCINKI ALTERNATYWNE

PROJEKTOWANE LINIE:
lina A - Rubinkowo
lina A' - Rubinkowo
lina B - Bielawy
lina C - osiedle Jar
lina D - trasa Port Drzewny

PROJEKTOWANE PRZYSTANKI TRAMWAJOWE I STREFY DOJŚCIA /300, 400, 500 m/

ISTNIEJĄCE ZAJEZDNIE

P PĘTLE TRAMWAJOWE

ALTERNATYWNE LOKALIZACJE ZAJEZDNI TRAMWAJOWYCH

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA
KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA
C.6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU

PODSYSTEM TRANSPORTU SZYNOWEGO		rysunek nr 6.3.3
		skala - 1 : 25 000
sporządzający:	Prezydent Miasta Torunia	Uchwała Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018r.
opracowanie:	Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu	
sporządzono:	2016	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

MIEJSKI SYSTEM TRANSPORTU ROWEROWEGO

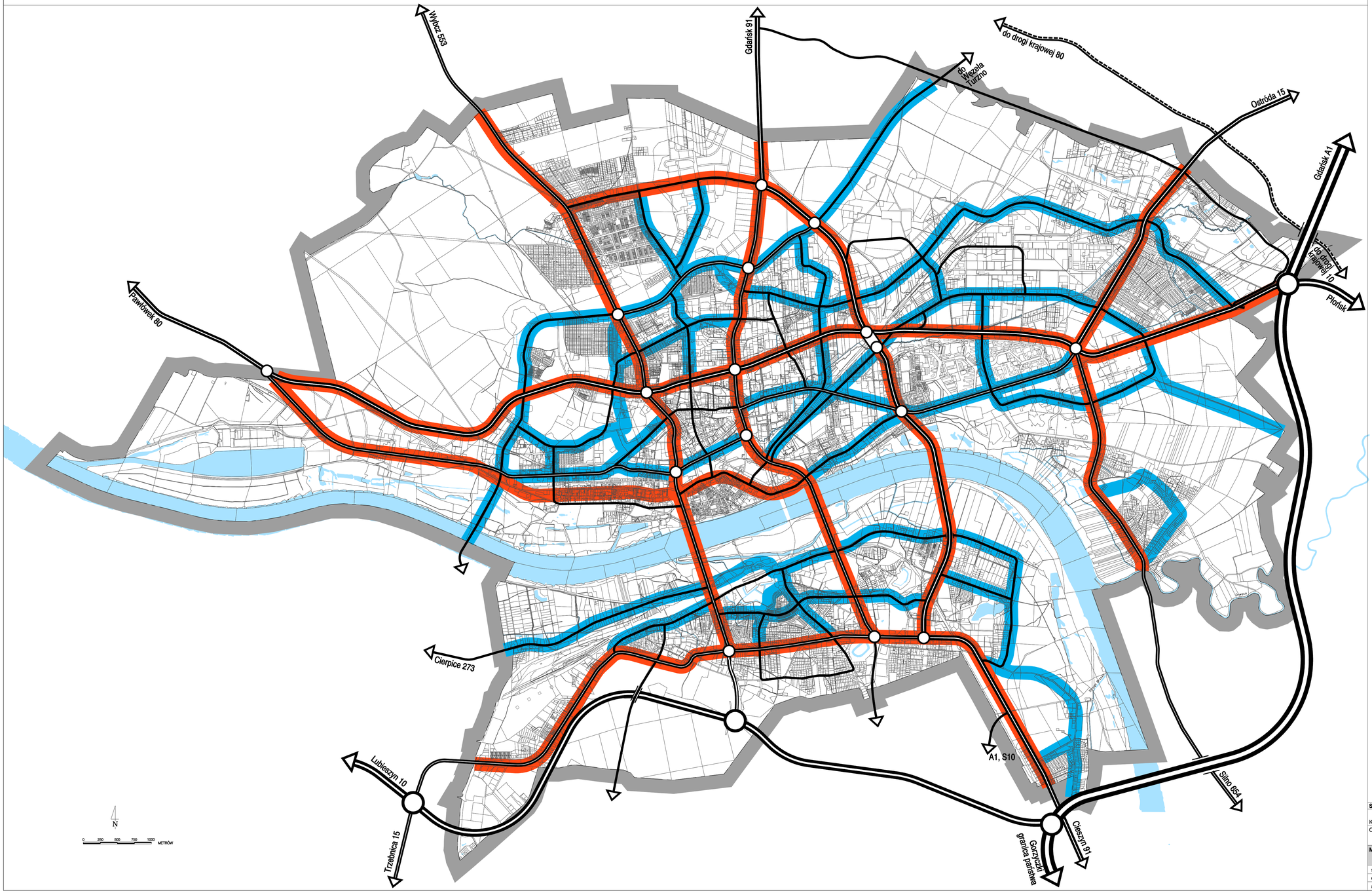

OZNACZENIA

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA
- WODY POWIERZCHNIOWE
- WYBRANE ELEMENTY PODSTAWOWEGO UKŁADU DROGOWEGO

PODSTAWOWY SZKIELET MIEJSKICH DRÓG ROWEROWYCH

- DROGI GŁÓWNE
- DROGI ZBIORCZE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA TORUNIA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
C.6 KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW TRANSPORTU

MIEJSKI SYSTEM TRANSPORTU ROWEROWEGO	rysunek nr 6.3.7
	skala - 1 : 25 000
sporządzający: Prezydent Miasta Torunia	Uchwała Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018r.
opracowanie: Miejska Pracownia Urbanistyczna w Toruniu	
sporządzono: 2017	